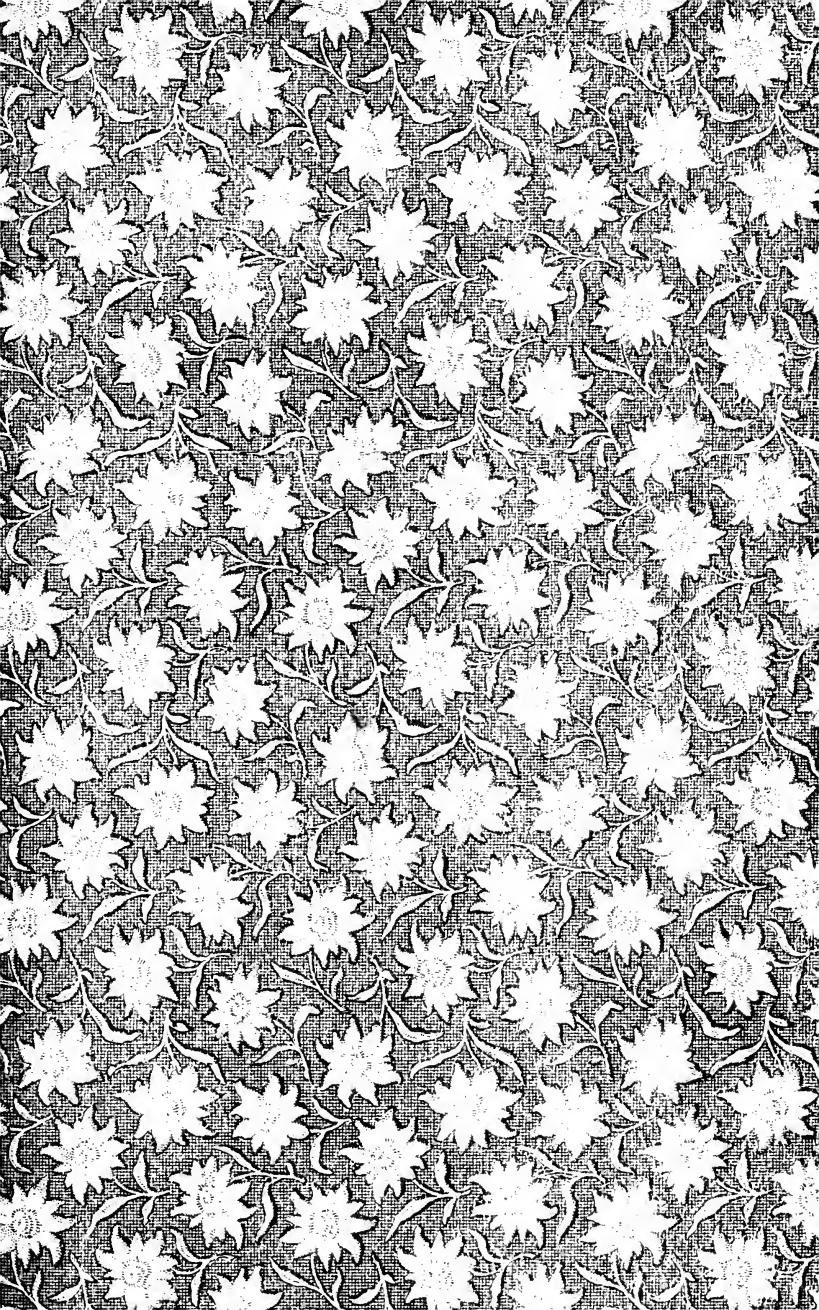

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

E FOSSELIUS

ÄVENTYR

Ä V E N T Y R

AV

JACK LONDON

ÖVERSÄTTNING AV
M. DRÄNGEL

TREDJE UPPLAGAN

STOCKHOLM
BOHLIN & Co

STOCKHOLM

1 9 1 8

VICTOR PETTERSONS BOKINDUSTRIAKTIEBOLAG

I.

NÅGONTING MÅSTE GÖRAS.

Han var mycket sjuk, den vite mannen. Han bars på ryggen av en ullhårig svart vilde, vars örsnibbar voro genomstungna och uttöjda så att den ena hade brustit, och i den andra hade intvingats en cirkelrund träplugg som höll sina tre tum i diameter. Det trasiga örat hade blivit genomstunget på nytt, ehuru mindre storstatligt än förut, ty hålet rymde endast en kort lerpipa. Den som häst använde vilden var flottig, smutsig och naken så när som på ett ofantligt smalt och smutsigt ländskynke. Men den vite mannen klängde sig fast vid honom med förtvivlad ansträngning. Emellanåt sjönk hans huvud ned av svaghet och vilade mot den ullhåriges nacke, men så lyftes det åter och han stirrade med dimmiga ögon på kokospalmerna som tycktes vagga och dallra i den glindrande hettan. Han var klädd i en tunn tröja, och ett stycke bomullstyg var lindat omkring honom och räckte från midjan ned till knäna. På huvudet hade han en illa medfaren Stetson-hatt av den sort, som går i handeln under namnet Baden-Powell. Kring livet hade han ett bälte med en automatisk pistol av stor kaliber jämte ammunition i reserv för hastigt påkommande behov.

I

Efter dem följde en svart yngling om fjorton eller femton år bärande medicinflaskor jämte ett spann hett vatten och åtskilliga andra sjukvårdsartiklar. De gingo ut från gårdstomten genom en liten grind av flätat vide och fortsatte sedan i det brännande solskenet, slingrande sig fram mellan nyplanterade kokosträd som icke gävo någon skugga. Icke en vindfläkt rörde sig, och den dödstillä överhettade luften var tung av pestsmitta. Från det håll, dit de styrde kurs, hördes ett oredigt sorl, som förde tanken på kvidande själar och torterade varelsers jämmer. Framför dem stod ett långt och lågt skjul med väggar och tak av gräs, och det var därifrån ljudet kom. Där höjdes skrik och skrån, somliga tydligen framkallade av sorg, andra av outhärdliga plågor. När den vite mannen kom närmare, hörde han denna ihållande klagan och jämmer. Han ryste vid tanken på att han var tvungen att gå in i skjulet, och ett ögonblick kände han sig övertygad om att han skulle svimma. Ty det var det på Salomonsöarna mest fruktade plågoriset rödsoten som hade drabbat plantaget Berande, och han var alldeles ensam om att kämpa mot det. Och därtill var han själv sjuk.

Genom att luta sig så långt ned där han satt på vildens rygg lyckades han komma igenom den låga ingången. Han tog en liten flaska från gossen och inandades ammoniak i ett par djupa drag, för att klara sina sinnen till den förestående prövningen. Sedan ropade han: »Tyst!» och de jämrande ljuden dämpades. Längs skjulet gick en sex fot bred, litet sluttande veranda av trädstammar, kantad av en yardsbred gång. Utsträckta tätt bredvid varandra

på verandan lågo ett tjogtal svarta. Att de stodo mycket lågt på mänsklighetens skala kunde man se vid första ögonkastet. Det var kannibaler. Deras ansikten voro osymmetriska och bestialiska, deras kroppar fula och aplika. De hade näsringar av sköldpadd- och musselskal, och från deras nässpetsar aom också voro genomstungna, stack det ut hornlika prydnader av pärlor uppträdda på styva stålprådar. De genomstungna öronen voro uttöjda för att bereda rum åt träpluggar, stickor, pipor och alla slags barbariska grannlåter. Ansikten och kroppar voro tatuerade och ärrade i hemska mönster. Så sjuka som de voro hade de ingenting på sig, icke ens gördlar, men sina armringar av musselskal och sina halsband hade de behållit jämte läderbältena, vari blottade knivar sutto instuckna intill de nakna kropparna. Många hade ohyggliga sår. Svärmar av flugor höjde sig och slog ned eller drevo fram och tillbaka som moln.

Den vite mannen bars nedåt raden av sjuka och gav dem alla medicin. Somliga gav han klorodyn. Han måste koncentrera hela sin viljekraft på att komma ihåg vilka som kunde stå ut med kräkrot och vilka som voro ur stånd att tåla detta kraftiga läkemedel. En av de svarta låg död, och han befallde att denne skulle bäras ut. Han talade skarpt och befallande, som om han icke ville veta av motsägelser, och de svarta lydde honom, ehuru med illvilliga grimaser. En av dem grymtade någonting långt nere i strupen, då han grep tag i den dödes fötter. Och nu gav sig den vite mannens vrede luft både i ord och gärning. Det kostade honom en smärtsam ansträngning, men han

sträckte ut armen och gav den svarte ett slag på munnen med aviga handen.

»Vad betyda detta, Angara?» röt han. »Vad är det du mumla? Vad? Jag klå dig gul och blå — och det på fläcken!»

Med den automatiska snabbheten hos ett vildt djur hukade den svarte sig ned till språng. Vilddjurets ilska lyste i hans ögon, men han såg den vite mannens hand sänkas till pistolen i bältet. Språnget blev aldrig gjort. De spända musklerna slappades, och den svarte lutade sig ned över liket och hjälpte till att bära ut det. Den gången hördes intet mummel.

»Svin!» väste den vite mellan tänderna åt hela hopen av infödingar från Salomonsöarna.

Han var mycket sjuk, denne vite man, lika sjuk som de svarta omkring honom, vilka lågo där hjälplösa och som han måste sköta. Han kunde aldrig veta, när han kom in i skjulet, huruvida han skulle kunna fullfölja sin rond eller ej. Men däremot visste han alldeles säkert, att om han svimmade därinne bland de svarta, skulle de som orkade hugga honom i strupen som rasande vargar.

Ett stycke nedåt låg en döende. Han gav befallning att liket skulle bäras därifrån så snart livet hade flytt. En svart stack nu in huvudet genom dörren och sade:

»Fyra till micke sjuka.»

Således nya sjukdomsfall, ehuru de nu angripna ännu kunde hålla sig uppe och hade samlats kring den som talat. Den vite mannen valde ut den svagaste och lät honom intaga platsen efter den utburne. Han utpekade också den näst svagaste och tillsade honom

att vänta på plats tills nästa dödsfall hade inträffat. Därefter gav han en av de friska befallning att ta med sig en flock arbetare från fälten och uppföra en med sjukhuset sammanhängande tillbyggnad. Sedan fortsatte han nedåt gången, utdelade sin medicin och skämtade ibland på söderhavsengelska för att uppmuntra de sjuka. Då och då höjdes en gäll klagan längst bort i skjulet. När han kom dit, fann han att jämmern kom från en gosse som icke var sjuk. Den vite mannens vrede brusade genast upp.

»Vad betyda du tjuta allttjamt?» frågade han.

»Han vara migs bror», blev svaret. »Och han dö.»

»Jaså — du tjuta för att han bror dö», fortsatte den vite mannen i hotfull ton. »Men jag micke arg på dig. Varför du tjuta, vad? Du tjockskalle bara göra att bror dö micke strax. Men du sluta upp med att tjuta, begriper du? Om du inte sluta, jag lära dig sluta förbannat fort.»

Han hotade gossen med knytnäven, och den svarte kröp ihop och stirrade på honom med butter uppsyn.

»Tjuta inte alls bra», fortsatte den vite mannen vänligare. »Du *inte* tjuta. Du jaga bort flugor. För micke stora flugor. Du hämta vatten och tvätta broder, tvätta micke, och bror frisk. — Fort!» tillade han häftigt — och hans vilja verkade på den svartes låga intelligens med en rent mekanisk kraft, så att han skyndsamt grep verket an och jagade bort de plågsamma flugsvärmarna.

Den vite mannen red åter ut i den stinkande hettan. Han klängde sig hårdt fast vid den svartes nacke och drog djupt efter andan. Men den dödstilluften tycktes pressa ihop hans lungor, och han sänkte sitt huvud

och dåsade tills hans bostad var uppnådd. Varje viljeanstängning var en tortyr för honom, men han måste oupphörligt göra våld på sig. Han gav sin svarte bärare litet brännvin. Hans tjänstgosse Viaburi kom med sublimat och vatten, och han tog sig en grundlig antiseptisk tvagning. Därpå tog han en dosis klorodyn, mätte sin egen puls och temperatur och sträckte ut sig på sin bädd under kvävd jänmer. Det var midt på eftermiddagen och han hade nu gjort sin tredje rond för dagen. Han ropade på tjänaren.

»Du kika efter *Jessie*», befälde han.

Gossen bar ut det långa teleskopet på verandan och kikade utåt havet.

»En skonarebåt långt bort», tillkännagav han. »En *Jessie*.»

Den vite mannen flämtade till av glädje.

»Om det vara *Jessie*, du få tobak snart», sade han.

Det blev tyst en stund och den vite mannen väntade otåligt.

»Kanske *Jessie*, kanske annan skonare», förklarade utkiken tvekande.

Den sjuke sköt sig till kanten av bädden och släppte sig på knä ned på golvet. Med stöd av en stol kom han upp på fötterna. Fortfarande hållande sig fast vid stolen och vilande mot den med nästan hela sin tyngd, sköt han den ut på verandan. Ansträngningen kom svetten att flöda över hans ansikte och tränga genom tröjan på axlarna. Men han lyckades ta plats i stolen och satt där hopsjunken och flämtande. Inom ett par minuter rätade han upp sig. Gossen höll teleskopet mot en av tvärbjälkarna på verandan, medan hans husbonde spejade utåt havet. Slutligen

fick han sikte på skonarens vita segel och studerade dem noga.

»Inte *Jessie*», sade han helt lugnt. »Det är *Malakula*.»

Han bytte ut sin plats mot en däckstol. På trehundra fots avstånd bröt havet i små bränningar mot stranden. Till vänster kunde han se den vita randen av brottsjöar som markerade Balesunaflodens bank och där bakom ön Savos ojämna konturer. Rakt framför honom, på andra sidan om den tolv mil* breda kanalen, låg Floridaön. Längre åt höger kunde han i fjärran otydligt urskilja delar av den vilda ön Malaita, ett tillhåll för mord, plundring och kannibalism — den plats, varifrån hans egen tvåhundra man starka arbetarskara hade rekryterats. Mellan gården och stranden gick ett staket av rör. Grinden stod på glänt och han skickade gossen att stänga den. Innanför staketet växte några höga kokospalmer. På ömse sidor om vägen som ledde till grinden stodo ett par höga flaggstänger, planterade i tio fot höga uppkastade jordvallar. Nedtill omgävos stängerna av korta, vitmålade stolpar, förenade medelst tunga järnkedjor. Själva stängerna liknade skeppsmaster och voro försedda med toppmaster, ditsplitsade på fullt nautiskt manér, med vanter, vevlingar, gafflar och flaggfall. Från den ena stängens gaffel hängde ett par flaggor i bjärta färger slankigt nedåt, den ena i rutigt schackbrädsmonster i blått och vitt, den andra vit med en röd rund skiva på midten. Det var den internationella nödsignalen.

* Engelska.

I det avlägsnaste hörnet av gårdstomten hade en hök slagit sig ned. Mannen gav akt på honom och såg att fågeln var sjuk. Han undrade dåsig, om höken kände sig lika dålig som han själv, och han erfor ett visst matt nöje vid den tanke på frändskap dem emellan som stundom dök upp för hans fantasi. Han ruskade upp sig och gav befallning att ringa i stora klockan till tecken att plantagearbetarna skulle upphöra med sitt dagsarbete och gå till barackerna. Sedan besteg han återigen den svarte gångarens rygg och gjorde sin sista rond för dagen.

Två nya sjukdomsfall hade inträffat. De senast angripna gav han var sin dosis bäverolja. Han kunde vara nöjd med dagens resultat. Icke mer än tre hade dött. Så inspekterade han copratorkningen, som hade pågått, och gjorde en tur genom barackerna för att se efter om där låg någon sjuk gömd, trotsande hans påbud om avskildhet från de friska. Då han kom tillbaka in, tog han emot sina tjänares rapporter och gav instruktioner för nästa dags arbete. Båtsbesättningens förman måste också komma in, för att avge sin varje afton återkommande försäkran att roddbåtarna voro upphalade och fastlåsta med hänglås. Detta var ett högst nödvändigt försiktighetsmått, ty bland de svarta rådde ständig oro, och om en båt hade lämnats kvar vid stranden på kvällen var detta det samma som att ett tjog svarta saknades följande morgon. Och då de voro värda trettio dollars stycket — eller mindre i mån av hur stor del de fullgjort av sina kontrakt — hade plantaget Berande svårt att bära dylika förluster. För övrigt var det icke heller lätt att få båtar ersatta på Salomonsöarna, och dess-

utom reducerades det arbetande kapitalet dagligen genom dödsfall. Sju svarta hade under föregående vecka rymt inåt buskskogen, och av dem hade fyra släpat sig tillbaka utpinade av feber och berättat, att två av de övriga hade blivit dödade och uppätta — *kai-kai'd* — av de gästvänliga bushmännen. Den sjunde var ännu fri och ute på flykt, och han påstods hålla sig utmed kusten för att kunna komma över en kanot och ge sig av till sin egen ö.

Viaburi bar in två tända lyktor att inspekteras av den vite mannen. Han betraktade dem noga och såg att de brunno klart med ren och full låga, och han nickade gillande. En av lyktorna hissades upp till gaffeln på den ena flaggstången och den andra placerades på den långsträckta verandan. De tjänstgjorde som ledfyrar visande vägen till Berandes ankarplats, och varje kväll under årets lopp inspekterades de och upphängdes på detta sätt.

Den vite mannen sjönk ned på sin bädd med en suck av lättnad. Dagens arbete var gjort. En bössa låg på sängen bredvid honom. Revolvern inom räckhåll för hans hand. En timme gick, utan att han gjorde en enda rörelse. Han låg i ett slags halvslummer, nästan i dvala. Plötsligt spratt han till och blev klarvaken. Ett lätt knarrande ljud hade hörts från verandan bakom honom. Rummet hade form av ett L. Hörnet där sängen stod var dunkelt, men ute vid rummets långsida — bakom hörnet, så att ljuset icke föll på honom — hängde en klart lysande lampa över biljarden. Även verandan var klart upplyst. Han väntade utan att röra sig. Det knarrande ljudet upprepades och han förstod att flera män smögo omkring utanför.

»Vad vill det säga?» röt han till.

Hela huset, som var uppfört ungefär tolv fot över marken, skakade på sin pågrund under flyende steg.

»De hålla på att bli fräcka», mumlade han. »Någon-ting måste göras.»

Fullmånen steg upp över Malaita och lyste på Berande. Ingenting rörde sig i den vindlösa luften. Från skjulet hördes fortfarande de sjukas jämmer. I de av grästak skyddade barackerna sovo nära tvåhundra ullhåriga människoätare bort sin trötthet efter dagens arbete, men många av dem lyfte huvudet för att lyssna till förbannelser, uttalade av en som svor över den vite mannen för att han aldrig sov. På de fyra verandorna omkring hans hus brunno lyktorna klart. Och därinne låg han mellan bössan och revol-vern och kastade sig jämrade av och an mellan små stunder av orolig sömn.

II.

NÅGONTING BLIR GJORT.

Morgonen därpå tyckte David Sheldon att han var sämre. Att han var avsevärdt svagare kunde icke betvivlas, och det fanns även andra symptom som voro ogynnsamma. Han började sina ronder med att se sig om efter någon anledning till förargelse. Han behövde nödvändigt en sådan. Den spända situationen skulle ha varit tillräckligt allvarsam, om han varit riktigt frisk, men som det nu var, då han blivit så godt som hjälplös, måste någonting göras. De svarta hade börjat visa sig allt mer och mer buttra och trotsiga, och att de kvällen förut hade vågat sig ända upp på verandan — en av de allvarligaste förseelser som kunde förekomma på Berande — var olycksbådande. Förr eller senare skulle de överflygla honom, såvida han icke stukade dem förut — om han icke ännu en gång i deras mörka själar inpiskade förnimmelsen av den vite mannens omotståndliga herravälde.

Han återvände in med en känsla av misräkning. Icke ett enda tillfälle hade han funnit att statuera ett exempel och bestraffa oförsämdhet eller subordinationsbrott — sådana som förut hade erbjudits åt-

minstone varannan dag efter sjukdomens utbrott på Berande. Att ingen hade förgått sig var emellertid i och för sig misstänkt. De började bli listiga. Han ångrade att han icke kvällen förut hade väntat tills de närgångna hade kommit in. Då hade han kunnat skjuta ned en eller två och givit de övriga en läxa, skriven i rött, att fundera över. Han var ensam mot de tvåhundra, och han var rädd att sjukdomen skulle överväldiga honom, så att han föll i deras våld. Han tyckte sig se de svarta storma fram över plantaget, plundra förrådshuset, bränna upp byggnaderna och ge sig av till Malaita. Han hade också en hemsk vision av att hans eget huvud, saltorkat och inrökt, var uppsatt som prydnad på kanothuset i en av kaniibalernas byar. Antingen måste *Jessie* komma snart, eller också måste han företa sig någonting.

Klockan hade ringt och kallat arbetarna ut på fältet, då Sheldon fick ett besök. Han hade låtit flytta ut sin bädd på verandan, och där låg han, då kanoterna paddlades in och halades upp vid strandbrädden. Fyrtio män, väpnade med spjut, bågar, pilar och stridsklubbor, samlades utanför grinden, men blott en enda kom in. De kände mycket väl till vad som i detta avseende var lag på Berande, liksom varenda inföding visste vad som var föreskrivet rörande varje vit mans gårdsområde inom alla de tusen mil som de avlägsna Salomonsöarna omfatta. Den som kom gående uppför vägen till verandan igenkändes av Sheldon som hövdingen Seelee från byn Balesuna. Vilden gick icke uppför trappan, utan stannade nedanför och talade till den vite härskaren däruppe.

Seelee var mera intelligent än hans stamförvanter

i allmänhet, men hans intelligens underströk endast så mycket mera rasens låga ståndpunkt. Ögonen voro små och sutto tätt ihop, de vittnade om list och grymhet. Ett pärlsnöre och ett patronbälte var allt vad han hade på sig. Den utskurna grannlåten av pärlmussleskal, som hängde ned från näsan till hakan och var i vägen för hans tal, bars endast för prydnads skull, men hålen i hans örsnibbar tjänstgjorde som förvaringsrum för pipa och tobak. Hans ojämna tandrader voro svarta av betelsaft, som han emellanåt spottade ut på marken.

När han talade eller lyssnade, grimaserade han som en apa. Han sade »ja» genom att sänka ögonlocken och köra fram hakan. Och han talade med en barnslig fräckhet, som stod i egendomlig motsats till hans underdåniga ställning nedanför verandan. Han — med sina många följeslagare — var herre och härskare över byn Balesuna. Men den vite mannen — utan några följeslagare alls — var herre och härskare över Berande. Ja — och tillfälligtvis hade han också en gång på egen hand gjort sig till herre och härskare över byn Balesuna. Seelee tyckte inte om att påminna sig detta. Det hade händt under en tid, då han måste lära sig förstå de vita männens natur och akta sig för dem. Han hade en gång gjort sig skyldig till att ge skydd åt tre flyktingar från Berande. De hade givit honom allt vad de ägde till gengäld för detta skydd och för att han lovat dem hjälp att komma över till Malaita. Detta hade ingivit honom hopp om framtida förmåner, då hans by skulle utgöra den enda stationen på den underjordiska järnvägen mellan Berande och Malaita.

Olyckligtvis var han okunnig om de vita männens sätt att gå till väga. Men den härvarande vite mannen hade uppfostrat honom genom att komma till hans hydda i morgongryningen. I första ögonblicket kände han sig road. Han var så fullkomligt lugn i midten av sin by. Men i nästa ögonblick — innan han hann uppge ett enda rop — hade ett par klovar på den vite mannens knogar hamnat på hans mun och kvävt larmropet i hans strupe. Och så hade den vite mannens andra knutna näve träffat honom nedanför örat, så att han ej vidare hade något intresse för vad som inträffade. När han kom till sans igen, befann han sig i den vite mannens båt på väg till Berande. I Berande blev han behandlad som om han vore utan ringaste vikt och betydenhet, man satte järnklovar på hans händer och fötter, för att inte tala om att han fängslades med kedjor. Sedan hans stam hade utlämnat de tre flyktingarna, blev han frigiven. Men den stränge vite mannen hade dessutom avpressat honom och byn Balesuna tiotusen kokosnötter i böter. Efter detta hade han icke vidare lämnat skydd åt förrymda Malaitamän. Han hade i stället gått med på att ta fast sådana rymlingar. Det var en säkrare handtering. Och för resten fick han en kardus tobak i betalning per styck. Men om han någonsin skulle »komma åt» den vite mannen — om han träffade honom sjuk eller stod bakom honom då han stapplade och föll inne i buskskogen — ja, då hade han där ett huvud som skulle betala sig bra på Malaita.

Sheldon var belåten med det Seelee hade haft att säga honom. Den sjunde av den senast förrymda

flocken hade blivit infångad och stod därute vid grunden. Han fördes in, butter och trotsig. Hans armar voro fängslade med rep av kokosfibrer och kroppen var fläckad av torkat blod, som satt kvar efter striden med dem som fångat honom.

»Mig veta du vara bra karl, Seelee», förklarade Sheldon, medan hövdingen höll på att svälja ett mått brännvin. »Du fånga migs arbetare micke fort. Den här arbetare micke stark. Mig ge dig en kardus tobak — ja, en kardus tobak. Och därtill mig ge dig tre famnar kalikå och en stor kniv.»

Tobaken och det övriga hämtades från magasinet av två tjänstgossar och överlämnades till hövdingen över byn Balesuna. Han tog emot den extra ersättningen med en grymtning, som icke förband honom till någonting, och begav sig sedan ner till kanoterna. På Sheldons befallning fick fången bojor kring händer och fötter och bands vid en av de pålar, på vilka huset var byggt. När arbetarna kommo från fälten klockan sju, lät Sheldon dem samlas på gårdsplanen framför verandan. Varenda frisk man var tillstädes, även de som eljest hjälpte till med sjukvården. Till och med kvinnorna och de många barnungarna på plantaget ställdes upp med de övriga i två tätta grupper — en hord nakna vildar, nära tvåhundra man. Förutom de sedvanliga prydnaderna av pärlor, muselskal och ben hade de i sina genomstungna örsnibbar och näsvingar säkerhetsnålar, spikar, hårnålar, rostiga järnhandtag till kokkärl och nycklar till konservlådor. Somliga hade pennknivar fasthakade vid sina säkerhetsnålar. En hade en dörrknapp av porslin dinglande på bröstet, en annan ett metallhjul ur en väckarklocka.

Ansikte mot ansikte med dem och med ett ansträngt grepp om ett av verandans stöd för att hålla sig uppe stod den sjuke vite mannen. Vem som helst av dem skulle ha kunnat stöta omkull honom med ett lillfinger. Trots hans skjutvapen skulle de kunna rusa på honom och ge honom ett slag, och både hans huvud och plantaget vore då i deras händer. Hat och mordlust och hämndbegär fanns hos dem i överflöd. Men *ett* saknade de, som han ägde — den medvetna överlägsenhetens flammande eld, som icke kunde kvävas, utan lågade lika friskt som någonsin i den av sjukdom härjade mannens bröst, alltid färdig att bryta ut för att bränna och sveda dem med sin vrede.

»Narada! Billy!» ropade Sheldon i skarp ton.

Två av de svarta togo motvilligt några steg framåt och väntade.

Sheldon räckte nycklar till handbojorna till en av sina tjänare, och denne gick ner och lösgjorde fången från pålen.

»Du Narada och du Billy leda denna karl bort till träd och göra fast med händerna högt uppe!» kommanderade Sheldon.

Medan detta utfördes, långsamt och under ett oroligt mummel bland åskådarna, hämtade en av tjänarna en stor piska med tungt skaft och väldig snärt. Och så började Sheldon ett tal.

»Den här Arunga — mig micke ond på honom. Mig icke ha stulit denne Arunga. Mig icke narrats. Mig säga: »All right — du komma med mig till Berande, arbeta där tre år.» Han säga: »All right — mig komma med dig och arbeta tre år.» Han komma.

Han få god *kaikai*,* god lön. Vad han rymma bort för? Mig micke ond på honom. Mig låta piska honom för att han rymma. Mig betala Seelee, stor hövding i Balesuna, en kardus tobak, emedan han fånga Arunga. All right, Arunga betala denna tobak! Sex pund Arunga betala. Ett år till Arunga arbeta i Berande. All right. Nu han få tio piskslag tre gånger. Du Billy ta piska, ge Arunga tio slag tre gånger. Alla män se på, alla Marys** se på, för om de vilja rymma bort, de här se stark karl icke kunna rymma bort. Billy, tio slag tre gånger.»

Viaburi räckte Billy piskan, men han tog den ej. Sheldon väntade lugnt. Alla människoätarna höllo sina ögon fästade på honom i ovisshet, fruktan och otålighet. Det var ett avgörande ögonblick — skulle den vite mannen segra eller gå under?

»Tio slag tre gånger, Billy», sade Sheldon uppmuntlande. Men hans röst hade fått en viss metallklang.

Billy gjorde en bister min, såg upp och såg ned, men rörde sig icke.

»Billy!»

Sheldons röst exploderade som ett pistolskott. Vilden ryggade ett par steg tillbaka. Bredt grin förvred de övrigas groteska drag och här hördes ett sakta fnitter.

»Om ni vilja se Arunga micke hårdt piskad ni ta honom med er till Tulagi», sade Billy. »Regeringsagent piska hårdt. Detta vara lag. Mig veta detta vara lag.»

Det *var* lagen, och Sheldon visste det. Men han

* Föda.

** *Mary*=*kvinn*a på söderhavsengelska.

vill lea i dag och i morgon — han vill icke dö under väntan på att lagen skulle gripa in nästa vecka eller veckan därpå.

»Du prata för micke!» skrek han ursinnigt.

»Mig veta lag», upprepade vilden envist.

»Astoa!»

En annan av de svarta kom fram nästan ivrigt och tittade trotsigt upp till verandan. Sheldon valde ut de värsta för att ge dem alla en läxa.

»Du, Astoa, och du, Narada, binda Billy bredvid den andre och på samma sätt — med starka rep», befallde han. »Och du, Astoa, ta piska och ge bägge tio slag tre gånger. Förstår du?»

»Nej», grymtade Astoa.

Sheldon tog bössan, som han hade haft stående lutad mot räcket, och spände hanen.

»Jag känner dig, Astoa», sade han lugnt. »Du arbeta på Queensland sex år.»

»Mig missionär», avbröt den svarte trotsigt.

»På Queensland du sitta i fängelse ett år. Vit herre förbannat dum icke hänga dig. Du micke dålig karl. På Queensland sitta i fängelse sex månader två gånger. Två gånger begå stöld. All right, missionär. Då kunna bön?»

»Ja, mig kunna bön», blev svaret.

»All right — då du läsa bön och det genast. Läsa bön fort, sedan mig döda dig.»

Sheldon höll bössan riktad mot honom och väntade.

Vilden såg sig om på kamraterna, men ingen rörde sig för att hjälpa honom. De stodo alla i stark spänning under väntan på det kommande skådespelet och stirrade som förhåxade på den vite mannen som stod

ensam däruppe på den stora verandan med döden i sina händer. Sheldon hade vunnit spelet, och han visste det. Astoa stod där obeslutsam och trampade. Han betraktade den vite mannen och såg hans ögon glimma i jämnhöjd med siktet.

»Astoa», sade Sheldon, begagnande sig av det psykologiska ögonblicket. »Mig räkna tre gånger. Sedan mig skjuta dig död, alldeles slut och förbi med dig.»

Sheldon visste, att då han hade räknat till tre skulle han fälla Astoa där han stod. Astoa visste det också. Och det var därför som Sheldon icke behövde göra det, ty han hann icke mer än räkna »ett» förrän vilden räckte ut sin hand och tog piskan. Och sedan skötte han den grundligt, ty han var ursinnig på sina kamrater för att de icke hade hjälpt honom, och hans vrede gav sig luft med varje slag. Från verandan eggades han av Sheldon att slå med kraft, tills de bägge dömda tjöto och skreko, medan blodet sipprade utför deras ryggar. Läxan blev väl inpräntad och skriven i rött.

När den siste av hopen, de bägge tjutande brottslingarna inbegripna, hade gått ut genom grinden, sjönk Sheldon halvt avsvimmad ned på sin bädd.

»Du är en sjuk man», flämtade han. »En sjuk man.»

»Men i natt kan du sova lugnt», tillade han en halvtimme senare.

III.

JESSIE KOMMER.

Två dagar gingo och Sheldon kände att svagare kunde han icke bli och fortfara att leva, än mindre göra sina fyra dagliga ronder på sjukhuset. I medeltal inträffade där fyra dödsfall om dagen, och antalet nyinsjuknade översteg de tillfrisknades. De svarta voro i stor ångest. Alla som angrepos av sjukdomen tycktes göra vad de kunde för att dö. Sedan de väl blivit liggande saknade de mod att kämpa emot för att leva. De trodde att de skulle dö och gjorde sitt bästa för att hävda denna tro. Till och med de friska voro förvissade om att det endast var en tidsfråga när sjukdomen skulle drabba dem och ta deras liv. Och ehuru detta var deras fasta övertygelse, hade de likväl ej nog företagsamhet att överfalla den skröpliga skuggan av en vit man och fly i hans båtar från det av döden härjade plantaget. De föredrogo den död, som de voro förvissade om väntade dem ehuru den dröjde, framför den ögonblickliga, som alltid säkrare skulle träffa dem om de reste sig mot sin herre. Att han aldrig sov, det visste de. Att han icke genom besvärjelser kunde träffas av döden, visste de också, ty det hade de försökt. Och till och med

sjukdomen som sopade bort dem kunde icke döda honom.

Efter den stora bestraffningen på gården hade disciplinen förbättrats. De svarta ödmjukade sig under den vite mannens järnhand. De gjorde sina sura minner med bortvända ansikten och gävo honom ondskefulla ögonkast endast då han vände ryggen till. Det knotande mumlet sparades tills de om kvällarna befunno sig i barackerna, där han ej kunde höra dem. Och det förekom icke mer något försök till flykt eller några nattliga besök på verandan.

I dag gryningen på tredje dagen efter bestraffningen kommo *Jessies* vita segel i sikte. Hon var då åtta mil från land, och det dröjde ända till klockan två innan den lätta brisen satte henne i stånd att kasta ankar en kvarts mil från stranden. Åsynen av fartyget gav Sheldon nytt mod, och väntans långa timmar tröttade honom ej. Han gav sina order till förmännen och gjorde sina regelbundna turer till sjukhuset. Nu var ingenting svårt längre. Hans bekymmer voro slut. Han kunde få ligga stilla och sköta sig, och hans förbättring skulle gå framåt. *Jessie* var kommen. Och där var hans kompanjon ombord, rask och duktig efter en sex veckors rekryteringstur till Malaita. *Han* skulle nu ta hand om Berande, och allt skulle bli godt och väl.

Sheldon låg i sin vilstol och såg *Jessies* livbåt styra kurs åt stranden. Han undrade varför det endast var tre som rodde, och han undrade ännu mer då han såg hur långsamt det gick för dem att komma i land ur båten. Men det dröjde ej länge innan han förstod. De tre svarta som hade rott gingo uppför stranden

med en bår på sina skuldror. En vit man — Sheldon såg att det var *Jessies* kapten — gick före och öppnade grinden och drog sig efter för att stänga den. Sheldon förstod att det var Hughie Drummond som låg på båren, och en dimma lade sig över hans ögon. Han kände en överväldigande längtan att få dö. Missräkningen var för stor. Han kände att det i hans nuvarande ytterliga svaghetstillstånd vore en omöjlighet för honom att behålla sitt järnhårda grepp över plantaget Berande. Men så flammade hans viljekraft upp igen, och han befallde de svarta bärarna att sätta ned sin börda bredvid honom på golvet. Hughie Drummond, som han senast sett vid full hälsa, var nu utmärglad till ett skelett. De slutna ögonen voro djupt insjukna, de skrynkliga läpparna voro åtskilda, så att tänderna blottats och kindknotorna tycktes vara på väg att tränga ut genom huden. Sheldon skickade en av sina tjänare efter en termometer och såg frågande på kaptenen.

»Gastrisk feber», sade kaptenen. »Och nu har han legat med vetslös i sex dagar. För resten ha vi rödsot ombord. Hur står det till här?»

»Jag begraver fyra man om dagen», svarade Sheldon. Han böjde sig över stolskarmen och stack termometern under Drummonds tunga.

Kapten Olesen gav ifrån sig en kötted och skickade en tjänare efter whisky och soda. Sheldon såg på termometern.

»Hundrasju», sade han. »Stackars Hughie!»

Kapten Olesen bjöd honom whisky.

»Ingen tanke på sådant», sade Sheldon. »Behåller ingenting, ser ni.»

Han skickade efter en av tjänarna och gav befallning att det skulle grävas en grav och att ett par packlådor skulle slås ihop till en likkista. För de svarta anordnades aldrig någon sådan. De stoppades ned i sin nakenhet, så som de dogo, och buros på en galvaniserad järnplåt från sjukhuset till den grop som grävts åt dem. Sedan Sheldon givit sina order, lutade han sig tillbaka i stolen med ögonen slutna.

»Det har varit ett rent litet helvete, ska' jag säga», förklarade kapten Olesen medan han slog i mera whisky åt sig. »Rent av ett helvete, mr Sheldon. Motvind och vindstilla. Vi ha drivit omkring därute i tio dagars tid. Och väl tiotusen hajar ha följt efter oss för att ta rätt på avskrädet som kastades ut till dem. När vi skulle ro i land, nafsade de efter årorna. Jag önskar vår Herre ville skicka en nordväststorm, som blåste Salomonsöarna rakt åt helvete! Vi fick sjukdomen genom vattnet — vatten från Owgaån. Fyllde mina fat där. Hur skulle vi kunna ana oråd? Har fyllt där förut och ingen skada skett. Vi hade sextio rekryter — fullt upp således — och så besättningen femton man. Men vi ha fått begrava både nätter och dar. Dom ville inte leva, dom fördömda uslingarna! Tror att dom lade sig att dö av ren elakhet. Av besättningen har jag bara tre på fötter. Fem ligger sjuka. Sju döda. Fan anamma! Men vad tjänar det till att tala om eländet?»

»Hur många rekryter finns det kvar?» frågade Sheldon.

»Hälften har gått åt. Trettio kvar. Tjugu av dem liggande och tio stappla ännu omkring.»

Sheldon suckade.

»Således en ny tillbyggnad vid sjukhuset. Vi måste emellertid laga att vi få dem i land. Viaburi! Hej, Viaburi — du ringa stor klocka, ringa väldigt!»

Sedan arbetarna sålunda blivit inkallade från fälten vid denna ovanliga tid, avdelades de i trupper. Somliga skickades inåt skogen att hugga timmer till bjälklag, andra att skära rör till takläggning, och fyrtio lyfte upp en roddbåt över sina huvud och buro den ned till vattnet. Sheldon hade med sammanbitna tänder gjort våld på sina domnande sinnen och ännu en gång tagit tyglarna över plantaget Berande i sina händer.

»Har ni sett på barometern?» frågade kapten Olesen och hejdade sig nedanför trappan, då han var på väg för att övervaka de sjukas landsättning.

»Nej», svarade Sheldon. »Står den lågt?»

»Den sjunker.»

»Då gjorde ni klokast i att sova ombord i natt», förklarade Sheldon. »Bry er inte om begravningen — jag skall sörja för stackars Hughie.»

»En av negrerna höll också på att dö när jag kastade ankar härute.»

Kapten Olesen nämnde det som ett enkelt faktum, men han väntade tydligen på något slags svar. Sheldon greps av plötslig retlighet.

»Så häv honom då överbord», utbrast han häftigt. »Du store Gud — tror ni inte att jag har tillräckligt med gravar här förut?»

»Ville bara veta vad ni tyckte, det var alltsammans», svarade kaptenen på intet sätt förolämpad.

Sheldon ångrade sin överilning.

»Å, kapten Olesen», ropade han, »om ni kan se någon

möjlighet till det, så kom i land i morgon och ge mig en handräckning. Går det inte, så skickar ni kanske styrmannen.»

»Gärna. Kommer själv. Johnson är död, ser ni. Har glömt säga er det. Han dog för tre dagar sedan.»

Sheldon såg efter *Jessies* kapten, medan denne gick nedåt vägen svängande med armarna och under högljudda svordomar anropande Gud om att sänka Salomonsöarna i havets djup. Därefter fäste han blicken på *Jessie*, som gungade på de långa blanka böljorna, och där bortom i nordväst, högt över Floridaön, höjde sig en alpliknande kedja av mörka molnmassor. Så vände han sig mot den medvetstlöse kompanjonen och ropade på sina tjänare för att få honom inburen i huset. Men Hughie Drummond hade icke långt kvar. Hans andedrag voro nästan omärkliga. Genom att lägga handen på honom kunde Sheldon förvissa sig om att den döendes temperatur var i sjunkande. Det måste den ha varit redan då termometern visade hundrasju. Han hade brunnit ut. Sheldon föll på knä bredvid honom och tjänstgossarna stodo omkring dem i sina vita skynten, som lyste i egendomlig kontrast mot deras svarta hud och deras vildmansansikten, deras stora öronpluggar och deras blanka utskurna näsringar. Slutligen reste sig Sheldon på sviktande ben och så godt som föll tillbaka ned i stolen. Hur tryckande hettan än hade varit förut, var den nu ännu värre. Det var svårt att andas. Sheldon flämtade efter luft. Negrernas ansikten och nakna armar voro fulla med svettdroppar.

»Husbonde», vågade en av dem framstanma, »stor vind komma, vind stark.»

Sheldon nickade utan att se upp. Han hade hyst en varm tillgivenhet för Hughie Drummond, och vänens död jämte den därmed följande begravningen tycktes vara en outhärdlig ökning av den börda, under vilken han redan förut höll på att digna. Han hade en känsla av — eller rättare sagt en visshet om, att vad han hade att göra var att sluta sina ögon och låta allting gå — att han skulle dö, sjunka i oändlig vila. Han visste det. Det var helt enkelt. Allt vad han hade att göra var att sluta ögonen och släppa taget, ty han hade kommit därhän att han levde endast därför att han ville det. Hans utmattade kropp tycktes redan vara stadd i begynnelse till upplösning. Det var bara dårskap av honom att hålla fast vid livet. Han hade redan gått igenom ett tjugotal dödsstunder, och vad tjänade det till att förlänga det hela till två tjug till innan döden kom på allvar? Och han var icke allenast icke rädd för döden, han rentav önskade att få dö. Både hans utmattade kropp och hans levnadströtta själ önskade det, och varför skulle då icke livslågan slockna helt och hållet?

Men det inom honom som kunde vilja liv eller död pulserade fortfarande. Han såg de båda båtarna lägga i land nere vid stranden, och han såg de sjuka bäras förbi på bårar eller på kamratryggar i en dystert klagande procession. Han såg ovädret nalkas vid den molnhöljda horisonten och han tänkte på de sjuka därnere i skjulet. Där hade han någonting som väntade på honom, någonting som skulle göras, och det låg icke i hans natur att lägga sig ned att sova eller dö så länge något arbete var ogjort.

Förmännen tillkallades och fingo order att staga

skjulet och dess båda tillbyggnader säkrare med grova linor. Han kom att tänka på den extra ankarkedjan, som hängde ny och svartmålad på pålarna under huset, och han befälde att även den skulle användas till samma ändamål. Några kommo med kistan som var klumpigt hopsatt av packlådor, och under hans tillsyn lades Hughie Drummond ned i den. Ett halvt dussin negrer buro kistan till stranden, och på ryggen av en annan bars Sheldon, med sina armar om den svartes hals och en bönbok hårdt omsluten av den ena handen.

Medan han läste begravningsformuläret, höllo de svarta sina ögon aningsfullt fästade på den mörka linjen ute till havs, ovanför vilken de häftigt drivande molnen ursinnigt tumlade om. Den första vindfläkten, svag och silkeslen, hjärtstyrkande och livgivande, trängde igenom Sheldons torrbrända kropp just då han slutade läsa. Så kom vindens nästa andedrag, en häftig pust, och skovlarna sköttes raskt för att graven skulle fyllas med sand. Vindpusten var så häftig att Sheldon, som ännu stod på marken, måste gripa tag i sin svarte gångare för att icke blåsa bort. *Jessie* syntes icke längre, och man hörde ett dovt olycksbådande brus medan otaliga små vågor skummande yrde mot stranden. Det liknade bubblandet i en kolossal kittel. Från alla håll hördes tunga dunsar av fallande kokosnötter. De höga finstammiga träden förvredos och klatschade som pisksnärtar. Luften tycktes vara full av deras flygande blad — blad, av vilka vart och ett med sitt skaft kunde döda en människa. Och så kom regnet, en riktig syndaflod, som, trotsande tyngdlagen, drevs fram i horisontal riktning

likt en väldig ström. Den svarte som bar Sheldon på sin rygg dök huvudstupa in i det värsta regnet, djupt framåtlutad för att undvika att bli kastad överända.

»Lugnt han sover i jordens mull», citerade Sheldon sakta vid tanken på den döde, som vilade därborta under sanden och med regnvattnet strömmande ned över sin grav.

De strävade uppför strandbrädden. De andra negrerna fattade tag i Sheldons gångare och drogo och halade av alla krafter. Bland dem fanns det nog en och annan vars högsta önskan det skulle ha varit att knuffa ned den ridande på marken, störta sig över honom och hacka honom till ett motbjudande iutet. Men pistolen i hans bälte med dess smattrande, plötsligt dödande kulor, och den dödströtsande energien hos mannen själv kom dem att rygga tillbaka och i stället anstränga sig för att bringa honom i säkerhet undan ovädet.

Han kom in genomvåt och utmattad, men överraskades av hur lätt det gick för honom att byta om kläder. Han var cerhört svag, men han kände sig i alla fall bättre. Sjukdomen hade nått sin kulmen och bättringen hade börjat.

»Om jag nu bara inte får feber», sade han högt, och i samma ögonblick beslöt han att ta kinin så snart han blev nog stark att våga göra det.

Han stapplade ut på verandan. Regnet hade upphört, men blåsten hade övergått till halv storm och tilltog allt mer och mer. Det gick hög sjö, och milslånga brottsjöar reste sig tvåhundra yards från stranden för att slutligen brytas mot densamma. *Jessie* dök vildt upp och ned där den låg för två ankare, och

varannan eller var tredje sjö spolade över hennes bog. Två flaggor vajade så styvt och stelt från fallen som om de vore av tunn järnplåt. Den ena var blå, den andra röd. Sheldon visste deras betydelse enligt Berandes privata signalsystem. »Vad ger ni för instruktioner? Skall jag försöka föra båten i land?» En tablå över signalsystemet var uppsatt på väggen mellan signalskåpet och biljardreglerna, och innan Sheldon besvarade signalen förvissade han sig om att han tolkat den rätt. Sedan hissades av en tjänstgosse på flaggstångens gaffel en vit flagga ovanför en röd, vilket betydde: »Gå till Nealön för att få skydd.»

Att kapten Olesen väntat denna signal märktes tydligt på den snabbhet varmed bägge ankarkettingarna lossades. Han lät sina ankare ligga, utprickade med bojar, för att tagas upp i bättre väder. *Jessie* svängde ut till sjöss för fullt stagesegel, och sedan hissades dubbelrevad fock. Nu flög fartyget i väg som en kapplöpningshäst och klarade Balesunaskären på en halv kabellängds avstånd. Nyss innan hon dubblerade udden försvann hon i en ursinnig regnskur, mycket värre än den första.

Hela denna natt, medan den ena våldsamma regnskuren efter den andra strömmade ned över Berande, ryckte upp träd med rötterna och välte omkull copraskjul, låg Sheldon i djup sömn. Han hade ingen förmimelse av vad som hände därute, vaknade icke en enda gång. Och han drömde icke heller, bytte icke om ställning. På morgonen vaknade han som en ny människa. Och han kände sig hungrig. Det var mer än en vecka sedan någon föda gick över hans

läppar. Han drack ett glas kondenserad grädde utspädd med vatten, och klockan tio vågade han förtära en kopp buljong. Tillståndet på sjukhuset var också uppmuntrande för honom. Trots ovädret hade där icke inträffat mer än ett enda dödsfall och ett nytt sjukdomsfall, och ett halvt dussin arbetare kunde kravla sig i väg till barackerna. Han undrade om det var vinden som jagade bort sjukdomen och renade den pestsmittade platsen.

Klockan elva kom en budbärare från byn Balesuna, skickad av Seelee. *Jessie* hade strandat halvvägs mellan byn och Nealön. Först i skymningen infunno sig två av besättningen och berättade att kapten Olesen och den tredje av dem hade drunknat. Vad *Jessie* beträffade, kunde Sheldon av vad de berättade icke dra någon annan slutsats än att fartyget var vrak. Till råga på allt överfölls han av rysningar och en halvtimme därefter hade han brinnande feber. Och han visste att åtminstone en dag till måste gå innan han kunde ta den allra ringaste dosis kinin. Han kröp ned under en hel massa filter och efter en stund låg han där och skrattade högt. Han måste ju nu ha nått höjden av allt vad motgångar hette. Förutom jordbävning och översvämning hade det värsta redan drabbat honom. Eftersom ingenting kunde hända som var värre än det som redan hade händt, måste helt enkelt förbättring inträda. Och det var därför han skrattade, där han låg och skakade av köld under sina filter, så att hans tjänare i tysthet undrade vilka djävlar som nu hade fått makt med honom.

IV,

JOAN LACKLAND.

Andra dagen under nordväststormens rasande framfart låg Sheldon alldeles förbi av feber. Den hade lömskt nog dragit fördel av hans svaghetstillstånd, och ehuru det endast var vanlig malaria, hade den på fyrtioåtta timmar tagit honom lika hårdt som tio dagars feber skulle ha gjort om han varit i god kondition. Men rödsoten var bortsopad från Berande. Ett tjugotal konvalescenter voro kvar på sjukhuset, men deras förbättring fortskred med varje timme. Endast ett dödsfall till hade inträffat — den sjuke, vars bror hade klagat och jämrat i stället för att vifta bort flugorna från honom.

På morgonen av sin fjärde feberdag låg Sheldon på verandan och stirrade matt utåt den upprörda oceanen. Vinden höll på att mojna, men det gick ännu stark sjö, som med åsklikt dån slog in mot Berandes strand, och det yrande skummet nådde ända upp till flaggstängernas jordvallar och avsatte sig mot portstolparna. Sheldon hade tagit två gram kinin, och det surrade nu i hans öron som i ett getingbo, hans händer och knän darrade och han hade obehagliga känningar i magen. En gång, då han öppnade ögonen,

såg han någonting som han tog för en hallucination. Icke långt ute, närmande sig förbi *Jessies* ankarplats, stack en livbåt upp fören mot skyn på en skummande vågkam och försvann sedan helt naturligt, precis som en verklig livbåt skulle ha försvunnit ner i en vågdal. Han visste att ingen av hans egna båtar kunde vara därute, och han var fullkomligt säker på att ingen människa tillhörande Salomonsöarnas befolkning vore nog vanvettig att ge sig ut i en sådan storm.

Men hallucinationen fortfor. En minut senare öppnade han händelsevis åter sina ögon, och nu såg han livbåten i hela dess längd och såg rakt in i den då den lyftes upp av en våg. Han såg sex roddare i fullt arbete, och i aktern stod en storväxt man upprätt, tydligt avtecknande sig mot det vita skummet där bakom och reglerande styråran med sin tyngd. Förutom dessa såg han också en åttonde man som låg hopkrupen i båten och stirrade mot land. Men vad som väckte Sheldons stora förvåning var att en kvinna satt på båtens aktersäte, mellan aktersta åran och styrmannen. Det *var* en kvinna, ty en av hennes flätor hade gått upp, och hon höll just på att samla ihop det fladdrande håret och stuva in det under en huvudbonad som hade den allra största likhet med hans egen »Baden-Powell».

Båten försvann bakom vågen och kom åter i sikte på den följande. Sheldon betraktade den på nytt. Männen voro mörkskinnade och större till växten än invånarna på Salomonsöarna, men kvinnan vit, det såg han tydligt. Vem hon kunde vara och vad hon hade där att göra — det var funderingar som endast flyktigt berörde hans medvetande. Han var för sjuk

att kunna bli livligt intresserad för någonting, och dessutom hade han en obestämd känsla av att alltsammans måste vara en dröm. Men han gav akt på att roddarna vilade på årorna medan kvinnan och styrmannen uppmärksamt studerade vågornas gång bakom dem.

»Duktiga sjömän», var Sheldons omdöme, då han såg båten ta ett hopp framåt ytan av en väldig brottsjö och roddarna blixtnabbt högg i för att hålla farkosten kvar på krönet av den framåtstörtande vattenmassan, som med ursinnig fart rusade mot stranden. Det var bra gjort. Till en del fylld med vatten kastades båten upp på land, och männen sprungo ur och släpade den vidare med fören i riktning mot portstolparna. Sheldon hade förgäves ropat på sina tjänare, som för ögonblicket voro upptagna av att dela ut medicin till de patienter som ännu voro kvar på sjukhuset. Han visste att han var ur stånd att resa sig och gå nedåt vägen för att möta de nykomna, och han låg kvar i sin stol och såg på under en evighetslång tid, medan de styrde och ställde med båten. Kvinnan stod vid sidan om grinden med ena handen vilande på den. Då och då sköljde en sjö havsvatten över hennes fötter, som voro klädda i sjöstövlar. Hon betraktade huset forskande med skarp blick, och en stund fäste hon stadigt ögonen på honom själv. Slutligen sade hon någonting till två av männen, som genast följde efter henne, och så fortsatte hon uppför vägen.

Sheldon försökte resa sig och lyckades till hälften komma upp ur sin stol, men sjönk sedan hjälplöst tillbaka igen. Han var överraskad av männens storlek, de bäge som följde efter kvinnan sågo ut som rik-

tiga jättar bakom henne. Bägge höllo sina sex fot och deras kroppsbyggnad var grov i proportion där-
efter. Han hade aldrig sett sådana öbor. De voro
icke svarta som Salomonsöarnas vildar, utan ljusbruna,
och deras anletsdrag voro större, mera regelbundna
och till och med vackra.

Kvinnan — en ung flicka efter vad han kunde se
— kom gående på verandan till den plats där han satt.
De bägge männen väntade i trappan och sågo nyfiket
på. Flickan var ond. Det såg han. Hennes läppar
skälvde och hennes gråa ögon blixtrade. Där fanns
temperament — det var vad han tänkte. Men hen-
nes ögon voro frappanta. Han kom nu till den slut-
satsen, att de icke voro gråa när allt kom omkring, eller
att de åtminstone icke voro *bara* gråa. De voro stora
och långt åtskilda, och de betraktade honom under
en hög och klar panna. Hennes anletsdrag påminde
om en kamé, så rent skurna voro de. Det fanns också
andra märkliga ting hos henne — cowboyhatten, de
tjocka, bruna hårflåtorna och en långpipig 38 kalibers
Colt-revolver, som hängde i sitt hölster vid hennes
sida.

»Skön gästvänlighet ni visar, det måste jag säga»,
ljöd hennes hälsning. »Att låta främlingar gå till
botten eller simma i land midt för er gårdsplan...»

»Jag — jag ber om förlåtelse», stammade Sheldon.

Och genom en ytterlig ansträngning lyckades han
komma upp på sina fötter.

Men benen veko sig under honom, och med en känsla
av att hålla på att kvävas började han sjunka till gol-
vet. Han fick en svag förnimmelse av tillfredsställelse,
då han såg ett uttryck av deltagande i flickans ögon.

Men så blev allting svart omkring honom just i samma ögonblick han uppfattade detta — och han svimade för första gången i sitt liv.

Han väcktes av att det ringde i stora klockan. Han öppnade ögonen och fann, att han låg på bädden inne i sitt rum. Då han såg på klockan, upptäckte han att hon var sex, och av riktningen hos solstrålarna som strömmade in i rummet förstod han att det var morgon. Först funderade han över att någonting besynnerligt måste ha händt. Så fick han se en cowboyhatt hängande på väggen och under den ett fullproppat ammunitionsbälte och en 38 kalibers Coltrevolver. Bältets ringa vidd skvallrade om ägarens kön — och nu kom Sheldon ihåg livbåten från dagen förut och de gråa ögonen som blixtrat under den höga pannan. Det måste ha varit hon som nyss ringt i klockan. Omsorgerna om plantaget stormade över honom. Han satte sig upp i sängen och grep tag i väggen till stöd, därför att mosquitoskärmen krängde så betänkligt omkring honom. Han satt så ännu och höll sig fast med slutna ögon, strävande att få makt med sin yrsel, då han hörde hennes röst.

»Lägg er genast ned igen, sir», sade hon.

Det var en skarpt befallande ton, en röst som var van att kommendera. Och på samma gång tryckte en hand honom tillbaka mot kudden, medan en annan lades bakom hans rygg för att hjälpa honom tillrätta.

»Ni har legat medvetslös i tjugufyra timmar och jag har tagit vård om er», fortsatte hon. »När jag ger er lov till det får ni stiga upp, men inte förr. Vad tar ni för medicin? Kinin? Här har ni ett halvt gram. Det är rätt. Ni blir nog en hygglig patient.»

»Men för all del . . . » började han.

»Ni får inte tala », avbröt hon, »det vill säga inte protester. Annars är det tillåtet.»

»Men plantaget . . . »

»En halvdöd man kan inte vara till någon nytta för ett plantage. Har ni inte lust att få veta någonting om *mig*? Min fåfänga är sårad. Här är jag nu — efter att ha gått igenom mitt första skeppsbrott — och där ligger ni, inte det minsta nyfiken, utan börjar prata om ert eländiga plantage! Kan ni inte se, att jag är färdig att krevera av långtau att få berätta för någon — vem det vara månde — om mitt skeppsbrott?»

Han smålog. För första gången på vecktal. Och han smålog inte så mycket åt det hon sade som åt sättet varpå hon sade det — med det lustiga uttrycket i sitt ansikte, med ögonen fulla av skratt och små glimtar av humor i munvinklarna. Inom sig undrade han nyfiket hur gammal hon kunde vara, och högt sade han:

»Ja, var så snäll och berätta om det för mig.»

»Men det vill jag inte — nu », svarade hon med en knyck på huvudet. »Jag får nog tag i någon att berätta min historia för utan att behöva tiggas om det. Men jag behöver få veta en hel del saker. Jag lyckades komma underfund med tiden då klockan skulle ringa till arbete. Det är ungefär allt. Jag begriper inte alls ert folks löjliga språk. Hur dags blir det rast?»

»Klockan elva — och så gå de ut igen klockan ett.»

»Det är bra. Tack skall ni ha! Och nu en annan sak. Var har ni nyckeln till skafferiet? Jag behöver mat åt mina sjömän.»

»Ät edra sjömän!» upprepade han. »Vill ni ha konserver åt *dem*? Nej, nej — låt dem gå och äta tillsammans med mina arbetare.»

Hennes ögon blixtrade liksom de gjort dagen förut, och han såg återigen det befallande uttrycket i hennes ansikte.

»Det vill jag inte. Mina karlar ä' ordentligt folk. Och jag har varit ute vid edra eländiga baracker och sett arbetarna äta där. Usch! Potatis! Ingenting annat än potatis. Inte ens salt. Ingenting. Bara potatis. Jag kanske misstar mig, men av deras ord trodde jag mig förstå att *det* var det enda de någonsin få äta. Två mål om dagen och alla dagar i veckan?»

Han nickade.

»Det skulle mina sjömän inte stå ut med en enda dag, och än mindre en hel vecka. Var har ni nyckeln?»

»Den hänger på kroken under klockan.»

Han gav med sig villigt nog, men då hon sträckte sig efter nyckeln, hörde hon honom säga:

»Att bara tänka sig negrer och konserver!»

Den gången blev hon riktigt ond. Hon vände sig om mot honom med blossande kinder.

»Mina sjömän ä' *inte* negrer. Ju förr ni lär er förstå det, desto bättre är det för vår bekantskap. Vad konserverna beträffar, skall jag betala allt vad de förtära. Var god och oroa er inte för det. I ert nuvarande tillstånd är det alls inte bra att oroa sig för någonting. Och jag kommer inte att stanna här längre än jag måste — det vill säga tills jag har fått er på fötter igen, så att jag inte behöver ge mig av härifrån

med den obehagliga känslan att ha lämnat en vit man utan hjälp.»

»Ni är amerikanska, eller hur?» frågade han lugnt. Frågan tycktes förvåna henne ett ögonblick.

»Ja», svarade hon sedan med trotsig uppsyn. »Hur så?»

»Å — för ingenting. »Jag tänkte så bara.»

»Ingenting mera?»

Han skakade på huvudet.

»Nej — varför det?»

»Å, för ingenting. Jag tänkte ni kunde ha någonting artigt att säga.»

»Mitt namn är Sheldon, David Sheldon», sade han hastigt besinnande sig och sträckte fram sin magra hand.

Hon räckte impulsivt ut sin, men hejdade sig.

»Och mitt namn är Lackland, Joan Lackland.» Nu sträcktes handen ut ordentligt. »Låt oss så vara vänner.»

»Motsatsen skulle aldrig kunna komma i fråga . . .» började han lamt.

»Och jag får ta så mycket konserver jag behöver åt mina karlar?» fortsatte hon ivrigt.

»Tills korna komma hem», svarade han med ett försök att slå in samma lätta ton som hennes, varefter han tillade: »det vill säga när de komma till Berande. Ty vi ha inga kor här, ser ni.»

Hon fixerade honom kallt.

»Skall det vara ett skämt?» frågade hon.

»Det vet jag verkligen inte — jag — jag tänkte att det skulle det, men — men jag är ju sjuk, som ni vet.»

»Ni är engelsman, eller hur?» ljöd hennes nästa fråga.

»Nej — *det* är då för mycket, till och med för en sjuk», utbrast han. »Ni vet mycket väl att jag är det.»

»Å!» sade hon i frånvarande ton. »Då är ni det således?»

Han rynkade ögonbrynen och knep ihop läpparna, men brast i skratt och hon instämde.

»Det var mitt eget fel», erkände han. »Jag skulle inte ha retat er till det. Men jag skall ta mig till vara härafter.»

»Håll på och skratta, ni, så går jag och ser till frukosten. Är det någonting särskilt ni skulle vilja ha?»

Han skakade på huvudet.

»Det gör er godt att äta litet. Febern har brunnit ut, och nu är ni bara kraftlös. Vänta ett par minuter!»

Hon skyndade ut ur rummet åt det håll där köket låg, sedan hon vid dörren trätt in fötterna i ett par sandaler som voro mycket för stora åt henne, varefter hon försvann med ett smått generat uttryck i sitt rosiga ansikte.

»För tusan, det är ju mina sandaler», tänkte han. »Flickan har intet annat att ta på sig än det hon gick och stod i då hon steg i land, och då var hon klädd i sjöstövlar.»

V.

HON VILL SKAFFA SIG ETT PLANTAGE.

Sheldons tillfrisknande gick raskt. Febern hade brunnit ut, och nu behövde han endast samla krafter. Joan hade tagit hand om matlagningen, och Sheldon förklarade att han nu för första gången på Berande fick »ordentlig vit mans kost». Joan tillredde med egna händer den sjukes mat, och tack vare den och hennes uppmuntrande sällskap var han efter ett par dagar i stånd att med stapplande steg bege sig ut på verandan. Den nuvarande situationen föreföll honom rätt märkvärdig, och ännu märkvärdigare var att den icke alls tycktes förefalla den unga flickan besynnerlig. Hon hade helt enkelt slagit sig ned där och tagit hand om hushållet, som om det vore en naturlig sak — alldeles som om han vore hennes far eller bror eller hon av samma kön som han.

»Det är riktigt förtjusande trevligt», försäkrade hon. »Det är som en episod i en roman. Här kommer jag utifrån oceanen och träffar på en sjuk, alldeles ensam man med tvåhundra slavar...»

»Arbetare», rättade han. »Arbetare bundna genom kontrakt. De tjäna inte längre än tre år och gå frivilligt in på överenskommelsen.»

»Ja, ja visst», inföll hon hastigt och fortsatte ivrigt: — »en sjuk vit man alldeles ensam med tvåhundra arbetare på en ö som bebos av människoätare — ty de ä' ju kannibaler, eller hur? Men kanske *det* är bara prat?»

»Prat?» upprepade Sheldon småleende. »Det är nog litet mer än så. De flesta av mina arbetare ä' från bushlandet, och varenda bushman är kannibal.»

»Väl inte sedan de ha låtit värva sig ändå? Inte skulle de arbetare ni har här kunna göra sig skyldiga till sådant.»

»De skulle äta upp er så snart de finge tillfälle till det.»

»Säger ni det bara som en teori? Eller *vet* ni det verkligen?» frågade hon.

»Jag vet det.»

»Hur kan ni veta det? Hur har ni kommit på den tanken? Edra egna arbetare här, säger ni?»

»Ja, mina egna arbetare här — till och med pojkarna — själva kocken som för närvarande, tack vare er uppsikt, bakar så delikata bullar. Det är inte mer än tre månader sedan elva stycken av dem stulo en båt och gävo sig av till Malaita. Nio hade kommit hit därifrån och två voro bushmän från San Cristoval. De där från San Cristoval voro ett par enfaldiga staccare — och lika enfaldigt skulle det ha varit om två från Malaita hade vågat sig i båt tillsammans med nio från San Cristoval.»

»Nå?» frågade hon ivrigt. »Hur gick det?»

»De nio från Malaita åto naturligtvis upp de två från San Cristoval... Allt utom deras huvud, ty huvud anses för värdefulla att ätas. Dem stuvade

de in under aktertoften tills de kommo i land. Och nu sitta de båda huvudena uppspikade som prydnader i någon bushmansby bortom Langa Langa.»

Hon slog ihop händerna och hennes ögon glänste.

»Således riktigt äkta kannibaler! Tänk — i tjugonde århundradet! Och jag som trodde att äventyr och romantik numera hörde till fossila ting.»

Han såg på henne med ett mildt löje.

»Nå, vad är det nu?» frågade hon.

»Å — ingenting. Men jag kan bara inte tänka mig att det skulle ligga den allra minsta romantik i att bli uppäten av en hop smutsiga vildar.»

»Nej, naturligtvis inte», medgav hon. »Men att vistas bland dem, leda dem och regera dem — tvåhundra stycken — och undgå att bli uppäten av dem, *det* är då sannerligen kvintessensen av äventyr. Och äventyr och romantik hör ihop, som ni vet.»

»Nå, men då skulle det väl också vara kvintessensen av äventyr att till sist komma i en negermage», genmälde Sheldon.

»Jag tror inte att ni har den ringaste aning om romantik!» utropade Joan. »Ni är precis lika slö och trög och prosaisk som ert lands affärsmän i allmänhet. Jag kan inte begripa varför ni alls är här. Ni borde ha stannat hemma och vegeterat i ro som bankbiträde eller — eller...»

»Handelsbokhållare, kanske? Tack skall ni ha!»

»Ja, det eller — vad som helst. Vad i hela livet gör ni här i världens utkanter?»

»Förtjänar mitt uppehålle och försöker slå mig fram i världen.»

»På yngre söners tunga stråt», citerade den unga

flickan. »Nå, om *det* inte är romantik, så vet jag inte vad som är det. Tänk på alla yngre söner som ä' spridda över världen, ute för myriader äventyr och inbegripna i kamp 'för egen härd och egen sadel'. Och här är ni midt uppe i det och gör det — och här är jag också midt uppe i det och gör det.»

»Å, jag ber så mycket om ursäkt, men . . .» invände han.

»Nå, så är jag väl en yngre *dotter* då», rättade hon, »och jag har varken sadel eller härd — och jag har ingen och intet — jag är i samma predikament jag som ni.»

»Då får jag lov att medge att det finns en viss romantik i er kasus», sade han.

Han kunde ej låta bli att tänka på de nätter hon sovit i hängmattan ute på verandan, under mosquitonätet och med sin tahitiska besättning liggande inom hörhåll i verandans avlägsnaste hörn. Han hade varit för hjälplös att kunna opponera sig mot det, men nu beslöt han att hon skulle ta hans sovplats inomhus och att han skulle ligga i hängmattan.

»Ser ni, jag hade läst och drömt om romantiska äventyr i hela mitt liv», sade hon, »men aldrig ha mina vildaste fantasier gått så långt att jag tänkte mig få leva med i ett sådant. Alltsammans kom så oväntat. Bara för två år sedan trodde jag att det enda jag kunde göra var att . . .» hon avbröt sig och gjorde en sur min — »ja, jag inbillade mig verkligen att det enda en flicka kunde ta sig till var att gifta sig.»

»Och ni föredrog en ö med kannibaler och ett patronbälte framför giftermålet?» framkastade Sheldon.

»Ön med kannibalerna tänkte jag aldrig på, men patronbältet var en härlig sak.»

»Å — ni skulle nog aldrig kunna använda revolvern, om ni också vore tvungen till det.» Han såg en plötsligt glimt i hennes ögon och tillade: »Jag menar, att om ni nödgades göra det, skulle ni knappast kunna skada någon.»

Hon reste sig hastigt för att gå in. Han förstod att hon ville gå efter sin revolver.

»Gå inte», sade han. »Här är min. Vad kan ni uträtta med den?»

»Skjuta ned blocket från edra flagglinor till exempel.»

Han smålog klenetroget.

»Men jag känner inte till ert vapen», sade hon betänksamt.

»Det är löstryckt och ni behöver inte hålla under målet. Tryck helt lätt.»

»Ja, ja», utbrast hon otåligt. »Jag vet mycket väl att de automatiska skjutvapnen krångla om de gå hett — det är bara det att jag inte känner till *er* revolver.» Hon betraktade den ett ögonblick. »Den är spänd. Är den laddad?»

Hon skjöt, men träffade ej.

»Det är långt håll», sade han för att trösta henne.

Hon bet sig i läppen och sköt på nytt. Kulan ven skarpt genom luften. Metallblocket rasslade av och an. Hon sköt gång på gång ända tills alla åtta kulorna voro använda. Sex av sköten träffade. Blocket svängde ännu på änden av gaffeln, men det var så illa tilltygat att det icke dugde till någonting. Sheldon var förvånad. Hon hade skjutit bättre än han

eller till och med Hughie Drummond skulle ha gjort. Då han förut hade sett kvinnor händelsevis avskjuta en bössa eller en revolver, brukade de skrika och blunda och fyra av på måfå utåt rymden.

»Det var verkligen bra gjort av en kvinna», förklarade han. »Ni bommade bara två gånger och hade ett vapen som ni inte kände till.»

»Men jag kommer i alla fall inte ifrån de två bommarna», klagade hon. »Och revolvorn gick så ypperligt! Ge mig nya patroner, så skall jag träffa åtta gånger å rad på vad ni vill.»

»Det tvivlar jag inte på. Nu måste jag skaffa dit ett nytt block. Viaburi! Hitåt — du gå efter ett block från förrådsrum.»

»Jag kan slå vad om vad som helst, att ni inte kan skjuta åtta träffar på åtta skott», sade Joan utmanade.

»Det vadet aktar jag mig allt för», blev hans svar. »Vem har lärt er skjuta?»

»Å — först min far, och sedan Von och hans cowboys. *Det* var en skytt, må ni tro — min farsgubbe, menar jag, fastän Von också var styv.»

Sheldon undrade i tysthet vem Von var — kanske det var han som för två år sedan hade fått henne att tro att det bästa hon kunde göra vore att gifta sig.

»I vilken trakt av Förenta staterna har ni er hembygd?» frågade han. »Chicago eller Wyoming eller var? Ni har inte berättat någonting alls om er själv. Allt vad jag vet är att ni är miss Joan Lackland från någonstans.»

»Ni får gå längre västerut för att finna min hemort.»

»Aha — låt mig se! Nevada?»

Hon skakade på huvudet.

»Californien?»

»Ändå längre åt väster.»

»Det går inte — såvida jag inte har alldeles glömt min geografi.»

»Det är politiken ni har glömt», sade Joan skratande. »Har ni glömt, att det finns någonting som kallas att 'annektera'?»

»Å, Philippinerna!» utropade Sheldon triumferande.

»Nej — Hawaii. Där är jag född. Det är ett vackert land. Herre Gud — jag är nästan hemsjuk efter det redan. Inte för att jag inte har sett mer av världen. Jag var i Newyork när kraschen kom. Men jag tror, att det är den vackraste fläck på jorden — Hawaii menar jag.»

»Men vad i himlens namn har ni då att göra här så långt från all ära och redlighet?» frågade han. »Det är bara galningar som komma hit», tillade han med bitterhet.

»Men Nielsen var väl ändå inte så galen, eller hur?» frågade hon. »Efter vad jag har hört, förtjänade han tre millioner här.»

»Endast allt för sant — och detta faktum bär ansvaret för att jag befinner mig här.»

»Sak samma med mig», förklarade hon. »Min farsgubbe fick höra talas om honom på Marquesasöarna, och så startade vi. Men stackars far skulle aldrig få komma hit.»

»Jaså, er far — han dog?» sade Sheldon sakta.

Hon nickade. Hennes ögon blevo milda och fuktiga.

»Jag kan lika gärna börja från början.» Hon höjde

sitt huvud, som om hon med en stolt åtbörd avskedat sin sorgsenhet — alldeles i stil med att hon bar en Baden-Powell och en långpipig revolver. »Jag är född i Hilo, som ligger på ön Hawaii, den största och förnämsta av hela gruppen. Jag uppfostrades på samma sätt som de flesta andra flickor i Hawaii. De leva friluftsliv och kunna rida och simma innan de ha lärt sig vad sex gånger sex gör. Vad mig beträffar, kan jag omöjligt påminna mig när jag först sattes på hästryggen eller lärde mig simma. Det var innan jag började lära mig a b c d. Far ägde landtgårdar på Hawaii och Maui — stora i förhållande till öarna. Ensamt Hokuna höll tvåhundratusen acres. Den sträckte sig mellan Mauna Kea och Mauna Loa, och det var där jag lärde mig skjuta getter och vildboskap. På Molokai finns det stora fläckiga rådjur. Von var förvaltare på Hokuna. Han hade två döttrar som voro jämnåriga med mig, och jag brukade alltid tillbringa den varmaste årstiden där — en gång var jag där ett helt år. Vi tre flickor voro nästan som indianer. Vi fick ju inte precis löpa vildt, men nog voro vi vilda på att få göra det. Guvernanter och läxor och sömnad och hushållsbestyr hade vi också över oss, förstås, men jag är rädd att vi ofta lockades till arbete genom löften om hästar och boskapsbedrifter.

Von hade tjänat vid armén och far var en gammal sjöbjörn, så att de höllo styvt på sträng disciplin. Men de bägge andra flickorna hade ingen mor, och ingen hade jag — och de båda gubbarna voro ju män. De skämde bort oss alldeles förskräckligt. De hade inga hustrur, ser ni, och därför sällskapade de med oss — när vi hade slutat vårt arbete. Vi måste lära oss att

utföra alla husliga sysslor dubbelt så väl som de infödda tjänarna — för att vi med tiden skulle kunna sköta ett hushåll. Och deras cocktails måste vi alltid blanda till, emedan detta var en alltför högtidlig akt för att kunna lämnas åt tjänare. För övrigt hade vi aldrig tillåtelse att vara med om någonting som vi inte kunde sköta själva. Naturligtvis brukade våra cowboys alltid fånga våra hästar och sadla dem, men vi måste *kunna* gå ut i hästhagen själva och ta dem . . . »

»Hur gick det till?» frågade Sheldon.

»Vi fångade dem med lasso. Och far och Von undervisade oss i sadling och höllo en förskräckligt noggrann examen med oss efteråt. På samma sätt med våra revolverar och bössor. Tjänstgossarna rengjorde och oljade dem alltid, men vi måste lära oss det för att kunna tillse att det gjordes ordentligt. I början hände det mer än en gång, att en av oss fick vara utan sitt skjutvapen en hel vecka, därför att man upptäckt en liten rostfläck på det. Vidare måste vi lära oss att göra upp eld med sur ved i hållande regn, då vi slog läger ute, och *det* var det svåraste av allt, tror jag — utom grammatik. Far lärde oss franska och Von lärde oss tyska. Bägge dessa språk lärde vi oss tämligen passabelt, och det skedde uteslutande under ridter och på våra lägerplatser.

Under den kalla årstiden brukade flickorna komma ned till mig i Hilo, där far hade två hus—det ena av dem låg vid stranden. Eller också brukade vi tre följas åt till vår gård i Puna, och det betydde kanoter och båtar och fiske och simturer. Far var också medlem av Hawaiiska kungliga segelklubben, och

han tog oss med sig på kappseglingar och långturer. Far kunde aldrig komma ifrån sin kärlek till havet, ser ni. Vid fjorton år skötte jag min fars hushåll och hade fullständig makt över tjänarna, och jag är mycket stolt över denna period av mitt liv. När jag blev sexton år, skickades vi tre flickor upp till Mills seminarium i Californien, som var mycket modernt och stiligt. Vad vi längtade hem! Vi fraterniserade inte alls med de andra flickorna, som kallade oss för kannibaler, därför att vi kommo från Sandwichöarna, och de gjorde obehagliga hänsyftningar på att våra förfäder hållit kalas på kapten Cook — vilket var en historisk osanning, och för övrigt voro våra förfäder inte från Hawaii.

Tre år tillbringade jag vid Mills seminarium — med hemresor emellanåt, förstås — och därefter var jag två år i Newyork. Sedan blev far ruinerad, han stöp på ett sockerplantage på Mani. Ingenjörernas uppgifter hade inte hållit streck. Så hade han också byggt en järnväg, som man kallade för »Lacklands dårskap», fastän den nog kommer att bli inbringande till sist. Den bidrog också till kraschen. Men ändå skulle ingenting ha händt, om inte den stora paniken hade uppstått vid Wall Street. Min käre gamle farsgubbe! Inte ett ord skrev han till mig om det. Men jag läste om kraschen i en tidning och for genast hem. Innan detta hände var det som folk tutade mig i öronen att allt vad en kvinna hade att vinna här i livet var att bli gift. För romantik fanns ingen plats. Men när far blev bankrutt, råkade jag i stället komma rakt in i romantiken.

»När hände det där?» frågade Sheldon.

»Förra året — då paniken kom.»

»Låt mig se», sade Sheldon fundersamt. »Sexton plus fem, plus ett — lika med tjugutvå. Ni är således född 1887?»

»Ja — men det var inte vackert gjort av er.»

»Jag är verkligen ledsen», förklarade han, »men problemet var så självklart att...»

»Kan ni då aldrig säga några angenäma saker? Eller är ert sätt det vanliga hos engelsmännen?» Det blixtrade till i hennes gråa ögon och hennes läppar skälvde en smula då hon fortsatte: »Jag skulle verkligen vilja rekommendera en bok till läsning åt er, mr Sheldon — det är *»Amerikanska hustrur och engelska äkta män»* av Gertrude Atherton.»

»Jag tackar, den boken har jag läst. Den står därborta.» Han pekade på sin välfyllda bokhylla. »Men jag fruktar att den är ganska partisk.»

»Det måste allt icke-engelskt nödvändigt vara», genmälde hon. »Jag har aldrig tyckt om engelsmän. Den siste jag lärde känna var en överuppsyningsman. Far var tvungen att avskeda honom.»

»En svala gör ingen sommar.»

»Men den engelsmannen ställde till massor av obehag!... Och var nu så snäll och gör mig inte mera ofördragsam än jag redan är.»

»Jag försöker låta bli.»

»Å, vad det beträffar, så...» Hon gjorde en kastning med huvudet och öppnade munnen för att fullborda tillrättavisningen, men hejdade sig. »Jag skall nu fortsätta min historia. Far hade faktiskt ingenting kvar, och han bestämde sig för att gå till sjöss igen. Han hade alltid älskat sjömansyrket, och jag

tror nästan att han var glad över att det hade gått som det gjort. Han var munter som en pojke och sysslade med planer och förberedelser från morgon till kväll. Halva nätterna satt han uppe och talade om allting med mig. Det var sedan jag hade sagt honom att jag var fast besluten att följa med.

Han hade gjort sin första start på Söderhavet, ser ni — fiskat pärlor och pärlemo — och han var övertygad om att där måste finnas flera förmögenheter att hämta. Kokosplantering vurmade han på, och så skulle han kanske idka pärlfiske och även försöka andra saker medan han väntade på att planteringarna skulle ge frukt. Han bytte ut sin yacht mot en skonare — den hette *Miélé* — och så gävo vi oss av. Jag skötte hushållet åt honom och studerade navigation. Han var sin egen skeppare. Vi hade en dansk styrman, mr Ericson, och besättningen bestod av japaner och hawaiianer. Vi seglade av och an mellan Linjeöarna, tills far blev alldeles sjuk åt det. Allting var förändrat. Öarna hade blivit annekterade och delade mellan olika makter, stora bolag hade slagit sig ned där och lugnit för sig land, handelsrättigheter, fiskrättigheter — allting.

Sedan seglade vi till Marquesasöarna. Där var vackert, men infödingarna voro så godt som utdöda. Far blev mycket förargad då han fick höra, att fransmännen hade lagt skatt på exporten av copra — han kallade det medeltidsmässigt — men han tyckte om själva landet. Där fanns en dal om femton tusen acres på Nukahiva, som halvt omslöt en ypperlig ankarplats, han förälskade sig i den och köpte den för tolvhundra Chilidollars. Men den franska beskatt

ningen var oerhört dryg — det var därför jorden var så billig — och det värsta var att vi inte kunde få några arbetare. Kanakerna ville inte göra någonting alls, och ämbetsmännen tycktes sitta uppe om nätterna och tänka ut nya hinder att ställa i vägen för oss.

Sex månaders vistelse där var nog för far. Situationen var fullkomligt hopplös. 'Vi ge oss av till Salomonsöarna', sade han, 'så få vi se en skymt av hur England regerar. Och om det inte finns några möjligheter där heller, så ge vi oss vidare till Bismarcks arkipelag. Jag vill slå vad om att Amiralitetsöarna ännu inte ä' civiliserade.' Alla förberedelser voro gjorda, allt var stuvat ombord och ny besättning — marquesaner och tahitier — anländ. Vi voro just i begrepp att segla till Tahiti, där *Miélé* skulle undergå en behövlig reparation och förses med en del ny utrustning, då min stackars farsgubbe sjuknade och dog.»

»Och då stod ni alldeles ensam?»

Joan nickade.

»Så ensam som möjligt. Jag hade varken bröder eller systrar och fars alla anhöriga hade omkommit under ett skyfall i Kansas. Det hade händt när han var en liten gosse. Naturligtvis kunde jag resa tillbaka till Von. Där kan jag alltid ha ett hem. Men varför skulle jag göra det? Jag funderade över fars planer och tyckte att det nu var min plikt att fullfölja dem. Det vore ju en vacker uppgift. Jag fick stor lust att göra det. Och — nu är jag här.

Följ mitt råd och far aldrig till Tahiti, mr Sheldon! Platsen är härlig och infödingarna hyggliga, men de vita! Där föres ett riktigt rövarliv! Tjuvar, roffare

och lögnare — det är vad de ä'. Hederligt folk finns inte ens så många att man behöver använda alla fingrarna på sin ena hand för att räkna dem. Att jag var kvinna gjorde endast saken så mycket enklare för dem. De roffade åt sig vad jag ägde under alla möjliga slags förevändningar, och de ljögo utan några förevändningar alls, och om det också alls inte behövdes. Stackars mr Ericson blev fördärvad genom mutor. Han gjorde gemensam sak med rövarepaket och attesterade falskeligen allt vad de fordrade av mig, ända upp till tusen procent. Och när man bestäl mig på tio francs, fick han tre på sin del. En räkning på femtonhundra francs, som jag betalade, inbringade honom femhundra francs. Allt detta fick jag naturligtvis höra efteråt. Men *Miélé* var ett gammalt fartyg, reparationerna måste göras och man debiterade mig inte tredubbla, utan sjudubbla pris.

Jag kan aldrig få veta hur mycket Ericson förtjänade på affären. Han bodde i land, i ett vackert möblerat hus. Skeppsbyggmästarna läto honom ha det hyresfritt. Frukt, grönsaker, fisk, kött och is avlämnades där för hans räkning varenda dag utan att han behövde betala något. Det var en del av hans dusörer från de olika affärerna. Och hela tiden beklagade han med tårar i ögonen den dåliga behandling jag rönt av bolaget. Nej, jag hade inte råkat in bland yrkestjuvar. Men jag hade kommit till Tahiti.

När tjuvarna började bli oense, fick jag emellertid första klaven till hur det stod till. En av de lurade rövare kom till mig sedan det blivit mörkt och framlade fakta, bestyrkta av siffror och bestämda försäk-

ringar. Jag visste, att om jag anlitade lagens hjälp, vore jag ruinerad. Domarna voro bestuckna såväl som alla andra. Men en sak gjorde jag. Midt i nattens mörker gick jag till Ericsens bostad. Jag hade samma revolver då som nu, och jag tvang honom att ligga kvar i sin bädd, medan jag visiterade hans gömmor. Något över nittonhundra francs var vad jag förde med mig därifrån. Han klagade inte för polisen och kom aldrig tillbaka ombord. Vad de övriga i bolaget beträffar, skrattade de bara och gjorde narr av mig. Det fanns ett par amerikaner på platsen, och de varnade mig för att söka lagens hjälp — så vida jag inte hade lust att även bli av med mitt fartyg.

Och så seglade jag till New Zealand och fick en tysk styrman. Han hade betyg som kapten och stod som sådan i papperen, men jag var bättre navigatör än han, och det var i själva verket jag som förde kommandot. Nå, jag förlorade mitt fartyg i alla fall, men det hade ingenting med min sjömansskicklighet att göra. Vi lågo på drift därute i fyra dagars dödstillä. Så kom nordväststormen och körde oss mot land på läsidan. Vi försökte pressa med segel för att gå klara, men nu fick man riktigt erfara, vilket uselt arbete skeppsbyggmästarna på Tahiti hade gjort. Klyvarbommen och alla våra förstag miste vi genast. Vår enda utväg var nu att vända och ta passagen mellan Florida och Ysabel. Och när vi hade lyckligt kommit igenom där i skynningen och enligt kartan befunno oss på fjorton famnars vatten, där det var som grundast, törnade vi på ett korallrev. Stackars gamla *Miélé* fick inte mer än en enda törn och gick sedan klar, men det var i alla fall för mycket för henne,

och vi hade nått och jämnt tid att gå i båten innan hon sjönk. Den tyske styrmannen drunknade. Hela natten lågo vi därute för drivankare, och på morgonen kom den här ön i sikte.»

»Jag förmodar att ni nu ämnar vända tillbaka till Von?» sade Sheldon.

»Visst inte. Fars plan var att gå till Salomonsöarna. Jag skall se mig om efter land och starta ett litet plantage. Känner ni till någon lämplig jordbit här i trakten som kan fås för billigt pris?»

»Ni yankees ä' verkligen ett märkvärdigt släkte, mycket märkvärdigt», sade Sheldon. »Aldrig skulle jag ha drömt om ett sådant vågspel.»

»Äventyr menar ni väl», rättade Joan.

»Mycket riktigt — äventyr är rätta ordet. Och om ni hade gått i land på Malaita i stället för på Guadalcanar, så skulle både ni och edra bålde tahitiska sjömän blivit *kai-kai'ade* av människoätare för länge sedan.»

Joan ryste till.

»Sanningen att säga», erkände hon, »voro vi mycket rädda för att gå i land på Guadalcanar. Jag läste i *Sailing Directions* att innevånarna lära vara bedrägliga och fientliga. Men jag skulle ha lust att någon dag fara över till Malaita. Finns där några plantager?»

»Inte ett enda. Och ingen vit affärsman heller.»

»Då skall jag ge mig dit över någon gång med ett rekryteringsfartyg.»

»Omöjligt!» utbrast Sheldon. »Det är ingen lämplig plats för en kvinna.»

»Jag ger mig av på det sättet i alla fall», förklarade Joan.

»Men ingen kvinna med självaktning kan . . »

»Akta er!» varnade hon. »Jag far dit endera dagen, och då blir ni kanske ledsen över de fula saker ni nu har sagt mig.»

VI.

STORMAR INOMHUS.

Det var första gången Sheldon kommit i närmare beröring med en amerikansk flicka, och han skulle ha undrat om alla Amerikas döttrar liknade Joan Lackland, ifall icke hans förstånd hade sagt honom att hon alldeles icke kunde vara någon typ. Hennes livliga sinne och dess växlande stämningar gjorde honom häpen, och hennes syn på livet var så olik vad enligt hans uppfattning en kvinnas borde vara, att han mycket ofta råkade i strid med henne. Han kunde aldrig beräkna vad hon skulle säga eller göra härnäst. Endast *ett* var han säker på, och det var att vad hon än sade eller gjorde skulle bli någonting oförberedt och oväntat. Det tycktes ligga någonting nästan hysteriskt i hennes väsen. Hennes lynne var häftigt och stormigt, och hon litade för mycket på sig själv och för litet på honom, vilket på intet sätt överensstämde med hans ideal av en kvinnas sätt att uppföra sig då hon har en man i sin närhet. Hennes förmåtenhet att anse sig likställd med honom var irriterande, och emellanåt kunde han vara halvt medveten om att han förargade sig över det oförsynta och bizarra i hennes intrång hos honom — hon hade ju kommit

direkt ur havet i en tjutande nordväststorm efter att nyss ha hållit revolvern under Ericsens näsa, och skyddad av en flock storväxta polynesier hade hon lika ogenerat slagit sig ned i Berande som om hon varit en skeppsbruten sjöman. Allt detta harmonierade fullkomligt med hennes Baden-Powell och hennes långa revolver.

I alla händelser passade icke hennes utseende för det där uppträdandet. Och det kunde han icke förlåta. Om hon haft kortklippt hår, bred käk och grova muskler, och om hon varit väderbiten och obehaglig på alla sätt, skulle allt ha kunnat fördragas. Men i stället var hon alldeles hopplöst och utsökt kvinnlig. Hennes hår riktigt plågade honom, därför att det var så utomordentligt vackert. Och hon var så smärt och behagfull, den unga kvinnan — eller flickan — att det riktigt skar honom i hjärtat att se och höra henne med skarp, sakkunnig blick och befallande röst dirigera livbåten genom bränningen. Han kunde mycket väl föreställa sig henne fångande en häst med lasso, och den tanken kom honom alltid att rysa. Och så var hon så mångsidig. Hennes kännedom om litteratur och konst väckte hans förvåning, men i djupet av sin själ hade han en känsla av att en flicka som har kunskap om dylika ting icke har någon rättighet att veta hur man riggar fartyg, lättar ankare och seglar skonare rundt Söderhavet. Lika väl som hon hyste sådana kunskaper i sin hjärna kunde svordomar gå över hennes läppar. Och att en sådan flicka som hon envisades att vilja gå med på en rekryteringsfärd rundt Malaita, var rent av ett helgerån mot henne själv.

Han kom åter och åter tillbaka till hennes kvinnlighet. Hon spelade piano mycket bättre och med långt finare uppfattning än hans systrar därhemma — på det instrument som stackars Hughie så heroiskt arbetat med att hålla i stand. Och när hon knäppte på gitarren och sjöng sina klara, sammetsmjuka hawaiiiska *hulas*, satt han som förhäxad. Då var hon helt och hållet kvinna, och hennes köns trollmakt utplånade alla dagens förtretligheter och kom honom att glömma den stora revolvren, cowboyhatten och allt det övriga. Men vilken rätt — så viskade nästa klara tanke i hans hjärna — hade en sådan flicka att spankulera omkring som en man och jubla över att äventyr ännu ej var någonting utdödt? Kvinnor ute på äventyr voro äventyrerskor, och det begreppet innebar ingenting vackert. För övrigt hade *han* ingen smak för äventyr, hade icke känt sig tilltalad av sådant sedan sin gosstid — fastän han nog skulle ha haft svårt att förklara vad som fört honom från England till Salomonsöarna, om det icke var äventyrlust.

Sheldon kände sig ingalunda belåten. Den mot konvensansen stridande situationen var för pinsam för hans konservativa natur och den uppfostran han fått. Berande, bebott av en enda vit man, var ingen lämplig plats för Joan Lackland. Han bråkade sin hjärna för att finna någon lösning på problemet och talade även med henne om saken. Först och främst kunde ångbåten från Australien icke väntas förrän om tre veckor.

»Nå, ett är då klart — ni vill inte ha mig här», sade Joan. »Jag skall bemanna båten i morgon och fara över till Tulagi.»

»Men jag har ju sagt er förut att det är omöjligt», utbrast han. »Där finns ingen att resa till. Den där stationerade kommissionären har rest till Australien. Där finns nu bara en enda vit man, en tredje assistent, grovhuggare och f. d. simpel sjöman, som sköter styrelsen på Salomonsöarna — för att inte tala om ett hundratal negerfångar. För övrigt är han så enfaldig, att han skulle kunna döma er till fem pund böter för att ni inte först gick i land vid Tulagi, som är den egentliga inloppshamnen. Han är ingen hyggelig karl, och jag säger er ännu en gång att det är omöjligt.»

»Så har man ju Guvutu», framkastade hon.
Han skakade på huvudet.

»Där finns ingenting annat än feber och fem vita som hålla på att supa ihjäl sig. Jag skulle aldrig kunna tillåta att ni reste dit.»

»Tack så mycket», sade hon lugnt. »Jag tänker att jag kan ge mig av redan i dag. Viaburi! Ni gå till Noah och säga att han komma hit.»

Noa Noah var hennes högbåtsman från *Miélé*.

»Vart ämnar ni er då?» frågade Sheldon överraskad.
»Viaburi! Du vänta!»

»Till Guvutu — nu genast», lydde hennes svar.

»Det kan jag inte tillåta.»

»Det är just därför jag reser. Ni har sagt det där en gång förut, och det är något som jag inte kan tåla.»

»Vad för slag?» Hennes plötsliga vrede gjorde honom förvirrad. »Om jag har förolämpat er på något sätt...»

»Viaburi! Ni genast hämta Noa Noah hit till mig!» kommenderade hon.

Den svarte gossen ämnade lyda.

»Viaburi! Om du inte vänta, jag krossa skalle mycket fort! Och nu fordrar jag att ni förklarar er, miss Lackland. Vad har jag sagt eller gjort för att förtjäna detta?»

»Ni har djärvts — ni har vågat...»

Hon flämtade och sväljde och var ur stånd att fortsätta.

Sheldon såg rent förtvivlad ut.

»Jag får bekänna att jag är alldeles yr i huvudet av det här», sade han. »Om ni bara kunde tala öppet och tydligt.»

»Lika öppet och tydligt som ni kanske, när ni sade att ni inte skulle tillåta mig att fara till Guvutu?»

»Nå — men vad var det för orätt i det?»

»Ni har ingen rättighet — lika litet som någon annan man — att säga mig vad ni tillåter eller inte. Jag är för gammal att stå under förmyndare, och inte heller har jag rest den långa vägen till Salomonsöarna för att skaffa mig en sådan.»

»En gentleman är givet beskyddare för vilken kvinna som helst.»

»Men jag *är* inte vilken kvinna som helst. Vill ni vara god och tillåta mig att skicka pojken efter Noa Noah? Jag vill att han skall sätta båten i sjön. Eller skall jag själv gå efter honom?»

Bägge hade rest sig — hon med glödande kinder och vrede i ögonen, han förbryllad, häpen och orolig. Den svarte gossen stod där orörlig som en staty. Han hyste intet intresse för ordväxlingen mellan dessa obegripliga vita. Med ett lugnt uttryck i sina ögon drömde han om en viss bushmansby högt uppe på Ma-

laitas snårbevuxta sluttningar, där blåaktig rök höjde sig från en hydda och avtecknade sig mot den gråa bakgrunden av en annalkande regnskur.

»Men inte kan ni företa er någonting så dåraktigt...» sade han.

»Börjar ni nu igen!» utropade hon.

»Jag menade inte alls på det sättet, och det vet ni.» Han talade långsamt och allvarligt. »Och vad det andra beträffar — det där om att tillåta — så är det ju bara ett talesätt. Naturligtvis är jag inte er förmyndare. Ni vet att ni kan fara till Guvutu, om ni så vill...» Han var nästan frestad att tillägga: »Ni kan till och med dra åt häcklefjäll», men han fortsatte i stället: »Jag skulle emellertid djupt beklaga det, det är alltsammans. Och jag är mycket ledsen över att jag har sagt någonting som sårat er. Ni måste komma ihåg att jag är engelsman.»

Joan smålog och återtog sin plats.

»Jag har kanske förhastat mig», erkände hon. »Ser ni, jag hyser en sådan avsky för allt tvång. Om ni bara visste hur jag har nödgats kämpa för min frihet! Det är en ömtålig punkt hos mig, att jag inte kan fördrå att bli tillsagd vad jag skall göra eller inte göra av någon bland er, som själva ha upphävt er till skapelsens herrar. Viaburi! Ni gå och stanna i köket. Inte hämta Noa Noah. Och nu, mr Sheldon — vad skall jag göra? Inte vill ni ha mig här, och det tycks inte finnas någon annan plats för mig.»

»Det är överdrift. Att ni led skeppsbrott just här var ju en riktig skickelse för mig. Jag var mycket ensam och mycket sjuk. Jag är verkligen inte alls säker på huruvida jag skulle ha gått igenom eller ej,

om ni inte hade råkat komma hit. Men det är inte *det* som är huvudsaken. Personligen, rent själviskt personligen, skulle jag med ledsnad se er resa härifrån. Men jag tänker inte på mig själv. Det är er jag tänker på. Att ni stannar här är — det är inte riktigt passande, ser ni. Om jag vore gift — eller om det funnes någon kvinna av er egen ras här . . . Men som det nu är . . .»

Hon lyfte sina händer med en gäckande åtbörd av förtvivlan.

»Jag kan omöjligt följa med er tankegång», sade hon. »Ena sekunden säger ni att jag måste härifrån, och den andra att det inte finns någon plats för mig att gå till och att ni inte skall tillåta mig att gå. Vad skall då en stackars flicka göra?»

»Det är just det som är frågan», sade han hjälplöst.

»Och den nuvarande situationen besvårar er?»

»Endast för er skull.»

»Låt mig då lugna edra känslor genom att säga er, att mig generar den inte det minsta — utom för det bråk ni håller om den. Jag låter aldrig oroa mig av sådant som inte kan ändras. Det tjänar till ingenting att strida mot det som inte kan undvikas. Låt oss se närmare på saken. Ni är här. Jag är här. Enligt ert eget påstående kan jag inte bege mig någon annanstans. Ni kan naturligtvis inte ge er av åt annat håll och lämna mig här ensam med hela plantaget och tvåhundra ullhåriga kannibaler att sköta. Och därför stannar ni här, och jag måste också stanna. Det är mycket enkelt. Och det är också äventyr i det. Vidare behöver ni inte vara orolig för egen del. Jag är inte böjd för äktenskap. Jag har kommit

till Salomonsöarna för att skaffa mig ett plantage, inte för att få en man.»

Sheldon fick högre färg, men sade ingenting.

»Jag vet vad ni tänker!» Hon skrattade muntert. »Att om jag vore man, skulle ni vrida nacken av mig. Och jag har också förtjänat det. Jag är verkligen riktigt ledsen. Jag borde inte ständigt såra edra känslor.»

»Jag fruktar att jag ofta ger er anledning till det», sade han, lättad emedan han såg att stormen var i avtagande.

»Jag har det!» tillkännagav hon ivrigt efter en kort tystnad. »Låna mig ett arbetslag av edra rekryter för i dag. Jag skall bygga en hydda åt mig där borta i det avlägsnaste hörnet av tomten — på pålar naturligtvis. Jag kan flytta in där i kväll. Där får jag det bekvämt och lugnt. Mina tahitiska sjömän få hålla vakt, precis som om vi vore ombord på ett fartyg. Och så skall jag studera kokosodling. Till gengäld skall jag ta hand om ert kök och laga att ni får litet anständig mat. Och nu vill jag bara säga er till sist, att jag inte vill lyssna till några protester. Jag vet allt vad ni tänker säga och erbjuda — ni vill lämna er bungalow åt mig och bygga en gräshydda åt er. Men jag vill inte ha det så. Ni kan så godt anse allting för uppgjort. Det vill säga, att om ni inte går in på det, så ger jag mig av tvärsöver floden, bortom er jurisdiktion, och bygger en by åt mig och mina sjömän — de få väl sedan fara med båten till Guvutu efter födoämnen. Seså — nu vill jag att ni skall lära mig spela biljard.»

VII.

SVÄRTUKTAT FOLK.

Joan tog energiskt hand om hushållet och åstadkom en sådan omstörtning i huset att Sheldon knappast kände igen sig där. För första gången såg han sin bungalow ren och välordnad. Det var icke längre så, att tjänstgossarna drevo omkring lättjefullt och uträttade så litet de kunde; kocken klagade oupphörligt över att »migs huvud gå rundt för micke» i anledning av den stränga matlagningskurs som Joan lät honom genomgå. Och Sheldon undgick icke en grundlig läxa för sin lojhet att bara äta konserverad föda. Hon kallade honom både »trögmåns» och »dumbom» och andra obehagliga saker för hans lojhet att icke hålla sig med hälsosam kost.

Hon skickade sin livbåt tjugu mil nedåt kusten efter limoner och apelsiner, hon gjorde retsamma frågor varför dessa fruktslag icke för längesedan blivit planterade vid Berande, och hon var utom sig av förakt därför att där icke fanns någon köksträdgård. Nästan skrumpna äpplen, som av Sheldon ansetts omöjliga att äta, visade sig efter hennes behandling förvandlade till en aptitretande frukostdessert och serverades vid middagarna i puddingar som väckte hans ode-

lade beundran. Bananer från buskskogen kommo på bordet antingen okokta eller anrättade på ett dussin olika sätt, vilka allesammans av Sheldon förklarades vara det ena bättre än det andra. Joan själv eller hennes sjömän togo dagligen fisk med dynamitskott och infödingarna i Balesuna betalades med tobak för att de kommo med ostron från mangroveträskan. Hennes förmåga att använda kokosnötter var någonting oerhört. Hon lärde kocken att göra jäst av mjölken, varigenom brödet sedan blev lätt och poröst. Av den finaste mörken i trädet lagade hon en delicious sallad. Av mjölken och nöten kött tillredde hon en mängd olika såser och stuvningar, än söta och än syrliga, vilka sedan serverades allt efter som de passade till olika rätter, från fisk till pudding. Hon lärde Sheldon hur mycket bättre det var att använda grädden av kokosmjölk än kondenserad grädde till kaffet. Ur gamla nötter, som börjat gro, tog hon det fasta svampaktiga inmätet och använde det till sallader. Tillredningen av sallader tycktes egentligen vara hennes starkaste sida, och hon förvånade Sheldon med en den läckraste sallad av unga bambuskott. Vilda tomater, som hade sått sig själva eller blivit skoningslöst bortrensade under anläggningen av Berande, insamlades till sallader, soppor och såser. Hönsen, som förut alltid hade gått in i busksnåren och där gömt sina ägg, lockades nu av för dem anordnade värplådor, och Joan själv gick ut för att skjuta vilda duvor och änder till hushållet.

»Inte för att jag tycker särskildt om det där arbetet», förklarade hon i fråga om matlagningen, »men jag kan inte komma ifrån vad far fostrade mig till.»

Bland annat brände hon också upp det pestsmittade sjukhuset, grälade med Sheldon om sitt dåd och satte förargad sitt eget folk att bygga ett nytt och — som hon uttryckte sig — »anständigt» sjukhus. Hon tog bort de gamla muslin- och lenong-gardinerna från fönstren och satte upp nya av kalikå i bjärta färger, som hon tog från magasinet, varjämte hon själv sydde en hel del nattrockar åt blivande patienter. När hon gjorde upp en förteckning på saker och kläder, som med första ångbåt skulle skickas från Sydney för hennes egen räkning, undrade Sheldon hur länge hon egentligen hade beslutat stanna där.

Helt visst var hon olik alla kvinnor han hittills sett eller tänkt sig. Enligt hans uppfattning var hon egentligen icke kvinna alls. Hon var varken smäktande eller inställsam. Inga kvinnliga lockelser slösades på honom. Könet hade så litet att göra med den egendomliga situationen, att han gärna kunde ha varit hennes bror eller också hon hans. Varje artighet ignorerade hon fullständigt, såvida han icke fick snubbor för den, och han upphörde mycket snart att erbjuda henne sin hjälp när hon skulle stiga i båt eller klättra över något hinder — och han måste erkänna för sig själv att hon mycket väl var i stånd att reda sig själv. Oaktat hans varningar för krokodiler och hajar envisades hon att simma ut från stranden på djupt vatten, och lika litet kunde han förmå henne att låta någon av sjömännen handtera dynamiten när hon var med i båten för att skjuta fisk. Hon förklarade att nog var hon väl ändå någon smula mera intelligent än de, och därför var det ju mindre troligt att en olyckshändelse skulle inträffa om *hon* skötte dynami-

ten. Enligt hans uppfattning var hon på samma gång den mest maskulina och den mest feminina kvinna han någonsin sett.

En sak, som gav anledning till oupphörliga strider dem emellan, var deras åsikter om sättet att behandla de svarta. Hon regerade sina underlydande med allvarlig vänlighet, belönade sällan, men straffade aldrig — och han måste medge att hennes sjömän dyrkade henne och att hans tjänare voro hennes slavar; de uträttade tre gånger så mycket arbete åt henne som han någonsin kunnat få utfört av dem. Hon märkte mycket snart den upproriska anda som rådde bland plantagets arbetare, och hon var icke blind för den fara som därigenom hotade både henne och Sheldon. Ingendera av dem vågade någonsin gå utan revolver, sjömännen, som höllo nattvakt utanför Joans hydda, voro beväpnade med bössor. Men Joan påstod att denna osäkerhet hade framkallats genom den skräckregering som förut övats av de vita. Hon hade växt upp bland de fogliga hawaiierna, som aldrig blevo illa behandlade eller hårdt handterade, och hon förfäktade som sin åsikt att även infödingarna på Salomonsöarna skulle bli fogliga om de behandlades vänligt.

En afton blev det ett förskräckligt oväsen i barackerna, och det var med bistånd av Joans sjömän som Sheldon räddade två kvinnor från att bli ihjälslagna av männen. För säkerhets skull låstes de in i kokhuset över natten. Det var de bägge kvinnorna som skötte matlagningen åt arbetarna, och deras förbrytelse bestod i att den ena av dem hade tagit sig ett bad i den stora kitteln, vari potatisen brukade kokas.

Det var icke från renlighetssynpunkt betraktat som männen ansågo detta tilltag som ett brott, de brukade själva ofta bada på samma sätt. Felet var att den badande tillhörde det usla, eländiga kvinnokönet — ty bland infödingarna på Salomonsöarna räknas alla feminina varelser för usla och underordnade.

Under frukosten följande morgon stördes Joan och Sheldon plötsligt av ett sorl av vredgade röster som tilltog i styrka. Förordningen numro ett i Berande hade blivit överträdd. De svarta hade utan befallning eller tillåtelse beträdd gårdstomten, och alla de tvåhundra — med undantag av husets tjänare — hade gjort sig skyldiga till förbrytelsen. De skockade sig tätt nedanför verandan under skrik och hotande skrän. Sheldon böjde sig ut över räcket och såg ned på dem, Joan stod ett par steg bakom. När skränet hade tystnat, stego två bröder fram ur hopen. Det var ett par stora karlar med präktiga muskler och ovanligt grymma ansikten, till och med för att vara infödingar på Salomonsöarna. Den ene av dem hette Carin-Jama, eller »Den tystlätne», och den andre Bellin-Jama, eller »Skrävlaren». Bägge hade tjänat vid plantager på Queensland i forna dagar och voro överallt bland vita män kända som dåligt folk.

»Vi män vilja ha ut dem två fördömda svarta Mary», sade Bellin-Jama.

»Och vad ni vilja göra med dem två svarta Mary?» frågade Sheldon.

»Döda dem», svarade Bellin-Jama.

»Vad betyda ni män komma och tala till mig?» frågade Sheldon med synbart stigande vrede. »Stora klocka ha ringt. Ni icke komma här. Ni vara på

fälten. När stor klocka ringa härnäst och ni gå till *kaikai*, då ni komma och tala till mig om två Mary. Nu ni alla gå ut härifrån.»

De övriga väntade för att se vad Bellin-Jama skulle göra, och Bellin-Jama stod kvar.

»Mig icke gå», sade han.

»Akta dig, Bellin-Jama», sade Sheldon skarpt, »eljest mig sända dig till Tulagi för att få strängt straff. På mitt ord — strängt straff.»

Bellin-Jama såg fientligt upp till honom.

»Du vilja kanske slåss», sade han och lyfte upp sina knutna nävar på äkta Queenslandmanér.

På Salomonsöarna — där de vita äro få och de svarta många, men de vita ha stiftat förordningarna — är ett dylikt anbud om slagsmål den dödligaste förolämpning. Det skulle aldrig kunna tänkas att en svart djärvdes erbjuda sig att slåss med en vit man. Allt vartill han kan komma är i bästa fall att få ta emot stryk av den vite.

Ett sorl av beundran över Bellin-Jamas mod höjdes av den lyssnande flocken. Men luften vibrerade ännu efter Bellin-Jamas svar, och sorlet var just i sin begynnelse, då Sheldon blixtnabbt tog ett hopp över räcket. Det var femton fot till marken från räcket övre kant och Bellin-Jama stod där rakt nedanför. Sheldon fällde den svarte till jorden med sin tyngd. Där behövdes ingenting vidare, Bellin-Jama låg hjälplöst slagen. Joan, som spratt till vid det oväntade hoppet, såg Carin-Jama — den tystlåtna — sträcka sig fram och gripa Sheldon vid strupen då denne var halvvägs på fötter igen, och hon såg tio tjog svarta strömma till för att få vara med om att döda. Hon höjde sin re-

volver — och i nästa sekund släppte Carin-Jama sitt tag och vacklade bakåt med en kula i axeln. I det första flyktiga ögonblicket hade hon tänkt skjuta honom i armen, vilket antagligen skulle ha lyckats på detta korta avstånd. Men de andras framstörtande hade förmått henne att i stället placera skottet i hans axel. Det var ett ögonblick av den yttersta fasa.

I samma ögonblick som greppet om Sheldons strupe slappnade, slog han till med knuten näve, och Carin-Jama sjönk till marken bredvid sin bror. Upproret var kvävt, och efter fem minuters förlopp buros de bägge bröderna till sjukhuset, medan de övriga upprorsmakarna under sina tillsyningsmäns ledning voro på väg till arbetet ute på fälten.

När Sheldon kom upp på verandan igen, fann han Joan nedsjunken i däcksstolen och upplöst i tårar. Denna syn gjorde honom mera nervös än det överståndna uppträdet någonsin kunde ha gjort. En gråtande kvinna var för honom i alla händelser en förbryllande situation, och när nu den gråtande var Joan Lackland, av vilken han var van att vänta sig allt möjligt otänkbart, blev han riktigt rädd. Han såg hjälplöst på henne och fuktade sina läppar.

»Jag ville tacka er», började han. »Det kan inte vara något tvivel om att ni har räddat mitt liv, och jag måste säga att...»

Hon tog häftigt händerna från ansiktet, och han såg att det var högrödt av vrede och fläckat av gråt.

»Ni eländiga odjurl!» utropade hon. »Ni har varit orsaken till att jag har skjutit en människa, och det har jag aldrig gjort förut i hela mitt liv.»

»Det var bara ett köttssår, och han kommer inte att dö av det», lyckades Sheldon inflicka.

»Vad betyder det? Jag sköt på honom i alla fall. Det var alls inte nödvändigt att ni hoppade ner på det där sättet. Det var både brutalt och fegt.»

»Å—men jag får då säga att...» började han lugnande.

»Gå er väg! Ser ni inte att jag hatar er — ja, just hatar er! Å, varför kan ni inte gå!»

Sheldon bleknade av harm.

»Men varför i det sunda förnuftets namn sköt ni då?» frågade han.

»Dä-dä-därför att ni var en vit man», snyftade hon. »Och far skulle aldrig ha lämnat någon vit man utan hjälp i nöden. Men alltsammans var ert fel. Ni hade ingen rättighet att försätta er i en sådan belägenhet. Och för resten var det alls inte nödvändigt.»

»Jag är rädd att jag inte förstår er riktigt», sade Sheldon kort och vände sig ifrån henne. »Vi kan ju tala om det där litet senare.»

»Se bara hur jag reder mig med edra svartingar», sade hon, och han stannade med stelt hövlig min i dörröppningen för att höra på. »Tänk på de bägge sjuka som jag sköter om. De komma att göra vad som helst för mig när de bli friska, och jag skall inte behöva hålla dem i ständig fruktan för att mista livet. Jag säger er, att all denna hårdhet och brutalitet alls inte är nödvändig. Om de nu också ä' kannibaler! De ä' i alla fall människor, alldeles som ni och jag, och man kan leda dem till förnuft. Det är ju det som skiljer oss alla från de lägre djuren.»

Han böjde på huvudet och gick.

»Jag förmodar, att jag har burit mig oförlåtligt enfaldigt åt», ljöd hennes hälsning, då han flera timmar senare kom tillbaka från en rundtur på plantaget »Jag har varit på sjukhuset och det är ingen fara med den skjutne. Såret är inte svårt.»

Sheldon kände sig oförklarligt nöjd och glad över omslaget i hennes lynne.

»Ni förstår inte situationen här, ser ni», började han. »De svarta måste regeras med stränghet. Godhet är nog mycket bra, men det går inte att sköta dem med bara godhet. Jag går med på allt vad ni säger, för så vidt det är fråga om infödingar från Hawaii och Tahiti. Ni säger att de kunna skötas på det sättet, och jag tror er. Jag har inte haft några erfarenheter i fråga om dem. Men ni har inte haft några erfarenheter i fråga om de svarta, och jag begär att ni skall tro på mig. De ä' helt olika edra landsmän. Ni är van vid polynesier. De här ä' melanesier. De ä' svarta till färgen. De ä' negrer — se på deras ulliga hår. Och de stå betydligt lägre än de afrikanska negrerna. Det är verkligen stor skillnad mellan dem och dessa. Hos de här finns ingen tacksamhet, ingen medkänsla, ingen välvilja. Är man god emot dem, tycka de att man är enfaldig. Är man vänlig, tro de att man är rädd. Och *det* får man akta sig för, ty tro de att man är rädd så överfalla de en. För att bevisa mitt påstående vill jag säga er vilken process som ofelbart äger rum i den svartes hjärna, om han möter en främling på sitt hemlands hedar. Hans första tanke är ett förskräckt: Skall främlingen döda honom? Ser han då att han icke blir dödad, är hans nästa tanke: Kan han döda främlingen? Tolv mil nedåt kusten bodde en kolo-

nialhandlande vid namn Packard. Han skröt med att han regerade genom godhet och att han aldrig slagit en neger. Resultatet var att han icke regerade alls. Han brukade komma ned i sin båt och hälsa på Hughie och mig. Men när hans båtbesättning beslöt att fara hem, måste han avbryta sitt besök och följa med. Jag kommer ihåg en söndagseftermiddag, då Packard hade antagit inbjudning att stanna till middagen hos oss. Soppan var just serverad när Hughie såg en neger titta in genom dörren. Han gick ut till honom, ty negerns beteende var ett brott mot Berandes ordningsregler. En neger måste sända in bud genom hustjänarna och själv hålla sig utanför gårdstomten. Den som nu var därute på verandan var en av Packards båtkarlar. Och han borde veta bättre än så. »Vad betyda detta?» sade Hughie. »Ni säga vit man därinne att vi besättning nu gå hem med båt. Om han icke komma nu, vi icke vänta. Vi gå.» Men i samma ögonblick gav Hughie honom en örfil, som skickade honom utför trappan och verandan.»

»Men det var ju en onödig hårdhet», invände Joan. »På det sättet skulle ni aldrig behandla en vit man.»

»Det är just däri det ligger. Han var inte en vit man. Han var en eländig svart neger, och han hade med berådt mod förolämpat inte allenast sin egen vite husbonde, utan varenda vit husbonde på Salomonsöarna. Han förolämpade mig. Han förolämpade Hughie. Han förbröt sig emot Berande.»

»Ja, naturligtvis enligt edra åsikter och ert förfäktande av den starkes rätt...»

»Men det var enligt sina åsikter om de svagas rätt som Packard regerade sitt folk. Och vad blev resul-

tatet? Jag lever än. Packard är död. Han fortfor att vara oföränderligt god och vänlig mot sina negrer, och hans negrer väntade tills han låg sjuk i feber. Hans huvud finns nu därborta på Malaita. De togo också med sig två båtar och så mycket varor ur magasinet som dessa kunde rymma. Här fanns också en kapten Mackenzie — på kitsen *Minota*. Han trodde på godhetssystemet. Han drev också den satsen att det ingav mera förtroende om man inte bar vapen. På sin andra rekryteringsfärd till Malaita gick han in till Binu, som ligger i närheten av Langa Langa. Reffelbössorna, varmed besättningen skulle ha varit beväpnad, lågo inlåsta i hans kajuta. När båten gick i land för att rekrytera, promenerade han rundt däckets utan att ens ha en revolver på sig. Han blev dödad med tomahawk. Hans huvud stannade på Malaita. Det var så godt som ett självmord. Sak samma med Packards död.»

»Jag medger att försiktighet är nödvändig gentemot dem», förklarade Joan, »men jag tror, att man skulle kunna vinna bättre resultat genom att behandla dem med *klok* mildhet och godhet.»

»Och däri ger jag er fullkomligt rätt. Men en sak till måste ni veta. Berande är otvivelaktigt det sämst lottade plantaget på Salomonsöarna i fråga om arbetare. Hur det har kommit sig ger stöd åt er teori. De förra ägarna av Berande visade ingen klok mildhet. Det var ett par riktiga lynmlar. Den ene var en ostkustyankee — jag tror de kallas så — och den andre en fyllhund till tysk. Bägge uppträdde som slavpådrivare. Att börja med togo de sina arbetare från Satans Johnny, den mest beryktade rekrytören

på Salomonsöarna. För närvarande håller han på med tioårigt straffarbete, som han blivit ådömd för att han utan orsak dödat en neger. Sista tiden hade han gjort sig så förhatlig, att infödingarna på Malaita ej ville ha någonting att göra med honom. Den enda möjligheten för honom att värva arbetare var att skyndsamt bege sig till någon plats, där ett eller flera mord hade begåtts. Mördare äro vanligen endast alltför villiga att underteckna arbetskontrakt och ge sig av för att undgå hämnd. Här nere kallas dylika rymningar för »strandhopp». Man hör plötsligt ett vildt tjut från stranden och en neger kommer störtande ner mot vattnet, förföljd av ett helt moln av kastspjut och pilar. Naturligtvis låg Satans Johnnys livbåt färdig att ta upp rymmaren. På sin sista tid fick han aldrig andra arbetare än dylika strandhoppare.

Och de första ägarna av Berande köpte hans fångst — en svårtuktad samling mördare. Alla voro bundna genom kontrakt på fem år. Den fördelen har rekrytören, då han tar upp en strandhoppare. Han skulle få skriva in honom på tio år, om bara lagen tillät det. Nå — det är emellertid en del av denna samling mördare som vi nu laborera med. Naturligtvis ha somliga dött av sjukdom, andra ha blivit dödade av kamrater och åtskilliga avtjäna straffdomar i Tulagi. Mycket litet hade röjts här av de första ägarna och ännu mindre planterats. Här var ett ständigt krig. En förvaltare dödades. En av delägarna fick sin ena axel sargad av en arbetares skära. Den andre träffades av spjut vid två olika tillfällen. Bägge voro skrävlare och således även i viss mån fega, och slutligen måste de

uppge hela företaget. De jagades bort — blevo bokstavligen bortkörda av sina egna negrer. Och så kommo vi — stackars Hughie och jag — ett par nya kompanjoner, som måste ta hand om det svårtuktade folket. Vi visste ingenting om situationen, vi hade köpt Berande — och det var ingenting annat att göra än hänga i och knoga sig igenom på ett eller annat sätt.

Först gjorde vi oss skyldiga till det misstaget att visa en oklok vänlighet. Vi försökte styra genom vänligt tilltal och god behandling. Negrerna drogo genast den slutsatsen att vi voro rädda. Jag blygs vid tanken på hur narraktiga vi voro under denna första tid. De svarta uppträdde befallande mot oss, de hotade och förolämpade oss till och med — och vi hade overseende med det i hopp att vårt humana beteende snart skulle förbättra alltsammans. I stället blev allting värre och värre. Så kom en dag, då Hughie tillrättavisade en av arbetarna och var nära att bli dödad av dem. Vad som räddade hans liv var att så många hade kastat sig över honom, att jag hann fram i tid.

Men nu började ett strängare styrelsesätt. Vi hade att välja mellan detta eller att lämna alltsammans, och vi hade nedlagt nästan allt vad vi ägde på företaget, så att vi kunde inte släppa det. Och för övrigt var ju också vår stolthet med i spelet. Vi hade rest ut för att göra någonting, och vi voro så danade att vi inte kunde låta bli att hålla ut. Kampen har varit hård, ty ännu i dag anses Berande som det sämst lottade plantaget på Salomonsöarna i fråga om arbetarna. Det har varit oss alldeles omöjligt att få hit

någon vit. Vi ha erbjudit förvaltarplatsen åt minst ett halvt dussin. Jag vill inte säga att det är rädsla som har hindrat dem, ty vi ha vändt oss till orädda män. Men de ansågo platsen för ohälsosam — åtminstone anfördes det skälet av den som sist avbörde anbudet. Och därför ha Hughie och jag skött förvaltningen själva.»

»Och när han dog, var ni beredd att fortsätta ensam?» utropade Joan med glänsande ögon.

»Jag tänkte att jag skulle försöka sträva mig igenom. Och nu ber jag er, miss Lackland, att ni ville vara god och döma en smula barmhärtigt, då jag förefaller hård — och att ni ville komma ihåg att förhållandena här ä' enastående svåra. Vi ha fått svårtuktat folk, och vi måste ha dem att arbeta. Ni har gått över plantaget, så att ni bör känna till det. Och jag försäkrar er att det på intet annat plantage på Salomonsöarna¹ finns bättre tre- och fyraåriga träd än här. Vi ha arbetat träget för att få allting förbättrat. Det var därför vi köpte *Jessie*. Vi ville själva välja våra arbetare. Nästa år är tiden ute för de flesta av det ursprungliga arbetslaget — de rekryterades under plantagets första år och deras kontraktstid går ut under olika månader. Naturligtvis ha de i viss grad fördärvat dem som sedermera antagits — men detta kan lätt botas, och sedan skall Berande bli ett aktningsvärdt plantage.»

Joan nickade, men hon sade ingenting. Hon var alldeles för upptagen av att i sitt minne återkalla bilden av den ensamme vite mannen, sådan hon först såg honom — hjälplös av feber, en hopsjunknen skugga i en däckstol, men till sitt sista andedrag

genom någon egendomlig rasens alkemi bestämd för att härska.

»Det är skada», sade hon. »Men den vite mannen måste väl härska.»

»Jag tycker inte om det», försäkrade Sheldon.» Om det så gällde att rädda mitt liv, skulle jag inte kunna fundera ut varför jag någonsin kom hit. Men här är jag emellertid, och jag kan inte springa min väg.»

»Rasen måste blindt lyda sitt öde», sade hon med ett svagt småleende. »Vi som tillhöra den vita ha varit landrövare och sjörövare från urminnes tider. Det ligger oss i blodet, antar jag, och vi kan inte komma ifrån det.»

»Jag har aldrig haft så abstrakta funderingar över det», förklarade han. »Men nog har jag grubblat bra mycket över varför jag skulle komma hit.»

VIII.

LOKALFÄRG.

I solnedgången drev en liten kits in till ankarplatsen, och litet senare kom skepparen i land. Det var en tjugu års man med mjuk stämma och behagligt sätt att uttrycka sig, och Joans beundran vann han på förhand därigenom att Sheldon berättade, att han seglade kitsen ensam med sin svarta besättning från Malaita. Joan såg idel romantik glimra för sina ögon, då hon fick veta att han var öbo från Norfolk och hette Christian Young, ättling i rakt nedstigande led av John Young, en bland upprorsstiftarna på *Bounty*. Att han var av blandat tahitiskt och engelskt ursprung syntes på hans milda ögon och gulbruna hudfärg, men den engelska strävheten tycktes vara utplånad. Den fanns där likväl, och det var den som satte honom i stånd att ensam segla sin kits och tillkämpa sig ett levebröd bland de stridslystna inbyggarna på Salomonsöarna.

Joans oväntade därvaro tycktes genera honom, men hon återgav honom fattningen genom sitt obesvärade, kamratlika sätt, vilket däremot djupt sårade Sheldons känsla av vad som passade sig för en kvinna. Nyheter från den yttre världen hade Young inga alls, men däremot var han fullproppad med nyheter från Salomons-

öarna. Fjorton svarta hade stulit bössor och rymt inåt busklandet från plantaget Lunga, som var beläget längre åt öster på Guadalcanars kust. Och från busklandet hade de sedan skickat bud att de skulle komma igen och »plåna ut» de tre vita förmännen, medan två av dessa höllo jakt på flyktingarna. Young antydde också, att i buskskogen rymmarna, om de icke blevo infångade, kunde kretsas rundt och hemsöka kusten vid Berande för att stjäla båt.

»Jag glömde tala om, att er agent i Ugi har blivit mördad», sade han till Sheldon. »Fem stora kanoter kommo dit ner från Port Adams. De landade nattetid och överföllO Oscar medan han sov. Vad de inte kunde stjäla med sig brände de upp. *Havstrollet* fick höra nyheten vid Mboli Pass och gick skyndsamt till Agi. Jag var i Mboli när underrättelsen kom.»

»Jag tänker att jag måste överge Ugi», sade Sheldon.

»Det är den andre handlaren som ni har förlorat där inom ett år», inföll Young. »För att där skulle vara säkert, borde där finnas minst två vita män. De där kanoterna från Malaita härja alltid åt det hållet, och ni vet hurudant packet från Port Adams är beskaffat. Apropos — jag har en hund med mig åt er. Tommy Jones skickade upp den från Neal. Han sa', att han lovat er den. Det är en förstklassig negerhund. Han hade inte varit ombord i två minuter förrän han hade jagat hela min besättning upp i riggen. Tommy kallar honom Satan.»

»Jag har många gånger undrat, varför ni inte hade hundar här», sade Joan.

»Svårigheten ligger i att få behålla dem. De bli alltid uppätta av krokodilerna.» —

»Jack Henley blev dödad vid Marovo Lagoon för två månader sedan», tillkännagav Youngs milda röst.

»Den underrättelsen kom helt nyss med *Aposteln*.»

»Var ligger Marovo?» frågade Joan.

»I New Georgia, ett par hundra mil västerut», svarade Sheldon. »Bougainville ligger strax nedanför.»

»Det var hans egna tjänare som gjorde det», fortfor Young, »men de uppviglades till det av infödingarna i Marovo. Hans båtbesättning, som var från Santa Cruz, flydde i livbåten till Choiseul, och Mather seglade över till Marovo med »*Lily*». Där brände han en by och tog igen Henleys huvud. Han fann det i ett hus där negrerna hade det på tork. Det där är nu alla nyheter jag har samlat, utom att en hop nya Lee-Enfieldbössor ä' ute igen vid östra ändan av Ysabel. Ingen vet hur infödingarna ha kommit över dem. Styrelsen måste göra noggranna undersökningar. Och — ja, det var sant — ett krigsfartyg, *Cambria*, var med på den expeditionen. *Cambria* brände tre byar vid Binu — för *Minotas* skull, ni vet — och skickade granater inåt buskskogen. Sedan styrde hon kurs till Sio för att reda ut förhållandena där.»

Samtalet blev nu mera allmänt, och nyss innan Young tog avsked för att gå ombord, frågade Joan:

»Hur kan ni reda er med allting ensam, mr Young?»

Hans stora, nästan kvinnligt milda ögon betraktade henne oavvänt ett par sekunder innan han svarade, och när svaret kom, uttalades det med den mjukaste och mildaste röst i världen.

»Å, jag reder mig mycket bra med de svarta. Naturligtvis blir det krakel emellanåt, men det får man vara

beredd på. Man får bara aldrig låta dem tro att man är rädd. Jag har varit det många gånger, men det ha de aldrig fått veta.» —

»Man skulle tro, att han inte ens kunde slå ihjäl en mygga som bet honom», sade Sheldon till Joan, sedan Young hade gått ombord. »Alla öbor från Norfolk som härstamma från *Bountys* besättning ä' på samma sätt. Men låt oss se litet närmare på Young. Bara för tre år sedan, när han först hade lagt sig till med *Minerva*, låg han en gång i Suu på Malaita. Där finns en hop infödingar som kommit tillbaka från Queensland, råa och vildsinta. De ville komma åt hans huvud. Sonen till deras hövding, den gamle enögde Billy, hade tagit treårskontrakt på Lunga och dött där av rödsot. Det betydde för dem, att Suu hade att fordra en vit mans huvud — vilken vit mans som helst, det gjorde detsamma, bara de kunde få huvudet. Och Young var helt ung, och de gjorde sig säkra på att det skulle bli lätt att ta hans. De lockade hans livbåt i land genom löfte om rekryter, och där blev hela båtbesättningen dödad. I samma stund rusade hela den vilda flocken från Suu, som var ombord på *Minerva*, mot Young. Han hade just gjort i ordning ett dynamitrör för att ta fisk, och han tände tråden och kastade röret midt in i flocken. Man kan aldrig förmå honom att berätta om det, men stubintråden var ju kort och de kvarlevande hoppade överbord, varpå han gjorde loss sitt ankare och seglade bort. Nu ha de satt ett pris om hundra famnar musselskal — vilket representerar ett värde av hundra pund sterling — på hans huvud. Men han gör fortfarande reguljära turer till Suu. Han var där för kort tid sedan och förde till-

baka trettio arbetare från Cape Marsh, Fulcrum Brothers' plantage.»

»I alla händelser ha hans berättelser i kväll givit mig bättre kännedom om livet härnere», sade Joan. »Och det är då minst sagt ett färgrikt liv. Salomonsöarna borde utmärkas med rött på kartan — och även med gult för att beteckna sjukdomar.»

»Salomonsöarna te sig inte alltid så här», svarade Sheldon. »Berande är naturligtvis det värsta plantaget, och allt som drabbar det är av värsta slag. Jag undrar om det någonsin har rasat en värre sjukdoms-epidemi än den vi just höllo på att övervinna när ni kom. Det var ju en förskräcklig otur att också *Jessie* skulle bli smittat. Berande har aldrig haft lycka med sig. Alla som ä' gamla på platsen i trakterna häromkring skaka på huvudet åt det. De säga, att det har vad ni amerikaner kalla en *hoodoo* över sig.»

»Berande skall nog komma att blomstra», förklarade Joan bestämt. »Jag skrattar åt all vidskepelse. Ni strävar er säkert igenom och kommer ut på solsidan. Otur kan inte räcka i evighet. Men jag fruktar i alla fall att Salomonsöarnas klimat inte är lämpligt för de vita.»

»Det kan bli det. Få vi femtio år på oss och buskskogen blir bortröjd ända till bergen, så försvinner febern och allting blir mycket hälsosammare. Här kommer då att byggas både små och stora städer, ty här finns ofantliga sträckor god jord, som nu ligger obrukad.»

»Men det blir i alla fall aldrig ett klimat för de vita, trots allt det där», upprepade Joan. »De vita bli aldrig i stånd att utföra det grovarbete som fordras.»

»Det har ni rätt i.»

»Och det betyder detsamma som nödvändigheten av slaveri», fortfor hon ivrigt.

»Ja — liksom överallt i tropikerna. De svarta, de bruna och de gula måste göra arbetet under de vitas ledning. De svartas arbete är emellertid för kostsamt, och med tiden kommer man att importera kinesiska eller indiska kulis. Plantageodlarna fundera redan på den saken. Och för min del är jag utledsen åt de svarta som arbetare.»

»Då skulle således de svarta dö ut?»

Sheldon ryckte på axlarna och genmålde:

»Ja, liksom Nordamerikas indianer — en mycket ädlare ras än melanesierna. Jorden är endast så och så stor, som ni vet, och den håller på att bli fullt upptagen . . .»

»Och de odugliga måste gå?»

»Alldeles. De odugliga måste gå.» —

Följande morgon väcktes Joan av gälla skrik och stort oväsen. Det första hon gjorde var att sträcka handen efter revolvern, men när hon hörde Noa Noah, som höll vakt utanför, skratta med full hals, förstod hon att det icke var någon fara å färde och gick ut för att se på munterheten. Kapten Young hade landsatt Satan i samma ögonblick som arbetslaget av brobyggare satte sig i gång nedåt stranden. Satan var stor och svart, korthårig och muskulös och vägde drygt fyrtio kilo. Han tyckte icke om negrer. Tommy Jones hade tränat honom förträffligt, hållit honom bunden flera timmar om dagen och under denna tid kommenderat en eller två svartingar i sänder att reta honom. Därigenom hade Satan fått avsky för hela

den svarta rasen, och i nästa sekund efter hans landsättning var arbetslaget stadt i vild flykt över gårdsstaketet och upp i kokospalmerna.

»God morgon!» ropade Sheldon från verandan till Joan. »Vad säger ni om den där negerjägaren?»

»Jag tänker att vi få åtskilligt att göra med att vänja honom vid husets tjänare», ropade hon tillbaka.

»Och vid edra tahitier också. Se upp, Noah! Spring!»

Satan, som nu hade övertygat sig om att de tre höga träden voro fullkomligt oåtkomliga för honom, satte av rakt mot den storväxte tahitiern.

Men Noah stod kvar där han stått, fastän en smula obeslutsam, och till allas förvåning hoppade och dansade Satan omkring honom med munter uppsyn och viftande svans.

»Nå, det kan man då kalla en väluppfostrad hund», utbrast Joan. »Han är ju förståndigare än ni, mr Sheldon. Han behövde inte alls någon undervisning för att se skillnaden mellan en tahitier och en neger. Vad tänker du om det, Noah? Varför bet han dig inte? Han veta du vara tahitier — vad?»

Men Noah skakade på huvudet och grinade.

»Han icke veta mig tahitier», förklarade han. »Han veta mig bära långbyxor som vit man.»

»Ni får väl lov att ge honom en kurs i människokännedom», sade Sheldon skrattande till Joan och gick ner för att göra sig till vän med Satan.

Just då kommo ett par av Joans sjömän — Adamu Adam och Matauare — in på gården genom den avlägsna sidoingången. De hade varit till Balesuna för att göra en alligatorfälla, och i stället för att ha långbyxor voro de klädda i lava-lavas, som fladdrade be-

hagfullt omkring deras stora och starka lemmar. Satan såg dem och slet sig genast ifrån Sheldons vänskapsbetygelser för att rusa till anfall.

»De inte byxor», förklarade Noah med ett grin, som tilltog i bredd när Adam tog till flykten.

Han klättrade upp på ställningen under de galvaniserade järnbehållarna, vari vattnet uppsamlades när det rann ner från taket. Då Satan såg sig gäckad på detta håll, vände han om och rusade mot Matauare.

»Spring, Matauare! Spring!» ropade Joan.

Men tahitiern stod kvar och inväntade hunden.

»Hans namn betyder 'Den oförskräckte' — och det namnet gör han också skäl för», sade Joan till Sheldon.

Tahitiern gav kallblodigt akt på Satan, och när det uppretade djuret med öppet gap flög emot honom genom luften i ett sista hopp, sträckte mannen ut sin hand. Den tog ett fast grepp om hundens underkäk, och i nästa sekund beskrev Satan en halvcirkel i luften och slungades bakut, så att han snurrade om och föll tungt på ryggen. Tre gånger gjorde han samma hopp och tre gånger slungades han till marken med samma slags grepp. Sedan nöjde han sig med att följa Matauare tätt i hälarna och vädrande bevaka honom med misstänksam uppmärksamhet.

»All right, Satan — all right», försäkrade Sheldon.
»Matauare snäll gosse som hör mig till.»

Men Satan följde misstroget tahitierns minsta rörelse i en hel timmes tid, innan han beslöt sig för att anse Matauare som hemma på platsen. Sedan vände han sin uppmärksamhet till de tre tjänarna i huset. Han jagade in kocken Ornfiri i ett av kökets hörn, så att han måste söka skydd bakom den heta spiseln, han

slet lava-lavan från Lalaperu, när den uppskrämde ynglingen klättrade upp på en av verandans stolpar, och han förföljde Viaburi upp på biljarden, där striden dem emellan rasade tills Joan kom den svarte ynglingen till hjälp.

IX.

SOM MELLAN MAN OCH KVINNA.

Det var Satans outtröttliga energi och hans livaktighet som gjorde det djupaste intrycket. Hans tändar tycktes ständigt klia efter att få bitas, och i brist på svarta ben att hugga dem i nöjde han sig med kokosnötterna, som föllo från träden inne på gårdstomten, vilken han höll fri från höns, förutom att han gjorde en fientlig bekantskap med varje neger som kom för att avlägga rapport. Han var ur stånd att glömma den pina han utstått under sin valptid, då ett outrotligt hat till de svarta blivit invävt i hans medvetandes fibrer, och han hetsade upp sig till ett sådant ursinne, att Sheldon var nödsakad att stänga in honom i boningsrummet, då främmande negrer av en eller annan orsak fått tillstånd att komma in på gården. Detta sårade alltid Satans känslor och underblåste hans vrede i så hög grad, att till och med husets tjänare måsteakta sig för honom då han släpptes lös igen.

Christian Young seglade därifrån med *Minerva*, medförande en inbjudning — ingen visste när den skulle kunna framföras — till Tommy Jones att säga till vid Berande nästa gång han kom i närheten. —

»Vad har ni för planer när ni kommer till Sydney?» frågade Sheldon samma kväll, när de åto middag.

»Har inte alls hört förut att jag skall till Sydney», svarade Joan. »Men jag förmodar, att ni per busktelegraf blivit underrättad om att den där tredje assistenten i Tulagi — fånguppsyningsmannen och f. d. sjömannen — ämnar deportera mig som misshaglig immigrant.»

»Nej, nej — ingenting alls i den vägen, det försäkrar jag er», började Sheldon med tafatt iver, rädd att på något sätt ha förolämpat henne, fastän han icke visste hur. »Jag undrade bara, det var alltsammans. Ser ni, eftersom ni har förlorat er skonare och — och allt det andra — ni förstår — så tänkte jag, att om — ja — om — det var då också tusan — jo, om ni, tills ni hunnit meddela er med edra vänner, skulle vilja genom mina agenter i Sydney ta emot ett lån, tillfälligt förstås, så skulle det bara göra mig allt för glad att kunna — ja, ni förstår. Vad som . . .»

Men han tystnade tvärt och betraktade henne på samma gång oroligt och retligt.

»Nå, vad står på?» frågade han häftigt. »Vad har jag nu gjort för ondt?»

Joans ögon blixtrade stridslystet och hennes läppar hade fått ett drag av gäckeri.

»Ingenting oväntat», svarade hon lugnt. »Bara ignorerat mig på ert vanliga överlägsna sätt, i er ständiga manliga självhävdelse. Naturligtvis kan det inte räknas för någonting att jag sade er, att jag inte har någon tanke på att resa till Sydney. Till Sydney måste jag i alla fall, därför att ni i er överlägsna vishet har så beslutat.»

Hon tystnade och betraktade honom nyfiket som om han varit ett underligt djur.

»Naturligtvis är jag tacksam för det bistånd ni erbjuder mig», fortsatte hon, »men icke ens det räcker till för att läka sårad stolthet. För övrigt är det inte mer än vad en vit man kan vänta av en annan. Skeppsbrutna sjömän brukar man alltid hjälpa vidare. Men ifrågavarande sjöman behöver ingen hjälp. Och dessutom ämnar han sig *inte* till Sydney — så att tack skall ni ha!»

»Men vad ämnar ni då göra?»

»Leta rätt på någon fläck, där jag kan slippa den vedervärdigheten att bli beskyddad och mästrad av det överlägsna könet.»

»Å, men — det där är väl ändå att driva det litet för långt.» Sheldon skrattade, men skrattet lät ansträngt och alls icke naturligt. »Ni vet ju själv hur omöjlig er nuvarande situation är.»

»Det vet jag ingenting alls om, sir. Och om den också vore omöjlig — har jag inte klarat den i alla fall?»

»Men det kan inte fortgå så här. Det är verkligen...»

»Jo för all del, det kan det visst. Har jag klarat mig med den hittills, så kan jag också göra det fortfarande. Jag ämnar stanna på Salomonsöarna, men inte på Berande. I morgon far jag med min båt över till Pari-Sulay. Jag talade om den saken med kapten Young. Han säger, att där finns minst fyrahundra acres ypperlig planteringsjord. Och eftersom Pari-Sulay är en ö, behöver jag inte oroa mig för att vildsvin skola förstöra de unga träden. Allt vad jag har att göra är att hålla ogräset borta tills träden börja

bära frukt. Först och främst skall jag köpa ön, där-
efter skaffa mig fyrtio eller femtio svarta arbetare,
börja rödja och plantera och under tiden uppföra en
bungalow. Sedan blir ni befriad från min brydsamma
härvaro — nej, kom nu inte och säg att den *inte* är det!»

»Den *är* brydsam», förklarade han öppet. »Men ni
vill inte se saken från min synpunkt, och det tjänar
till ingenting att diskutera den. Var nu så snäll och
glöm allt rörande den frågan, och kom ihåg att jag står
till er tjänst angående den plan ni uppgjort. Jag vet
mera om kokosplantering än ni. Och ni talar som om
ni vore kapitalist. Jag vet inte hur mycket pengar
ni har, men jag kan inte föreställa mig att ni vältrar er
i guld, som ni amerikaner brukar säga. Jag vet emel-
lertid vad det kostar att röja land. Låt oss anta, att
styrelsen säljer Pari-Sulay till er efter ett pund per
acre — röjningen kostar er minst fyra pund dessutom
— således fyrahundra acres till fem pund per styck,
d. v. s. tiotusen dollars. Har ni så mycket?»

Hon var djupt intresserad, och han såg att den sam-
manstötning, som nyss ägt rum mellan dem, redan
var glömd. Det var med tydlig nedslagenhet hon för-
klarade

»Nej — jag har inte fullt åttatusen.»

»Det finns också en annan synpunkt att beakta.
Efter vad ni sade skulle ni behöva femtio svarta arbe-
tare. Oberäknat premierna går en svart arbetares
lön till trettio dollars om året.»

»Jag betalar mina tahitier femton i månaden», in-
föll hon.

»De skulle inte duga till någonting vid ordentligt
plantagearbete. Men låt oss återgå till våra beräk-

ningar. De femtio svartas årliga lön skulle således gå till trehundra pund, d. v. s. femtonhundra dollars. Och det dröjer sju år innan edra träd börja bära frukt. Sju gånger femtonhundra gör tiotusenfemhundra dollars — således mer än allt vad ni äger, och alltsammans slukat av arbetarnas löner, så att ni inte har det ringaste kvar att betala för bungalow, andra byggnader, verktyg, kinin, resor till Sydney och så vidare.» Sheldon skakade på huvudet. »Det där kan ni inte tänka på vidare.»

»Men jag vill inte till Sydney», utbrast hon häftigt. »Jag vill det helt enkelt inte. Jag skall så långt mina pengar räcka köpa mig in som delägare i något plantage. Låt mig bli delägare i Berande!»

»Å — himlen bevare oss för det!» utropade han med så uppriktig motvilja, att hon brast i ett hjärtligt skratt.

»Seså — det var inte min mening att oroa er. Ni borde förstå att jag inte är van att tvinga min närvaro på någon som inte anser den önskvärd. Ja, ja — jag vet att ni just nu brinner av begär att påpeka att jag har tvingat mig på er ända sedan min landstigning här, fastän hövligheten hindrat er från att säga det. Men det var, som ni själv sade, omöjligt för mig att fara härifrån, och jag måste således stanna. Ni ville inte låta mig segla till Tulagi. Ni tvingade mig till att tvinga mig på er. Men jag skall inte köpa in mig som delägare hos någon. Jag skall köpa Parisulay, men jag skaffar bara tio arbetare — röjningen får gå långsamt. Jag skall också köpa aktier i någon gammal kits och skaffa mig handelslicens. Vad den saken beträffar, så kan jag göra rekryteringsturer till Malaita.»

Hon väntade sig en protest och hon såg den i Sheldons knutna hand och varje linje i hans regelbundna ansikte.

»Ja, säg ni ut vad ni tänker», uppmanade hon. »Var så god och ta ingen hänsyn till mig. Jag — jag håller på att vänja mig vid det, ser ni. Det gör jag verkligen.»

»Jag önskar att jag vore kvinna för att kunna klargöra för er hur orimligt oförnuftigt och omöjligt ert tilltag skulle vara», utbrast han häftigt.

Hon såg på honom betänksamt och sade:

»Bättre än så är att ni är en man. Och därför är det ingenting som hindrar er från att tala rent ut med mig, ty jag vill också bli betraktad som en man. Jag kom inte hit ner för att promenera med släpande kjolar på Salomonsöarna. Kan ni inte vara så god och glömma, att jag råkar vara annat än en man som vill skaffa sig ett levebröd?»

Sheldon kände vrede sjuda inom sig. Drev hon gäck med honom? Led hon av en absolut okvinnlighets smygande ohälsa? Eller var det endast ett fall av oblandad, häpnadsväckande, sentimental och idiotisk naivitet?

»Jag har redan sagt er», började han stelt, »att rekrytering på Malaita vore en omöjlighet för en kvinna — och detta är allt vad jag vill eller vågar säga.»

»Och jag säger er att det alls inte behöver förhålla sig så. Jag har som egen kapten seglat *Miélé* hit, hela vägen från Tahiti — och att fartyget gick förlorat var inte mitt, utan edra sjökartors fel. Jag *är* navigatör, och det är mer än som kan sägas om edra kaptener här. Kapten Young talade om allt det där

för mig. Och jag är sjöman också — bättre sjöman än ni, när det gäller, och det vet ni. Jag kan sköta skjutvapen. Jag är inte enfaldig. Jag kan reda mig själv. Och jag skall alldeles säkert köpa en kits, segla den själv och värva arbetare på Malaita.»

Sheldon gjorde en hopplös åtbörd.

»Det är rätt», fortfor hon ivrigt. »Två ni edra händer vad mig beträffar. Men jag säger som Von brukade säga: 'Ni ska' nog få se mig flyga!'

»Det tjänar till ingenting att diskutera saken. Låt oss nu få litet musik.»

Han steg upp och gick bort till den stora gram-mofonen. Men innan musiken började, medan han höll på att vrida upp maskinen, hörde han henne säga:

»Jag förmodar att ni i hela ert liv varit van att bara se kvinnor som liknat Jane Eyre. Det är därför ni inte kan förstå mig. — Kom du, Satan, så lämna vi honom i fred med sin gamla musik!'

Han betraktade henne retad och utan avsikt att säga någonting, tills han såg henne ta en reffelbössa från stället och undersöka om den var laddad, varefter hon gick mot dörren.

»Vart gå ni?» frågade han kort och bestämt.

»Precis som det brukar låta mellan man och kvinna», svarade hon. »Men det skulle bli alltför svårt — eller kanske för opassande — för er att förklara för mig varför jag inte borde gå ut och skjuta krokodiler. God natt! Sov godt!'

Han stängde ögonblickligen av gram-mofonen och rusade mot dörren efter henne, men hejdade sig tvärt och kastade sig ned i en stol.

»Ni hoppas väl just nu, att jag skall bli tagen av en alligator, eller hur?» ropade hon från verandan, och medan hon gick utför trappan ljud hennes klingande skratt gäckande in till honom genom den breda dörren.

X.

ETT BUDSKAP FRÅN BOUCHER.

Dagen därpå var Sheldon ensam. Joan hade begivit sig ut på upptäcktsfärd till Pari-Sulay och väntades icke tillbaka förrän sent på eftermiddagen. Sheldon kände sin ensamhet ganska tryckande, och åtskilliga tunga regnskurar under eftermiddagens lopp drevo honom allt emellanåt ut på verandan med teleskopet i hand, för att oroligt speja utåt havet efter livbåten. Under mellanstunderna satt han med rynkade ögonbryn lutad över plantagets räkenskapsbok, gjorde beräkningar, adderade och avslutade konton och fick en allt mera bekymrad uppsyn. Förlusten av *Jessie* var ett hårdt slag för Berande. Det var icke allenast det att hans kapital minskats genom den summa fartyget varit värdt, utan han kunde icke längre räkna med de inkomster som båten skaffat honom, och dessa inkomster hade rikligt räckt till plantagets löpande utgifter.

»Stackars gamle Hughie», mumlade han en gång, »det gläder mig att du slapp leva för att se det, gamle gosse. En sådan förlust!»

Mellan ett par regnskurar drev *Havstrollet* in på redde, och fartygets skeppare kapten Peter Olesen —

bror till Olesen på *Jessie*, gammal, gråsprängd, med vildt stirrande ögon och utmärglad av feber — släpade sin trötta kropp uppför verandatrappan och sjönk ihop i en däcksstol. Whisky och sodavatten höllo honom uppe, medan han avgav sin rapport och lämnade sina räkningar.

»Ni är alldeles förbi av feber», sade Sheldon. »Varför far ni inte till Sydney för att få en pust av ett hyggligt klimat?»

Den gamle skepparen skakade på huvudet.

»Jag kan inte. Jag har varit på öarna för länge. Jag skulle dö därborta. Febern blir alltid värre där.»

»Antingen dör man, eller också blir man kurerad», sade Sheldon uppmuntrande.

»Det vore givet döden för mig. Jag försökte det för tre månader sedan. Kylan tvingade mig till sängs innan vi kom i land. Jag bars till ett sjukhus, och där låg jag medvetslös i två veckor. Sedan skickade doktorerna mig tillbaka till öarna — de sa' att det var enda utvägen att rädda mig. Nå, jag lever ju än. Men jag är genompyrd av feber. En månad i Australien skulle bli min död.»

»Men vad ämnar ni då göra?» frågade Sheldon. »Ni kan väl inte stanna här tills ni dör.»

»Jag har intet annat val. Ville nog gärna vända om till det gamla landet, men jag skulle inte stå ut med det. Jag lever längre här, och jag stannar här tills jag slocknar — men jag önskar till Gud att jag aldrig sett Salomonsöarna, det säger jag.»

Han avböjde inbjudningen att sova i land över natten, tog sina order och återvände ombord på kuttern. Den blekgula solnedgången dränktes i den häftigaste

regnskuren för dagen, och midt under denna skur såg Sheldon livbåten nalkas. Då spriseglet var intaget och båten styrde kurs mot stranden, kände han ett avgjort obehag vid att se Joan stå vid styråran och med sin tyngd balansera den för att motstå trycket som ville kasta båten bredsides mot bränningen. Hennes tahitier hoppade ur och körde båten högt upp på land, varefter hon gick före sina egendomliga följeslagare genom gårdsgrinden.

Regnets första droppar kommo drivande tunga som hagel, de höga kokosplantorna sviktade och vredo sig för vinden och digra molnmassor förvandlade hastigt den korta tropiska skymningen till nattligt mörker.

Helt omedvetet befriades Sheldon från den gnagande ångest som han känt hela eftermiddagen. Han erfor en egendomlig känsla av glädje, då han såg henne komma skrattande, springande uppför trappan med röda kinder, fladdrande hår och bröstet flämtande efter de sista kraftansträngningarna.

»Härligt, rent av härligt därborta på Pari-Sulay», flämtade hon. »Jag skall köpa det. Jag skriver till kommissionären i kväll. Och platsen där min bunga-low skall ligga — jag har redan valt ut den — är helt enkelt underbar. Ni måste komma med dit över en dag och ge mig råd. Ni tar väl inte illa upp att jag stannar här tills jag kan flytta in? Var det inte en härlig regnskur? Jag kommer väl sent till middagen? Skall bara springa in och tvätta mig, kommer igen om en minut!»

Och under hennes korta frånvaro gick han av och an i det stora rummet och väntade otåligt på hennes återkomst.

»Vet ni, jag tänker aldrig käbbla med er mera», tillkännagav han sedan de hade satt sig till bords.

»Käbbla!» upprepade hon. »Det är ett fult ord. Simpelt och obehagligt. Jag tycker att 'gräla' är trevligare.»

»Ni må kalla det vad ni vill, men vi ska' inte göra det mer, eller hur?»

Han klarade nervöst sin strupe, ty han såg på hennes ögon att fientligheter icke voro långt borta.

»Jag ber om förlåtelse», inföll han skyndsamt, »jag borde ha behållit den tanken för mig själv. Vad jag menar är att jag inte vill gräla. Ni har ett alldeles horribelt sätt att utan ett ord narra mig att bära mig dumt åt. Jag började verkligen med de vänligaste avsikter i världen, och här håller jag nu på att...»

»Göra fula anmärkningar», avslutade hon på hans vägnar.

»Det är just på det sättet ni driver mig till det», klagade han.

»Å — men jag har ju inte sagt ett ondt ord. Jag satt bara här så listigt lurad med löften om frid på jorden och allt så'nt där, och så börjar ni helt plötsligt att säga fula saker till mig.»

»Knappast det ändå, tänker jag.»

»Jo visst — ni sa' ju att jag var horribel, eller att jag hade ett horribelt sätt på något vis, och det måtte väl vara alldeles detsamma. Jag önskar att min bungalow vore färdig, så skulle jag flytta i morgon dag.»

Men hennes darrande läppar talade ett annat språk, och i nästa ögonblick kände Sheldon sig mera illa till mods än någonsin vid hennes muntra skratt.

»Jag ville bara retas med er, ädle hövding! Och om

ni inte skrattar med, misstänker jag att ni är förargad på mig. Det är rätt — skratta, skratta! Men nej — låt bli», tillade hon i orolig ton, »skratta inte om det pinar er. Ni ser ju ut som om ni hade tandvärk. Så, så — säg inte emot. Ni har lovat att inte gräla, medan jag däremot har privilegium att fortsätta med att vara hur hatfull som helst. Nå — att börja med ska' vi tala om *Havstrollet*. Jag visste inte att kuttern var så stor. Men den är i eländig kondition. Riggen är någonting högst besynnerligt, och under nästa starka regnskur ryker den antagligen. Jag såg på Noa Noah när vi seglade förbi. Han sa' ingenting. Han bara drog på munnen. Och jag klandrar honom inte för det.»

»Skepparn är alldeles förbi av feber», förklarade Sheldon. »Och han fick lov att lämna sin styrman att ta hand om förhållandena i Ugi — det var där jag förlorat min agent Oscar. Och ni vet hurudana sjömän negrerna ä'.»

Hon nickade medgivande, och medan hon tycktes överväga ett viktigt omdöme, bad han att få en andra portion konserverat kött — icke därför att han var hungrig, utan därför att han tyckte om att se på hennes smala, fasta fingrar, som voro så utanallt vad juveler och ringar hette, och hans ögon hade också en fröjd av att betrakta underarmens rundning, som syntes under klädningsärmen ovanför den släta runda handleden, vilken ännu icke misspyddes av det nät av ådror som framträder sedan ungdomen är förbi. Joans fingrar voro brunfläckiga av tjära och sågo avgjort ut som en pojkes. Och nu gick plötsligt ett ljus upp för honom. Ja — så var det. Han hade

oförmodat funnit nyckeln till hennes plågsamt gäckande väsen. Hennes solbrända pojkfingrar förrådde hur det förhöll sig. Det var inte underligt att hon så ofta gjorde honom rasande. Han hade försökt tala med henne som med en kvinna, men det var hon inte. Hon var bara en flickunge, och därtill en pojkaktig flickunge, med solbrända fingrar, som gärna sysslade med samma saker som pojkar svärma för, med kropp och muskler som tränats genom sinning och alla slags kraftansträngningar, med ett sinne som var oförväget, men vars oförvägenhet likväl icke gick utöver en viss vurm för pojkäventyr, för reffelbössor och revolverar, cowboyhattar och ett könlöst *camaraderie* med män.

Medan han funderande satt och gav akt på henne, fick han det intrycket att det nästan var som om han sutte i kyrkan därhemma och lyssnade till skolgossarnas sång. Hon påminde om dessa gossar eller snarare om deras röster. Samma könlösa klang. Till kroppen var hon ju kvinna. Men till sitt inre var hon ännu icke fullväxt. Hon hade icke varit utsatt för inflytanden av det slag som befordra mognad. Hon hade icke haft någon mor. Von, hennes far, infödda tjänare och ett primitivt öliv hade utgjort hennes utveckling. Hästar och skjutvapen hade varit hennes leksaker, färdvägar och tält hennes barnkammare. Efter vad hon sagt honom, hade hennes seminarietid varit en landsflykt ägnad åt studier under ständig längtan efter de vilda ridterna och simturerna på Hawaii. En gosses träning och en gosses synpunkter! Detta förklarade hennes förakt för »släpkjolar» och hennes upproriskhet mot vad som endast var anständigt konventionellt. Hon skulle nog bli fullväxt en

gång, men ännu var hon endast stadd i utvecklingsprocess.

Nå — han hade således endast ett att göra. Han måste möta henne på hennes egen grund av barnslig gossaktighet och icke begå det misstaget att bemöta henne som kvinna. Han undrade om han skulle kunna älska den kvinna hon skulle bli, när hennes rätta natur vaknade — och han undrade om han skulle kunna älska henne sådan hon nu var och själv väcka henne. På det hela taget, hurudan hon än var, hade hon kommit att intaga en stor plats i hans liv, det hade han upptäckt denna eftermiddag, medan han spejade utåt havet mellan regnskurarna. Men så kom han ihåg Berandes dåliga finanser och tänkte på utgifter som skulle komma och satt där med rynkade ögonbryn.

Så blev han varse att hon talade.

»Jag ber om förlåtelse», sade han. »Vad var det ni sade?»

»Ni hörde inte ett ord, jag visste det», bannade hon. »Jag sa', att *Havstrollets* kondition är för eländig, och att jag i morgon — sedan ni har talat vid skepparen om det, så att hans känslor ej bli sårade — tänker ta mina karlar med mig ditut och ge henne en överhaling. Vi ska' skrapa henne ren i botten. Det hänger fyra tums långt skägg på förhydningen. Jag såg det när hon rullade därute. Glöm inte, att jag tänker göra en tur med *Havstrollet* endera dagen, om jag också skall nödgas rymma med henne.»

Medan de sutto vid kaffet ute på verandan, började Satan föra ett hiskligt oväsen i närheten av stora grinden till gården, och Sheldon hjälpte slutligen en uppskrämd och illa ansatt neger att bli fri från hunden,

varefter han drog honom med sig upp på trappan för att hålla förhör med honom.

»Vilken herre ni tillhöra?» frågade han. »Och vad betyda ni komma hit då sol gå ned?»

»Mig tillhöra Boucher. För många män från Port Adams vara hos min master. Micke, micke bråk.»

Den svarte drog fram ett papper ur sitt bälte och avlämnade det. Sheldon genomläste det hastigt.

»Det är från Boucher», förklarade han, »den som tog Packards plats. Packard var den jag talade om, som blev dödad av sin egen båtbesättning. Han skriver att en hop infödingar från Port Adams ha kommit — femtio stycken i stora kanoter — och de ha slagit läger på hans strand. De ha redan dödat ett halvt dussin av hans svin och tyckas vilja ställa till bråk. Han är rädd att de kunna sätta sig i förbindelse med de femton förrymda från Lunga.»

»Och i så fall?» frågade Joan.

»I så fall blir Billy Pape tvungen att skicka hit en efterträdare till Boucher. Det är Papes station, ser ni. Jag önskar att jag visste vad jag skulle göra. Jag tycker inte om att lämna er ensam här.»

»Så tag mig med då.»

Han smålog och skakade på huvudet.

»Då vore det bäst att ni tog några av mina karlar med er», tillrådde hon. »De ä' duktiga skyttar och de ä' inte rädda för någonting — utom Utami som ä' rädd för spöken.»

Det ringdes i stora klockan, och femtio svarta buro ner livbåten till vattnet. Båten bemannades med sin vanliga besättning och Matauare och tre andra tahi-

tier, försedda med ammunitionsbälten och bössor, sutto i aktern där Sheldon stod vid styråran.

»Ack, vad jag önskar att jag kunde följa med», sade Joan längtansfullt när båten svängde ut.

Sheldon skakade på huvudet.

»Jag är så god som en man», fortfor hon enträget.

»Ni behövs verkligen här», svarade han. »De för-rymda från Lunga skulle kunna komma hit till kusten, och om vi bägge vore borta, skulle de kanske kasta sig över plantaget. Adjö! Vi komma tillbaka någon gång i morgon. Det är bara tolv mil dit bort.»

När Joan vände om för att gå in, var hon tvungen att gå midt igenom hopen av båtbärare, som stodo kvar vid stranden och pladdrade på ett underligt aplikt sätt om kvällens tilldragelser. De drogo sig åt bägge sidorna för henne, men när hon befann sig midt ibland dem, fick hon en plötslig förnimmelse av egen hjälplöshet. De voro så många. Vad kunde hindra dem från att slå henne till marken, om de ville? Men så kom hon ihåg, att ett enda rop av henne genast skulle kalla dit Noa Noah och hennes övriga kvarvarande sjömän — och var och en av dem kunde i en strid mäta sig med ett dussin svarta. Då hon öppnade grinden, kom en av de svarta efter henne. I mörkret kunde hon icke se vem det var.

»Vem där?» frågade hon skarpt. »Vilket namn?»

»Mc Aroa», blev svaret.

Hon kom ihåg honom — det var den ene av de båda patienter hon vårdat på sjukhuset. Den andre hade dött.

»Mig taga micke medicin», sade Aroa.

»Och därför du vara frisk nu», svarade hon.

»Mig vilja ha tobak, micke tobak — mig vilja ha kalikå, mig vilja ha delfintänder, mig vilja ha ett bälte.»

Hon såg på honom med munter uppsyn, väntande att få se ett leende eller åtminstone ett grin i hans ansikte. Men det var fullkomligt uttryckslöst. Förutom ett par trånga knäbyxor, ett par örpluggar och en bindel av kaurisnäckor omkring det ulliga håret hade han ingenting på sig. Hans kropp var nyoljad och glänsande och ögonen lyste i stjärnljuset som på ett vildt djur. Kamraterna hade skockat sig bakom honom tätt som en mur. Somliga av dem fnittade, men de övriga stirrade på henne under surmulen och hotfull tystnad.

»Nå?» sade hon. »Varför du vilja ha så micke?»

»Mig tagit den medicin», förklarade Aroa. »Du betala mig.»

Där hade hon ett exempel på deras tacksamhet, tänkte hon. Det såg ut, som om Sheldon hade haft rätt när allt kom omkring. Aroa väntade slött. Långt utifrån vattnet hördes plasket av en hoppande fisk. En liten våg slog matt mot stranden. Skuggan av en förbiilande räv drev förbi dem i sammetslen tystnad. En lätt vindpust fläktade henne kylande om kinden, det var landvinden som började blåsa.

»Du gå till kvarter», sade Joan och ville vända sig om för att gå in genom grinden.

»Du betala mig», sade negern.

»Aroa — du vara för micke enfaldig. Jag inte betala dig. Gå.»

Men den svarte stod kvar. Hon kände att han betraktade henne nästan fräckt, medan han upprepade:

»Mig taga den medicin. Du betala mig. Du betala mig nu.»

Då förlorade hon tålamodet och slog honom vid örat så eftertryckligt att han vacklade tillbaka bland kamraterna. Men hopen skingrades ej. En annan neger steg fram.

»Du betala *mig*», sade han.

Hans ögon hade det oroliga trätlystna uttryck som hon förut lagt märke till hos apor. Han kände sig tydligen obehagligt berörd av hennes forskande blick, men hans tjocka läppar voro fast slutna, som om han ansträngde sig att visa en butter beslutsamhet.

»Vad för?» frågade Joan.

»Mig vara Mc Goomy», sade den svarte. »Bawo migs broder.»

Hon kom ihåg att Bawo var namnet på den sjuke som hade dött.

»Fortsätt!» kommenderade hon.

»Bawo tagit den medicin. Bawo död. Bawo migs broder. Du betala mig. Migs fader stor hövding vid Port Adams. Du betala mig.»

Joan skrattade.

»Goomy, ni vara lika enfaldig som Aroa. Minsann! Vem betala mig för medicin?»

Hon avslutade samtalet genom att gå igenom grin-den och stänga den efter sig. Men Goomy tryckte sig tätt intill den och sade oförsynt:

»Migs fader stor hövding. Ni inte slå migs huvud. Minsann — ni för micke rädd.»

»Mig rädd?» frågade hon skälvande av vrede.

»För micke rädd slå migs huvud», sade Goomy med stolthet.

Då sträckte hon sig över grinden och slog till honom. Det var en eftertrycklig örfil tilldelad med utbredd hand och så kraftig att negern stapplade åt sidan och var nära att falla. Han tog ett hopp mot grinden, som för att skuffa upp den med våld, medan de övriga närmade sig staketet. Joans tankar arbetade raskt. Hon hade sin revolver hängande på väggen i sin hydda. Men första rop skulle föra hennes sjömän till platsen och hon visste att hon kunde vara lugn. Så att hon ropade icke på hjälp. I stället visslade hon på Satan och ropade hans namn. Hon visste att han var instängd i det stora rummet, men negrerna väntade icke för att se om han kom. De flydde med vilda skrik genom mörkret och Gogoomy följde dröjande efter, medan hon gick in till sig, först skrattande, men till sist förargad så att hon var färdig att gråta för det som händt. Hon hade suttit uppe en hel natt hos den som dog, och ändå begärde hans bror betalning för hans liv.

»Usch! En så'n otacksam bengel!» mumlade hon och funderade sedan huvuvida hon skulle tala om händelsen för Sheldon eller ej.

XI.

INFÖDINGARNA FRÅN PORT ADAMS.

»Och så var alltsammans ganska lätt ordnat», sade Sheldon. Han satt på verandan vid kaffet, medan livbåten bars in i sitt skjul. »I början var Boucher en smula rädd för att gripa saken an med kraftig hand, men sedan vi väl hade kommit i gång, skötte han sig mycket bra. Vi låtsade hålla rättegång och den gamle skurken Telepasse böjde sig för domen. Han är en av hövdingarna därborta i Port Adams, en smutsig usling. Vi dömde honom att böta tio gånger så mycket som svinen voro värda och körde honom sedan vidare med sitt följe. Ett skönt sällskap, det må jag säga — minst sextio stycken i fem stora kanoter, och ute för att öva illdåd. De hade kommit över ett dusin Snidergevär, och de borde då bli konfiskerade.»

»Varför gjorde ni inte det?» frågade Joan.

»Då hade jag råkat i gurgel med kommissionären! Han är förskräckligt ömsint när det gäller hans 'svarta skyddslingar', som han kallar dem. Nå, vi körde i alla fall av dem, men de lade i land igen för att få *kai-kai* åtskilliga mil längre bort. Tänker att de gå förbi här någon gång i dag.»

Två timmar senare voro kanoterna där. Ingen

hade sett dem komma. Tjänarna sysslade i köket med sin frukost. Plantagearbetarna voro sysselsatta på samma sätt i sina kvarter. Satan låg på rygg i djup sömn under biljarden, även i sömnen viftande bort de retsamma flugorna med sin svans. Joan höll på att ordna i förrådsrummet, och Sheldon tog sin siesta i hängmattan ute på verandan. Han vaknade plötsligt, men låg alldeles stilla. På något mystiskt sätt hade en varning att inte allt var som det skulle stört hans sömn och väckt honom. Utan att göra en rörelse såg han ned på gårdsplanen och fann, att där var fullt av beväpnade vildar. Det var desamma som han skilts ifrån samma förmiddag, men han såg att antalet hade ökats. Där fanns många som han ej hade sett förut.

Han släppte sig ur hängmattan och gick med avsiktlig långsamhet fram till räcket, varpå han gäspade grundligt och såg på dem. Det föreföll honom egenomligt, att det tycktes vara hans öde att ständigt stå på denna upphöjda plats och se ned på oupphörliga horder av upproriska svarta som behövde styras, skrämmas eller vinnas genom fagert tal. Men medan han obekymrat tittade ned på dem, gjorde han skarpa iakttagelser. De nykomna voro allesammans beväpnade med modärna bössor. Nå, det var just vad han hade trott. De voro femton, utan tvivel var det flyktiga från Lunga. Dessutom hade ju den ursprungliga skaran ett dussin gamla Snidergevär, och de övriga voro väpnade med spjut, klubbor, pilar, bågar och tomahawker med långa handtag. Nere vid stranden såg han de stora krigskanoterna ligga uppdragna med sina höga och fantastiskt utskurna för-

och akterstycken prydda med snirklade ornament av vita kaurimusslor. Det var dessa infödingar som hade dödat hans affärsombud Oscar i Ugi.

»Vad betyda ni komma till denna plats?» frågade han.

På samma gång stal han sig till att kasta en blick utåt havet, där *Havstrollet* speglade sig i ett lugnvatten blankt som glas. Inte en själ syntes till under båtens solsegel, och han såg att jollen ej fanns på sin plats vid långsidan. Tahitierna hade tydligen med den begi- vit sig uppåt Balesuna för att skjuta fisk. Han var alldeles ensam på sin upphöjda plats ovanför det fientliga följet, medan hans omgivning låg i fridfull sömn under den dödstillä tropiska middagshettan.

Ingen svarade, och han upprepade sin fråga — denna gång med skarpare härskareton i stämman, som för- rådde en tilltagande vrede. Vid ljudet av hans röst uppstod en orolig rörelse bland de svarta som bland en hop boskap. Men ingen talade. Allas ögon voro riktade på honom med en viss förväntan. Någonting skulle hända och de väntade på det — väntade med en- dräktig obeslutsamhet på den av dem som skulle först skrida till handling och därigenom driva dem alla till att handla gemensamt. Sheldon såg sig också om efter denne, ty det var den ende han hade att frukta. Rakt nedanför sig fick han syn på en bössmykning, som nätt och jämnt stack fram mellan två svarta kroppar och långsamt riktades mot honom. Geväret vilade mot höften på en inföding i andra raden.

»Vad vilja ni här?» utbrast Sheldon plötsligt och pekade direkt på den som höll gewäret. Den svarte ryggade tillbaka och bössmyningen sänktes.

Sheldon hade fortfarande övertaget, och han ämnade behålla det.

»Gå härifrån, ni alla män», kommenderade han. »Härifrån och ut till salta vatten. Förstår ni?»

»Mig tala», utlät sig en fet och flottig vilde, vars håriga bröst var täckt med ett tjockt lager av smuts, som samlats där under många års brist på tvättning.

»Å, det vara du, Telepasse?» frågade den vite mannen gladt. »Du säga till dem gå härifrån, och du stanna och tala till mig.»

»Han god man», blev svaret; »han höra tal.»

»Nå, vad du vilja säga?» frågade Sheldon, bemödande sig att genom låtsad likgiltighet överskyla svagheten att han givit med sig.

»Denne yngling tillhöra mig.» Den gamle hövdingen pekade på Gogoomy, som Sheldon kände igen.

»Digs vita Mary för micke ond», fortfor Telepasse. »Hon slå Gogoomys huvud. Och Gogoomy snart hövding. Mig vara död, Gogoomy vara stor hövding. Vita Mary slå honoms huvud. Inte bra. Du betala mig micke tobak, micke krut, micke kalikå.»

»Din gamle skurk», sade Sheldon inom sig. För en timme sedan hade han skrattat åt Joans berättelse om vad som händt, och här kom nu Telepasse själv så snart efteråt för att kräva skadeersättning.

»Gogoomy!» sade Sheldon i befallande ton, »vad betyda du gå omkring här? Du gå till kvarter micke fort.»

»Mig stanna», ljöd det trotsiga svaret.

»Digs vita Mary slå honoms huvud», började Telepasse på nytt. »Sannerligen micke stort oväsen ifall du icke betala.»

»Du tala till övriga män», sade Sheldon med tilltagande retlighet. »Du säga dem dra åt helvete ner till strand. Sedan jag tala med dig.»

Sheldon kände en lätt vibration i verandan och förstod, att Joan hade kommit ut och stod vid hans sida. Men han vågade icke kasta en blick på henne. Det fanns för många skjutvapen där nedanför, och de hade ett sätt att kunna smälla av stödda mot höften.

Verandan gungade åter under hennes lätta tyngd och han visste, att Joan hade gått tillbaka in. En minut därefter var hon åter ute bredvid honom. Han hade aldrig förut sett henne röka, och det slog honom som någonting besynnerligt att hon skulle röka just nu. Plötsligt begrep han orsaken. Med en hastig blick såg han hennes hand vid sidan, och i den det välbekanta paketet dynamit. Han såg också ändan av tändröret, vederbörligt klyvt, och i detsamma en vaxtändsticka införd.

»Telepasse, du gammal usling, säga män gå bort till strand. Minsann, mig icke skämta med er.»

»Mig icke heller skämta», sade hövdingen. »Mig vilja ha betalning för vita Mary slå Gogoomys huvud.»

»Jag komma ner och slå digs huvud», svarade Sheldon och lutade sig mot räcket, som om han ville ta ett hopp över det.

Ett förargat mummel uppstod bland de svarta och de rörde sig oroligt av och an. Många bössmynnigar höjdes från höfterna. Joan tryckte den brinnande ändan av cigarettens mot tändröret. Ett gevärsskott smällde av med en skräll som om det skjutits ur en mörsare, och Sheldon hörde en glasruta splittras bakom sig. I samma ögonblick slungade Joan ut dyna-

miten med det väsande och spottande tändröret midt i den tätaste hopen av svarta. De skingrade sig för hastigt att hinna lossa flera skott. Satan, som hade vaknat vid det första, skällde och väsnades för att bli utsläppt. Joan hörde det och skyndade sig att släppa ut honom — varpå den tillämnade tragedien var avvänd och förvandlad till komedi.

Bössor och spjut tappades eller kastades bort under vilda ansträngningar att finna skydd i kokospalmerna. Satan tycktes mångfaldiga alla sina krafter. Aldrig förut hade han varit i tillfälle att bita och slita i så mycket negerkött, och han högg och nafsade också efter de flyendes ben, tills det sista paret befann sig högt ovanför hans huvud. Alla hade kommit upp i träden utom Telepasse, som var för gammal och tjock, och han låg utsträckt på marken utan att röra sig, på samma fläck där han fallit. Satan, som var för nobel att bråka med en fiende som inte rörde sig, rusade ursinnig från träd till träd och hoppade och skällde på dem som befunno sig längst ner.

»Jag antar att ni behöver en lektion eller två i fråga om att sköta tändrör», anmärkte Sheldon torrt.

Joans ögon voro fulla av förakt.

»Där fanns intet tändrör», sade hon. »Dessutom finns ännu inte det tändrör till som skulle komma den laddningen att explodera. Det är bara en flaska klorodin.»

Hon stack fingrarna i munnen, och Sheldon ryckte till då han såg och hörde henne alldeles som en pojke uppge en skarp och befallande vissling — en signal som hon alltid använde för att tillkalla sina underlydande och som alltid kom honom att vändas.

»De hade givit sig av uppåt Balesuna för att skjuta fisk», förklarade han. »Men därborta kommer Olesen med sin besättning. Han är som en gammal stridskamp när han kommer i farten. Se hur han tuktar sina negrer! Han tycker nog inte att de ro tillräckligt fort.»

»Och vad skall nu göras?» frågade Joan. »Ni har kört upp ert villebråd i trädet, men där kan ni inte ha dem kvar.»

»Nej — men jag kan ge dem en läxa.»

Sheldon gick över till den stora klockan.

»Det är all right», sade han till svar på hennes protesterande åtbörd. »Mina svarta ä' faktiskt allesammans bushmän, då däremot de här ä' 'saltvattensmän', och mellan dessa bägge kategorier råder ingen överflödigt vänskap. Nu skall ni få se på roligt.»

Han ringde till allmän inställelse, och när hans tvåhundra arbetare samlades för att tåga in på gården, blev Satan åter instängd i biljardrummet, där han himmelshögt gav luft åt sin klagan över den avskyvärda behandling han undergick. Under tiden dansade plantagearbetarna krigsdanser nedanför varje träd och fyllde luften med okvädinsord och skarpa utlåtelse emot sina arvfiender. Midt under allt detta anlände *Havstrollets* befälhavare. Han befann sig i första skedet av ett annalkande feberanfall, gick med stapplande steg och skälvde så häftigt att han knappt förmådde hålla fast bössan. Ansiktet var spöklikt blekt, tänderna skallrade, och icke ens det brännande solskenet kunde göra honom varm.

»Ja-ja-jag ska' sätta mig och hå-hå-hålla utkik på dem», stammade han. »Det ä' då också tu-tu-san att

jag alltid ska-ska få fe-ber, så snart det stå-står nå'nting på. V-v-vad tänker ni göra?»

»Först och främst samla upp gevären.»

På Sheldons befallning samlade hans tjänare och arbetsförmän upp de kringkastade vapnen och lade dem i en hög uppe på verandan. De modärna bösorna, som stulits från Lunga, ställde han undan, de gamla Snidergevären slog han sönder i bitar. Alla spjut, klubbor och tomahawker överlämnade han åt Joan.

»Det blir verkligen ett unikt tillägg till er samling», sade han småleende. »Och därtill är det vapen uppsamlade på själva slagfältet.»

Nere vid stranden gjorde han en brasa av vad som fanns i kanoterna, sedan hans svarta hade fördärvat och slagit sönder allt vad de kommo över. Själva kanoterna tilltygades så illa som möjligt, fylldes med sand och stora korallstycken, bogserades ut på tio famnars vatten och sänktes.

»Tio famnars djup kan vara lagom för dem», förklarade Sheldon under återvägen till gården.

Där hade uppträdet tilltagit i vildhet. Krigssångerna och dansen rasade utan återhåll, och plantagets arbetare hade från okvädinsord övergått till att bombardera sina hjälplösa fiender med trästycken, hela händer fulla med småsten och stora stycken korallsten. Och de sjuttiofem lystna kannibalerna klängde sig stoiskt fast vid sina platser i träden, uthärdade regnet av projektiler och brummade löften om hämnd.

»Det kommer att bli ett fyrtioårigt krig på Malaita av den här anledningen», sade Sheldon skrattande. »Men jag tänker att gamle Telepasse aldrig mer gör

något försök att överfalla ett plantage. — Nå, du gamle skälm», fortfor han, vändande sig till den gamle hövdingen, som satt och tjattrade i vanmäktigt raseri nedanför trappan till verandan. »Nu du få digs huvud slaget också. Kom, miss Lackland, och slå honom grundligt vid örat. Det bli för honom höjden av förnedring.»

»Usch, han är mycket för smutsig! Jag vill hellre att han skall få sig ett bad. Hör hit, Adamu Adam — tag och ge denne smutsige otäckning en grundlig tvagning. Skaffa tvål och vatten! Tvättbaljan full. Spring och hämta en skurborste, Ornfiri.»

Tahitierna hade nu kommit tillbaka från sitt fiske och grinande åt den uppståndelse som rådde på gården voro de genast med om upptåget.

»*Tambo! Tambo!*» skreko kannibalerna från träden, förfärade över ett så ohyggligt vanhelgande som då deras hövding vräktes i tvättbaljan och den heliga smutsen blöttes och skurades från hans kropp.

Joan hade gått in i bungalow'n och kastade därifrån ned ett stycke vit kalikå, vari gamle Telepasse hastigt sveptes in, varefter han uppenbarade sig glänsande av renhet, fortfarande kiknande och spottande efter tvällöddret, varmed Noa Noah hade tvungit honom att gurgla sig.

Sheldons tjänare blevo tillsagda att hämta handbojor, och den ene efter den andre av de förrymda från Lunga halades ner ur träden och bundos. Sheldon fängslade dem parvis genom att fästa en stälkedja mellan järnlänkarna. Gogoomy fick en läxa för sitt upproriska beteende och stängdes in för hela eftermiddagen. Sedan belönade Sheldon sina plantage-

arbetare genom att ge dem eftermiddagen fri, och när de hade lämnat gården, fick följet från Port Adams tillåtelse att gå ner ur träden. Hela eftermiddagen uppehöll sig han och Joan i svalkan på verandan och sågo dem dyka efter sina sänkta kanoter för att tönna ur dem sand och sten. Det blev skymning innan de hunno få upp dem och paddla i väg med några trasiga åror. Det hade börjat blåsa och *Havstrollet* var redan på väg till Lunga för att föra tillbaka flyktingarna.

XII.

MR MORGAN OCH MR RAFF.

Sheldon befann sig längre bort på plantaget för att övervaka byggandet av en bro, då skonaren *Malakula* löpte in och fällde ankar. Joan åsåg med äkta sjömansintresse hur seglen beslogos och livbåten svängdes ut, och hon gick själv och mötte de bägge männen som kommo i land. Medan en av tjänarna sprang för att hämta Sheldon, lät hon servera de besökande whisky och sodavatten och satt och talade med dem.

De föreföllo tafatta och besvärade i hennes sällskap, och hon märkte att först den ene och sedan den andre i hemlighet betraktade henne nyfiket. Hon kände med sig att de beräknade och taxerade hennes värde, och för första gången insåg hon tydligt och klart, vilken undantagsställning hon innehade på Berande. Å andra sidan satte de henne myror i huvudet. De voro varken köpmän eller sjömän av de typer hon hittills hade sett. De talade icke heller som bildat folk, fastän det icke var något ohyfsat i deras sätt och de icke voro utan den vanliga sällskapliga artighetens fernissa, Det var utan tvivel affärsmän — något slags affärsmän — men vilka affärer kunde de ha med Salomonsöarna och särskilt på Berande? Den äldre av dem.

mr Morgan, var storväxt, brunhyad och mustaschprydd; den andre, mr Raff, var spenslig och omanlig, hade nervösa händer och vattniga urtvättade gråa ögon, och han talade med en obeskrivlig accent som påminde om londonengelska, men likväl icke var londonengelska av det slag hon förut hört. Vad de nu än månade vara, så antog hon att de voro »selfmade men», och hon nästan ryste vid tanken på att råka i deras händer i affärsväg. På det området skulle de säkert vara utan barmhärtighet.

Hon gav noga akt på Sheldon när han kom, och hon gissade sig till att han icke var särskilt förtjust över att ta emot dem. Men ta emot dem måste han, och detta var så tvingande nödvändigt att han efter ett litet formellt allmänt samtal tog de bägge männen med sig till magasinet. Längre fram på eftermiddagen frågade hon Lalaperu vart de hade gått.

»Minsann», sade Lalaperu, »de micke gå omkring, micke se sig om. Se på träd, se på mark under träd, se på alla bro, se på coprahus, se på gräsmark, se på flod, se på livbåt — minsann, micke stor man se för micke.»

»Vad vara dessa två män?» frågade hon.

»Stor master bland vita män», lydde hans beskrivning.

Men Joan drog den slutsatsen att de voro män av betydighet på Salomonsöarna, och att deras besiktning av plantaget och vad därtill hörde var ett ledsamt omen.

Under middagen fälldes icke ett ord som gav en vink om deras ärende. Samtalet rörde sig om allmänna ämnen. Men Joan kunde icke hjälpa att hon

lade märke till det oroliga och frånvarande uttryck, som emellanåt skymtade i Sheldons ögon. Efter kaffet gick hon in till sig, och ännu vid midnatt hörde hon från andra sidan om gården det dämpade ljudet av deras röster och såg glöden lysa från deras cigarrer. Hon steg själv tidigt upp, men fann att de tre männen redan voro ute på ny vandring över plantaget.

»Vad du tänka?» frågade hon Viaburi.

»Sheldon master han sluta här kort tid», blev svaret.

»Vad du tänka?» frågade hon Ornfiri.

»Sheldon master snart gå till Sydney. Ja — mig tänka så. Han sluta med Berande.»

Hela dagen pågick besiktningen av plantaget och de tre männens diskussion. Och hela dagen skickade skepparn på *Malakula* oupphörliga bud i land till de bägge männen, att de skulle skynda sig. Men först i solnedgången gingo de ner till båten, och till och med då ägde ett nära timplågt samtal rum vid stranden. Sheldon förfäktade någonting, det såg hon tydligt — och att de två besökande icke gävo med sig, det såg hon också.

»Vad betyda detta?» frågade hon i lätt ton, då Sheldon satte sig till bords för att äta middag.

Han såg på henne och smålog, men det var ett mycket blekt och bekymrat leende.

»Minsann», fortsatte hon. »En stor master tala. Sol gå ned — tala, tala! Sol komma igen — tala, tala! Hela tiden tala, tala. Vad betyda detta tal, tal?»

»Å, ingenting särdeles.» Han ryckte på axlarna. »De försökte att få köpa Berande, det var alltsammans.

Hon såg utmanande på honom.

»Det måste ha varit mer än så. Det var ni som ville sälja.»

»Nej, miss Lackland. Jag försäkrar er att jag är långtifrån att vilja sälja.»

»Låt oss inte krångla med ord nu», uppmanade hon
»Låt oss i stället tala rent ut. Ni har bekymmer. Jag är väl ingen narr. Säg mig alltsammans. Jag kan ju möjligen vara i stånd att hjälpa er med att — att föreslå någonting.»

Under den tystnad som nu följde tycktes han överväga — icke så mycket om han skulle berätta allt för henne, utan hur han skulle börja.

»Jag är amerikan, ser ni», fortfor hon, »och hos oss amerikaner finns en god del affärsgeni nedärvt. Jag tycker inte om det, men jag vet att jag har det — åtminstone mer än ni. Låt oss resonera om saken och försöka finna en utväg. Hur stor är er skuld?»

»Ettusen pund och litet därutöver — några små räkningar. Därtill kommer att kontraktstiden utgår för trettio av mina negrer i nästa vecka, och vad de ha att fordra uppgår till i genomsnitt tio pund per man. Men vad tjänar det till att bråka er hjärna med det? Ser ni, faktiskt är . . .»

»Vad är Berande värdt? I denna stund?»

»Vad herrar Morgan och Raff kunna vara villiga att betala för det.» Då han såg hennes sårade min, bestämde han sig för att tala öppet. »Hughie och jag ha lagt ned åttatusen pund i Berande, förutom vår tid. Plantaget har god jord och är värdt mer än så. Men det måste gå tre år till innan det ger några inkomster. Det är därför som Hughie och jag slog oss på köpen- skap och rekrytering. *Jessie* och våra handelsstatio-

ner lyckades nästan betala alla Berandes löpande utgifter.»

»Och hur mycket bjöds er nu av Morgan och Raff?»

»Tusen pund netto, sedan alla räkningar blivit betalda.»

»Då har ni ju rent av med tjuvar att göra!» utropade hon.

»Nej — de ä' duktiga affärsmän, det är alltammans. Och de ha sagt mig att en sak är inte mera värd än man är villig att betala eller att ta emot för den.»

»Och hur mycket skulle ni behöva för att kunna behålla Berande de tre närmaste åren?» fortfor Joan brådslande.

»Tvåhundra arbetare à sex pund om året gör tretusen sexhundra pund — det är det viktigaste.»

»Bevare oss! Vad billigt arbete går till för summor! Tretusen sexhundra pund — aderton tusen dollars — för en hop kannibaler! Men plantaget är ju en god säkerhet. Ni kunde fara ned till Sydney och skaffa pengar på det.»

Han skakade på huvudet.

»Där skulle man numera inte kunna få dem att ens titta åt plantager som säkerhet! De ha blivit lurade för ofta. Men jag har den största motvilja för att överge Berande — egentligen mera för Hughies skull än för min egen. Han höll mycket styvt på den här platsen. Han var en uthållig människa, ser ni, och han avskydde att erkänna sig slagen. Och det — ja, det väcker obehagliga känslor också hos mig att tänka ditåt. Det gick långsamt för oss, men med *Jessie* till hjälp hoppades vi ändå kunna sträva oss igenom på något sätt.»

»Ni voro nog ena konfysa krabater bägge två, tänker jag. Men ni behöver inte sälja till Morgan och Raff. Jag far ner till Sydney med nästa ångbåt, och jag skall komma tillbaka med en skonare köpt i andra hand. Jag skulle kunna köpa en för fem- eller sextusen dollars . . . »

Han höjde sin hand till protest, men hon gjorde en avböjande åtbörd.

»Jag kan gärna ta frakt med mig på återvägen. I alla händelser skall skonaren träda i *Jessies* ställe. Ni kan göra edra anordningar därefter, och laga att ni har fullt upp med arbete åt skonaren, när jag kommer igen. Jag tänker bli delägare i Berande så långt mina sovereigns sträcka sig — jag har mer än femtonhundra som ni vet. Vi göra upp en överenskommelse just nu — det vill säga med er tillåtelse, och jag vet att ni inte vägrar. »

Han såg på henne med godlynt och road uppsyn.

»Ni vet att jag har seglat hit hela vägen från Tahiti för att skaffa mig ett plantage», sade hon, »och ni vet vad jag hade för planer. Nu har jag ändrat dem, det är alltsammans. Jag vill hellre bli delägare i Berande och få reveny av det om tre år än jag vill bryta grund på Pari-Sulay och vänta i sju år. »

»Och — och — hm — den där skonaren . . . » Sheldon ändrade tankar och hejdade sig.

»Ja — än se'n? »

»Ni blir väl inte ond? » frågade han.

»Nej, nej — nu är det ju fråga om affärer. Fortsätt! »

»Ja — hm — tänker ni segla den själv? Som kapten, menar jag — och — och rekrytera på Malaita? »

»Ja visst. På det viset spara vi in en skepparlön. Vi skulle ju också kunna komma överens om att ge er lön som förvaltare och mig som kapten. Det vore mycket enkelt. För övrigt — om ni inte vill låta mig bli er kompanjon, så köper jag Pari-Sulay, skaffar mig en mycket mindre båt och seglar den själv. Så att vari ligger skillnaden?»

»Skillnaden? Å — den är så stor den kan vara. Slår ni er ned på Pari-Sulay, så är ni fullkomligt oberoende i fråga om ert vågspel. Ni kan då bli kannibal utan att jag har någon rätt att ingripa i saken. Men här på Berande skulle ni bli min kompanjon, och då vore jag ausvarig för edra handlingar. Naturligtvis kunde jag aldrig tillåta att min kompanjon vore skeppare på ett rekryteringsfartyg — och det vill jag säga er, att något sådant skulle jag heller aldrig tillåta en syster eller hustru eller . . .»

»Men nu ska' jag inte bli er hustru, gudskelov, utan bara er kompanjon.»

»För övrigt vore de hela rent av löjligt», fortfor han envist. »Betänk situationen. En man och en kvinna, bägge unga, kompanjoner på ett isolerat plantage. Den enda praktiska lösningen bleve väl då att jag gifte mig med er . . .»

»Jag har framställt ett affärsförslag och alls inte något giftermålsanbud», avbröt hon med iskall harm.

»Jag undrar nu verkligen, om det i hela vida världen finns en enda man som vill hålla mig för kamrat.»

»Men ni *är* i alla fall en kvinna», började han, »och det finns vissa regler för det passande . . .»

Hon reste sig häftigt och stampade med foten.

»Vet ni vad jag nu skulle vilja säga?» frågade hon.

»Ja», svarade han småleende, »ni skulle vilja säga: 'förbaskade kjolar'!»

Hon nickade med ynklig min.

»Det var just det jag ville säga, men det låter inte på samma sätt från er mun. Det låter som om ni själv tänkte så — och gjorde det för min skull. Nåja, nu går jag och lägger mig. Men var så snäll och tänk på mitt förslag och låt mig veta ert beslut i morgon. Det tjänar ingenting till att vi diskutera det nu. Ni förargar mig bara. Ni är feg, ser ni, och mycket egoistisk. Ni är rädd för vad annat dumt folk skulle säga. Hur hederliga edra motiv än vore, skulle edra känslor såras om andra kritiserade edra handlingar. Och ni tänker mycket mera på edra egna förfördelade känslor än på mina. Och så — en feg stackare är ni, det ä' innerst alla män — och ni överskyler er feghet genom att kalla den för ridderlighet. Jag tackar i alla fall himlen för att jag inte har blivit född till man. Godnatt! Tänk på förslaget. Och var inte dum. Vad Berande behöver är en ordentlig amerikansk upp-ryckning. Det vet ni inte vad det är. Ni hör till dem som skämma bort allting för sig. Och för resten är ni enerverad. Jag har friska krafter att stå emot klimatet med. Låt mig bli er kompanjon, så skall ni få se att jag sätter liv i de torra benen här på Salomonsöarna. Medge, att jag redan har skakat om edra.»

»Det håller jag med om», svarade han. »Ty det har ni verkligen gjort. Jag har aldrig fått en sådan uppsträckning i hela mitt liv. Om någon förut hade sagt mig, att jag skulle komma att spela en roll i en sådan situation som denna . . . Ja, jag medger, att ni

har skakat om mina torra benknotor, och det grundligt.»

»Men det är ingenting mot vad som väntar dem här-
efter», försäkrade hon, då han steg upp och tog hennes framsträckta hand. »Godnatt! Och se till att ni meddelar mig ett förnuftigt beslut i morgon.»

XIII.

UNGDOMENS LOGIK.

»Jag önskar att jag visste antingen ni bara är oppositionell eller verkligen har för avsikt att sköta plantage på Salomonsöarna», sade Sheldon följande morgon vid frukosten.

»Och jag önskar att ni vore mera tillmötesgående», svarade Joan. »Ni har flera förutfattade meningar än någon jag hittills träffat på. Varför i sunda förnuftets namn, i namn av allt som är ärligt spel, kan ni inte få i ert huvud att jag är olik de kvinnor ni förut sett — och behandla mig därefter? Ni borde kunna förstå att jag inte är som de andra. Jag seglade min skonare hit som egen skeppare. Jag kom hit för att söka min utkomst. Det där vet ni — jag har talat om det för er tillräckligt ofta. Det var min farsgubbes plan och jag skall fullfölja den — precis som ni försöker utföra er Hughies. Far startade för att segla och segla tills han kunde finna en ö som vore lämplig för plantering. Han dog, och så seglade jag och seglade tills jag kom hit. Nå — nu ligger min skonare på havsbotten» — hon ryckte på axlarna — »och jag kan inte segla längre, därför stannar jag här. Och plantageodlare skall jag bli, det är då säkert.»

»Men, ser ni . . . » började han.

»Jag har inte talat till punkt än», avbröt hon. »När jag ser tillbaka på mitt uppförande från och med den stund jag satte foten på er strand, kan jag inte finna att jag kommit med några osanningar angående min person och mina avsikter. Jag har från början visat mitt naturliga jag. Och jag har omtalat mina planer för er. Men ändå sitter ni här och säger mig helt lugnt, att ni inte vet antingen jag verkligen vill ha ett plantage att sköta, eller om alltsammans bara är oppositionslust och hyckleri. Låt mig nu emellertid för sista gången försäkra, att jag verkligen och sannerligen skall bli plantageodlare — tack vare er, och trots er. Vill ni ha mig till kompanjon?»

»Men inser ni inte att jag skulle bli ansedd som den fånigaste narr på Söderhavets område, om jag tog en ung flicka som ni hit till mig på Berande?» frågade han.

»Nej, alls inte. Men nu är ni där igen — oroar er för vad idioter och illvilligt folk skulle tänka om er. Jag tycker att ni på Berande borde ha lärt er att lita på er själv, i stället för att behöva moraliskt stöd av Söderhavets whiskypimplande, värdelösa vagabonder.»

Han smålog och sade:

»Ja — det är det värsta av alltsammans. Ni är oansvarig. Ni handlar enligt ungdomens logik, och den kan ingen människa resonera bort. Livets fakta skulle kunna göra det, men för dem finns ingen plats i ungdomens logik. Och ungdomen måste pröva på att leva i enlighet med sin logik. Det är enda utvägen för den att lära sig vad som är bättre.»

»Det är ju intet ondt i att försöka?» inflickade hon.

»Jo, det är det. Det är just knuten. Fakta krossa ständigt ungdomens logik, och de krossa vanligen hjärtan också. Det är alldeles som med platoniska vänskapsförbindelser — och — och allt i den vägen. Det är nog all right i teori, men det håller inte streck i praktiken. Jag har också i forna dagar trott på så'nt där. Och därför befinner jag mig nu här på Salomonsöarna.»

Joan var otålig. Han såg att hon icke kunde förstå hans ord. Livet föreföll henne så enkelt och så klart. Det var ungdomen själv som resonerade med honom — en ungdom med ungdomens renhjärtade och egensinniga tankegång. Hon var ju bara en ynglings själ i en kvinnas kropp. Han såg på hennes iver glödande ansikte, på de tjocka ringlar av hår som lågo uppvridna på hennes lilla huvud, på hennes gestalts runda linjer, som tydligt avtecknade sig under den hemsydda klänningen, och på ögonen, dessa gossögon som blickade fram under den släta och jämna pannan — och han undrade i tysthet varför en varelse som till så stor del var en vacker kvinna, skulle vara ingen kvinna alls. För tusan, varför var hon inte rödhårig — varför var hon inte vindögd eller harmynt?

»Antag nu att vi skulle bli kompanjoner här på Berande», sade han med en förnimmelse av fruktan blandad med välbehag, »så skulle jag antingen förälska mig i er eller också ni i mig. Nära grannskap har sina faror, ser ni. Det är vanligen det som ger ungdomens logik ett slag i ansiktet.»

»Om ni tror att jag har kommit till Salomonsöarna för att bli gift», utbrast hon förargad, »så vill jag bara

säga er att det finnas bättre män i Hawaii. Att döma efter ert sätt att ständigt fila på den enda strängen skulle verkligen en fördomsfri åhörare kunna komma till den slutsatsen att ni måste vara full av syndiga begär . . . »

Hon avbröt sig förskräckt. Hans ansiktsfärg hade skiftat så plötsligt mellan högrödt och likblekt, att hon blev helt bestört. Han var tydligen mycket ond. Hon drack ur det sista av sitt kaffe och reste sig sedan och sade:

»Jag väntar tills ni blir vid bättre lynne — då ta vi upp vår diskussion igen. Det är just det som är felet med er. Ni blir för lätt ond. Vill ni komma med på en simtur? Det är alldeles lagom flodtid.»

»Om hon vore man, skulle jag kasta ut henne från plantaget med rubb och stubb — livbåt, tahitier, soverigns och allt», sade han för sig själv, sedan hon hade lämnat rummet.

Men det var just svårigheten. Hon var icke en man, och vart skulle hon ta vägen, och hur skulle det gå för henne?

Han steg upp och tände en cigarrett. Hans blick föll på hennes cowboyhatt, som hängde på väggen ovanför revolverbältet. Det var då också rent förbannat! Han ville inte låta henne fara sin väg. Hon *var* ju inte fullväxt än. Det var därför hon sårade genom sina ord. Det var bara ungdomens logik, förstås, men den kunde såra alldeles förbaskat emellanåt. I alla händelser ville han besluta sig för en sak — aldrig mer skulle han förlora humör gentemot henne. Hon var bara ett barn, det måste han komma ihåg. Han suckade tungt. Men varför i all rimlighets namn

hade ett sådant barn blivit inkorporerat i en sådan kvinnlig gestalt?

Och han fortfor att stirra på hennes hatt och fundera; hans förargelse dunstade bort, och nu satt han där och bråka de sin hjärna med att finna någon passabel utväg för att hon skulle kunna stanna på Berande. En sällskapsdam? Ja, varför inte? Han kunde skicka efter en sådan med första båtlägenhet till Sydney. Han kunde . . .

Han stördes i sina funderingar av hennes klingande skratt, och han gick till dörren och såg henne springa utför vägen ner till stranden. Efter henne följde två av hennes tahitier, Papehara och Mahamémé, i skarlakansröda lava-lavas och med blottade slidknivar i sina bälten. Där hade han ett nytt exempel på hennes egensinnighet. Oaktat alla hans böner och föreskrifter, alla varningar för faror som hotade från hajarna, envisades hon att ge sig ut och simma när som helst och vid alla möjliga tider — det föreföll honom, som om hon med särskild förkärlek brukade bege sig ut strax efter måltiderna.

Han såg henne störta sig i vattnet och dyka alldeles som en pojke från ändan av den lilla piren, och han såg henne sträcka ut med kastsim, följd på vardera sidan ungefär på tolv fots avstånd av sina bägge tjänare. Han hade icke stor tillit till deras förmåga att köra undan en hungrig människoslukare, men däremot hyste han en osviklig tro på att de modigt skulle offra sina liv för henne, ifall de bleve angripna.

De simmande begåvo sig rakt ut till havs och deras huvuden syntes allt mindre och mindre. Sjön gick i lätta, rastlösa vågor, och snart försvunno de tre hu-

vudena allt oftare bakom dem. Sheldon ansträngde sina ögon för att behålla dem i sikte och hämtade slutligen ut teleskopet på verandan. En regnby nalkades från Floridahållet, men vad gjorde det — hon och hennes tahitier skrattade alltid åt regnskurar och åt hur »vitnoppig» sjön blev vid sådana tillfällen. Visst kunde hon simma, det hade han förstått för längesedan, och det hade hon sin uppfostran i Hawaii att tacka för. Men hajar voro hajar, och han visste mer än en duktig simmare som hade drunknat i flodtidens böljegång.

Regnbyn gjorde luften svartgrå och piskade havet vitt där han sist hade sett de tre huvudena, och sedan utplånades hav och himmel och allt i en syndaflod av regn. Byn gick över och Berande dök upp i klart solsken, då de tre simmarne återkommo från havet. Sheldon gick in med teleskopet, och genom dörren såg han henne komma springande uppför vägen, i det att hon skakade ut sitt hår för att låta det få en ordentlig dusch regnvatten från taket.

Den eftermiddagen framställde han ute på verandan sitt förslag att skaffa dit ett s. k. förkläde, och han gjorde det så hänsynsfullt han kunde. Han förklarade, att det var alldeles nödvändigt för Berande att där fanns en sådan person, en husföreståndarinna som skulle sköta tjänstfolk och magasin och uträtta diverse andra nyttiga sysslor. När han hade slutat sitt anförande, väntade han oroligt på vad Joan skulle säga.

»Ni gillar således inte mitt sätt att sköta hushållet!» var hennes första invändning. Och sedan förekom hon hans tillämnade förklaringar genom att ut-

brista: »Ettdera av två ting skulle då hända! Antingen skulle jag upplösa vårt kompanjonskap och ge mig av härifrån, så att ni finge tillfälle att skaffa ett nytt förkläde till skydd åt det första förklädet — eller också skulle jag ta det gamla hönset med mig ut i livbåten och dränka henne. Kan ni ett enda ögonblick inbilla er att jag har seglat min skonare hit ner för att bortom all ära och redlighet göra mig beroende av ett förkläde?»

»Men — hm — ni vet ju att — att ett förkläde är ett nödvändigt ondt», invände han.

»Vi ha ju hittills redt oss mycket bra det förutan! Inte hade jag något förkläde på *Miélé!* Och ändå var jag den enda kvinnan ombord. Det är bara tre saker som jag är rädd för: getingar, skarlakansfeber och s. k. förkläden. Usch! Så'na där kacklande illasinnade odjur, som tycka att allting är orätt, stämpla den oskyldigaste handling som synd och väcka tankar på synd — ja, rent av framkalla synd genom sina sjukliga inbillningar.»

»Uff!» Sheldon lutade sig tillbaka i stolen med låtsad förfäran. »Ni behöver då visst inte vara orolig för er utkomst, miss Lackland», tillade han utmanande. »Om ni misslyckas som plantageodlare, kan ni vara viss om att lyckas som författare — genom att skriva tendensromaner, menar jag.»

»Jag trodde inte att det skulle finnas någon på Salomonsöarna som vore i behov av sådana böcker», svarade hon. »Men ni tycks verkligen vara det, mr Sheldon — ni och edra dygdeväkterskor.»

Han var plågad, men Joan fortfor att prata med

ungdomens vanliga sätt att framställa gamla axiom som nyupptäckta sanningar.

»Som om det goda vore värdt något, om det måste vaktas och fängslas med fotbojor och handklovar för att kunna bevaras godt! Er önskan att få hit en duenna stämplar mig nästan som en sådan varelse. Men jag föredrar att vara god därför att det är godt att vara god, hellre än att vara det därför att jag inte kan vara motsatsen, emedan en gammal otäck käring med argusögon inte lämnar mig tillfälle att vara dålig.»

»Men — det är inte *det*», inföll han. »Det är vad andra människor ska tänka...»

»Låt dem tänka vad de vilja, de gemena varelserna. Det är därför att sådana män som ni ä' rädda för dem, som deras meningar bli rådande.»

»Jag är rädd att ni är en feminin Shelley», svarade han. »Och på det sättet driver ni mig till att ta er till kompanjon, för att jag skall kunna beskydda er.»

»Tar ni mig till kompanjon för att beskydda mig, så — så blir jag det inte, det skall jag säga er. Ni vill ändå driva mig till att köpa Pari-Sulay.»

»Så mycket mera skäl vore det väl...» började han.

»Vet ni vad jag skall göra?» frågade hon. »Jag skall söka rätt på någon annan manlig individ här på Salomonsöarna, som inte bryr sig om att beskydda mig.»

Sheldon kunde icke dölja det obehagliga intryck dessa ord gjorde på honom.

»Det menar ni väl inte ändå», sade han i bedjande ton.

»Jo, det gör jag. Jag menar det verkligen. Jag är trött på det där pratet om beskydd. Ni borde inte

ett ögonblick glömma att jag är fullkomligt i stånd att reda mig själv. Och för övrigt har jag åtta stycken de bästa beskyddare i världen — mina sjömän.»

»Ni borde ha levat för tusen år sedan», sade han skrattande, »eller också tusen år härefter. Ni är mycket primitiv och i lika hög grad supermodärn. Det tjugonde århundradet är inte rätta platsen för er.»

»Men det är Salomonsöarna. Ni levde som en vilde, när jag först kom hit och fann er här — ni åt ju ingenting annat än konserverat kött och bröd som skulle ha fördärvat matsmältningen för en kamel. Nå — det där har jag ju avhjälpt nu, och eftersom vi ska' bli kompanjoner, blir det fortfarande avhjälpt. Ni kommer inte att dö av undernäring, det kan ni lita på.»

»Om vi verkligen ska bli kompanjoner, måste det underförstås att ni inte får segla skonaren själv», förklarade han. »Ni kan ju resa till Sydney och köpa den, men en skeppare måste vi ha . . .»

»Och så och så mycket ökade utgifter — och antagligen en whiskypimplande, ansvarslös och oduglig krabbsaltare i stället för mig! För resten skulle väl jag ta saken mera nitiskt än någon lejd mansperson. Vad dugligheten beträffar, så vill jag säga er, att jag kan segla bättre än någon medelmåttig krake till kapten eller examinerad styrman som ni kan få tag i på Söderhavet. Och ni vet att jag är navigatör.»

»Men om ni blir min kompanjon», sade han helt lugnt, »måste ni vara en *dam*.»

»Tack skall ni ha för påminnelsen, att ni anser mitt tilltänkta arbete för ofint.»

Hon reste sig med ögonen fulla av vredens tårar och gick bort till grammfonen.

»Jag undrar, om alla män ä' lika löjliga som ni?» sade hon.

Han ryckte på axlarna och smålog. All diskussion var gagnlös — det hade han lärt sig inse, och han var besluten att behålla sitt goda humör. Och innan dagen var slut kapitulerade hon. Med första ångare skulle hon bege sig till Sydney, köpa en skonare och segla tillbaka med skeppare från öarna ombord. Sedan förledde hon Sheldon till ett medgivande, att hon skulle kunna företaga tillfälliga färder mellan öarna, men han var hård som diamant i fråga om rekryteringsturer till Malaita. Detta var det enda som framkallade gräl dem emellan.

Och sedan alltsammans var över och en klar och af-färsmässig skriftlig överenskommelse på Joans begäran blivit uppsatt och undertecknad, gick Sheldon en hel timme av och an och genomgick i tankarna på hur många olika sätt han nu hade gjort sig till narr. Situationen var ju omöjlig, men icke i högre grad än den föregående, och icke heller omöjligare än den som skulle ha inträdt i fall hon hade givit sig ut på egen hand och köpt Pari-Sulay. Aldrig hade han sett en mera självsäker kvinna i större behov av beskyddare än denna flicka med gosslynne, som hade hamnat vid hans strand med åtta måleriska vildar, en långpipig revolver, en påse guldmynt och en munter ballast av längtan efter äventyr och romantik.

Aldrig hade han läst något som kunde jämföras med detta. Härvidlag överträffades dikten av verkligheten, så som det ofta händer. Alltsammans var för onaturligt att kunna vara sant. Han bet i sina mustascher och rökte den ena cigaretten efter den

andra. Satan, som kom tillbaka efter en spejande rundtur kring gårdstomten, sprang upp till honom och berörde hans hand med sin kalla och fuktiga nos. Sheldon smekte hans öron och kastade sig sedan i en stol, skrattande av hjärtans lust. Vad skulle kommissionären för Salomonsöarna tänka? Vad skulle hans anhöriga därhemma tänka? Han kände sig på samma gång glad över att kompanjonskapet var ingånget och ledsen över att Joan Lackland någonsin hade kommit till Salomonsöarna. Och så gick han in och betraktade sig själv i en handspegel. Han studerade vad han såg både länge, tankfullt och undrande.

XIV.

»MARTHA».

De voro ivrigt inbegripna i ett parti biljard dagen därpå efter frukosten klockan elva, då Viaburi kom in och tillkännagav:

»Stor skonare strax här.»

Han hade knappast talat ut förrän de hörde rasslet av ankarkettingarna som firades ut, och från verandan syntes en stor svartmålad skonare som svängde för ankaret, sedan det nyss gripit fast.

»Det är en yankee!» utropade Joan. »Se på bogen! Och se på den elliptiska aktern! Å — trodde jag inte det . . . » tillade hon ivrigt, när stjärnbaneret fladdrade ut från masttoppen.

På Sheldons tillsägelse hissade Noa Noah upp Union Jack till flaggstångens topp.

»Men vad kan ett amerikanskt fartyg ha att göra här?» undrade Joan. »Det är ingen yacht, fastän jag vill slå vad att hon kan segla. Se efter namnet! Vad heter hon?»

»*Martha*, San Francisco», läste Sheldon genom teleskopet. »Det är den första yankee jag hört talas om här på Salomonsöarna. Nå, vilka de nu ä', så komma de i land, ser jag. Och minsann — se på

männen vid årorna! Uteslutande vit besättning. Vad kan ha fört dem hit?»

»Inte vidare dugliga sjömän», förklarade Joan. »Jag skulle skämmas försvarta som inte rodde bättre än så. Se på den där i fören — han som just nu hoppar ur båten — han skulle vara mera på sin plats på ryggen av en ko.»

Roddarna spreda sig hit och dit på stranden och sågo sig nyfiket omkring, medan två män som hade suttit på aktertoften öppnade grinden och kommo uppför vägen till Sheldons bungalow. Den ene av dem, en lång och smidig man, var klädd i en vit linnekostym, som satt väl på honom, nästan som en uniform. Den andre hade en underlig dräkt, som måste vara avsedd både för land och hav och vara obehagligt varm. Han släpade med fötterna och linkade som en förvuxen apa. För övrigt stack en massa tätt och yvigt rött skägg ut åt alla håll i hans ansikte, och hans ögon voro små, skarpa och oroliga.

Sheldon gick dem till mötes vid trappan och presenterade dem sedan för Joan. Den skäggige, som såg ut som en skotte, hade det teutoniska namnet von Blix och talade med stark amerikansk accent. Den länge i vita dräkten uppgav som sitt namn det engelska Tudor — John Tudor — och talade en ren och korrekt engelska, så som varje bildad amerikan brukar göra, förutom att hans dialekt hade en lätt och nästan omärklig tysk accent. Joan ansåg sig ha kommit på det klara med denna accent på grund av hans korta tyska mustascher, som icke dolde munnen och dess fylliga röda läppar, vilka skulle ha haft samma form som Kupidos båge, om icke ett drag av stränghet och allvar gjort dem fullt maskulina.

Von Blix var butter och tölpig, men Tudor var behagfullt obesvärad i varje min och i allt vad han gjorde eller sade. Hans blåa ögon blixtrade och glänste, och hans regelbundna anletsdrag tycktes avspegla allt vad han sade och kände. Han porlade av entusiasm, och hans minsta leende eller skratt föreföll naturligt och äkta. Men i början var det endast undantagsvis han sade något, ty det var von Blix som berättade deras historia och framförde deras ärende.

De voro ute för att söka guld. Han var expeditionens ledare och Tudor hans andre man. Hela båtbesättningen — den utgjordes av tjuguatta man — voro i olika grad delägare i företaget. Många av dem voro sjömän, men de flesta voro guldgrävare, utvalda från alla möjliga guldgrävarläger från Mexiko till Norra Ishavet. Det var den gamla outtröttliga jakten efter guld, och nu hade de kommit till Salomonsöarna för att finna vad de sökte. En del av dem skulle under Tudors ledning gå uppåt Balesuna och tränga in i Guadalcanars bergiga innandömen, medan *Martha* under von Blix skulle segla till Malaita och där företaga en liknande upptäcktsfärd.

»För mr Tudors expedition behöva vi emellertid några svarta. Kan man få dem av er?»

»Vi betala naturligtvis för dem», inföll Tudor. »Ni behöver endast debitera oss för vad ni anser dem vara värda. Ni betalar dem sex pund per år, eller hur?»

»För det första kunna vi omöjligt undvara dem vi ha», svarade Sheldon. »Vi ha inte tillräckligt med arbetare här förut.»

»Vi?» upprepade Tudor hastigt. »Existerar här således någon firma eller ett kompanjonskap? Jag

tyckte mig förstå av vad man sade mig i Guvutu, att ni skulle vara ensam om plantaget — att ni hade mist er kompanjon.»

Sheldon böjde på huvudet inför Joan, och när han sedan talade, hade hon en förnimmelse av att han stramat till en smula.

»Miss Lackland har sedan dess gått in som delägare i plantaget. Men låt oss återgå till frågan om de svarta. Vi kunna inte undvara dem, och för övrigt skulle de vara er till föga nytta. Ni skulle aldrig kunna förmå dem att följa er bortom Binu, dit man har en knapp dagsresa med båt härifrån. Våra arbetare ä' från Malaita, och de ä' rädda för att bli uppätna. De skulle överge er vid första tillfälle. Från Binu skulle ni kanske kunna få några som följde er en dagsresa längre över gräsfälten, men vid första skymten av en kulle finge ni se dem vända om. De ha inte heller någon lust för att låta sig ätas.»

»Är det verkligen så illa som ni säger?» frågade von Blix.

»Det inre av Guadalcanar har aldrig blivit genomforskat», förklarade Sheldon. »Bushmännen ä' så vilda som vildar kunna vara här i världen i våra dagar. Jag har aldrig sett någon av dem. Och jag har aldrig träffat en människa som sett någon. De komma aldrig ner till kusten, men det händer emellanåt att någon av deras kringströvande skaror låter en eller annan inföding från kusten hamna i sina magar, om han har vågat sig för långt inåt landet. Ingen vet något om dem. De använda inte ens tobak — ha aldrig lärt sig dess bruk. En österrikisk expedition — vetenskapsidkare, förstås — kom ett godt stycke inåt busk-

landet, innan den höggs i stycken. Monumentet över dem står flera mil uppåt stranden. En enda man kom tillbaka till kusten för att berätta vad som händt. Och nu har ni hört allt vad jag eller någon annan vet om det inre av Guadalcanar.»

»Men guld — har ni hört något om guld?» frågade Tudor otåligt.

Sheldon smålog. De bägge sökande slukade ivrigt varje ord han nu svarade.

»Man kan gå två mil uppåt Balesuna och vaska smått nedspolat guldgrus ur sanden. Jag har gjort det ganska ofta. Det finns utan tvivel guld där bakom i bergen.»

Tudor och von Blix utbytte triumferande ögonkast.

»Gamle Wheatsheafs historia var således sann», sade Tudor, och von Blix nickade. »Och om så Malaita visar sig vara lika givande...»

Tudor avbröt sig och såg på Joan.

»Det var den gamle strandrövarens historier som förmådde oss att fara hit», förklarade han. »Von Blix gjorde sig till vän med honom och fick veta hemligheten.» Han vände sig därefter till Sheldon. »Jag tänker vi ska' bevisa att vita män ha rannsakat Guadalcanars innandöme långt före den österrikiska expeditionens tid.»

Sheldon ryckte på axlarna.

»Det ha vi aldrig hört talas om härnere», sade han lugnt. Sedan vände han sig till von Blix. »De svarta härifrån skulle ni aldrig kunna använda längre än till Binu, och jag skall låna er så många ni behöver för att komma dit. Hur många av ert sällskap följer med, och hur snart ämnar ni starta?»

»Tio man», sade Tudor. »Det vill säga nio förutom mig.»

»Och ni bör vara färdig att starta i övermorgon», sade von Blix till honom. »Båtarna måste samlas i eftermiddag. I morgon portioneras och packas utrustningen. Och vad *Martha* angår, mr Sheldon, så föres utrustningen i land i eftermiddag och vi segla i solnedgången.»

När de bägge männen gingo utför vägen ner till sin båt, betraktade Sheldon miss Lackland med skälmaktig uppsyn.

»Där har ni väl romantik och äventyr tillräckligt», sade han. »Jakt efter guld bland kannibaler.»

»En bra titel för en bok!» utropade hon. »Eller kanske 'Guldgravare bland huvudskallejägare' skulle göra sig ännu bättre. Tänk vad den boken skulle gå!»

»Men är ni inte ledsen för att ni nu har bundit er vid kokosplantering?» retades han. »Tänk att ni eljest hade kunnat få deltaga i ett sådant äventyr!»

»Nå, om jag nu vore det, så tänker jag att von Blix inte skulle ha något emot att ta mig med sig till Malaita.»

»Betvivlar alls inte att han skulle gå in på det med förtjusning.»

»Vad tänker ni om dem?» frågade hon.

»Å — von Blix är nog all right, på sitt sätt en solid karl. Men Tudor är för lätt — för ytlig. Gällde det ett skeppsbrott och en öde ö, så skulle jag föredraga von Blix.»

»Men jag förstår er inte riktigt», invände Joan. »Vad har ni emot Tudor?»

»Ni kommer väl ihåg Brownings *Sista härtiginnan*?»

Hon nickade.

»Nåja, Tudor påminner om henne . . .»

»Hon var ju förtjusande!»

»Det var hon. Men hon var kvinna. Man väntar sig någonting helt annat av en man — mera behärskning, mera lugn och förtänksamhet. Han måste vara mera solid, mera stadig och mindre översvallande. En man av Tudors typ irriterar mina nerver. Man fordrar mera ro hos en man.»

Joan tyckte, att hon icke kunde helt och hållet instämma i hans omdöme, och Sheldon hade en förnimmelse av det och råkade ur humör. Han kom ihåg att han hade sett hennes ögon stråla, då hon talade med den nykomne gästen — kunde han hålla på att bli svartsjuk? frågade han sig själv. Varför skulle inte hennes ögon få stråla? Vad hade han med det att göra?

En andra båt hade satts i sjön från skonaren, och utrustningen för den nyförvärvade flottiljen fördes raskt i land. Ett dussin av besättningen samlade ihop båtarna uppe på stranden. Det var fem sådana farkoster — smäckra och smala, med utfallande sidor och anmärkningsvärd längd. Varje båt var utrustad med tre tvåbladiga åror och några järnskodda pålar

»Ni tycks vara säkra i ert yrke, gossar», sade Sheldon till en av timmermännen.

Den tilltalade spottade ut en munfull tobakssaft i den vita sanden och svarade:

»Vi ha så'nt folk i Alaska. De ä' anpassade efter båtarna på Yukon, och ni kan lita på att de ä' ena överdängare. Strömmarna här ä' nog ingenting i jämförelse med dem där i Norden. Med femhundra

skålpunds last i en så'n båt kan två man driva den framåt på ett sätt som skulle förvåna er.»

I solnedgången lättade *Martha* ankar och gav sig i väg, hälsande med flaggan och med ett kanonskott. Union Jack löpte upp och ned och Sheldon avlossade ett skott ur sin signalkanon. Guldsökarna slog upp sina tält på gården och lagade sin mat vid stranden. Tudor åt middag tillsammans med Joan och Sheldon. Deras gäst tycktes ha varit överallt, sett allting och träffat alla människor, och uppmuntrad av Joan utbredd han sig stortaligt angående sina upplevda äventyr. Han var en äventyrare av första klass, och enligt sin egen berättelse hade han blivit född under äventyr. Han var ättling av en gammal New-Englandssläkt, hans far var generalkonsul, han hade kommit till världen i Tyskland, och i detta land hade han fått sin första uppfostran och sitt uttal. Därefter hade han som gosse återförenats med sin far i Turkiet och sedan följt honom till Persien, där fadern blivit utnämnd till minister.

Tudor hade alltid varit på resande fot, och med lätt och livlig berättarekonst hoppade han från en episod och plats till annan episod och plats och skildrade sina erfarenheter, som det tycktes, icke därför att de voro hans, utan därför att de voro bizarra och unika, därför att det var en ovanlig tilldragelse eller en skrattretande situation. Han hade varit med om revolutioner i Sydamerika, han hade varit Rough Rider på Cuba, scout i Sydafrika, krigskorrespondent under rysk-japanska kriget. Han hade kört hundar i Klondyke, vaskat guld ur Nomes sand och givit ut en tidning i San Francisco. Presidenten i Förenta staterna var

hans vän. Han var lika hemmastadd på Londons klubbar som på kontinentens, han kände till Grand hotel i Yokohama och det avlägsnaste Australiens nybyggarkrogar. Han hade skjutit vildt i Siam, idkat pärlfiske vid Paumotu-öarna, besökt Tolstoy, sett passionsspelen och färdats över Anderna på muläsna. Dessutom var han ett levande lexikon i fråga om feberhålor i Västafrika.

Sheldon satt tillbakalutad i sin stol på verandan, smuttade på sitt kaffe och hörde på. Mot sin vilja kände han sig berörd av trollmakten hos den som fört ett så skiftesrikt liv. Och ändå kände Sheldon sig ingalunda belåten. Det föreföll honom som om Tudor egentligen berättade för Joan. Både hans ord och hans leenden fördelades opartiskt mellan dem bägge, men Sheldon var viss om att ifall de bägge männen varit allena, skulle konversationen ha artat sig på helt annat sätt. Tudor hade sett den effekt hans skildringar gjorde på Joan och lät därför med avsikt flödet av sina hågkomster svalla vidare och fånga henne i romantikens trollnät. Sheldon såg hennes förtjusta uppmärksamhet, han hörde hennes livliga skratt, hennes hastiga frågor och i förbigående uttalade omdömen, och han kände inom sig ett gryende medvetande av att han älskade henne.

Så att han satt där mycket tyst och nästan sorgsen; emellanåt var han tydligt medveten om att han kände sig uppretad mot sin gäst, och han funderade till och med över hur stor procent av Tudors tal som kunde vara sant och i vad mån dess hållbarhet skulle kunna bevisas. Just i detsamma — alldeles som om scenen hade förberedts av en skicklig teaterförfattare — kom

Utami upp på verandan för att underrätta Joan att en krokodil fångats i fällan som de hade gjort åt henne.

Tudors ansikte, som belystes av tändstickan varmed han tände sin cigarett, föll Utami i ögonen, och Utami glömde att framföra sitt budskap.

»God dag, Tudor!» utbrast han med en förtrolighet som förbluffade Sheldon.

Polynesiern sträckte fram sin hand och Tudor tryckte den, medan han stirrade honom i ansiktet.

»Vem är det?» frågade han. »Jag kan inte urskilja edra drag.»

»Utami.»

»Och vem tusan är Utami? Var har jag träffat er förut?»

»Ni väl icke ha glömt *Huahine*?» sade Utami i förebrående ton. »Sista gång *Hauhine* segla?»

Tudor fattade åter tahitierns hand och skakade den hjärtligt.

»Det var bara en enda kanak, som överlevde *Huahines* sista resa, och det var Joe. För tusan hakar, jag är väldigt glad att träffa dig igen, fastän jag aldrig har hört ditt nya namn förut.»

»Nej, alla på *Huahine* kalla mig Joe. Men Utami vara mitt namn hela tiden i alla fall.»

»Men vad gör du här?» frågade Tudor, i det han släppte sjömannens hand och lutade sig ivrigt fram.

»Mig segla åt missie Lackalanna hennes skonare *Miélé*. Vi gå Tahiti, Raiatea, Tahaa, Bora-Bora, Manua, Tutuila, Apia, Savaii och Fidjiöar — många Fidjiöar. Mig stanna hos missie Lackalanna i Salomonsöar. Hon snart köpa annan skonare.»

»Han och jag voro de enda kvarlevande efter *Hua-*

hines skeppsbrott», förklarade Tudor för de bägge andra. »Femtiosju ombord när vi seglade från Huapa, och Joe och jag voro de enda som satte foten i land igen. En orkan, se ni, ute bland Paumotu-öarna. Det var när jag var ute på pärlfiske.»

»Och du har aldrig talat om för mig, Utami, att du lidit skeppsbrott under en orkan», sade Joan förebrående.

Den långe tahitiern stödde sig tungt på andra foten och blottade sina tänder med ett urskuldande leende:

»Mig tycka det vara ingenting», sade han.

Han vände sig halvt om, som om han ville gå: han visade att han ansåg det vara tid att avlägsna sig, fastän han gärna ville stanna kvar.

»All right, Utami», sade Tudor. »Jag skall söka upp dig i morgon och prata med dig.»

»Han räddade mitt liv, den krabaten», förklarade Tudor, medan tahitiern gick utför trappan med mjuka, tunga steg. »Aldrig har jag sett en bättre simmare.»

Varefter Tudor på Joans enträgna begäran berättade om *Huahines* undergång, medan Sheldon rökte och funderade och kom till den slutsatsen, att vilka fel den mannen än kunde ha, så var han åtminstone icke en lögnare.

XV.

ETT SLAGS TRÄNING.

Dagarna gingo, och Tudor tycktes ogärna vilja lämna Berande. Allt var färdigt för uppbrott, men han dröjde kvar, tillbragte mycken tid i Joans sällskap och ökade därigenom den motvilja Sheldon hade fattat för honom. Han företog simturer tillsammans med henne och överträffade henne i djärvhet, han var ute med henne för att ta fisk med dynamit, och han dök ner bland hungriga grundvattenshajar och kivades med dem om det förlamade rovet, så att han tillvann sig hela den tahitiska sjömansflockens gillande. Arahua frågade utmanande, om han kunde slita en fisk ur en hajs käkar, så att hajen fick behålla den ena hälften och han själv förde den andre halvan med sig upp till ytan — och Tudor gjorde det, ehuru en skrapning mot den förbluffade hajens sträva hud flådde flere tums skinn från hans skuldra. Joan var alldeles hänförd, och Sheldon, som åsåg vågstycket, måste inom sig erkänna att här hade hon hjälten i sina äventyrsdrömmar förverkligad. Hon frågade icke efter kärlek, men han kände med sig, att om hon någonsin skulle älska någon, så måste det bli en man sådan

som denne — »en man, som kunde visa sig på styva linan» klassificerade han honom.

Han kände sig tryckt i Tudors närvaro, därför att denne hade en förmåga att exponera alla sina företeelser. Sheldon visste själv att han var en modig man, och därför gjorde han intet väsen av detta faktum. Han visste att han skulle vara lika färdig som Tudor att dyka ner bland hajar för att rädda ett människoliv, men han kunde icke finna något berättigat i den vansinnigt djärva handlingen att dyka ner bland hajar efter en halv fisk. Skillnaden mellan honom och Tudor låg däri, att han hade sitt butiksfönsters gardin nedrullad. Livet pulserade djupt och stadigt inom honom, men det låg icke i hans natur att i onödan röra upp ytan, så att världen skulle se vad som försiggick under den. Och den verkan den andres häpnadsväckande prestationer hade på honom, var att han drog sig allt djupare inom sig själv och svepte in sig tätare än någonsin i det kalla, stoiska lugn som stämpelar hans ras.

»Ni har varit så dum de här sista dagarna», sade Joan klagande till honom. »Man skulle kunna tro att ni är sjuk eller på misshumör! Det är som om ni inte hade en tanke i ert huvud, utom vad som rör negrer och kokospalmer. Vad är det åt er?»

Sheldon smålog och slöt sig ännu djupare inom sig själv. Han satt tyst och hörde på, medan Joan och Tudor talade om hur den vite mannen med kraftig hand reglerade livet för de lägre raserna. Och under tiden slog det honom som en uppenbarelse, att det var just det *han* gjorde. Medan de filosoferade om saken, omsatte han den i det levande livet — han hade

fast och bestämt lagt den vita rasens kraftiga hand på de lägre stående varelsers skuldror, som arbetade vid Berande eller hotade det utifrån. Men varför tala om det? frågade han sig själv. Det var tillräckligt att göra det och göra det grundligt.

Han uttalade sig ungefär på det sättet i torra och lugna ordalag och fann sig därigenom invecklad i en diskussion, varunder Joan och Tudor togo parti emot honom. Och denna diskussion framkallade ett mera förvånande utfall än han någonsin drömt sig mot den specifikt engelska behärskning och tillbakadragenhet som i hemlighet utgjorde hans stolthet.

»Yankees tala en hel hop om vad de göra och ha gjort», sade Tudor, »och engelsmännen anse dem för skrävlare. Men en yankee är som ett barn, han vet egentligen inte vad det är att skryta. Han bara talar om det, ser ni. Men engelsmannen överträffar honom vida genom att *inte* tala om sådana saker. När allt kommer omkring, är engelsmannens till ordspråk blivna brist på skrytsamhet endast en mera spetsfundig form av skryt. Och klokt är detta verkligen, det måste ni medge.»

»Det har jag aldrig tänkt på förut», utropade Joan. »Naturligtvis! En engelsman utför någon förskräckligt hjältemodig bedrift, och han uppträder mycket blygsamt och reserverat, vägrar att tala om saken alls — och effekten blir den, att hans tystnad ungefär kan tolkas så: *Jag* gör sådant varenda dag. Det är lika lätt som att slå en kullerbytta. Ni skulle bara se vilka verkligt heroiska ting jag kunde göra, om tillfälle erbjöds. Men den här småsaken, den här lilla episoden — vet ni, den kan jag verkligen inte anse

som något märkvärdigt eller ovanligt. Vad mig beträffar, så skulle jag — om jag flög i luften under en krutexplosion eller hade räddat hundra människoliv — vilja att alla mina vänner och vänners vänner finge höra det. Jag skulle vara stoltare än själva Lucifer över det som händt. Handen på hjärtat, mr Sheldon — känner ni er inte stolt, när ni har utfört en djärv eller modig handling?»

Sheldon nickade.

»Men är det då inte detsamma som en lögn, om man döljer denna stolthet under en mask av vårdslös likgiltighet?» fullföljde hon sin attack.

»Visserligen», medgav han. »Men vi göra oss väl alla dagligen skyldiga till sådana lögner. Det är ett slags träning, och engelsmännen ä' bättre tränade, det är alltsammans. Edra landsmän bli lika väl tränade med tiden. Mr Tudor har rätt i att yankees ännu äro unga.»

»Nå, gudskelov att vi ännu inte ha börjat ljuga på det sättet!» utbrast Joan.

»Det ha ni visst», svarade Sheldon hastigt. »Ni gjorde er just skyldig till en dylik lögn häromdagen. Kommer ni ihåg, när ni äntrade uppför lanternfallen hand över hand? Vid det tillfället var ert ansikte det personifierade hyckleriet.»

»Å, visst intel!»

»Ursäkta ett ögonblick», fortsatte han. »Ert ansikte var lika lugnt och fridfullt som om ni suttit tillbakalutad i en bekväm stol. Att döma efter dess uttryck, skulle man ha trott, att företaget att lyfta er kroppstyngd uppåt så där grepp efter grepp var ett helt alldagligt tilltag, lika lätt som att slå en kuller-

bytta. Och det är inte värdt att ni säger mig, miss Lackland, att ni inte grinade illa första gången ni försökte klättra uppför ett rep. Men liksom cirkus-atleterna har ni genom träning övervunnit den där grimaseringsperioden. Ni tränade ert ansikte till att dölja edra känslor och bemantla den stora ansträngning edra muskler gjorde. Det var, för att använda mr Tudors ord, en spetsfundigare exposé av fysisk förmåga. Och det är just vad all vår engelska behärskning är — helt enkelt ett slags träning. Visst ä' vi inom oss stolta över saker som vi göra och ha gjort — stolta som Lucifer själv — ja, kanske ännu stoltare. Men vi ä' fullväxta och tala inte längre om dessa saker.»

»Jag ger mig», utbrast Joan. »Ni är inte så dum, när allt kommer omkring.»

»Ja, nu har ni oss i fällan», medgav Tudor. »Men det hade ni inte haft, om ni inte brutit mot er tränings regler.»

»Vad menar ni?»

»Genom att tala om den.»

Joan klappade händerna. Tudor tände en ny cigarett, och Sheldon satt där under orubblig tystnad.

»Nu har han er fast, mr Sheldon», sade Joan utmanande. »Varför ger ni honom inte ett förkrossande svar?»

»Jag kan verkligen inte tänka ut någonting att säga», svarade Sheldon. »Jag vet att min position är sund, och det är tillfredsställande nog.»

»Ni skulle kunna invända», föreslog Joan, »att när en fullmogen människa är tillsammans med kindergartensbarn, måste hon nedlåta sig till kindergartenspråk

för att göra sig begriplig. Det var därför ni bröt mot träningsreglerna. Det var enda sättet att lära oss barn förstå vad ni menade!»

»Å — ni deserterar midt under stridens hetta och går över till fienden, miss Lackland», sade Tudor klagande.

Men hon hörde icke på honom. I stället spejade hon ivrigt tvärs över gården och utåt havet. De bägge männen följde hennes blick och fingo därute sikte på ett grönt ljussken och vita segel.

»Jag undrar, om det kan vara *Martha* som kommer tillbaka», sade Tudor på måfå.

»Nej, sidolanternan sitter för lågt», svarade Joan. »Och för resten ha de årorna ute. Hör ni inte det? Och en så stor båt som *Martha* skulle de aldrig kunna försöka att ro.»

»Och *Martha* är dessutom försedd med en bensinmotor om tjugufem hästkrafter», tillade Tudor.

»Just den sortens fartyg som skulle lämpa sig för oss», sade Joan ivrigt till Sheldon. »Jag måste verkligen se till, om jag inte kan få en skonare med motor. Jag skulle kunna köpa en begagnad och låta sätta in den.»

»Det skulle öka våra utgifter med lön till maskinist», invände han.

»Men det skulle betala sig genom snabbare resor», förklarade hon. »Och det vore så godt som en assurances. Jag vet det. Jag har kastats omkring bland rev mer än en gång. Och för övrigt — om ni inte vore så medeltidsaktig i edra åsikter, kunde jag tjänstgöra som skeppare, och därigenom sparade vi in mer än vad maskinisten skulle ha i lön.»

Han besvarade icke hennes utfall och hon såg på

honom. Han höll blicken riktad utåt havet, och i lyktskenet gav hon akt på hans ansiktslinjer. Det var kraftiga, stränga, buttra drag — munnen nästan kysk, men med tunnare läppar och mera bestämd än Tudors. För första gången fick hon klart för sig, hur mycken kraft, stillhet och lugn hans ansikte uttryckte, och att det var stämplat av ärlig rättskaffenhet och förtroendeingivande beslutsamhet. Hon kastade en hastig blick på Tudor, som stod på andra sidan om henne. Det var ett vackrare ansikte, ett som behagade mera vid första påseendet. Men hon tyckte icke om hans mun. Den föreföll skapad för kyssar, och hon avskydde kyssar. Det var icke en grundligt övertvägd dom hon fällde, det var snarare en svag och obestämd förnimmelse av motvilja. I detta ögonblick drog ett lätt tvivel angående Tudors värde genom hennes själ. Kanske hade Sheldon rätt i sitt omdöme om honom. Hon visste det icke, och icke heller frågade hon efter det, ty båtar och hav och saker och ting, som hände på havet, voro för henne av mycket större intresse än män — och nu stirrade hon genom det varma tropiska mörkret ut till seglen och det gungande gröna ljusskenet, ivrigt lyssnande till årornas smällar mot roddluckorna. För sin inre syn kunde hon se de svarta roddarnas nakna gestalter kraftigt hugga i och böja sig i takt under sitt arbete, och hon visste, att någonstades på den främmande båtens däck fanns den oundvikliga examinerade skepparen, som styrde farkosten in till ankarplatsen, medan hans blick skärptes för att kunna urskilja strandens oklara trädlinje, medan hans hjärna arbetade med att beräkna de under nattens mörker förvillande

avståndet och hans kind omfläktades av de första pustarna från landvinden, som nyss börjat blåsa. Han stod där övervägande, tänkande, mätande och justerande det tjogtal ständigt skiftande krafter, genom vilka, med vilka och i trots av vilka han styrde fartygets kurs stadigt och säkert. Hon visste det därför att hon älskade sådant, och hon var lika livligt intresserad därför som någon sjöman kunde vara.

Två gånger hörde hon lodet plaska, och hon lyssnade med spänd uppmärksamhet efter det rop, som skulle följa. En gång ljöd en manlig stämma, låg och befällande, uttalande en order, och hon spratt till av förtjusning då hon hörde den. Det var endast en tillsägelse åt mannen vid ratten att lägga rodret babord. Hon gav ivrigt akt på den lätta ändringen i kursen och hon visste att den hade företagits för att de slakt hängande seglen skulle kunna fånga landvindens första fläktar. Hon väntade nu på att samma låga stämma skulle uttala orden: »Rätt så!» och hon spratt till på nytt när hon hörde det. Ännu en gång plaskade lodet därute, och efter ett kort dröjsmål ropades resultatet: »Elva famnar!» Strax efteråt hördes den låga stämman om igen utifrån mörkret: »Låt gå!» varpå följde det häftiga rasslet av en ankarkedja. Smällandet i blocken när seglen löpte ned — focken först — var som musik för henne. Hon hörde ögonblickligen, när ett skot kom i beknip under klyvarens nedhalning, och hon tyckte nästan hon såg det otåligen ryck varmed sjömännen måste klara det. Något intresse för de bägge som stodo bredvid henne hade hon icke förrän bägge sidolanternorna, en röd och en grön, kommo i sikte, då ankaret hindrade båten att gå vidare.

Sheldon undrade vad det kunde vara för en båt, och Tudor framhärade i sin tro att det kunde vara *Martha*.

»Det är *Minerva*», förklarade Joan bestämt.

»Hur vet ni det?» frågade Sheldon misstroget.

»För det första är det en kits. Och för övrigt kände jag mycket väl igen rasslet i pikblocken — de ä' för stora för fallen.»

En mörk gestalt kom gående tvärs över gården från grinden åt strandsidan, varifrån vandraren hade givit akt på fartyget.

»Är det du, Utami?» ropade Joan.

»Nej, missie. Mig Matapuu», blev svaret.

»Vad är det för en båt?»

»Mig tänka *Minerva*.»

Joan såg triumferande på Sheldon, och han bugade sig.

»Om Matapuu säger det, måste det väl vara så», mumlade han.

»Men när Joan Lackland säger det, tvivlar ni», utropade hon, »alldeles som ni betvivlar hennes duglighet som skeppare. Men det gör detsamma — ni kommer en gång att ångra all er ovänlighet... Där sätts nu en båt i sjön, och inom fem minuter få vi skaka hand med Christian Young.»

Lalaperu bar ut glas och cigaretter och den evinnerliga whiskyn med sodavatten, och innan de fem minuterna voro gångna, smällde det i gårdsgrinden och Christian Young, guldbrun i hyn och mild och mjuk både till röst och blickar och händer, kom uppför trappan till bungalow'n och slog sig ned hos dem.

XVI.

FLICKAN SOM ÄNNU ICKE VAR FULLVÄXT.

Som vanligt var Christian Young fullproppad med nyheter — han hade nyheter att berätta om superiet i Guvutu, där männen skröto av att de söpo mellan suparna — om de nya gevären som voro på väg till Ysabel — om de senaste morderna på Malaita — om att Tom Butler låg sjuk på Santa Ann — och den sista och viktigaste nyheten att *Matambo* hade stött på ett rev vid Shortlands och måst hoppa över en tur för att reparera.

»Vilket betyder att det dröjer fem veckor till innan ni kan fara till Sydney», sade Sheldon till Joan.

»Och att vi på det sättet förlora en dyrbar tid», tillade Joan bedrövad.

»Om ni vill till Sydney, så seglar *Upolu* från Tulagi i morgon eftermiddag», sade Young.

»Men jag trodde att *Upolu* skulle föra rekryter åt tyskarna från Samoa», invände hon. »I alla händelser kunde jag fara med dit och sedan i Apia gå över till någon av Weirlinjens fraktbåtar. Det blir en lång omväg, men det kommer ändå att spara tid.»

»Den här gången skall *Upolu* gå direkt till Sydney», förklarade Young. »Hon skall i torrdocka, ser ni — och man kan gå ombord så sent som klockan fem

i morgon eftermiddag — åtminstone har kaptenen sagt så till mig.»

»Men jag måste först till Guvutu.» Joan såg på de övriga med lustig min. »Jag har ärenden att uträtta. Jag kan ju inte komma till Sydney klädd i gardintyg från Berande. Jag måste köpa kläde i Guvutu och sy en dräkt åt mig under resan ner till Sydney. Om en timme startar jag. Lalaperu, ni gå efter Adamu Adam. Säg också till att Ornfiri göra *kai-kai* åt mig att ta med på roddbåten.» Hon reste sig hastigt och såg på Sheldon. »Ni är kanske så god och låter gossarna bära ner båten — min båt, ni vet. Jag reser om en timme.»

Både Sheldon och Tudor sågo på sina ur.

»Det är ju redan natt», sade Sheldon. »Ni borde vänta till i morgon...»

»Och avstå från mina uppköp? Nej, jag tackar. För resten är inte *Upolu* någon reguliär passagerarebåt, och det kan vara lika möjligt att den seglar före den utsatta tiden som att den avgår på slaget. Vad jag har hört om sybariterna i Guvutu tyder också på, att det är bäst att gå i bodarna där på mornarna. Och nu måste ni ursäktas mig, ty jag skall gå och packa.»

»Jag följer er ditöver», förklarade Sheldon.

»Låt mig föra er dit på *Minerva!*» sade Young.

Hon skakade på huvudet och skrattade.

»Jag tänker fara med min båt. Att döma av alla edra omsorger, skulle man kunna tro att jag aldrig har varit utom knutarna förr. Inte kan jag tillåta min kompanjon mr Sheldon att överge Berande och allt sitt arbete här för att utföra en handling av malplace-rad artighet. Om han inte vill tillåta mig att uppträda

som skeppare, så vill jag inte heller tillåta honom att fjäska i väg till havs som beskyddare för unga kvinnor som intet skydd behöva. Och vad er beträffar, kapten Young, så vet ni mycket väl att ni har gått från Guvutu i dag på morgonen, att ni är på väg till Marau, och att ni själv har sagt att ni måste ge er av efter två timmar.»

»Men kan jag inte få föra er ditöver?» frågade Tudor med ett bedjande tonfall som raspade mot Sheldons nerver.

»Nej, nej, och återigen nej», utropade Joan. »Ni ha bägge ert arbete att sköta, och det har jag också. Till Salomonsöarna har jag kommit för att arbeta, och inte för att ledas omkring som en docka. För övrigt — här kommer min följeslagare, och jag har sju till av samma sort.»

Adamu Adam stod bredvid henne, längre än hon och längre än de tre vita männen. Den snäva bomullströjan kunde nätt och jämnt dölja hans svällande muskler.

»Se på hans nävar», sade Tudor. »Jag skulle inte gärna vilja ta emot ett slag av dem.»

»Undrar inte på det.» Joan skrattade åt ett minne. »Jag såg honom en gång slå till kaptenen på en svensk bark på stranden vid Levuka, Fijiöarna. Det var kaptenens fel. Jag såg det med egna ögon, och det var verkligen dråpligt. Adamu slog till honom en enda gång och bröt med det slaget av svenskens arm. Kommer du ihåg det, Adamu?»

Den länge tahitiern smålog och nickade, men hans svarta, milda rådjursögon tydde alls icke på någon stridslysten natur.

»Vi ge oss av till Guvutu inom en timme i livbåten, Adamu», sade Joan till honom. »Säg det till alla dina bröder, så att de göra sig i ordning. Vi ska fara med *Upolu* till Sydney. Ni ska' allesammans följa med och segla tillbaka till Salomonsöarna med den nya skonaren. Tag med edra extra skjortor och tröjor. Kallt därnere. Spring nu och säg till dem att skynda sig. Lämna bössorna kvar. Hos mr Sheldon här. Vi behöva dem inte.»

»Om ni nödvändigt vill resa . . .» började Sheldon.

»Det är avgjort för längese'n», sade hon kort. »Nu går jag in och packar. Men jag skall säga er något som ni kan göra för mig — tag fram litet tobak och annat som mina sjömän kunna behöva.»

En timme därefter hade de tre männen skakat hand med Joan nere vid stranden. Hon gav signal till avfärd och båten sattes i gång med sex man vid årorna, den sjunde i fören och Adamu Adam vid styråran. Joan stod i aktern och upprepade sina avskedshälsningar — en smärt kvinnogestalt i den tätt åtsittande jackett hon hade burit, då hon kom i land efter skeppsbrottet, med den långpipiga revolvern hängande vid det löst sittande bältet omkring hennes liv. Och hennes regelbundna drag voro alldeles lika en gosses under Stetsonhatten, som likväl icke räckte till att dölja de rika hårmassorna under brättet.

»Bäst att ni gå under tak», ropade hon till dem. »Det kommer strax en duktig regnskur. Och jag hoppas ni ligger säkert förankrad, kapten Young. Adjö — adjö, allesammans!»

Hennes sista ord kommo utifrån mörkret, som nu omsvepte båten. Men de tre stodo fortfarande kvar

och stirrade åt det håll där båten hade försvunnit, lyssnande till årornas ihärdiga vrickande i årtullarna, tills det mattades av och upphörde.

»Hon är bara en flickunge», sade Christian Young långdraget och med högtidligt allvar. Han tycktes just nu ha gjort denna upptäckt. »Bara en flickunge», upprepade han med ännu djupare allvar.

»En tusan så vacker flickunge och orädd också», sade Tudor skrattande. »Det är ruter i henne — eller hur, Sheldon?»

»Ja, hon är oförskräckt», ljöd Sheldons dröjande svar. Han hade ingen lust att tala om Joan.

»Det är det äkta amerikanska lynnet», fortfor Tudor, »raskhet och drift och energi och självständighet . . . Eller vad tycker ni, skeppare?»

»Jag tror att hon är ung, mycket ung, bara en flickunge», svarade *Minervas* kapten och fortfor att stirra i mörkret utåt sjön.

Och mörkret tycktes plötsligt bli alldeles tjockt. De vände stapplande om från stranden och trevade sig fram till gårdsgrinden.

»Akta er för fallande nötter», varnade Sheldon, då den första vindstöten före regnet for tjutande fram mellan palmträdens blad. De fattade varandras händer och stapplade på detta sätt uppför stigen, medan mogna kokosnötter dunsade i marken rundt omkring dem i störtregnet. Sedan de kommit upp på verandan sutto de där tysta vid sin whisky och stirrade rakt utåt havet, där *Minervas* vildt svängande lanterna kunde urskiljas då och då, när ösregnet stillnade av.

Någonstädes därute var Joan Lackland, ^ tänkte Sheldon — flickan som ännu icke var fullväxt, hon som

såg ut som en intagande ung kvinna, men endast hade en gosses själ och en gosses önskningsar — och nu avlägsnade hon sig från Berande i storm och regn — ungefär på samma sätt som hon kommit dit, sittande i aktern på sin båt och med Adamu Adam vid styret och den övriga besättningen av vildar vid årorna. Och sin Stetsonhatt hade hon tagit med sig jämte patronbältet och den långpipiga revolvern. Han upptäckte plötsligt hos sig en oerhörd sympati för dessa hennes tillhörigheter, vilka han i hemlighet hade skratat åt, när han först fick se dem. Han märkte också, att hans fantasi tog en sentimental riktning, och han kände sig böjd för att skratta. Men han skrattade ej. I nästa ögonblick var han återigen upptagen av den där visionen — hatten, bältet och revolvern. Detta var utan tvivel kärlek, resonerade han, och han var nästan litet stolt över att Salomonsöarna icke hade lyckats döda all känslighet hos honom.

En timme senare reste sig Christian Young, knäckade ur sin pipa och beredde sig att gå ombord för att lyfta ankar.

»Hon är all right», sade han utan sammanhang med någonting som sagts förut — och ändå stodo hans ord tydligen i samband med vad som upptog deras tankar. »Hon har en duktig besättning och är sjökunnig själv. Godnatt, mr Sheldon. Kan jag uträtta någonting åt er nedåt Marau?» Han vände sig om och pekade på en flik stjärnströdd himmel, som vidgades allt mer och mer. »Ser ut som om natten skulle bli riktigt fin nu. Med den här gynnsamma brisen har hon redan segel uppe och kommer fram till Guvutu vid dagsljus. Godnatt!»

»Tänker att jag också går in nu», sade Tudor. Han steg upp och satte sitt glas på bordet. »Jag ämnar starta strax i morgon bittida. Det är rent förskräckligt så länge jag har hållit till här — godnatt!»

Och så satt Sheldon där ensam och undrade, om Tudor skulle ha beslutat sig för att starta följande morgon, ifall Joan icke hade rest. Nåja, det fanns ju en smula tröst i det, att Joan helt visst inte velat stanna på Berande för någon mans skull, icke ens för Tudors. »Jag reser om en timme» — dessa hennes ord genljödo i hans hjärna, och när han slöt ögonlocken, kunde han se henne resa sig och uttala dem. Han smålog. I samma ögonblick som hon fick höra underrättelsen, beslöt hon sig för att resa. Det var icke mycket smickrande för dem, men vad betydde vilken man som helst i hennes ögon, när en skonare som kunde få köpas i Sydney hägrade för hennes sinne? En sådan kvinna! En sådan kvinna!

Under de följande dagarna föreföll Berande Sheldon oerhört ensligt. Morgonen efter Joans avfärd hade han sett Tudors expedition ge sig av uppåt Bale-suna, sent på eftermiddagen hade han genom teleskopet sett röken från *Upolu*, som hade Joan ombord och var på väg till Sydney; och på kvällen satte han sig ensam vid middagsbordet och ägnade mera tid åt att se på Joans tomma stol än åt sin måltid. Han kom aldrig ut på verandan utan att först kasta en blick bort till hennes hydda i hörnet av gårdstomten, och då han en kväll hade likgiltigt stött bollarna hit och dit på biljarden en stund, överraskades han av att finna sig stå och stirra på spiken, där hon från början hade hängt upp sin Stetsonhatt och sitt revolverbälte.

Varför skulle han bry sig om henne? Han frågade sig det med förargelse. Hon var helt visst den sista kvinna i världen som han skulle ha tänkt på att välja.

Aldrig hade han träffat på någon som så grundligt hade irriterat honom, sårat hans känslor, våldfört sig mot hans konventionella idéer — ja, nästan mot varje egenskap han hade velat se hos sitt ideal av kvinnan. Hade han varit för länge borta från den yttre världen? Hade han glömt det kvinnliga släktets natur? Var hans kasus någonting som endast berodde på det nära grannskapet? Hon var ju egentligen inte kvinna. Hon var en maskeradfigur. Med allt sitt kvinnliga yttre var hon till själen en gosse, som roade sig med pojkaktiga upptåg — dök bland hajar efter fisk, sköt med revolver, längtade efter äventyr och vad mera var begav sig ut i sin båt för att söka sådana tillsammans med sina vilda öbor och sin påse med sovereigns. Men han älskade henne — det var ändå summan av det hela, och han gjorde intet försök att blunda för det. Han älskade henne — det var ett överväldigande och förvånande faktum.

Han kände på nytt en stor entusiasm för Berande. Alla hans flyktiga illusioner i fråga om det liv, som en plantageodlare lever i tropikerna, hade nöts bort genom den stränga verkligheten på Salomonsöarna. Efter Hughies död hade han beslutat att försöka knoga sig fram på något sätt med plantaget, men detta beslut var icke grundat på någon särskilt ivrig önskan. Det härledde sig snarare från den inneboende halsstarrigheten i hans natur och från hans motvilja att överge ett påbörjat verk. Men nu var det annorlunda. Berande hade fått en oerhörd betydelse för honom. Ar-

betet där måste lyckas — icke bara därför att Joan var delägare i Berande, utan därför att han ville göra deras kompanjonskap bindande för alltid. Tre år till — sedan skulle Berande ge en präktig avkastning. Då skulle de kunna årligen göra en tur till Australien, kanske flera — och naturligtvis skulle de också emellanåt resa hem till England eller Hawaii.

Om kvällarna satt han lutad över sina räkenskapsböcker, eller också gjorde han upp ändlösa beräkningar baserade på billigare frakter för copra och på de eventuella maximi- och minimiprisen på denna vara. Dagarna tillbragte han ute på plantaget. Han företog mera röjningsarbete, och både röjning och plantering gick under hans överinseende med mera fart än någonsin förut. Han experimenterade med att dela ut premier för extra arbete och törstade ständigt efter att få flera arbetare att sätta i gång. Men detta vore ingen möjlighet, förrän Joan skulle komma tillbaka med skonaren, ty alla de ordinarie rekryteringsbåtarna voro genom långvariga kontrakt bundna vid Fulcrum Brothers, Morgan & Raff och Fires, Philp Company. Och *Havstrollet* hade fullt upp att göra med att gå mellan hans vidt spridda handelsstationer, vilka voro belägna från New Georgias kust på ett håll till Ulava och Sikiana på ett annat. Men flera svarta måste han ha, och om det också vore så lyckligt att Joan kunde komma över en skonare, måste likväl minst tre månader gå innan den första arbetartruppen kunde landsättas vid Berande.

En vecka efter *Upolus* avfärd kastade *Malakula* ankar utanför Berande, och skepparen kom i land för att spela ett parti biljard och prata en stund, tills land-

vind började blåsa. För övrigt *måste* han helt enkelt gå i land, sade han till sin superkarg, inte bara för att överlämna en stor packe utsäde tillika med fullständiga instruktioner från Joan angående dess användning, utan också för att bereda Sheldon en liten överraskning genom en underrättelse som han medförde.

Kapten Auckland spelade först sitt parti biljard, och icke förrän han hade bekvämt slagit sig ned i en stol ute på verandan med groggen numro två i sin hand, lät han bomben springa.

»Duktig kvinna, er miss Lackland», sade han skratande. »Påstår att hon är delägare i Berande och kompanjon med er. Håller det streck?»

Sheldon nickade kallt.

»Säger ni det? Nå, det var då en överraskning! Emellertid har hon inte kunnat övertyga dem i Guvutu och Tulagi om det. Där ä' dom nog vana vid alla möjliga oregelbundenheter, men — ha, ha, ha!» Han avbröt sig för att skratta ut och torka sitt skalliga huvud med näsduken. »Men det där delägarjobbet gick inte i dom, fastän det gav anledning till att tömma åtskilliga glas».

»Det är inte alls något oregelbundet. En vanlig affärstransaktion.» Sheldon försökte tala som om dylika transaktioner voro det allra vanligaste på Salomonsöarna. »Hon har satt in ungefär femtonhundra pund i Berende...»

»Så har hon sagt.»

»Och nu har hon rest till Sydney i affärer för plantagets räkning.»

»Det har hon visst inte!»

»Ber om ursäkt — vad var det ni sade?» frågade Sheldon.

»Att hon inte har rest dit, det var alltsammans.»

»Men har inte *Upolu* seglat? Jag skulle ha kunnat svära på att jag såg röken från fartyget sent på tisdags eftermiddag, då det passerade Savo.»

»Ja, *Upolu* seglade nog.» Kapten Auckland smuttede på sin whisky med retsam långsamhet. »Men miss Lackland var inte bland passagerarna.»

»Var är hon då?»

»I Guvutu såg jag henne sist. Hon skulle resa till Sydney för att köpa en skonare, var det inte så?»

»Jo, jo.»

»Så sa' hon. Nåja — hon har också köpt en skonare, fastän jag då inte skulle vilja betala henne tio shillings för den, om nordvästen kommer — och det lider nog ditåt. Vi ha haft vackert väder för länge nu, för att det ska' kunna räcka mycket längre.»

»Om ni har kommit hit för att göra mig nyfiken», sade Sheldon, »så har ni verkligen lyckats. Fortsätt nu och berätta rent ut vad som händt. Vad är det för skonare ni menar? Var finns den? Hur kom det sig att hon köpte den?»

»Först vill jag säga er, att det är skonaren *Martha*», förklarade skepparen och räknade upp svaren på sina fingrar. »För det andra ligger *Martha* strandad på det yttersta revet vid Poonga-Poonga, plundrad på allt flyttbart och färdig att gå i stycken vid första starkare sjögång. För det tredje köpte miss Lackland skonaren på auktion. Den slogs bort åt henne för femtiofem sovereigns av tredje assistenten, kommissionären på platsen. Jag vet det nog — jag bjöd

själv femtio för Morgan och Raff. Dom va' minsann heta på gröten! Men jag sa' dom på förhand, att dom lika gärna kunde dra åt helsike som binda mig vid att inte få bjuda mer än femtio, när dom i alla fall tänkte att det var värdt mer än så att bärga *Martha*. Dom väntade inte nå'n konkurrens, ser ni. Inte hade Fulcrum Brothers något ombud där, och inte heller Fires, Philp Company, och den ende man behövde vara rädd för var Nielsens ombud Squires — och honom hade dom supit full, så att han sov i godan ro därborta i Guvutu. »Tjugu», sa' jag — mitt första bud. »Tjugufem», sa' flickungen. »Trettio», sa' jag. »Fyrtio», sa' hon. »Femtio», sa' jag. »Femtiofem», sa' hon. Och där stod jag nu! »Vänta lite», sa' jag, »så att jag får tala med mina redare.» »Det får ni inte», sa' hon. »Det ä' ju vanligt», sa' jag. »Inte någonstans ute i världen», sa' hon. »Då ä' vi artigare här på Salomonsöarna», sa' jag.

»Och sannerligen tror jag inte att Burnett skulle ha gjort som jag ville, om hon inte hade upplåtit sin mun och sagt så fint och finurligt som helst: »Herr auktionsförrättare! Vill ni vara så god och fortsätta auktionen på sedvanligt sätt? Jag har andra affärer att sköta och kan omöjligt vänta hela dagen på folk som inte vet vad de vilja.» Och så smålog hon åt Burnett, så där — ja, ni vet, ett så'nt där riktigt förtrollande leende — och ta mig sjutusan om inte Burnett med ens börjar gala igen: »Inga flera bud — då slår jag bort henne för sista budet — femtiofem sovereigns — ett, två, tre — till er miss — hm — vad är namnet?»

»Joan Lackland», sa' hon med ett småleende åt mig . . . Och så gick det till när hon köpte *Martha*.»

Sheldon greps av en plötslig oro. *Martha* — en skonare finare än *Malakula*, och för övrigt den finaste vid Salomonsöarna! Synnerligt lämplig för rekryteringsfärder och därtill infångad så nära! Men för att ett sådant fartyg skulle slås bort för femtiofem pund på en auktion, måste det vara ytterst små utsikter att få det bärgat.

»Men hur kom det sig?» frågade han. »Förhastade de sig inte med försäljningen?»

»Den var nödtvungen. Ni känner ju till revet vid Poonga-Poonga. *Martha* är där den ligger inte värd två pence, om det skulle börja gå sjö, och nu kan man vänta nordvästen när som helst. Besättningen övergav henne. Hade inte en tanke på auktion. Morgan och Raff övertalade dom att spika upp tillkännagivandet. Ni vet, att det är ett organiserat kooperativt affärsbolag, den där besättningen. Dom höll ett sammanträde och röstade för försäljning.»

»Men varför stannade de inte kvar och försökte få henne loss?»

»Stanna kvar? Ni känner väl till Malaita. Och ni känner till Poonga-Poonga. Det var där dom kapade *Skottska Hövdingen* och dödade besättningen . . . Nej, det var ingenting annat att göra än att ta till båtarna. *Martha* nekade i vändningen när hon skulle gå in, och inom fem minuter låg hon på revet och var tagen i besittning av negrerna, som rusade över henne och kastade besättningen i båtarna. Jag talade med några av sjömännen. Dom ville svära på att tvåhundra krigskanoter samlats omkring skonaren inom en halvtimme, och att femtusen bushmän myllrade på stranden. Dom sa' också att man inte kunde se Malaita

för röken från signaleldarna. Men i alla fall klara dom sej till Tulagi.»

»Varför slogos de inte?» frågade Sheldon.

»Det var eget att dom inte gjorde det, men dom hade blivit åtskilda. Ser ni, två tredjedelar av besättningen var redan i båtarna, utan vapen, för att fira ut ankar, och dom hade ingen tanke på att infödingarna skulle göra nå'n attack. Misstaget insåg dom för sent. Infödingarna överrumplade dom. Det där ä' svårigheter för nytt folk som kommer hit till kusten. Det skulle aldrig ha hänt er eller mig eller någon annan som ä' gammal på platsen.»

»Men vad skall nu miss Lackland ta sig till?»

Kapten Auckland skrattade.

»Tänker väl försöka få *Martha* flott igen, kan jag tro. Varför skulle hon annars betala femtiofem soverings för henne? Och om det inte går, så försöker hon väl ta igen sina pengar genom att bärga rundhult, den patenterade ratten, vindspel och dylikt. Åtminstone vore det vad jag skulle göra, om jag vore i hennes ställe. När jag seglade därifrån, hade flickungen just hyrt *Emily* också. »Jag ska' ut på rekryteringsfärd», sa' Munster — han ä' skeppare på *Emily* och redare också nu mera. »Och hur mycket förtjänar ni netto på en sådan resa?» frågade hon. »Å, så där en femtio sovereigns», sa' han. »Godt», sa' hon, »följ då med mig med er *Emily*, så ska' ni få sjuttiofem. Ni kommer väl ihåg det stora skeppsankaret och kedjan som har legat bakom kolskjulen? Det höll hon på att köpa när jag gav mig i väg. Det ä' en riktig baddare, er flickunge.»

»Miss Lackland är min kompanjon», rättade Sheldon.

»Nå, en bra kompanjon ä' hon, det ä' då visst och sant, och kallblodig och oförskräckt. Att tänka sig en vit kvinna på Malaita — i all synnerhet på Poonga-Poonga! Å, jag glömde ju berätta, att hon tubbade Burnett att låna henne åtta stycken bössor åt hennes folk, jämte tre lådor dynamit. Ni skulle skratta om ni kunde se hur hon får dom därborta i Guvutu att stå på tå för henne! Och så artiga dom ä' — och så försöker dom ge henne råd! Å, Herre Gud, Sheldon — den där lilla flickan ä' ett underverk, en — en — en ren katastrof! *Det ä' just vad hon ä' — en katastrof.* Hon har farit fram i Guvutu och Tulagi som en orkan — alla de där svinen där borta ä' förälskade i henne, utom Raff. Han ä' grym i hågen för auktionens skull, och han visade henne sitt rekryteringskontrakt med Munster. Och vad tror ni hon gjorde? Ingenting annat än tackade honom och påpekade, att Munster visserligen var skyldig att leverera alla sina rekryter till Morgan och Raff, men det fauns ingen klausul i kontraktet som förbjöd honom att hyra ut *Emily*.

»Där har ni ert kontrakt», sa' hon och lämnade igen papperet. »Det är ju mycket bra stiliserat för övrigt, men nästa gång ni sätter upp ett kontrakt bör ni ta in en klausul, som lämpar sig för sådana oförutsedda tilldragelser som denna.» Och så hade hon också honom i sina händer.

»Men här kommer brisen, och jag ger mig av. Adjö, mr Sheldon! Hoppas att flickungen lyckas. *Martha* ä' en tusan så fin båt, den kunde godt ersätta *Jessie*.»

XVII.
»ER» MISS LACKLAND.

Då Sheldon följande morgon kom in från plantaget för att äta frukost, fann han att ett missionsfartyg — kitsen *Apostle* — hade ankrat utanför Berande, och att besättningen var sysselsatt med att föra ett par simmande ston och ett föl i land. Sheldon kände igen djuren — han visste att de tillhört kommissionären — och han undrade genast om Joan hade köpt dem. Hon var tydligen i färd med att utföra sin hotelse att »sätta liv i de torra benen på Salomonsöarna», och han var beredd på allt.

»Miss Lackland har skickat dem», sade missionären, doktor Welshmere, då han steg i land och skakade hand med Sheldon. »Vi ha också en packlår med sadlar ombord. Och här är ett brev från henne. Här kommer också skepparen på *Havstrollet*.»

I nästa ögonblick steg Olesen ur båten, och innan Sheldon hann hälsa på honom, började han:

»Hon har stulit *Havstrollet*, mr Sheldon! Gav sig helt enkelt i väg med fartyget. Hon ä' alldeles vild. Hon skaffade mig ett feberanfall. Tack vare häftig sinnesrörelse. Och så fick hon mig drucken också — jag blev full som en kaja.»

Doktor Welshmere skrattade av hjärtans lust.

»Men det är ingenting ohjälpligt ondt med er miss Lackland. Hon har ju också lockat tre stycken ifrån deras whiskyglas, eller rättare sagt skilt dem från whiskyn. Ni känner dem alla tre — det är Brahms, Curtis och Fowler. Dem tog hon med sig ombord på *Havstrollet*.»

»Och nu seglar hon *Havstrollet* som egen skeppare», inföll Olesen. »Att hon seglar båten i kvav ä' då lika säkert som att det inte ä' Vår Herre som har skapat Salomonsöarna.»

Doktor Welshmere försökte se stött ut, men brast åter i skratt.

»Hon har ett sätt att alltid få sin vilja fram», sade han. »Jag försökte dra mig undan att ta hästarna med på båten — jag sa' att jag inte kunde ta någon frakt, att *Apostle* hade licens som yacht, att jag skulle gå omkring vid Savo och övre ändan av Guadalcanar. Men det tjänade till ingenting. 'Strunt i frakt och sån't där', sade hon. 'Ni tar hästarna med, som det anstår en god och hjälpsam människa, och när jag får *Martha* flott, skall jag någon gång göra er en tjänst i stället.»

»Och... 'Prata inte om order', sa' hon till mig», inföll Olesen ivrigt. Jag ä' er husbonde nu', sa' hon, 'så ni får order av mig.' Se på den stora lasten av stennötter, sa' jag. 'Strunt i den', sa' hon. 'Jag spekulerar på någonting viktigare än stennötter! Dom ska vi hyva överbord så snart vi kommit i väg.'»

Sheldon satte händerna för öronen.

»Jag vet ju inte alls vad som har händt, och ni berättat alltsammans från slutet i stället för från början. Kom med upp på verandan, så sätta vi oss där i skuggan och ni börja från början.»

»Vad jag först och främst vill veta», sade Olesen sedan de hade satt sig, »det är om hon ä' er kompanjon eller inte? Det måste jag ha reda på.»

»Det är hon», försäkrade Sheldon.

»Nå, men vem kunde nu ha trott det!» Olesen gav Welshmere en vädjande blick och vände sig därefter på nytt till Sheldon. »Jag har sett åtskilliga otroliga saker här på Salomonsöarna — alnslånga råttor, fjärrilar som kommissionären jagar med bössa, öronprydnader som skulle komma själva fan att blygas, och huvudskallejagande djävlar, som göra att fan kan betraktas som en ängel. Allt det där har jag sett och vant mig vid det — men er unga kvinna här...»

»Miss Lackland är min kompanjon, delägare i Berande», avbröt Sheldon.

»Det sa' hon också», inföll den uppretade skepparen. »Men hon hade inga papper att bekräfta det med. Hur skulle jag då kunna veta om det var sant? Och så lasten se'n — åtta tons stennötter!»

»För himlens skull, börja från...» försökte Sheldon avbryta honom.

»Och så lejer hon de där druckna lättingarna, tre de värsta uslingar som någonsin ha varit en skamfläck för Salomonsöarna — ger dem femton sovereigns i månaden var — vad tycker ni om det? Och seglade bort med dem gjorde hon också! Uff! Ni får lov att ge mig en grogg. Det får missionären ursäkta. Jag har varit på hans absolutistskuta i fyra dagar nu, och jag håller på att försmäkta av törst.»

Doktor Welshmere nickade till svar på Sheldons frågande blick, och Viaburi skickades efter whisky och vattenflaskor.

»Miss Lackland tycks alltså ha seglat bort med er båt, kapten Olesen», sade Sheldon till den förfriskade sjömannen. »Kanske ni nu vill vara god och avge en sammanhängande förklaring över det som händt.»

»Visst, visst — nu kommer det. Jag hade just kommit in med *Havstrollet*. Innan jag hunnit kasta ankar var hon ombord — kom i sin livbåt med hela sitt anhang av tahitiska hedningar — den där långa Adamu Adam och andra. 'Kasta inte ankar, kapten Olesen!' pep hon så fint. 'Jag vill att ni skall ge er av till Poonga-Poonga.' Jag tittade på henne för att se om hon kunde vara drucken. Vad skulle jag tänka? Och nu hade jag just svängt utmed skäret — ett kitsligt ställe — med firad fock och saktande fart, så att jag sa: 'Ursäkta, miss Lackland!' och skrek framåt fören: 'Låt gå!'

'Ni kunde så gärna ha hört på mig och sparat er besvär', sa' hon, i det hon klättrade över relingen och kastade en blick åt fören, där hon såg den första schackeln löpa ut och stanna. 'Det är femton famnar där', sa' hon. 'Ni kan gärna ge order att lägga bi.'

Ankaret firades ned. Jag trodde henne inte. Jag trodde aldrig att ni tagit henne till kompanjon, och det sa' jag henne också och ville ha bevis på att hon talade sant. Men då blev hon hög och väldig i ord och åthävor, och jag sa' henne att jag var gammal nog att vara hennes farfar, och att jag inte lät hålla mig för narr av en barnunge. Se'n befallde jag henne att gå sin väg från fartyget. 'Kapten Olesen', sa' hon då, så mör i munnen som helst, 'jag har verkligen några minuter som jag kan offra åt er, och jag har också god whisky därborta på *Emily*. Följ med mig dit. Jag

behöver nödvändigt edra råd angående den där strandningshistorien. Alla människor säga att ni ä' en riktig överdängare till sjöman' — just det sa' hon — överdängare, ja. Och så följde jag med i hennes båt, och Adamu Adam styrde och satt där så högtidlig som om han vore på begravning.

Under vägen berättade hon för mig om *Martha*, att hon hade köpt henne och att hon tänkte ta henne flott. Hon sa' också att hon hade hyrt *Emily* och ville segla så snart jag kunde få *Havstrollet* i ordning att gå. Jag tyckte nu, att hennes 'narri' inte va' så dumt, och jag erbjöd mig att gå rakt på Berande för att få edra order att segla vidare till Poonga-Poonga. Men hon sa' att vi inte hade en sekund att förlora på sådana barnsligheter — jag skulle gå direkt på Poonga-Poonga, och om jag inte nöjde mig med hennes ord på att hon var er kompanjon, så skulle hon fara dit utan mig och *Havstrollet*. Just med det var det som hon lurade mig.

Nere i *Emilys* kajuta satt de tre fylltrattarna — ni känner dem — Fowler och Curtis och unge Brahms. 'Drick nu', sa' hon. Jag tyckte dom såg överraskade ut när hon låste upp whiskyskåpet och skickade en neger efter glas och vatten. Men hon måste ha talat vid dom på förhand, så att dom visste vad dom hade att göra. 'Ursäkt mig', sa' hon, 'jag går upp på däck en minut.' Men den minuten blev en halvtimme. Jag hade inte fått nå'n grogg på tio dar. Jag ä' gammal och febern har gjort mig svag. Och så fick jag nu den där whiskyn på fastande mage, och de tre fylltrattarna va' ett dåligt exempel. Dom försökte övertala mig att gå till Poonga-Poonga med *Havstrollet*, men jag förehöll dom att det va' min plikt att inte

göra det. Olyckan va' att alla skälen för och enot ströks under med dryckjom — och jag, som så att säga inte ä' drinkare, och därtill försvagad av febern!

Nå, efter en halvtimme kom hon så ner igen, och hon såg forskande på mig. 'Nu ä' det tillräckligt', hörde jag henne säga, och med de orden tog hon whiskybuteljerna och slungade dem överbord från trappan. 'Det där var det sista ni får i den vägen', sa' hon till de tre fylltrattarna, 'tills *Martha* har blivit flott och ni ä' tillbaka i Guvutu igen. Det blir långt till ert nästa supkalas.' Och hon skrattade.

Se'n såg hon på mig och sa' — inte till mig, märk väl, utan till fylltrattarna: 'Det kan vara tid på att den här hedersmannen kommer i land' — just så sa' hon! Om *mig* — *hedersman!* 'Fowler', sa' hon — precis som hon gäve en order, och hon sa' inte *herre*, utan 'Fowler' rätt och slätt. 'Fowler', sa' hon, 'säg till Adamu Adam att bemanna livbåten, och medan han för kapten Olesen i land, får er båt föra mig till *Havstrollet*. Ni tre segla med mig, så att ni ska packa edra grejor. Och den som sköter sig bäst får ta styrmannens plats. Kapten Olesen har ingen styrman, ser ni.'

Efter detta minns jag inte mycket. Manskabet hjälptes åt att få mig ner i båten, och det förefaller mig som om jag måste ha somnat där jag satt i aktern och såg på hur Adamu styrde. Men så såg jag *Havstrollet* hissa segel och hörde ankarkettingen gnissla medan den halades in, och då blev jag klarvaken. 'Hör ni, ro mig till *Havstrollet*', sa' jag till Adamu. 'Jag lägga dig på strand', svarade han. 'Missie Lacklanna säga att strand vara micke god åt dig.' Nå —

då skrek jag himmelshögt och sträckte ut handen efter styret. Jag ville göra mitt bästa för mina redares skull, ser ni. Men Adamu sköt bara ned mig på båtens botten och satte sin ena fot på mig för att hålla mig nere, och så fortsatte han att styra som förut. Där har ni nu alltsammans. Den starka sinnesrörelsen gjorde att jag fick feber. Och nu har jag kommit hit för att få reda på, om det är jag som ä' skeppare på *Havstrollet* eller den där flickungen med hennes hedniska sjörövarbesättning.»

»Tag det inte så hårdt, kapten Olesen. Ni kan behöva en liten ledighet utan avdrag på lönen.» Sheldon talade med mera tillförsikt än han kände. »Om miss Lackland, som är min kompanjon, har ansett lämpligt att använda *Havstrollet*, så är det all right. Och ni måste medge, att det inte var någon tid att förlora, om *Martha* skulle tas flott. Hon ligger på ett farligt rev, och första hårda sjö skulle knacka botten ur henne. Nu slår ni er ned här, kapten Olesen, och vilar upp er och lagar att ni blir av med febern. När *Havstrollet* kommer tillbaka, tar ni naturligtvis igen befälet där.»

Sedan doktor Welshmere hade rest med *Apostle* och kapten Olesen gått in för att lägga sig och sova i en hängmatta, öppnade Sheldon Joans brev. Det lydde sålunda:

»Käre mr Sheldon!

Var snäll och förlåt, att jag har stulit *Havstrollet*! Jag måste helt enkelt göra det. *Martha* är ytterst viktig för oss. Tänk bara — att ha fått henne för bara femtiofem pund, det vill säga tvåhundraogjuttiofem

dollars. Om jag inte kan bärga henne, så vet jag att jag ändå kan hålla mig skadeslös för alla utgifterna genom de grejor som infödingarna inte ha tagit bort. Och bärgar jag henne, så är det ett kap som man inte kan få tillfälle att göra mer än en gång i sitt liv. Och jag *skall* bärga henne, jag skall proppa både *Emily* och *Havstrollet* fulla med rekryter. Ty rekryter är just vad som för närvarande bäst av allt behövs vid Berande.

Och var så förskräckligt snäll och var inte ond på mig! Ni sade att jag inte skulle få fara och värva arbetare med *Havstrollet*, och det skall jag inte heller göra. Jag far med *Emily*.

I eftermiddag har jag köpt två kor. Handlanden i Nogi har dött av feber, och jag köpte korna av hans kompanjon. Sam Willis heter han, och han har gått in på att leverera dem — antagligast med *Minerva*, nästa gång hon går nedåt våra håll. Berande har tillräckligt länge levat på konserverad mjölk.

Och doktor Welshmere har lovat skaffa mig några apelsin- och citronträd från missionsstationen vid Ulava. Han sänder dem med *Apostles* nästa tur. Om Sydneybåten kommer innan jag hinner tillbaka, skall ni plantera majsens som den har med sig mellan de unga träden på den höga banken vid Balesuna. Strömmen äter sig in mot den banken, och ni måste göra något för att rädda den.

Jag har också beställt några fikonsträd och japanska träd med krusbärsliknande frukt från Sydney. Doktor Welshmere tar med sig några mangotelningar. Dessa träd bli mycket stora och fordra väldigt utrymme.

Martha är registrerad till 110 ton. Det är den största och bästa skonare som finns vid Salomonsöarna. Jag såg litet av hennes konturer och gissar mig till resten. Hon skall segla som ett under. Om hon inte är fylld med vatten, så är maskinen all right. Orsaken till grundstötningen var att maskinen inte var i gång. Maskinisten hade tagit itu matarrören för att rensa dem från rost. Ett sämre tilltag, såvida man inte ligger för ankar eller har vidsträckt utrymme på djupt vatten.

Plantera alla träden inne på gårdstomten, även om palmerna där med tiden måste röjas bort.

Och plantera inte all majs på en gång. Gör det med några dagars mellantid.

Joan Lackland.»

Han vred och vände på brevet, satt stundtals lutad över det och betraktade det forskande på ett sätt som icke var hans vanliga. Vad den var karaktäristisk, denna pojkstil, tänkte han — så lättläst, nästan pedantiskt tydlig, men ändå pojkkaktig. Stilens klarhet påminde om hennes ansikte, hennes väl tecknade ögonbryn, hennes raka näsa — ja, om själva klarheten i hennes blick, om hennes fast slutna, men fint formade läppar, om hennes hals, som varken var spenslig eller robust, utan — ja, utan just som den borde vara, tyckte han — en vacker och väl avvägd pelare för dess skönt formade börda.

Han såg länge på namnteckningen. Joan Lackland — bara en samling bokstäver, helt vanliga bokstäver, men en samling som utövade en säregen och våldsam magisk verkan. Den smög sig in i hans hjärna

och vred och vände på hans själsliga processer, tills allt som i detta ögonblick utgjorde hans egentliga jag förvandlade sig till kärlek till denna hastigt nedskrivna namnteckning. Några helt vanliga bokstäver — och ändå kommo de honom att inom sig känna en tonhet, som gjorde ondt och tog sig uttryck i obestämda tysta utgjutelser och en ljuvlig trånad. Joan Lackland! Varje gång han såg på detta namn framkallades för hans inre syn visioner av henne i tusen olika sinnesstämningar och förhållanden. Han såg henne komma in ur den storm, som hade drivit hennes skonare till undergång — han såg henne skjuta ut livbåten för att ge sig av på fiske — han såg henne komma springande drypande våt från havet, med saltvatten strömmande ur håret och simdräkten fastklibbad vid kroppen, och ila till husväggen där hon duschades av regnvatten. Han såg henne skrämma några tjog kannibaler med en tom klorodinflaska — han såg henne undervisa Orn-firi i konsten att baka bröd — han såg henne hänga upp sin cowboyhatt och sitt revolverbälte på kroken inne i rummet — han hörde henne tala allvarligt om att förtjäna sitt bröd, eller också med ungdomens entusiasm, rodnande av iver och med strålande ögon barnsligt pladdra om äventyr och romantik. Joan Lackland! Han grubblade över den hemliga trollmakten hos dessa ord, tills han fick en klarare syn på kärlekens mystik och kände en stark sympati för älskande, som ristade namn i träd eller skrevo dem i sanden vid havet.

Men så kom han tillbaka till verkligheten och hans anletsdrag hårdnade. Nu i denna stund befann hon sig på Malaitas vilda kust, och därtill vid Poonga-

Poonga, den värsta av öns alla hemska och farliga platser, befolkad med en talrik massa huvudskallejägare, rövare och mördare. Ett ögonblick fick han den plötsliga tanken att tillkalla sin båtbesättning och genast bege sig i båt till Poonga-Poonga. Men i nästa ögonblick förkastade han denna idé. Vad kunde han göra där? För det första skulle hon bli förargad över att han kom. För det andra skulle hon skratta åt honom och säga att han var enfaldig. Och på det hela taget kunde han bara räknas som en bössa till — och hon hade många med sig förut. Det var endast tre ting han kunde göra där, om han reste. Han kunde befalla henne att vända om — han kunde ta *Havstrollet* ifrån henne — han kunde upplösa deras kompanjonskap. Och allt detta visste han skulle vara futtigt och dåraktigt, och han tyckte sig höra henne i kalla och bestämda ordalag förklara, att hon var kommen till myndig ålder och att ingen hade rättighet att säga »gå» eller »kom» till henne. Nej, hans stolthet skulle aldrig tillåta honom att ge sig av till Poonga-Poonga, fastän hans hjärta viskade att ingenting skulle vara mera välkommet än ett budskap från henne med begäran att han skulle komma och ge henne en handräckning. Hon brukade just använda det uttrycket — ge en handräckning — och han tyckte sig se och höra henne säga det.

Det var mycket i hennes egensinniga beteende som kom honom att bli förskräckt. Han förfärades vid tanken på att hon hade trängts med den druckna hopen av affärsidkare och strandrövare i Guvutu. Detta var svårt nog för en renlig och nogräknad man, och för en ung kvinna, en flickunge, var det snart sagt out-

hårdligt. Den oärliga åtkomsten av *Havstrollet* var egentligen bara lustig, men de medel hon begagnat sig av för att kunna utföra stölden plågade honom. Han fann likväl en tröst i att hon överlämnat åt de tre fylltratterna att dricka Olesen full. Nästa vision kom så hastigt — han såg henne ensam med dessa tre uslingar på *Emily*, seglande ut till havs från Guvutu i skymning och snart inträffande mörker. Sedan tyckte han sig se Adamu Adam och Noa Noah och hela hennes brunhyade tahitiska följe — och hans ängslan bleknade bort och efterträdades av harm över att hon kunde vara i stånd att inlåta sig på så vilda företag. Denna harm kände han ännu då han steg upp och gick in för att stirra på kroken på väggen och önska att hennes cowboyhatt och revolverbälte hängde där.

XVIII.

BEVISAR ATT BÖCKER KUNNA VARA GODA RÅDGIVARE.

Några stillsamma veckor gingo. Efter det ovanligt rika tilloppet av fartyg rådde åter den forna ensligheten på Berande. Sheldon fortsatte med sina dagliga rundturer, han røjde buskskog, planterade kokospalmer, rökte copra, byggde broar och red omkring till sina arbetare på hästarna som Joan hade köpt. Vidare underrättelser från henne hade han icke fått. De rekryteringsfartyg, som gingo på Malaita, lämnade ofelbart Poonga-Poonga i fred, och när *Clansman* — en värvarebåt från Samoa — en kväll i solnedgången kastade ankar utanför Berande för biljardspel och prat, medförde den rykten från Sio att det hade varit strid på Poonga-Poonga. Men som dessa rykten hade haft att passera hela vägen tvärsöver den stora ön, kunde man icke sätta mycken tro till dem.

Ångaren *Kammambo* från Sydney bröt stillheten vid Berande för en timme, då den förde i land post och livsmedel jämte de träd och det utsäde som Joan hade beställt. *Minerva*, destinerad till Cape Marsh, kom med de båda korna från Nogi. Och *Apostle*, som skyndade tillbaka till Tulagi för att komma i för-

bindelse med ångaren från Sydney, skickade en båt i land med apelsin- och citronträd från Ulava. Under alla dessa veckor rådde härligt väder. Det var dagar då havet låg i blank och orörlig stillhet och dagar då vindfläktar från ett eller annat håll krusade vattnet i flera timmar. Det enda som regelbundet kom tillbaka var landvinden, som började blåsa om kvällarna, och det var om nätterna som kuttrar och kitser gledo förbi, ständigt alltför ivriga att begagna sig av vinden för att vilja kasta ankar en enda timme.

Så kom den länge väntade nordvästen. Den rasade i åtta dagar med korta mellantider av lugn, varefter den svängde ett streck eller två och rasade sedan med förnyad våldsamhet. Sheldon höll ett vaksamt öga på byggnaderna, och Balesunas flöde blev så starkt att det gjorde ursinniga anfall mot den höga banken, som Joan hade uppmanat honom att skydda. Och Sheldon måste skicka alla sina arbetslag för att hämma den förstörelse varmed strömmen hotade.

Efter stormen blev det godt väder, och en morgon lämnade Sheldon de svarta vid deras arbete och red ut med bössa över sadelknappen för att skjuta duvor. Två timmar senare kom en av hans tjänare springande med andan i halsen och sökte upp honom med underrettelsen att *Martha*, *Havstrollet* och *Emily* kommit seglande in på ankarplatsen.

Då han från motsatta hållet kom in på gården, kunde han icke se någonting, förrän han ridit omkring hörnet av bungalow'n. Men då såg han med ens alltsammans — först en glimt av havet, där *Martha* låg så stor och flöt långsides med kuttern och kitsen, som hade kommit henne till hjälp, och sedan planen framför trappan till

verandan, där en hel mängd nyerövrade kannibaler stodo i uppmärksam väntan. Därav att de alla voro klädda i nya snövita lava-lavas visste Sheldon att det var ett rekryterat manskap. Halvvägs i trappan var en av dem på väg till de övriga, och en annan ropades vid namn och begav sig dit upp. Det var Joans röst som ropat, och Sheldon drog åt sig tygeln och vände med spänd uppmärksamhet. Joan Lackland hade tagit plats bakom ett bord ovanför trappan. Hon satt mellan Munster och hans vite styrman, och alla tre satte märken på långa listor, varjämte Joan framställde frågor och skrev in svaren i Berandes stora arbetsjournal med de röda pärmarna.

»Namn?» frågade hon den svarte, som stod på trappan.

»Tagari», ljöd svaret, åtföljt av ett grin och ett nyfiket rullande med ögonen — ty detta var det första vitmanshus som den svarte någonsin sett.

»Vad plats du vara ifrån?»

»Bangoora.»

Ingen hade märkt Sheldon, och han satt där till häst och gav akt på vad som tilldrog sig. Vildens svar och anteckningarna i rekryteringsböckerna stämde ej överens, och därigenom uppstod en diskussion som slutligen avgjordes av Munster.

»Bangoora?» upprepade han. »Det är ju den lilla strandremsan ovanför viken vid Latta. Han har nog blivit antecknad som varande från Latta — ja, se där står det — 'Tagari, Latta'.»

»Vad plats du gå till då du sluta hos vit husbonde?» frågade Joan.

»Bangoora», svarade vilden, och Joan antecknade det

»Ogul!» ropade hon därefter.

Tagari gick ner och en annan kom upp för att intaga hans plats. Men just som Tagari skulle sätta foten på det sista trappsteget, fick han se Sheldon. Hästen var den första han någonsin sett, och han uppgav ett rop av förskräckelse och rusade i vanvettig fart uppför trappan igen. I samma ögonblick drog sig den stora massan av svarta blixtsnabbt undan från Sheldons närhet, slagen av förfäran. De grinande hustjänarna ropade uppmuntrande förklaringar efter dem och den vilda flykten hejdades, men de nyrekryterade huvudskallejägarna trängde sig tätt tillsammans och stirrade misstroget på det skräckinjagande odjuret.

»Hallå!» ropade Joan till Sheldon. »Vad menar ni med att skrämma alla mina arbetare? Kom upp hit . . . Nå, vad tycker ni om dem?» frågade hon, sedan de hade skakat hand med varandra. »Och vad säger ni om henne där?» hon visade utåt havet på *Martha*. »Jag trodde nästan att ni hade övergivit plantaget och tänkte, att jag så gärna kunde laga att de nya arbetarna komma ner till barackerna. Är det inte ena riktiga skönheter? Se på den där med uppfläktanäsan! Han är den ende som inte kommer från Poonga-Poongas kust. Och ändå sa' de att infödingarna på Poonga-Poonga inte vilja ta någon anställning. Se på dem — och lyckönska mig sedan. Det finns inte *en* barnunge eller halvväxt yngling ibland dem. De ä' vuxna män allesammans. Jag har en så lång historia att berätta för er, att jag inte vet var jag skall börja, och jag vill inte heller börja alls förrän vi ha slutat det här och ni har sagt mig att

ni inte är förargad på mig . . . Ogu — vad plats du vara ifrån?» fortsatte hon förhöret.

Men Ogu var bushman och saknade all kunskap om den nästan allbekanta *beche-de-mer-engelskan*, och ett halvt dussin av hans kamrater kivades om att förklara saken för honom.

»Det är bara ett par tre stycken till», sade Joan till Sheldon, »se'n ha vi slutat. Men ni har ännu inte sagt mig att ni inte är ond.»

Sheldon såg in i hennes klara ögon, som mötte hans med en öppen och frimodig blick, fastän den, enligt vad han visste av erfarenhet, så lätt kunde få ett uttryck av retsamt trots. Och medan han såg på henne, fick han klart för sig att han aldrig kunnat föreställa sig vilket övermått av glädje hennes återkomst skulle bereda honom.

»Jag har varit ond», sade han lugnt, »och jag är det ännu, mycket ond» — han såg en glimt av trots i hennes ögon och kände en viss bävan — »men jag förlät, och jag förlåter nu om igen alltsammans. Men jag håller likväl fortfarande på att . . .»

». . . att jag borde stå under förmyndare», inföll hon. »Men den dagen skall aldrig komma. Jag har gudskelov kommit till myndig ålder och är i stånd att sköta affärer på egen hand. Apropos affärer — vad säger ni om mina kraftiga amerikanska metoder?»

»Mr Raff, som jag har haft underrättelser från, är nog inte synnerligt vänligt stämd mot dem», sade han undvikande, »och ni har visst skakat liv i de torra benen för mången god dag. Men vad jag skulle vilja veta är om alla amerikanskor äro lika duktiga i affärer.»

»Det var tur, nästan bara tur alltsammans», för-

klarade hon anspråkslöst, fastän ögonen lyste belåtet. Och han visste att hennes gossaktiga fåfänga blivit angenämt berörd av den smula beröm, som låg i hans ord.

»Det var så tusan heller bara tur!» utbrast den länge styrmannen Sparrowhawk, och hans ansikte sken av beundran. »Ett styvt arbete — det var just vad det var. Vi fick nog göra skäl för hyran. Hon drev oss att arbeta tills vi inte kunde hålla oss uppe på benen. Och vi va' alldeles förbi av feber halva tiden. Det var hon också för resten, men inte ville hon ge tappt, och inte ville hon låta oss göra det heller. Sannerligen skulle hon inte passa till slavdrivare! »Hugg bara i en enda gång till, mr Sparrowhawk, så kan ni se'n gå sova i en vecka», sa' hon till mig — och där stappla' jag omkring som ett spöke med gallgrönt sken blixtrande för ögonen och huvudet färdigt att spricka. Jag var rakt förbi, men jag högg i som hon hade sagt — och så kom det: »Ännu ett tag, mr Sparrowhawk, bara ett enda till!» Och Gud sig förbarme — när jag tänker på hur hon slog sig på att kurtisera gamle Kina-Kina!»

Han skakade förebrående på huvudet åt henne och kvävde ett skratt.

»Kina-Kina var äldre än Telepasse och ännu smutsigare», försäkrade hon Sheldon, »mycket elakare också, det är jag säker på. Men det här är ju inte att arbeta. Låt oss gå igenom listorna till slut.»

Hon vände sig till den svarte som stod och väntade på trappan.

»Ogu — då du sluta hos stor vit man, du gå till Not-Not... Hör, Tagari — du tala till denne Ogu.

När han sluta, han gå till Not-Not. Har ni antecknat det, mr Munster?» —

»Men ni har överträdt värvningslagarna», sade Sheldon, sedan de nykomna hade begivit sig ner till barackerna. »*Havstrollet* och *Emily* ha inte rätt att transportera så många som hundrafemtio. Vad sade Burnett om det?»

»Han lät dem passera allesammans», svarade hon. »Kapten Munster kan säga er vad han sa' — det var någonting om att bli rent förbannad, eller något i den vägen. Nu måste jag springa in och skölja av mig. Ha inköpen kommit från Sydney?»

»Edra saker ligga därinne hos er», sade Sheldon. »Skynda er, frukosten väntar. Låt mig ta er hatt och ert bälte. Lämna dem åt mig. Det finns bara en krok att hänga dem på, och jag vet var den är.»

Hon gav honom en hastig blick, som nästan var kvinnlig, och drog sedan en suck av lättnad då hon knäppte av sig det tunga bältet och lämnade det till honom.

»Jag tvivlar på att jag någonsin mer vill bära en revolver», sade hon klagande. »Den här har visst skavt håll i min sida. Aldrig har jag drömt om att jag kunde bli så trött på den.»

Sheldon stod kvar och såg efter henne, medan hon gick utför trappan. Därnere vände hon sig om och ropade upp till honom.

»*Nej* då! Jag kan inte säga er hur skönt det är att vara hemma igen!»

Och medan hans blick följde henne tvärs över gården till den lilla hyddan, stod den förkrossande sanningen klar för honom, att Berande och den där lilla

sävhyddan var det enda i världen hon kunde kalla »hem». —

»Och Burnett sa': »Jag vill bli rent förbannad, om inte — ja, jag ber om ursäkt, miss Lackland, men ni har lättsinnigt brutit mot värvningslagarna, och det vet ni», sade kapten Munster, då de sutto vid sin whisky och väntade på att Joan skulle komma igen. »Och så sa' hon till honom: »Kan ni visa mig någon lag som förbjuder en att ta upp passagerare från ett fartyg som strandat på ett rev, mr Burnett?» »Det ä' inte det som det nu ä' fråga om», sa' han. »Jo, det är just precis vad det är», sa' hon, »och var nu så snäll och behåll det i minnet och gå och laga att mina rekryter få passera. Ni kan rapportera mig hos överkommissionären, om ni har lust, men jag har tre fartyg här som vänta på att det skall bli lägligt för er att klara ut dem, och om ni uppehåller dem länge, så kommer nog en rapport till att skickas in härifrån till överkommissionären.» »Jag ställer *er* till ansvar för det, kapten Munster», fräste han då till mig, arg så han kunde äta järnskrot. »Nej, det gör ni *inte*», sa' hon. »Det ä' jag som har hyrt *Emily*, och kapten Munster har handlat enligt mina order.» Vad kunde nu Burnett göra? Han lät alla de hundrafemtio passera, fastän *Emily* inte hade licens för mer än fyrtio och *Havstrollet* för trettiofen.»

»Men jag förstår inte hur hon kunde få tag i alla de hundrafemtio», sade Sheldon.

»Det var så här hon skötte den saken. När *Martha* väl var flott, måste vi lägga henne längst in i viken, och medan hon reparerades — ett nytt roder gjordes, segel hjälptes upp, andra tillbehör hämtades tillbaka

från negrerna, och så vidare — lånade miss Lackland Sparrowhawk för att segla *Havstrollet* tillsammans med Curtis och lät Brahms ta Sparrowhawks plats hos mig, varefter hon skickade ut bägge fartygen på rekrytering. Och infödingarna därborta läto ta sig ganska lätt. Det var så godt som alldeles nytt för dem. Sedan *Skottska Hövdingens* olyckliga färd hade ingen värvarbåt bjudit till att bearbeta den kusten — och vi hade redan prantat in så mycken gudsfruktan hos negrerna, att hela kusten var så lugn som aldrig det. När vi hade fått fulla antalet, vände vi om för att se hur långt de hade kommit med reparationerna på *Martha*.»

»Och vi tänkte ju också, att vi genast skulle få gå hit med rekryterna», inföll Sparrowhawk. »Men be-
vare oss väl, miss Lackland blir aldrig nöjd. »De där ska' jag ta ombord på *Martha*», sa' hon, »så kan ni vända om efter lika många till.»

»Men jag sa' henne, att det inte gick för sig», fortfor Munster. »Jag sa' att *Martha* inte hade licens för rekrytering. »Jaså, det går inte för sig, säger ni? » Och så stod hon och funderade några minuter.»

»Och jag hade sett henne fundera förut», utbrast Sparrowhawk, »och därför visste jag med ens, att nu var saken så godt som klar.»

Munster tände en cigarrett och fortsatte:

»Ni ser det där grundet med det lilla vågskvalpet omkring», sa' hon till mej. »Det går ett strömdrag rätt över det. Och ni ser de små, små krusningarna. Det är godt väder och tidvattnet är i sjunkande. Starta ni, bägge två, och gör som jag har sagt — och allt som behövs är att ni på återvägen inte lyckas få edra far-

tyg att vända därborta, så drar strömmen er helt vackert på grund.»

»Den lilla smulan vatten kan göra stor skada», sa' hon se'n, när Munster börja opponera sig», förklarade Sparrowhawk. »Å — hon ä' minsann inte så grön, den där flickan.»

»Och se'n bärgar jag edra rekryter och seglar i väg med dem. Det är ju mycket enkelt, eller hur?» sa' hon. Och Munster fortsatte att berätta: »Ni väntar tills det blir flod härnäst. Då ger ni er av efter flera rekryter. Det finns ingen lag som förbjuder en att rekrytera när fartyget är tomt på rekryter», sa' hon. »Men det finns lag på att man inte får svälta dem», sa' jag. »Och ni vet själv, att det inte finns någon *kai-kai* att tala om ombord hos oss, och på *Martha* finns det inte ens en bröds mula.»

»Vi skulle allesammans ha varit mycket nöjda med negerkost, om vi haft någon», sade Sparrowhawk.

»'Var inte orolig för *kai-kai* ni, kapten, Munster', sa, hon. 'Jag kan skaffa proviant för åttiofyra månader med *Martha*, och ni bägge kan göra detsamma med edra fartyg. Raska nu på, och laga att ni kommer på grund innan en stadig bris blåser upp och förstör manövern. Jag skickar ut mina båtar så snart ni törna på. Adjö nu, mina herrar!'

»Och vi gav oss i väg och gjorde det», sade Sparrowhawk högtidligt och började sedan fnittra. »Vi stag-vände och jag styrde *Emily* mot grundet. »Gå omkring där!» skrek kapten Munster till mig, »gå omkring, annars får ni mig också på grund!» Och han skrek andra saker som va mycket värre. Men jag frågade icke efter det. Jag fick helt enkelt inte fartyget att

gå över stag, och *Havstrollet* drev ned på honom och gjorde honom oklar, och vi kommo i land i en sådan röra som det gärna var möjligt. Miss Lackland förde över rekryterna — och så var putset gjort.»

»Men var var hon under nordväststormen?» frågade Sheldon.

»Vid Langa-Langa. Gav sig i väg dit när den kom och låg där se'n hela veckan och köpslog om livsmedel med negrerna. När vi kom till Tulagi, var hon där och väntade på oss och disputerade med Burnett. Jag säger er, mr Sheldon, att hon ä' ett riktigt underverk, den där flickan, ett riktigt underverk.»

Munster fyllde på sitt glas, och medan Sheldon oupphörligt såg bort till Joans hydda, ivrig att få se henne komma, tog Sparrowhawk till orda:

»Och modig se'n! Hon ä' den mest oförskräckta varelse — man eller kvinna — som vinden har fört hit till Salomonsöarna. Ni skulle ha sett Poonga-Poonga när vi kom dit första gången — Snidgeväv plottrade nere vid stranden och i mangrovesnåren, krigstrummor dundrade bland buskarna och röksignaler stego upp överallt. »Det här går alldeles åt helsike», sa' kapten Munster.»

»Ja, det var just vad jag sa', instämde kaptenen. »Och naturligtvis såg det så ut. Det kunde man se med ett halvt öga och höra med ett öra.»

»Nu talar ni som en gammal käring», sa' miss Lackland till honom. »Vi ha ju inte kommit fram än, och ännu mindre råkat i nå'n klämma. Vänta åtminstone tills ankaret har gått, innan ni blir rädd.»

»Ja, just så sa' hon till mig», förklarade Munster. »Och naturligtvis blev jag alldeles ursinnig, så att jag

inte frågade efter vad som hände. Vi försökte skicka en båt i land för att rekognoscera, men den hälsades med skott. Och allt emellanåt sköt någon nigger på oss från långa håll bland mangrovesnåren.»

»Dom va' bara en kvarts mil ifrån oss», påstod Sparrowhawk, »och det var fan så otäckt. »Skjut inte, såvida de inte försöka komma ombord», var miss Lacklands order. Men de gemena negrerna ville visst inte ombord. Dom låg därborta i buskarna och plotttrade och sköt. Den kvällen hölls det krigsråd i kajutan på *Havstrollet*. 'Vad vi behöva ä' gisslan', sa' miss Lackland.»

»På det sättet bära de sig åt i böcker, sa' jag och tänkte få henne ifrån den dårskapen genom att göra narr av henne», avbröt Munster. 'Det slår in', sa' hon, 'men har ni aldrig sett att böcker ha fått rätt?' Jag skakade på huvudet. 'Då ä' ni inte för gammal att lära er det', sa' hon. »Jag vill bara säga er en sak rent ut, sa' jag, och det ä' att jag vill bli förbaskad, om ni kan lura mig att gå i land nattetid och stjäla negrer på en sådan plats som den här.»

»Ni sa' inte 'förbaskad', rättade Sparrowhawk. »Ni sa' att ni ville bli förbannad.»

»Ja, det gjorde jag — och jag menade det också.»

»Ingen har bedt er gå i land heller', högg hon in. Sparrowhawk grinade. Och hon sa' ändå mer. Hon sa': 'Och om jag får veta att ni går i land utan order av mig, så blir det annat av — förstår ni mig, kapten Munster?'»

»Vem i helsike tillkommer det att berätta det där — er eller mig?» frågade skepparen förargad.

»Men hon sa' det i alla fall — eller hur?» vidhöll styrmannen.

»Ja — det gjorde hon, om ni nödvändigt vill ha det bestyrkt. Och eftersom vi nu ha kommit in på det där, så kan ni lika gärna upprepa vad hon sa' till *er*, när ni sa', att ni inte ville rekrytera på Poonga-Poongakusten, om ni så finge hyran fördubblad.»

Sparrowhawks rödbrusiga ansikte blev ännu rödare, och han försökte slå bort hela saken med fnitter och grimaser.

»Fortsätt, fortsätt!» uppmanade Sheldon, och Munster gick vidare i sin berättelse.

»Vad vi behöva är en kraftig hand', sa' hon. 'Det är enda sättet att handskas med dem, och vi måste ha ett fast grepp i dem från början. Jag tänker gå i land i natt och hämta själva Kina-Kina med mig ombord, och jag frågar inte ens vem som är villig att gå med, ty jag har på förhand ordnat vars och ens åliggande. Jag tar min besättning med mig och *en* vit man.' 'Den vite ä' naturligtvis jag, sa' jag — för nu var jag så vild att jag kunnat ge mig av åt själva helvetet och tillbaka igen. 'Naturligtvis ä' det *inte* ni', sa' hon. 'Ni ska' ta hand om båten som utgör vår betäckning. Curtis har sin plats i rekognosceringsbåten. Fowler följer mig. Brahms tar hand om *Havstrollet* och Sparrowhawk om *Emily*. Vi starta klockan ett.'

»Det va' ett segslitet jobb att ligga där i betäckningsbåten. Aldrig hade jag trott att det skulle vara så svårt att göra ingenting. Vi stannade på ungefär femtio famnars avstånd och såg den andra båten gå in. Det var så mörkt under mangroveträden, att vi inte

kunde se någonting alls därborta. Kommer ni ihåg den där lille aplike negern på *Havstrollet*, Sheldon — kocken, menar jag? Nå, han hade varit kajutpojke på *Skottska Hövdingen* för tjugu år se'n, och efter olyckan med fartyget hade han varit slav vid Poonga-Poonga. Och det hade miss Lackland fått reda på. Så att han tjänstgjorde som vägvisare. Hon gav honom en halv låda tobak för vad han uträttade den natten . . . »

»Och skrämde nästan ihjäl honom innan hon kunde förmå honom att komma med», inföll Sparrowhawk.

»Aldrig har jag sett ett så svart mörker som under mangroveträden. Jag tittade dit bort tills mina ögon va' färdiga att trilla ur sina hålor. Och se'n såg jag på stjärnorna och lyssnade på bränningens slag mot revet. Så var det en hund som skällde. Kommer ni ihåg hunden, Sparrowhawk? Det odjuret höll på att skrämma slag på mig när han började sitt oväsen. Efter en stund blev det tyst — han skällde inte alls på dem, som gick i land — och se'n blev tystnaden värre än någonsin och mörkret under träden svartare, och allt vad jag kunde göra var att avhålla mig från att ropa till Curtis i rekognosceringsbåten för att förvissa mig om att jag inte var den ende vite som ännu fanns kvar i livet.

Naturligtvis blev det oväsen. Det måste komma, och jag visste det, men det ryckte i alla fall till i mig, när det började. Aldrig i hela mitt liv har jag hört ett så ohyggligt vrål och tjut. Negrerna måste ha rusat inåt busksnåren utan att se efter vad som stod på, och tahitierna väsnades som galningar, sköto i

luften och illvrålade för att påskynda negrernas flykt. Så blev det plötsligt tyst igen — utom att de hade tappat en liten barnunge under hetsjakten och den grät bland buskarna efter sin mor.

Och så hörde jag dem komma under mangrove-träden, och jag hörde en åra slå mot relingen och miss Lackland skrattade högt — och då visste jag, att allt var all right. Vi kommo ombord på fartyget utan att ett enda skott behövde lossas. Och sannerligen hade hon inte bevisat att böcker ä' goda rådgivare, ty där blev nu själve gamle Kina-Kina upphissad över relingen, skälvande av förskräckelse och tjattrade som en apa. Det övriga gick lätt. Kina-Kinas ord var lag för hans folk och han var halvt ihjälskrämd. Vi behöllo honom kvar ombord, och han fick skicka ut proklamationer under hela den tid vi tillbragte vid Poonga-Poonga.

Det var ett godt schackdrag också i andra avseenden. Hon förmådde Kina-Kina att befalla sitt folk att återbära allt vad de hade stulit från *Martha*. Och det kom också, dag efter dag — kompasser, block och taljor, segel, tågbuntar, medicinlådor, akterflaggor, signalflaggor, kort sagt allting utom de handelsvaror och livsmedel som redan voro uppätta. Naturligtvis gav hon dem några buntar tobak emellanåt, för att hålla dem vid godt humör.»

»Tror jag det!» utbrast Sparrowhawk ivrigt. »Hon gav dom uslingarna fem famnar kalikå för storseglet, två buntar tobak för kronometern och en slidkniv som va' värd elva och en halv penny för hundra famnar spritt ny femtums manila. Hon hade fått gamle Kina-Kina i sin hand genom det fasta greppet vid begynnel-

sen, och hon höll honom varm hela tiden. Hon — se där kommer hon nu!»

Det var med stor överraskning Sheldon betraktade den som nalkades. Under hela tiden skildringen av vad som händt vid Poonga-Poonga pågick hade han tänkt sig henne sådan han alltid sett henne — simpelt klädd i en kjol av gardintyg och en goss-skjorta till blus, med halmsandaler på fötterna och med cowboyhatten och den evinnerliga revolvern kompletterande kostymen. Den i Sydney köpta dräkten hade helt och hållet förvandlat hennes yttre. Hon var klädd i en enkel klädnings av något slags tvätt-tyg, som gav hennes smärta gestalt en viss kvinnlig elegans, någonting alldeles nytt för honom. Bruna skor skymtade fram under kjolkanten då hon kom gående över gården, och en gång såg han till och med en skymt av en vrist i brun genombruten strumpa. De ovanliga persedlarna hade gjort henne tio gånger kvinnligare än förut, och i följd därav föreföllo honom hennes sago- lika äventyr så mycket underbarare.

När de gingo in till frukosten förstod han att Munster och Sparrowhawk också kände sig häpna över förvandlingen. Allt deras *camaraderie* var som bortblåst, och de hade helt plötsligt blivit ofantligt vördnadsfulla.

»Jag har plöjt upp ett nytt arbetsfält», sade hon, då hon började servera kaffe. »Gamle Kina-Kina skall aldrig kunna glömma mig, det är jag viss om, och jag kan rekrytera där när helst det behövs. Jag träffade Morgan i Guvutu, och han är villig att gå in på kontrakt om tusen negrer till fyrtio shillings per styck. Talade jag om för er att jag har tagit ut rekryterings-

licens för *Martha*? Det gjorde jag — och *Martha* kan nu föra åttio negrer för varje tur.»

Sheldon smålog, men hans leende var en smula bittert. Den underbara kvinnan som hade gått över gården i en dräkt från Sydney var försvunnen — och han satt där och hörde på gossen, som hade kommit tillbaka igen.

XIX.

EN FÖRLORAD LEKSAK.

»Ja», sade Joan med en suck, »nu har jag visat er raska amerikanska metoder, som lyckas och kunna uträtta någonting — och så börjar ni med ert knåp igen.»

Fem dagar hade gått, och hon och Sheldon stodo på verandan och sågo på *Martha*, som dikt bidevind gjorde ett slag ut från stranden. Under dessa fem dagar hade Joan icke en enda gång nämnt sitt hjärtas önskan, ehuru Sheldon, som i detta avseende läste i hennes inre som i en öppen bok, hade hört henne ett tjog gånger leda samtalet ditåt i hopp att han skulle själv föreslå henne att ta befälet på *Martha*. Hon ville att han skulle säga det avgörande ordet och hade bestämt föresatt sig att icke göra det själv. Att finna en lämplig skeppare för *Martha* var ett svårlöst problem. Hon var svartsjuk om fartyget, och ingen av de föreslagna hade funnit nåd för hennes ögon.

»Olesen?» hade hon upprepat ogillande. »Han duger mycket bra på *Havstrollet*, när jag och mina tahi-tier finns till hands att överhala henne, då hon håller på att falla sönder genom hans slapphet. Men skeppare på *Martha*? Omöjligt! . . .

»Munster? Ja, det är den ende jag känner på Salo

monsöarna som jag tycker om att se föra befäl. Och ändå har han en svår sak emot sig. Han var skuld till att *Umbawa* gick förlorad — hundrafyrtio man drunknade. Han gjorde tjänst som befälhavare. Medveten olydnad mot instruktioner. Inte underligt att de avskedade honom . . .

»Christian Young har ingen erfarenhet i fråga om större båtar. För övrigt ha vi inte råd att betala honom detsamma som han har på *Minerva*. Sparrowhawk är en duktig man — att ta order. Han lider fullkomligt brist på initiativ. Skicklig sjöman, men kan inte föra befäl. Jag skall säga er, att jag var riktigt nervös hela tiden han hade hand om *Havstrollet* vid Poonga-Poonga, medan jag måste vara på *Martha*.»

Och så hade det gått hela tiden. Ingen av de föreslagna var fullt tillfredsställande och Sheldon var förvånad över hennes säkra omdöme. Mångfaldiga gånger drev hon honom nästan därhän att förklara, att enligt den karaktäristik hon gav av sjömännen i dessa trakter vore hon den enda lämpliga att föra befälet på *Martha*. Men varje gång hejdade han sig — och stoltheten hindrade henne från att framställa ett dylikt förslag.

»De som visa sig dugliga att segla en valbåt ä' inte alltid skickade att föra en skonare», svarade hon på något av hans argument. »Och för övrigt måste kaptenen på en sådan båt som *Martha* vara vidsynt, det vill säga, han skall se saker i stort. Han måste vara duglig och företagsam.»

»Men med edra tahitier ombord . . .» började Sheldon ett annat argument.

»Det kommer inte att bli några tahitier ombord»,

hade hon svarat helt tvärt. »Mina tahitier stanna hos mig. Jag vet aldrig när jag kan behöva dem. När jag seglar, följa de med — stannar jag i land, så stanna de också. Jag har mycket att göra åt dem här på plantaget. Ni har sett dem röja mark. Var och en av dem är värd lika mycket som ett dussin av edra kanibaler.» —

Och så stod nu Joan där bredvid Sheldon och suckade, medan hon såg *Martha* kryssa ut till havs med gamle Kinross, som kallats dit från Savo, till befälhavare.

»Kinross är en gammal fossil», sade hon med en skymt av bitterhet i rösten. »Inte att han någonsin kommer att förlora henne genom otillbörlig djärvhet, det kan ni då vara lugn för. Men han är försiktig ända till barnslighet — och försiktiga skeppare ha förlorat lika många fartyg som de djärva. Kinross skall en gång låta *Martha* gå förlorad, därför att det inte fanns mer än en utväg att rädda henne, och den var han rädd för att tillgripa. Jag känner till den där sortens sjömän. Av rädsla för att dra fördel av en lämplig bris, som skulle föra honom in på tjugu timmar, blir han fast för vindstilla efteråt och får hålla på en hel vecka med att kava sig in. *Martha* skall förtjäna in pengar under honom, det behöva vi inte tvivla på — men inte på långt när så mycket som hon skulle ta in med en fullt kompetent styresman.»

Hon tystnade och såg bortåt skonaren med strålande ögon och förhöjd färg på sina kinder.

»Å — visst är hon ett underverk! Se, så hon äter undan vattnet, och ändå är det ingen vind att tala om. Men så har hon inte heller blivit klädd med vanlig

vit plåt, utan med kopparplåt som på örlogsfartyg, varenda tum. Jag hade dem att polera den med kokosskal när hon kölhalades vid Poonga-Poonga. Hon användes som sälfångare innan guldjägarexpeditionen tog henne. Och sälfångare måste duga att segla med! De ha mer än en gång löpt undan ryska andraklasskryssare däruppe utanför Sibirien. Uppriktigt sagt — hade jag vetat, att en sådan chans väntade mig i Guvutu som att jag skulle få köpa henne för mindre än trehundra dollars, så hade jag aldrig gått i kompani med er. I så fall hade jag nu seglat henne själv.»

Sheldon förstod genast att hennes uträkning var riktig. Vad hon hade gjort skulle hon ha gjort precis på samma sätt, om hon icke varit hans kompanjon. Och i bärgandet av *Martha* hade han icke deltagit. På egen hand, utan någons råd, utsatt för Guvutus åtlöje och för konkurrens av sådana män som Morgan och Raff, hade hon kastat sig in i detta äventyr och fört det till ett lyckligt slut.

»Jag känner mig som om jag hade berövat ett litet barn dess käraste leksak», sade han med plötslig btfärdighet.

»Och det lilla barnet gråter efter den.»

Hon såg på honom och han märkte att hennes läppar darrade litet och hennes ögon voro fuktiga. Där hade han nu gossen igen, tänkte han — gossen som grät efter den lilla, lilla båten, som han ville leka med. Och ändå var hon på samma gång kvinna. Vad hon var för en sammansättning av motsägelser! Och han undrade om han skulle ha älskat henne på samma sätt som nu, ifall hon varit helt och hållet kvinna, utan

någon tillsats av gossnatur. Så stod det plötsligt klart för honom, att han älskade henne just sådan hon var — både det gosslika hos henne och allt det andra — han älskade henne för totalsumman, som skulle ha blivit en annan, om hon varit annorlunda danad.

»Men det lilla barnet skall inte gråta mera», sade hon. »Där gick den sista snyftningen. Om Kinross inte seglar *Martha* i kvav, skall ni en dag överlämna henne åt er kompanjon, det vet jag. Och jag skall inte gnata på er mera. Men jag hoppas att ni förstår vad jag känner. Det är inte som om jag bara hade köpt eller byggt det där fartyget. Jag har bärgat *Martha*. Jag tog henne loss från revet. Jag frälste henne från att begravas i havets djup, fastän det ansågs för en stor risk att våga femtiofem pund på det företaget. Hon hör mig till på ett alldeles särskilt sätt. Utan mig skulle hon inte existera nu. Den väldiga nordvästen skulle ha förintat henne inom tre timmar sedan den börjat blåsa. Och så har jag ju seglat henne också — och hon är ett underverk, ett riktigt underverk. Ni kan inte tänka er hur lätt hon lyder roder . . . Och stagvänder! Henne behöver man minsann inte lirka med. Nej, ned med rodret bara och hon vänder, alldeles som en unghäst med betsel i munnen. Och man kan backa med henne som med en ångare. Jag gjorde det vid Panga-Langa, mellan grundet och strandrevet. Det var verkligen underbart . . . Men ni älskar inte båtar så mycket som jag, och ni tycker naturligtvis att jag nu bär mig narraktigt åt. Men med tiden skall jag nog segla *Martha* igen. Det vet jag. Det vet jag.»

Till svar — och helt och hållet utan föregående be-

grundan — sträckte han ut sin hand och lade den över hennes på räcket. Men han visste, utan minsta skymt av tvivel, att det var »gossen» som besvarade hans tryckning — gossen som sörjde över sin förlorade lek-sak. Den tanken kylde honom. Aldrig hade han faktiskt varit henne närmare, och aldrig hade hon varit honom mera fjärran. Hon hade visst ingen synnerlig förnimmelse av att hans hand berörde hennes. I sin sorg över *Marthas* avfärd var hon endast medveten om att det var någon hand, vilkens som helst — i bästa fall en väns.

Han drog tillbaka sin hand och gick förvirrad ifrån henne.

»Varför sätter han inte till stageglet?» frågade hon retligt. »Då skulle *Martha* få fart i den här brisen. Men jag vet vad slags sjöman gamle Kinross är. Han är en så'n där skeppare som ligger tre dagar under dubbelrevade toppsegel och väntar på en styv kultje, som inte kommer. Försiktig? Jaa då, försiktig är han visst — kanske rent av farligt försiktig.»

Sheldon vände om.

»Seså», sade han, »ni kan segla med *Martha* när ni vill — rekrytera på Malaita till och med, om ni har lust.»

Det var en stor eftergift han gjorde, och han kände att han gjorde den mot sitt bättre omdöme. Hennes sätt att ta emot anbudet blev en överraskning för honom.

»Med gamle Kinross som kapten?» sade hon. »Nej, jag tackar. Han skulle driva mig till självmord. Jag skulle inte stå ut med att se hur han sköter henne. Det skulle förstöra mina nerver. Jag sätter aldrig

min fot ombord på *Martha*, om inte för att ta befälet över henne. Jag är sjöman, jag såväl som min far, och han kunde aldrig tåla att se ett fartyg vanskött. Såg ni hur Kinross gjorde henne segelfärdig? Det var riktigt skamligt. Och så mycket väsen han gjorde för det! Gamle Noak skötte sig bestämt bättre i arken.»

»Men han lyckas komma någonstans i alla fall», sade Sheldon småleende.

»Det gjorde Noak också.»

»Och det var huvudsaken.»

»Ja — för en som levde före syndafloden.»

Hon kastade ännu en dröjande blick på *Martha* och vände sig sedan till Sheldon.

»Ni ä' ett slött följe härnere i fråga om båtar — åtminstone de flesta av er. Christian Young är all right, Munster går i en viss oförskräckt stil, och det påstås att gamle Nielsen var en överdängare. Men hos alla de andra som jag har sett är det ingen fart, ingen drift, ingen skicklighet, ingen äkta sjömansstolt-het. Det är bara dåsighet och flabbighet och långsamhet — »segla tills ni kommer fram, och när det kan bli, det vete himlen». Men en gång skall jag visa er hur *Martha* skall handteras. Jag skall lätta ankar och sätta i gång med en fart så att det surrar i huvudet på er — och jag skall låta henne lägga till vid bryggan i Guvutu utan att kasta ankar eller kasta ut en enda ända.»

Hon tystnade tvärt och brast sedan i ett skratt, som, det förstod han, var riktat mot henne själv.

»Gamle Kinross sätter ändå till stagseglet», sade han lugnt.

»Nej!» utbrast hon klenstroget och kastade en hastig blick utåt havet, varefter hon sprang efter kikaren.

Hon följde manövern genom kikarn, och Sheldon förstod av hennes ansiktsspel att Kinross icke bar sig bra åt.

Slutligen sänkte hon kikaren med en suck.

»Det blev pannkaka av alltsammans», sade hon, »och nu försöker han omigen. Och en sådan man ska' föra befälet på ett så härligt fartyg som *Martha*! Nå, det är åtminstone ett godt argument mot giftermål, det är då säkert. Nej, jag vill inte se mera. Kom nu in och spela ett sansat och gammaldags parti biljard med mig! Sedan skall jag sadla en häst och ge mig av ut och skjuta duvor. Kommer ni med?»

En timme senare, just då de redo ut från gården, vände Joan sig om i sadeln för att kasta en sista blick på *Martha*, som nu syntes som en avlägsen fläck bortåt Floridakusten.

»Tänk, vad Tudor skall bli överraskad när han får veta att vi nu äro ägare till *Martha*!» sade Joan skratande. »Betänk det! Om han inte hittar något guld här, så får han väl lov att köpa ångbåtsbiljett för att komma sin väg från Salomonsöarna.»

Hon red ut genom grinden under ett muntert skratt. Men skrattet tystnade plötsligt och hon drog åt sig tygeln. Sheldon betraktade henne forskande och såg att hennes ansikte blev fläckigt i gult och grönt.

»Det är febern», sade hon. »Jag måste vända om.»

Då de kommit in på gårdstomten, skälvde hon och skakade, och han måste hjälpa henne av hästen.

»Löjligt eller hur?» sade hon och hackade tänderna. »Det är som sjösjukan — ingenting allvarsamt, men

förskräckligt obehagligt medan det varar. Jag skall gå till sängs. Skicka till mig Noa Noah och Viaburi. Säg till Ornfiri att skaffa hett vatten. Jag kommer att bli alldeles ifrån mig om femton minuter. Men jag är kurant igen i kväll. Det är korta och häftiga anfall jag får. Ledsamt att gå miste om jakten. Tack, det är ingen fara med mig.»

Sheldon utträttade hennes uppdrag och lagade att hon så fort som möjligt fick varma krus in till sig, varefter han satte sig på verandan och förgäves sökte intressera sig för en packe två månader gamla Sydney-tidningar. Han såg oupphörligt upp och över gården bort till hyddan. Ja, det omdöme som fällt av varenda vit man där på öarna var fullkomligt riktigt, resonerade han inom sig — Salomonsöarna var ingen lämplig plats för en kvinna.

Han klappade i händerna och Lalaperu kom springande.

»Hör på!» sade han. »Gå till baracken, hämta svart Mary, många många, allesammans.»

Några minuter därefter stodo de tolv svarta kvinnorna på Berande samlade framför honom. Han betraktade dem kritiskt och utvalde slutligen en som var ung, så behaglig det var möjligt för en av hennes ras, och utan alla spår av hudsjukdom.

»Vad namn?» frågade han henne. »Sangui?»

»Mig heta Mahua», blev svaret.

»All right, du heta Mahua. Du sluta med att koka åt arbetare. Stanna hos vit Mary. Hela tiden du stanna där. Förstå?»

»Mig förstå», svarade hon och lydde hans vink att genast gå till hyddan.

»Nå?» sade han till Viaburi, som just kom ifrån Joaus bostad.

»Stor sjukdom», blev svaret. »Vit Mary tala micke för micke alltjämt. Hela tid hon tala om stor skonare.»

Sheldon nickade. Han förstod. Det var förlusten av *Martha* som hade framkallat febern. Den skulle nog ha kommit förr eller senare, det visste han, men den djupa misräkningen hade påskyndat utbrottet. Han tände en cigarrett, och i den ringlande röken tyckte han sig se visioner av sin engelska mor — och han undrade om hon skulle kunna förstå, att hennes son kunde älska en kvinna, som grät för att hon icke kunde få vara skeppare på en skonare därnere bland kan nibalernas öar.

XX.

SOM MELLAN TVÅ MÄN.

Den tålmodigaste man i världen blir gärna otålig då han är förälskad, och Sheldon var förälskad. Minst ett tjog gånger om dagen kallade han sig för en åsna och försökte återvinna sin jämvikt genom att rikta tankarna på andra saker och ting. Men mer än ett tjog gånger om dagen gjorde hans tankar sig åter fria och kretsade omkring Joan. Hon var ett olöst problem, och han debatterade oupphörligt med sig själv frågan om bästa sättet att närma sig henne.

Han var ingen erfaren kurtisör. Han hade haft en enda erfarenhet i fråga om ömma förbindelser, och därvidlag hade han snarare varit eftersökt själv än han hade gjort den andra parten sin kur. Av den affären hade han inte haft mycken glädje. Men *detta* var nu en helt annan sak, och han försäkrade sig själv oupphörligt att det var en enastående svår affär. Här var det icke allenast fråga om en kvinna som icke var benägen att gifta sig, utan det var en kvinna som inte var kvinna alls, en som kände en riktig förfäran vid blotta tanken på en make och hade sin fröjd av gosslekar, hyste en längtan efter äventyr — en kvinna, som var frisk och sund och fullt normal, men så omo-

gen att en äkta man icke representerade något annat än ett besvärligt påhäng i hennes framtidsdrömmar.

Hur skulle han närma sig henne? Han visste, att det inom henne fanns en fanatisk frihetskärlek och en djupt rotad antipati mot allt slags tvång. Ingen man skulle någonsin kunna vinna henne genom att ömt lägga sin arm omkring hennes liv. Då skulle hon fladdra sin väg som en skrämnd fågel. Att nalkas henne på det sättet, insåg han, var just vad han aldrig borde göra. Hans handtryckning måste vara densamma som den alltid hade varit — en hjärtligt vänskaplig handtryckning och ingenting mer. Han fick aldrig uttala sina känslor i handling. Återstod således i ord. Men vad slags ord? Vädja till hennes hjärta? Men hon älskade honom ej. Till hennes förstånd? Det tycktes bo i en gosshjärna. Hon ägde så vidt han kunde förstå allt det behag och den förfining som tillkommer en väluppfostrad kvinna, men hennes sjäsliv var könlöst och gossaktigt. Och ändå *måste* han tala, ty på något sätt måste en begynnelse göras någon gång. Hennes sinne måste vänjas vid tanken på giftermål, hennes tankar måste riktas ditåt.

Och så red han omkring på inspektionsturer över plantaget med rynkade ögonbryn, grubblande över sitt problem och stålsättande sig till ett första försök. På väl ett dussin olika sätt planerade han sinnrika inledningar till den första isbrytningen, och för varje gång brast någon länk i kedjan och samtalet tog oväntade och omöjliga vägar. Men så kom händelsevis en morgon det lämpliga tillfället.

»Min innerligaste önskan är att Berande skall gå

framåt», hade Joan nyss sagt i sammanhang med en diskussion angående billigare frakter för copra.

»Och vill ni höra vad *min* innerligaste önskan är?» svarade han raskt. »Jag längtar att få säga er det. Jag drömmer om det. Och det är min varmaste önskan.»

Han tystnade och såg på henne med en betydelsefull blick. Men det var tydligt att hon trodde det endast var fråga om ömsesidiga förtroenden angående allmänna ämnen.

»Visst vill jag höra det — sjung ut, ni», sade hon, en smula otålig över dröjsmålet.

»Jag tänker också gärna på Berandes blomstring», sade han. »Men först i andra rummet. Denna tanke är i alla händelser underordnad min käraste önskan och den är att ni en gång måtte dela Berande med mig på ett fullständigare sätt än som affärskompanjon. Jag menar, att ni en gång, då ni är beredd till det, måtte bli min hustru.»

Hon ryckte till och drog sig häftigt ifrån honom, som om hon blivit stungen av en geting. Och all färg försvann ur hennes ansikte — icke i följd av flickaktig förvirring, utan av den vrede han såg flamma i hennes ögon.

»Och det tar ni för avgjort!... Kantänka — när jag är beredd till det!» utbrast hon häftigt. Men så blev hennes röst hastigt kylig, och hon fortsatte på ett sätt, som han föreställde sig att hon måste ha använt då hon talat om affärer med Morgan & Raff i Guvutu: »Hör på vad jag säger er, mr Sheldon. Jag tycker egentligen mycket bra om er, fastän ni är långsam och helst vill rota er fram som en mullvad.

Men jag vill att ni en gång för alla skall lära er förstå, att jag inte har kommit till Salomonsöarna för att bli gift. Det är en prövning som jag kunde ha ådragit mig därhemma, utan att behöva uppsöka den genom att segla tiotusen mil över oceanen. Jag måste bryta mig en egen väg här i världen, och jag har kommit till Salomonsöarna för att göra det. Att gifta sig är inte *mitt* sätt att bryta väg. Det kan vara lämpligt för somliga kvinnor, men inte för mig — tack så mycket. När jag slår mig ned för att tala om coprafrakter, vill jag inte ha samtalet späckat med giftermålsanbud. Och för resten — för resten . . . »

Rösten svek henne, och när hon fortsatte, hade den fått ett bedjande tonfall, som nästan övertygade honom om att han burit sig åt som ett odjur.

»Förstår ni det inte själv? . . . Det fördärvar ju alltsammans. Det gör hela situationen omöjlig — och — och jag som var så glad över vårt kompanjonskap och stolt över det också. Förstår ni då alls inte? . . . Jag kan ju inte fortfara att vara er kompanjon, om ni kommer med kärleksförklaringar . . . Och jag, som var så glad! »

Missräkningens tårar glittrade i hennes ögon och hon hade svårt att kväva en snyftning.

»Jag varnade er på förhand», sade han allvarligt. »En så ovanlig situation mellan man och kvinna kan inte räcka länge. Jag sade er det från början.»

»Ja visst — jag har fullkomligt klart för mig vad ni gjorde.» Nu var harinen framme igen och det kvinnligt bedjande var försvunnet. »Ni var ganska diskret i edra varningar. Ni var mycket angelägen att varna mig för alla andra män på Salomonsöarna, utom för *ers* själv.»

Det var som ett slag i ansiktet för Sheldon. Han led av att det fanns en viss sanning i hennes ord, och på samma gång led han av att de även voro orättvisa. En triumferande glimt i hennes ögon för att hennes pil hade träffat målet bestämde honom för att svara.

»Saken är inte så ensidig som ni tycks anse den vara», sade han. »Jag hade det mycket bra på Berande före er hitkomst. Åtminstone behövde jag inte uthärda den skymfen att bli anklagad för ett uselt uppförande, så som ni nu har anklagat mig. Och jag ber er vara god och komma ihåg, att jag inte hade inbjudit er till Berande. Lika litet bjöd jag er att stanna här. Och det var genom att stanna kvar som ni har framkallat denna — för er — misshagliga situation. Genom att stanna här gjorde ni er till en frestelse, och nu klandrar ni mig för det. Jag ville inte att ni skulle bli kvar. Då var jag inte förälskad i er. Jag ville att ni skulle fara till Sydney eller vända om till Hawaii. Men ni envisades att stanna här. Ni har faktiskt . . .»

Han avbröt sig för att söka efter ett mildare ord än det som ville över hans läppar, och hon tog det ifrån honom.

». . . tvingat mig på er — det var det ni ville säga», utropade hon med kinderna glödande av stridslystnad. »Nåja — gå på bara! Fråga inte efter vad jag kan känna . . .»

»Nej, jag skall inte heller göra det», inföll han beslutsamt, då han insåg att diskussionen var i fara att bli ett skolpojksmässigt käbbel. »Ni har envisats att bli betraktad som man. Konsekvensen skulle väl fordra att ni också talar som en man och kan som en man lyssna till en annan mans ord. Och jag fordrar

nu att ni hör på mina. Det är inte ert fel att det här obehaget har uppkommit. Jag klandrar er inte för något — kom väl ihåg det. Och av samma skäl borde inte ni heller klandra mig.»

Han såg hur hennes bröst hävdes där hon satt med händerna knutna — och allt vad han kunde göra var att söka behärska sitt begär att sluta henne i sin famn i stället för att fortsätta sin kallblodigt planerade kampanj. Som det nu var, hade han så när sagt henne att hon var den mest tillbedjansvärda gosse i världen. Men han hejdade alla dylika fantastiska avvikelser och höll sig strängt till sin granskning av vad som händt.

»Ni kan inte hjälpa att ni är som ni är. Ni rår inte för att ni i mina ögon är en mycket intagande varelse. Ni har väckt min längtan att få er till hustru. Det var inte er avsikt, ni gjorde ingenting för det. Ni var så danad, det är alltsammans. Och jag var så danad, att jag var mogen för att förälska mig i er. Men jag kan inte hjälpa att jag är som jag är. Jag kan inte genom någon viljeanstängning upphöra att vilja ha er, lika litet som ni genom någon viljeanstängning kan göra er motbjudande för mig.»

»Å — det där att vilja ha och vilja ha!» utbrast hon upproriskt. »Jag är inte precis någon idiot. Jag förstår somliga saker. Och det hela är så galet och så löjligt — och så förskräckligt obekvämt. Jag önskar att jag skulle kunna komma ifrån det. Jag tycker verkligen att det vore en god idé, om jag gifte mig med Noa Noah eller Adamu Adam eller Lalaperu där eller vilken av de svarta som helst. En sådan kunde jag ge mina order och hålla honom på avstånd från mig,

och se'n skulle väl sådana män som ni lämna mig i fred och låta bli att tala om giftermål och säga 'jag vill ha er, jag vill ha er!'

Sheldon skrattade mot sin vilja, och egentligen kände han alls ingen lust att skratta.

»Ni tycks vara absolut utan hjärta», utbrast han häftigt.

»Därför att jag har ett hjärta som inte trängtar efter att få en man till behärskare?» sade hon. »Nåja, må så vara då — jag är hjärtlös — och vad kan ni göra åt det?»

»Jag ämnar fråga er varför ni då ser ut som en kvinna? Varför har ni en kvinnas gestalt? En kvinnas läppar? En kvinnas underbara hår? Och jag ämnar själv besvara dessa frågor. Det är därför att ni *är* en kvinna, fastän er kvinnliga natur ännu sover. Men en gång skall också hos er den kvinnliga naturen vakna.»

»Det förbjude himlen!» utropade hon med så plötslig och så oförställd ovilja, att han måste skratta och hon drog på munnen åt sig själv.

»Jag har ännu litet till att säga er», fortfor Sheldon. »Jag försökte verkligen skydda er gentemot alla andra män på Salomonsöarna och även mot er själv. Vad mig beträffar, hade jag aldrig en tanke på att fara kunde hota från det hållet. Och därför underlät jag att skydda er mot mig. Jag misslyckades egentligen i att beskydda er alls. Ni vandrade halsstarrigt edra egna vägar, alideles som om jag inte alls funnes till — ni bärgade strandade skonare, ni rekryterade på Malaita och seglade som skeppare, en ensam flicka utan beskyddare i sällskap med några av de värsta kanaljerna

på Salomonsöarna. Fowler! Och Brahms! Och Curtis! Och så abnorm är den mänskliga naturen — jag talar uppriktigt — att jag älskar er också för detta. Jag älskar er för allting hos er, just sådan ni är.»

Hon gjorde en sur min och höjde sin hand till protest.

»Gör inte så», sade han. »Ni har ingen rättighet att rygga tillbaka för att jag talar om min kärlek till er. Kom ihåg, att vi nu tala som mellan två män. I det här samtalet är ni en man. Kvinnan inom er är endast av underordnad betydelse, oväsentlig och hör inte dit. Ni har måst finna er i att lyssna till en bekräftelse av ett egendomligt faktum — att jag älskar er . . . Och nu skall jag inte längre plåga er med att tala om kärlek. Vi fortsätta på samma vis som förut. Ni har det bättre och tryggare på Berande än någon annanstans på Salomonsöarna, trots detta faktum att jag älskar er. Men jag vill — som en sista punkt i vårt manliga samtal — att ni emellanåt skall påminna er att jag älskar er, och att det skall bli den lyckligaste dagen i mitt liv då ni samtycker att gifta er med mig. Jag vill att ni skall tänka på detta ibland. Ni kan nog inte låta bli att tänka på det någon gång. Och nu ska' vi inte tala om det mera. Som mellan två män — här är min hand.»

Han räckte ut handen. Hon tvekade först, men grep den sedan hjärtligt och smålog genom tårarna.

»Jag önskar», sade hon med osäker röst, »jag önskar, att ni i stället för att ge mig er svarta Mary hade skickat någon som kunnat svära åt mig.»

Och med detta gåtfulla yttrande vände hon sig bort.

XXI.

KONTRABAND.

Sheldon upptog icke vidare det ämne de nu hade avhandlat, och hans sätt var sig fullkomligt likt som förut. Det fanns ingenting hos honom som påminde om en trånande älskare — ja, han föreföll icke som någon älskare alls. Och det rådde ingen förlägenhet mellan dem. De voro lika frimodiga och vänliga mot varandra som förut. Han hade undrat, om icke hans hårdhändta kärleksförklaring hade väckt någon kvinnlig självförnimmelse hos Joan, men han spejade förgäves efter något tecken därtill. Hon föreföll lika oförändrad som han, och medan han ju visste med sig att han dolde sina verkliga känslor, var han övertygad om att hon icke dolde någonting. Men det frö han hade sått måste likväl hålla på att gro, det förtröstade han på, ehuru han alls icke kände någon förtröstan rörande resultatet. Det var ingen möjlighet att på förhand beräkna denna säregna flickas själsutveckling. Hon kunde vakna, det var mycket möjligt, men å andra sidan var det en lika stor möjlighet att han icke vore den rätte för henne — och hans kärleksförklaring hade kanske endast styrkt hennes uppfattning om det ogiftaståndets lycksalighet.

Medan han ägnade allt mer och mer av sin tid åt själva plantagets skötsel, tog hon hushållningen och alla dithörande mångfaldiga angelägenheter om hand. Och hon gjorde det på sjömansvis, med ett fast och kraftigt grepp omgestaltande både system- och disciplinfrågor. Arbetarnas ställning förbättrades. *Martha* hade fört bort femtio svarta, vilkas tid var ute, och de hade varit bland de värsta på plantaget — femårsrekryter anskaffade av Sat-Billy, män som hade gått igenom forna dagars skräckvälde då de ursprungliga ägarna av Berande jagades bort. De nya rekryterna, som införts under den nya regimen, lovade bättre. Joan hade från början instämt i Sheldons åsikt att de måste hållas strängt, men på samma gång behandlas med absolut rättvisa, om de skulle kunna undgå att ta intryck av dem som ännu voro kvar av den gamla stammen.

»Jag tänker det vore en god idé att placera alla arbetslagen här i närheten i eftermiddag», sade hon en dag under frukosten. »Jag har nu fått huset rent, och ni borde hålla razzia i barackerna. Här begås alldeles för många stölder.»

»En god idé», medgav Sheldon. »Då kan man söka igenom deras packlådor. Jag har just saknat ett par skjortor, och min bästa tandborste är också försvunnen.»

»Likaså två lådor av mina patroner», förklarade Joan, »för att inte tala om näsdukar, handdukar, lakan och mina bästa tofflor. Men vad de tänka ta sig till med tandborsten kan jag inte begripa. Nästa gång lägga de sig väl till med biljardbollarna.»

»En sådan försvann några veckor före er hitkomst»,

sade Sheldon skrattande. »Men vi ska' gå igenom deras lådor i eftermiddag.»

Och det blev en arbetsam eftermiddag. Joan och Sheldon gingo — bägge beväpnade — genom barackerna, hus efter hus, med arbetsförmännen till biträde och ett halvt dussin budbärare till hands, som skulle utåt linjen ropa upp namn på dem som skulle inställa sig. Var och en kom med nyckeln till sin låda och fick tillåtelse att se på, medan innehållet genomgicks av förmännen.

Där fanns en massa tjuvgods. Ett drygt dussin rörknivar — stora hackor med egg så skarp som på rakknivar, med vilka man skulle kunna skära halsen av en människa i ett enda hugg. Handdukar, lakan, skjortor och tofflor jämte tandborstar, sopkvastar, tvål, den försvunna biljardbollen och alla de först saknade och sedan glömda småsaker som kommit bort under flera månader, kommo nu plötsligt i dagen. Men det mest förvånande var den stora mängden ammunition — patroner för Lee-Metfordsgevär, för Winchesters- och Marlinsbössor, för revolverar från trettiotvå till fyrtiofem kaliber, ammunition till hagelbössor, Joans två patronlådor, patroner till de föråldrade Snider-gevären på Malaita, krutflaskor, dynamit, stubintråd och lådor med tändrör. Det förnämsta fyndet gjordes emellertid i det hus som beboddes av Gogoomy och fem rekryter från Port Adams. Att lådorna i detta hus icke innehöllo något orättfånget gods väckte Sheldons misstankar, och han gav befallning att jordgolvet skulle grävas upp. Först kommo två stycken spritt nya, väl oljade och rostfria Winchestergevär i dagen, som Sheldon icke kände igen. De förskrevo

sig icke från Berande, lika litet som de fyrtio flaskor krut man fann under en av husets hörnstolpar. Han var icke fullt säker på, huruvida de åtta lådorna med tändrör voro hans, men han kunde icke påminna sig att han förlorat några sådana. En stor Coltsrevolver kände han igen som Hughie Drummonds tillhörighet, och Joan förstod att den av Iver Johnsons modell som de funno var densamma som Matapuu omtalat att han förlorat första veckan efter ankomsten till Berande. Att det icke fanns några patroner till alla dessa vapen föranlät Sheldon att låta uppgrävningen av golvet fortgå, och arbetet ledde till upptäckten av en femtioskålpunds mjöllåda av bleck. Gogoomy såg på med glödande ögon, medan Sheldon ur denna låda tog fram hundra omgångar patroner för vardera av de bägge Winchestergevären, jämte massor av mera obestämbara patroner av alla slag, fabrikat och kalibrer.

Allt detta kontraband och tjuvgods staplades upp på verandan på baksidan av bungalow'n. På några stegs avstånd från nedersta tappsteget voro de några och fyrtio förbrytarna uppställda, och bakom dem i ordnad trupp de övriga flera hundra svarta som numera arbetade vid plantaget. Ovanför trappan hade Joan och Sheldon tagit plats, och på trappstegen stodo arbetsförmännen. Den ene efter den andre av förbrytarna kallades upp och förhördes. Men någonting bestämt kunde man icke förmå dem att bekänna. De ljögo tydligt och ihärdigt, och när de trasslade in sig i en lögn, förklarade de bort den med ett halvt dusin andra. En av de förhörda förklarade helt lugnt att han hade hittat elva stänger dynamit nere vid stranden. Matapuus revolver, som blivit funnen i Ka-

pus låda, förklarades av honom vara en gåva från en kamrat vid namn Lervumie. Då Lervumie kallades fram för att redogöra för var han hade fått revolvern, sade han att han fått den av Noni. Och Noni hade fått den av Sulefatoi — Sulefatoi hade fått den av Choka — Choka av Ngava — och Ngava kompletterade cirkeln genom att förklara att han fått den av Kapu. Men Kapu, som nu tycktes vara överbevisad, började att detaljerat berätta hur det gick till när Lervumie gav honom revolvern, varefter Lervumie med ett liknande ordflöde skildrade hur han hade fått den av Noni och — från Noni till Sulefatoi gick det sedan samma cirkelgång igen.

Diverse tillgrepp spårades utan ringaste tvivel till husstjänarna, men var och en av dem förkunnade oryggligt sin egen oskuld och skyllde på kamraterna. Den som hade befunnits ha biljardbollen i sin låda sade att han aldrig i sitt liv hade sett den förut och framkastade en förmodan, att bollen måste ha kommit i hans låda genom någon mystisk och oförklarlig makts inverkan. *Han* visste då alldeles inte hur den hade kommit dit, han var så okunnig om det som om den hade fallit ner från himlen. Kockar och båtbesättningar på vartenda fartyg, som hade kastat ankar vid Berande under alla de i mannaminne gångna åren, tillskrevs undansnillandet av tjugtals bland de stulna föremålen jämte största delen av ammunitionen. Det var icke möjligt att få fram ett spår av sanning, ehuru det var klart att de vapen och den ammunition, som icke kunde klassificeras, hade kommit i land från besökande fartyg.

»Ser ni nu,» sade Sheldon till Joan, »vi ha sovit på en vulkan. De borde sannerligen piskas . . .

»Mig icke piskas!» skrek Gogoomy nedifrån. »Migs fader stor hövding. Om mig piskas, ni råka för micke illa ut, micke för micke, mig säga sant.»

»Vad vill det säga Gogoomy!» röt Sheldon. »Jag piska er gul och blå. Hör hit Kwaque, handbojor på Gogoomy.»

Kwaque — en storväxt förman — tog ut Gogoomy ur hans grupp, och med bistånd av de övriga för-
männen lades hans armar i kors på ryggen och tunga handbojor knäpptes omkring handlederna.

»Mig göra slut på dig, du bli alldeles död», fräste Gogoomy åt Kwaque med ansiktet förvridet av ursinnig vrede.

»Var snäll och piska dem intel!» sade Joan med låg röst. »Om prygel blir nödvändigt, skicka dem då till Tulagi och låt styrelsen ge dem deras straff. Låt dem få välja mellan böter eller offentligt prygelstraff.»

Sheldon nickade och reste sig. Han vände sig mot de svarta.

»Manonmie!» ropade han.

Manonmie steg fram och väntade.

»Du för micke dålig karl», förklarade Sheldon. »Du stjäla micke för micke. Ha stulit en handduk, en rörkniv, två tio patroner. Minsann micke dålig karl ha stulit som du. Mig ond på dig för micke. Du välja, om du vilja mig skriva in ett pund i böter för dig i stora bok. Eller välja, om mig icke taga detta pund, utan sända dig till Tulagi för att få stort prygelstraff av styrelse. Fullt med unga män från New Georgia, fullt med unga män från Ysabel i fängelse vid Tulagi. Dem icke tycka om Malaitamän. De giva dig stark prygel. Vad säga nu?»

»Du taga ett pund från mig», blev svaret.

Och Manonnie steg tillbaka synbart belåten, medan Sheldon förde in bötesbeloppet i plantagets arbetsjournal.

Den ene efter den andre av de skyldige kallades fram och fick göra sitt val, och den ene efter den andre valde att betala de ådömda böterna. Somliga av dessa sattes så lågt som endast några shillings, men i allvarsammare fall, som i fråga om stölden av skjutvapen och ammunition, höjdes böterna i proportion efter förbrytelsen.

Gogoomy och hans fem stamfränder dömdes att böta tre pund var, och efter en befallning av honom, uttalad med åtskilliga strupljud, vägrade de alla att erlägga böterna.

»Då ni gå till Tulagi», varnade Sheldon, »ni där få starkt prygelstraff och stanna där i fängelse tre år. Mr Burnett, han se på Winchestergevär, han se på ammunition, han se på revolver, se på svart krut, se på dynamit — och han för micke ond, han ge er tre år på fängelse. Om ni inte vilja betala tre pund, ni stanna i fängelse. Klart?»

Gogoomy stod obeslutsam.

»Det är sanning — det är just vad Burnett skulle döma dem till», sade Sheldon avsides till Joan.

»Du taga tre pund av mig», mumlade Gogoomy och såg på Sheldon med hatfull min, som till hälften gällde Joan och Kwaque. »Mig göra slut på dig, du råka illa ut. Migs fader stor hövding Fort Adams.»

»Det vara nog nu», varnade Sheldon. »Hålla mun!»

»Mig inte rädd», genmälde sonen till den store hövdingen, och hans oförsämndhet kom honom att växa i hans följeslagares ögon.

»Stäng in honom för i kväll», sade Sheldon till Kwaque. »När sol gå upp, du skicka ut denne Gogoomy och hans fem kamrater att skära gräs. Klart?»

Kwaque grinade.

»Mig begripa,» sade han. »Han och de skära gräs *ngari-ngari** hålla dem kvar hos gräs.»

»Det blir nog åtskilligt bråk med Gogoomy härafter», sade Sheldon till Joan, medan förmännen ordnade arbetslagen och ledsagade dem till deras arbete. »Håll ögonen på honom. Var försiktig när ni rider ut ensam på plantaget. Förlusten av Winchesterbössorna och ammunitionen träffade honom hårdare än örfilen ni gav honom. Han är fullmogen för ofog.»

* *Ngari-Ngari* betyder bokstavligen »skrap-skrap» ett slags hudförgiftning, som visserligen icke är farlig, men mycket plågsam

XXII.

GOGOOMY GÖR SLUT PÅ KWAQUE HELT OCH HALLET.

»Jag undrar vad det har blivit av Tudor! Det är nu två månader sedan han gav sig av inåt busklandet, och vi ha inte hört ett ord från honom sedan han lämnade Binu.»

Joan satt till häst på banken vid Balesuna, där majsen hade blivit sådd, och Sheldon, som hade kommit dit över till fots, stod lutad mot hästens bog.

»Ja, det är lång tid att inte ha fått någon under rättelse från honom», svarade han, i det han betraktade henne uppmärksamt under sitt hattbrätte och undrade om hon kände någon större oro för den äventyrlige guldsökarens öde. »Men Tudor reder sig nog. Han gjorde någonting då han startade, som jag varken skulle ha trott honom eller någon annan om — han övertalade Binu-Charley att följa med. Och jag vill slå vad att ingen annan Binu-nigger någonsin har gått så långt inåt busklandet utan att bli uppäten. Vad Tudor beträffar . . .»

»Se! Se!» utbrast Joan med sänkt röst och pekade tvärs över den snala strömmen på en långsam vattenvirvel, där en stor krokodil drev fram som en timmer-

stock i vattenbrynet. »Å, om jag hade haft min bössa med!»

Krokodilen sjönk och försvann, lämnande knappt en krusning efter sig på vattnet.

»Det kom en inföding från Binu till Berande i morse — efter medicin», sade Sheldon. »Det var kanske just det där odjuret som var anledningen. Ett dussin kvinnor från Binu hade varit ute, och den som gick först trampade på en stor krokodil. Det var alldeles invid vattenbrynet, och han drog omkull henne och högg tag i hennes ben. De andra grepo henne under armarna och drogo av alla krafter. Och under den heta striden miste hon sitt ben. Nedanför knäet, sade han. Jag skickade henne ett antiseptiskt medel. Och jag tänker att hon får behålla livet.»

»Usch — de otäcka odjuren», sade Joan rysande. »Jag hatar dem! Jag hatar dem:»

»Och ändå dyker ni bland hajar», bannade Sheldon.

»Det är bara fiskhajar. Och så länge de ha tillräckligt med fisk att äta ä' de inte farliga. Det är först när de ä' utsvultna som de få lust att ta sig en muusbit människokött.»

Sheldon ryste vid den plötsliga föreställningen, att ett stycke av hennes vackra hull skulle kunna försvinna i en hajs mångtandade käkar.

»Jag önskar i alla fall att ni ville låta bli», sade han långsamt. »Ni erkänner ju ändå, att det finns risk i ett sådant tilltag.»

»Det är just den som sätter piff på det», utropade hon.

Det var nära att en utsliten platthet — att han inte ville mista henne — hade gått över hans läppar, men

han hejdade sig. Han hade nu kommit till den slutsatsen att hon icke fick plågas. Om hon oupphörligt, eller också bara tillfälligt, påmindes om hans känslor för henne, kunde detta vara ett ganska betydelsefullt taktiskt misstag.

»Somliga ä' skapade för att skriva vers, andra för ett enkelt liv och återigen andra för att hamna i en hajmage», sade han i stället med ett bistert skratt, varefter han tillade: »I alla händelser önskar jag att jag kunde simma lika bra som ni. Då skulle man kanske få samma självförtroende som ni har.»

»Vet ni, jag tror det skulle vara trevligt att vara gift med en sådan man som ni tycks arta er till att bli», förklarade hon med ett av dessa plötsliga omslag som alltid väckte hans förvåning. »Jag tror att ni skulle kunna tränas till att bli en riktigt bra äkta man — ni vet, inte en av det dominerande slaget, utan en som skulle anse sin hustru för lika mycket individ som han själv och för ett lika fritt väsen. Jag tror verkligen att ni håller på att bättra er.»

Och så skrattade hon och red sin väg, och han stod kvar ytterst nedslagen. Om han trott, att det fanns en enda smula kvinnlig förvirring bakom hennes ord, eller att de inneburit ett blygt försök till uppmuntran, så skulle han ha känt sig stolt. Men han visste absolut att det var gossen hos henne och icke kvinnan, som hade talat så djärvt.

Joan red in mellan de långa raderna av unga kokos-träd. Så fick hon se en hornskata och följde den i dess irrande flykt till den högväxta skogen vid gränsen av plantaget. Där hörde hon de vilda duvornas kutt-rande och uppsökte deras tillhåll djupare inne i sko-

gen, varefter hon en stund följde de färska spåren efter ett vildsvin, gjorde så en rundtur tillbaka och red in på den smala vägen till bungalow'n, som gick över ett tjugu acres' fält beväxt med oskurna rör. Gräset hade halv manshöjd eller mer, och medan hon red framåt kom hon ihåg, att Gogoomy var med i det arbetslag som blivit utskickat att skära gräs. Hon kom till en plats, där de tydligen hade varit i arbete, men nu syntes ingen av dem till. Hennes oskodda häst vandrade ljudlöst framåt på den mjuka, sandiga marken, och litet längre bort hörde hon röster bland gräset. Hon drog in tygeln och lyssnade. Det var Gogoomy som talade, och medan hon hörde på vad han sade, tog hon ett fastare grepp i tygeln och en svallvåg av vrede drog igenom henne.

»Hund stanna i hus, men om natt han gå omkring», sade Gogoomy, på *beche-de-mer*-engelska, därför att han talade till flera än sina stamförvanter. »Ni fånga en gris och sätta *kai-kai* på stor metkrok. Om hund gå omkring och söka *kai-kai*, ni fånga hund som en haj. Och hund då snart slut. Stor master sova i stort hus. Vit Mary sova i lilla hus. Adamu vara utanför lilla hus. Ni göra slut på hund, slut på Adamu, slut på stor master, slut på vit Mary, slut på allesammans. Där finnas fullt med bössor, fullt med krut, fullt med tomahawker, fullt med knivar, fullt med delfintänder, fullt med tobak, fullt med kalikå — micke för micke allting, och vi taga allt med på båt, paddla av bara helvete, och när sol gå upp, vi vara för micke lång väg.»

»Mig fånga den gris då sol gå ned», sade en, vars

falsettröst Joan visste tillhörde Cosse, en av Gogoomys stamfränder.

»Mig fånga hund», sade en annan.

»Och mig fånga vit Mary», utropade Gogoomy triumferande. »Mig fånga Kwaque och han dö tusan fort.»

Så mycket hörde Joan av mordplanen, men nu blev vreden henne för stark och hon glömde all varsamhet.

Hon sporrade hästen inåt gräset och ropade;

»Vad vilja detta säga? Vad stå på?»

De reste sig hastigt och kravlade åt alla håll, och hon såg till sin överraskning att de voro ett helt dussin. Då hon såg deras illvilliga uppsyn och lade märke till de två fot långa rörknivarna, som de alla höllo i händerna, blev hon plötsligt medveten om att hon hade handlat förhastat. Om hon bara haft sin revolver eller en bössa, så hade allt varit godt och väl. Men hon hade obetänksamt ridit ut obehäpnad, och hon såg Gogoomy kasta en blick åt hennes sida — hon såg också den belåtna glimten i hans ögon då han märkte, att hon var utan den förskräckliga, mördande revolv-vern.

Den första artikeln i Salomonsöarnas kodex för vita män bjöd dem att aldrig visa någon fruktan inför de infödda, och Joan försökte sköta situationen på manligt manér.

»För micke tal bland er arbetare», sade hon strängt.

»För micke tal, för litet arbete. Klart?»

Gogoomy gav intet svar, men han låtsade flytta över sin tyngd på annan fot och med detsamma gled hans ena fot framåt. De andra, som voro spridda i halvcirkel omkring henne, gled också framåt, och de

hemska knivarna i deras händer vittnade om onda avsikter.

»Ni skära gräs!» kommenderade Joan i oavvisligt befallande ton.

Men Gogoomy sköt fram sin andra fot. Hon mätte avståndet med ögonen. Det skulle vara omöjligt för henne att svänga om hästen och komma undan. Då bleve hon nedhuggen bakifrån.

Och i detta spännande ögonblick inpräntades de omgivande ansiktena som ett oförgätligt minne i hennes sinne. En av vildarna, en gammal man, hade öronlappar så uttöjda och nedslitna, att de nästan hängde ned på hans bröst — en annan, med den afrikanska platta och breda näsan, hade nästan slocknade ögon, som voro så djupt gömda under de bistra ögonbrynen, att man endast såg deras sjukligt gulaktiga vitor — en tredje hade ovanligt tjocka läppar och tovtigt kindskägg. Och Gogoomy — aldrig förut hade hon sett hur jämförelsevis vacker han var fastän så lik ett upproriskt och egensinnigt vilddjur. Hos honom fanns en viss primitiv medfödd aristokrati, som helt och hållet saknades hos de andra. Hans kroppslinjer voro mera avrundade än deras, huden var slät, väl oljad och fri från utslag. Han bar ett enda halsband av delfintänder, och vid detta hängde en stor halvmåne, skuren av ett opalskinrande musselskal. Omkring pannan hade han en rad rent vita kaurisnäckor, och en enda lång fjäder hängde ned ur hans hår. Ovanför den rundade vaden bar han en rad vita pärlor som ett strumpband. Han föreföll verkligen oerhördt sprättaktig. Kostymen kompletterades av ett smalt bälte. En gammal och härjad man såg hon, som hade djupa

rynkor i pannan och hela ansiktet — och detta ansikte darrade och skälvde i djurisk ilska, så som hon mindes sig förut ha sett hos apor.

»Gogoomy», sade hon skarpt, »om du icke skära det gräs, jag slå dig i ansikte.»

Hans ansiktsuttryck blev en smula mera föraktfullt, men han svarade ej. I stället kastade han en blick åt höger och så en åt vänster för att se efter, om hans kamrater drogo sig närmare. Samtidigt sköt han fram foten flera tum över gräset.

Joan insåg tydligt det förtvivlade i hennes belägenhet. Enda möjligheten att komma ut ur den illasinnade kretsen var att rida rakt på den. Hon lyfte hotfullt sin ridpiska och satte på samma gång sporrarna i hästens sidor. Det skrämnda djuret rusade rakt på Gogoomy. Alltsammans hände inom ett ögonblick. Varenda rörkniv var lyftad och varenda en av de svarta utom Gogoomy störtade emot henne. Han vek åt sidan för att komma undan hästen och kastade i detsamma sin kniv efter henne, så att den kunnat klyva henne i tu. Hon lutade sig framåt och kniven flög förbi henne, men den skar igenom hennes ridklädnings, genom kanten av sadeln och sadeltäcket och gav hästen ett skrubbsår. Hennes högra hand, som ännu var höjd, sänktes plötsligt och piskan ven genom luften. Hon såg tydligt det svällande märket efter slaget tvärsöver Gogoomys buttra och vackra ansikte — och hon såg faktiskt på samma gång infödingen med det skrynkliga anletet falla överriden till marken och hörde hans ilskna tjatter, medan han grimaserade som en ursinnig apa. I nästa ögonblick var hon fri och red därifrån i sporrsträck.

Hennes träning till sjöss gjorde att hon kunde uppskatta den raskhet Sheldon utvecklade, när hon kom hemstörtande med sina nyheter. Han flög upp som en pil ur vilstolen, där han hade suttit och väntat på frukosten, klappade i händerna för att tillkalla sina tjänare, och medan han åhörde Joans skildring av de närmare detaljerna, knäppte han på sig sitt ammunitionsbälte och undersökte mekanismen på sin automatiska pistol.

»Ornfir!» befallde han kort och bestämt, »du ringa stor klocka starkt och för micke. Sedan sluta ringa och lägga sadel på häst . . . Viaburi! Du gå fort till hus där Seelee bo, säg honom att många svarta sprungit bort — tio två svarta.» Så skrev han något på ett papper och räckte det till Lalaperu. »Lalaperu! Du gå fort med papper till hus vit master Boucher . . . Detta skall avstänga dem från kusten på bägge hållen», sade han till Joan. »Och Seelee skall skicka hela sin by i hälarna på dem.»

Till svar på kallelsen från stora klockan voro Joans tahitier de första som inställde sig. Deras svettglänsande hud och flämtande bröst utvisade att de hade sprungit hela vägen. Somliga av de längst bort stationerade arbetslagen skulle behöva nära en timmes tid för att komma fram.

Sheldon delade nu ut vapen åt Joans sjömän och lämnade dem ammunition och handklovar. Adamu Adam ställdes med laddat gevär på vakt vid båtarna. Noa Noah fick jämte Matapuu i uppdrag att ta hand om arbetslagen så fort de infunne sig. De skulle hålla dem vid godt humör och laga så att de ej skrämdes till att själva bryta mot ordningsreglerna. De

fem övriga tahitierna skulle följa efter Joan och Sheldon till fots.

»Jag är glad över att den gömda arsenalen blev uppgrävd häromdagen», sade Sheldon, när de redo ut genom grinden.

Ungefär hundra yards därifrån mötte de ett av de arbetslag, som varit sysselsatta med röjning. Det var Kwaques lag, men Sheldon såg sig förgäves om efter honom.

»Vad betyda Kwaque icke vara med er?» frågade han.

Ett oredigt mummel av upprörda röster försökte ge honom svar.

»Slut till mun allesammans!» kommenderade Sheldon.

Han talade barskt — hade levat sig in i den vite mannens roll, som ständigt måste visa sig stark och dominerande.

»Hitåt, Babatani, du tala med digs mun.»

Babatani steg fram med all den stolthet som en man måste känna, då han blivit utvald framför sina kamrater.

»Gogoomy göra slut på Kwaque helt och hållet», ljöd Babatanis förklaring. »Han taga honoms huvud och springa som helvete.»

Med få ord och knapp tillgång på fantasi beskrev han det föröfvade mordet, och Sheldon och Joan redo vidare. På platsen där Joan blivit anfallen funno de den lille skrynkliga, som Joan hade ridit omkull och som fortfarande tjattrade och grimaserade. Hästen hade trampat på hans ena fotled och krossat den, och efter att ha krälat sig fram några yards, insåg han att det var honom omöjligt att fly. Det sista röjarelaget,

som kom från den bortersta ändan av plantaget, fick sig ålagt att bära honom till gården.

En mil längre bort, där de förrymdas spår ledde rakt mot buskskogen, påträffades Kwaques kropp. Huvudet saknades och hade tydligen blivit avskuret, men Sheldon var övertygad om att kroppen var Kwaques. Han hade tydligen kämpat för sitt liv, ty blodiga spår ledde bort från platsen där kroppen låg.

När de väl hade kommit in i de täta busksnåren, måste de lämna hästarna efter sig. Papehara skulle stanna kvar och ta vård om dem, medan Sheldon, Joan och de övriga tahitierna fortsatte vidare till fots. Vägen gick nedåt genom en sumpmark, som emellanåt översvämmades av Berande-floden och där mördarnas blodiga spår korsades av spåret efter en krokodil. De svarta hade tydligen överraskat krokodilen sovande i solen och uppehållit sig under flykten tillräckligt länge för att hacka honom i stycken. Det syntes tydligt var den sårade hade satt sig och väntat tills de voro färdiga att gå vidare.

Sheldon följde därefter en vildsvinsväg och gjorde plötsligt halt. De blodiga spåren hade tagit slut. Tahitierna kastade sig inåt snåren på bägge sidor, och ett utrop av Utami upplyste snart att de gjort ett fynd. Joan väntade tills Sheldon kom tillbaka till henne.

»Det är Mauko», sade han. »Kwaque hade sårat honom, och han har kravlat sig in där och dött. Det är således två som vi ha fått rätt på. Men det finns tio till. Tror ni inte, att ni har fått nog av det nu?»

Hon nickade.

»Det är inte vidare behagligt», sade hon. »Jag vänder om och väntar på er hos hästarna.»

»Men ni kan inte gå ensam. Tag två av tahitierna med er.»

»Då fortsätter jag hellre», sade hon. »Det skulle vara dumt att försvaga förföljarestyrkan, och jag är alls inte trött.»

Nu togo spåren av åt höger. Det såg ut som om flyktingarna hade ändrat tankar och styrt kurs mot Balesuna. Men spåren gingo fortfarande åt höger, så att de tycktes vilja bilda en ögla med skärningspunkt åt det håll där hästarna befunno sig. Då de gingo över en av de lugna platser i djungeln, där ingenting rörde sig utom en sammetslik tolv tum lång fjäril, hörde de ljudet av skott.

»Åtta», räknade Joan. »Och det var från en enda bössa. Det måste vara Papehara.»

De skyndade vidare, men då de kommo till platsen, visste de ej vad de skulle tro. De bägge hästarna stodo helt lugnt, tjudrade som förut, och Papehara satt på huk och rökte i allsköns ro. Då Sheldon gick fram till honom, trampade han på en kropp som låg i gräset, och medan han hejdade sig från att falla, fick han syn på en till. Joan kände igen den ena. Det var Cosse, en av Gogoomys stamfränder — han som hade lovat att fånga grisen till lockbete på kroken, på vilken Satan skulle fångas.

»Ingen tur, missie», ljöd Papeharas hälsning, åtföljd av en bedrövad skakning på huvudet. »Bara korn på två. Godt håll på Gogoomy, men mig skjuta bom.»

»Du har ju dödat dem», bannade Joan. »Vi måste fånga dem levande.»

Tahitiern smålog.

»Hur detta gå till?» frågade han. »Mig sitta och röka. Mig tänka på Tahiti och på brödfrukt och god glad tid på Bora-Bora. Och kvickt tio svarta män rusa ut ur buskskogen på mig. Var och en hava lång kniv. Gogoomy hålla lång kniv i ena hand och Kwaques huvud i andra hand. Mig inte vänta på att kunna ta dem levande. Mig skjuta som helvete. Hur skulle mig ha kunnat ta dem levande — tio svarta män, tio långa knivar och Kwaques huvud?»

De spridda spåren efter de svarta, då dessa drogo sig tillbaka efter det misslyckade försöket att överrumpla tahitiern, löpte snart tillsammans igen. Och spåren gingo till Berandefloden, vilken flyktingarna hade gått över, tydligen i avsikt att gömma sig i det stora mangroveträsket som låg där bakom.

»Det tjänar inte till någonting att gå längre», sade Sheldon. »Seelee kommer att skicka ut hela sin by för att jaga dem därifrån. De kunna aldrig komma förbi honom. Allt vad vi kunna göra är att bevaka kusten och hindra dem från att åter komma hit och leva vildt... Aha — det trodde jag just!»

I dunklet vid den motsatta stranden kom en liten kanot glidande nedifrån. Den rörde sig så ljudlöst att den nästan föreföll som en synvilla. Tre nakna negrer paddlade fram den ljudlöst. Smala kastspjut med långa skaft och benhullingar lågo längs kanotens reling och var och en av de svarta hade ett koger fullt med pilar hängande på ryggen. Ingenting undgick dessa människojägares skarpa ögon. De hade först sett Joan och Sheldon, men visade det ej på minsta sätt. På den plats, där Gogoomy och hans följesla-

gare hade stigit upp ur floden, stannade kanoten plötsligt, varefter den vände inåt det djupare mörkret under mangroveträden, där de snart försvunno ur sikte.

»Jag vill hoppas att det är slut på dödandet nu», sade Joan då de vände sina hästar hemåt.

»Jag skulle tro det», försäkrade Sheldon. »Min överenskommelse med Seelee går ut på att han endast får betalt för levande fångst, så att han är nog mycket försiktig.»

XXIII.

BUDSKAPET FRÅN BUSKSKOGEN.

Aldrig hade några flyktingar från Berande blivit mera nitiskt eftersatta. Det dåd, som Gogoomy och hans kamrater hade begått, var ett dåligt exempel för de hundrafemtio nyförvärvade rekryterna. Mord hade planerats, en förman hade blivit dödad, och mördarna hade brutit sina kontrakt genom att fly till buskskogen. Sheldon insåg hur viktigt det var att inskräpa hos de nykomna kannibalerna att det vore olycksbringande att följa dåliga exempel, och han lämnade Seelee ingen ro varken natt eller dag. Själv genomströvade han nästan oavbrutet busksnåren med tahitierna och lät Joan sköta plantaget. Norrut gjorde Boucher ett godt arbete och drev två gånger flyktingarna tillbaka, när de försökte komma till kusten.

Den ene efter den andre av flyktingarna infångades. Under det första drevet genom mangroveträsket fick Seelee tag i två. Vid en cirkelgång åt norr blev en tredje sårad i låret av Boucher och släpade sig sedan långsamt efter de övriga, varefter han togs av Seelees medhjälpare. De tre fångarna belades med tunga bojor och utställdes varje dag på gården som en var-

ning för vad som skulle hända dem som följde dåliga exempel, allt detta till uppbyggelse för de hundrafemtio halvvildarna från Poonga-Poonga. Efter en tid signalerades till *Minerva* — under dess förbifart till Tulagi — att sända ut en båt, och med den skickades de tre fångarna till fängelset för att avvakta styrelsens dom.

Fem voro ännu stadda på flykt, men det var omöjligt för dem att komma undan. De kunde icke bege sig ner till kusten, och av fruktan för de vilda bushmännen vågade de sig icke för långt inåt land. Så kom en av de fem och överlämnade sig själmant, och då fick Sheldon veta att Gogoomy och två andra voro de enda som fortfarande gingo fria. Det skulle också ha funnits en fjärde, men enligt den frivilligt återkomnes berättelse hade denne fjärde blivit dödad och uppäten, och det var fruktan för att få dela samma öde som hade drivit honom att gå tillbaka. Han var från Malu på nordvästra Malaita, och den uppätne hade också varit därifrån. Gogoomys två återstående följeslagare voro från Port Adams. Vad honom själv beträffade, förklarade han sig föredraga rättsligt förhör och bestraffning framför att bli uppäten inne i busk-skogen av sina kamrater.

»Gogoomy snart göra mig till *kai-kai*», sade han, »och mig icke vilja bli *kai-kai* åt dem.»

Tre dagar därefter fångade Sheldon en av flyktningarna alldeles förbi av träskfeber och ur stånd att kämpa för sitt liv eller kunna fly. Samma dag fångade Seelee den andre, även han i samma ömkliga tillstånd. Nu var Gogoomy den ende oinfångade. Och när hans förföljare slöto allt trängre krets omkring honom,

övertunn han sin fruktan för bushmännen och begav sig rakt inåt öns bergsrygg. Sheldon med fyra tahi-tier och Seelee med trettio av sina följeslagare fortsatte i Gogoomys spår ungefär tolv mil inåt de öppna grässlätterna, men sedan förlorade Seelee och hans folk modet. Han erkände, att varken han eller någon av hans stam förut vågat sig så långt inåt land — och till uppbyggelse för Sheldon berättade han de ohyggligaste historier om de ohyggliga bushmännen. I forna tider, sade han, hade de gått över grässlätterna och anfallit saltvattensfolket, men sedan vita män hade slagit sig ned vid kusten, hade bushmännen stannat i sina tillhåll inåt land, och sedan dess hade ingen inföding från saltvattnet sett en skymt av dem.

»Gogoomy snart bli slut bland bushmän», försäkrade han Sheldon. »Han sluta snart, helt och hållet bli *kai-kai*.»

Men expeditionen vände om. Ingenting kunde förmå infödingarna från kusten att våga sig längre in, och Sheldon visste att det skulle ha varit en galenskap av honom att fortsätta ensam med sina fyra tahi-tier. Så att nu stod han där i gräset, som räckte honom till midjan, och såg med saknad tvärs över den böljande slätten och de låga kullarna bortåt Lion's Head — en massiv klippspets, som reste sig mot azuren från Guadalcanars centrum, ett landmärke för varje sjöfarare utmed kusten, ett berg, som ännu aldrig hade bestigits av någon vit man.

På kvällen, efter middagen, voro Sheldon och Joan inbegripna i ett parti biljard, då Satan gav skall ute på gårdsplanen och Lalaperu, som skickades för att se efter vad som var orsaken, kom tillbaka med en

trött och mycket medtagen inföding, som ville tala med »stor vit master». Den svartes enträgenhet förskaffade honom ett medgivande att bli mottagen oaktat den sena timmen på dagen. Sheldon gick ut på verandan för att tala med honom, och vid första blick på infödingens härjade ansikte och utmagrade kropp förstod han att ärendet måste vara av vikt. Det oaktat frågade Sheldon strängt:

»Vad betyda du komma till migs hus då sol gått ned?»

»Mig Charley», mumlade den svarte i matt och urskuldande ton. »Mig från Binu.»

»Å — är det Binu Charley? Vad ni vilja tala till mig? Vad plats stor vit man hava stannat?»

Joan och Sheldon åhörde tillsammans vad Binu-Charley hade att berätta. Han beskrev Tudors expedition uppåt Balesuna, hur båtarna släpats uppför strömdragen, hur de hade färdats uppför floden där den gick igenom grässlätterna, hur de vita männen otaliga gånger sköljt grus för att söka guld. Han talade om de första små kullarna, om människofällor uppgillrade med spjut på vägen genom djunglerna, om det första mötet med bushmännen, som aldrig hade sett tobak förut och icke visste någonting om njutningen att röka, om deras vänskaplighet, om hur expeditionen trängde djupare inåt landet omkring Lion's Head, om hur de vita männen ledo av busksår och feber, och om deras vanvett att lita på bushmännen.

»Hela tid mig tala till vit master», sade han. »Mig säga: Bushman se med ögon. Han begripa för micke. Oni bössa vara hos dig, bushman micke god vän mot dig. Hela tid han se skarpt med öga. Om

bössa icke vara hos dig, bushman skära av digs huvud. Han *kai-kai* dig helt och hållet.»

Men bushmännens tålamod hade överträffat de vita männens. Veckor hade gått och inga uppenbara våldsdåd hade försökts. Bushmän svärmade in i de vitas läger i allt större antal, och ständigt medförde de presenter av jams- och tarorötter, svin och fåglar, vilda frukter och grönsaker. När helst guldsökarna ville flytta sitt läger, erbjödo sig bushmännen att bära deras bagage. Och de vita blevo småningom allt mindre försiktiga. De tröttnade till och med på att rekognoscera och bära bössorna och de tunga ammunitionsbältena — och så togo de för vana att lämna vapnen kvar i lägret när de gingo ut för att söka guld.

»Mig säga många gånger till vit master att se skarpt med öga. Och många gånger vit master göra stort skratt åt mig och säga Binu Charley alltid vara samma barnunge — de tala om mig som en barnunge.»

Så kom en morgon då Binu Charley lade märke till att kvinnorna och barnen hade försvunnit. Just då låg Tudor hårdt medtagen av feber på deras förra lägerplats fem mil från huvudlägret, som flyttats så långt för att expeditionen skulle undersöka en möjlighet att finna kvarts. Binu Charley befann sig midt emellan de båda lägren då kvinnornas och barnens frånvaro slog honom som någonting misstänkt.

»Mig tänka som helvete», sade han. »Många svarta Mary, många barnungar gå bort lång väg. Vad betyda detta? Mig begripa nicke väsen komma snart. Mig förskräckt som helvete. Mig springa. Minsann, mig springa fort.»

Tudor låg nu fullkomligt medvetslös, men Charley

hade slängt honom över sin axel och burit honom en mil nedåt den väg de hade kommit. Sedan slog Binu Charley in på en mera undangömd väg och bar honom en fjärdedels mil inåt den djupaste djungeln och gömde honom i ett stort bananträd. Sedan vände Charley för att försöka rädda bössorna och den personliga utrustningen, men så fick han se ett sällskap bushmän komma travande nedåt vägen, och då gömde han sig bland buskarna. Där hörde han två skott från det håll där det stora lägret var beläget. Och det var alltsammans. Aldrig hade han sedan sett till de vita männen, och icke heller hade han vågat sig i närheten av deras forna lägerplats. Han hade gått tillbaka till Tudor och varit gömd tillsammans med honom en vecka, varunder de hade levat på vilda frukter och några duvor och kakaduer, som han lyckats skjuta med pil och båge. Men därefter hade han givit sig av ner till Berande för att berätta vad som händt. Tudor var mycket sjuk, sade han, låg medvetslös flera dagar å rad, och när han sedan kom till sina sinnen, var han för svag att kunna hjälpa sig på egen hand.

»Vad betyda, att ni icke döda denne stor master?» frågade Joan. »Han hava god bössa, fullt med kalikå, fullt med tobak, fullt med knivar, och två små bössor, som skjuta fort — pang-pang-pang — alldeles som den här.»

Den svarte smålog slugt.

»Mig begripa för micke. Om mig döda stor master, många vita master komma till Binu, bliva arga som helvete. 'Vad betyda denna bössa?' skulle dessa många vita master tala till mig. Minsann, skulle göra slut på Binu Charley helt och hållet. Om mig döda

honom, icke vara godt för mig. Fullt med vita master arga på mig. Om mig icke döda honom, han med tiden giva mig fullt med tobak, fullt med kalikå, fullt med allting.»

»Det är bara en sak att göra», sade Sheldon till Joan.

Hon trummade med fingrarna på bordet och vände, Binu Charleys matta ögon betraktade henne oavvänt.

»Jag ger mig av strax i morgon bittida», sade Sheldon.

»Vi ge oss av», rättade hon. »Jag kan få två gånger så mycket uträttat av mina tahitier, som ni skulle kunna, och dessutom bör en vit aldrig ge sig ut ensam under sådana förhållanden.»

Han ryckte på axlarna — icke som ett tecken till samtycke, utan till underkastelse därför att han visste hur gagnlöst det vore att ingå i diskussion av denna fråga med henne, och han tröstade sig med den reflexionen att himlen allena kunde veta vilka äventyr hon möjligen skulle utsätta sig för, om hon lämnades ensam en vecka på Berande. Han klappade i händerna, och under den närmaste kvartstimmen voro husets tjänare fullt upptagna av att gå med budskap till barackerna. Ett bud skickades till byn Balesuna med befallning till gamle Seelee att ofördröjligen infinna sig vid Berande. En roddbåt bemannades och avsändes till Boucher med bud att han skulle komma ned. Ammunition utdelades åt tahitierna, och ur magasinet hämtades konserver för några dagar. Viaburi blev gulblek när han fick höra, att han skulle följa med expeditionen, och till allas förvåning erbjöd sig Lalaperu att gå i hans ställe.

Seelee infann sig, stolt över sin egen betydenhet, som bäst bevisades därigenom att stor vit master på Berande kallade honom till ett rådslag nattetid, men orygglig i sin vägran att begiva sig en enda tum inom bushmännens fruktade område. Han förklarade, att om man frågat efter hans mening, då guldsökarna startade, skulle han ha förutsagt deras olyckliga slut. Det var blott en enda sak som hände var och en som vågade sig in på bushmännens område, och det var att han blev uppäten. Och han kunde nu också säga, utan att bli tillfrågad, att om Sheldon begav sig dit, så blev han också uppäten.

Sheldon skickade efter en av förmännen och tillsade honom att hämta upp tio av de största, bästa och starkaste arbetarna från Poonga-Poonga.

»Inte saltvattenfolk», förmanade Sheldon, »utan män inifrån landet — deras ben vara starka ben. Gossar icke begripa sköta skjutvapen, och det icke vara bra. Ni hämta starka män, som kunna skjuta.»

Det var också tio utvalda män som tågade upp på verandan och stodo där belysta av lyktornas sken. Deras grova muskulösa ben utvisade att de voro inifrån landet. Var och en av dem kunde åberopa lång erfarenhet i fråga om buskstrider, de flesta hade ärr efter kulor eller spjutstyng, och allesammans voro vilda av längtan efter ett avbrott i det enformiga arbetet på plantaget, då de skulle få gå ut för att döda. Att döda var deras medfödda kallelse, icke att skära gräs. Och visserligen skulle de icke ensamma ha vågat sig in i Guadalcanars busksnår, men med en vit man som Sheldon till stöd och en vit Mary, sådan de visste att Joan var, kunde de tryggt vänta sig en

härlig tur. Och för övrigt hade deras store master sagt dem, att de åtta jättelika tahitierna skulle med.

De tio frivilliga från Poonga-Poonga stodo där med glittrande ögon och breda grin, alldeles utan kläder utom gördlarna och de barbariska prydnaderna. Alla hade en flat ring av sköldpadd hängande i näsan och en lerpipa i örat eller instucken innanför en armring av pärlor. Ett par präktiga vildsvinsbetar prydde bröstet på en. Och på en annans bröst dinglade en stor rund skiva av polerat musselskal.

»Micke stor strid», upplyste Sheldon slutligen varnande.

De tio grinade och bytte om fot med belåten uppsyn.

»Kan hända bushmän göra *kai-kai* av er?» sade han.

»Ingenfruktan för det», svarade deras talman Koogoo, en reslig och stark man med tjocka läppar, som såg ut som en etiopier. »Kan hända Poonga-Poongamän göra *kai-kai* av bushmän.»

Sheldon skakade skrattande på huvudet och avskedade dem, varefter han gick till magasinet för att ta ut ett litet skyddstält åt Joan.

XXIV.

I BUSKSKOGEN.

Det var en fruktansvärd expedition som begav sig ut från Berande i dagbräckningen följande morgon i kanoter och jollar. Först Joan och Sheldon med Binu Charley och Lalaperu, de åtta tahitierna och de tio männen från Poonga-Poonga, stolta över att vara i besittning av var sin ny och blankpolerad modärn bössa. Vidare två av plantagets båtbesättningar på sex man vardera. Dessa skulle emellertid icke följa med längre än till Carli, där transporten sjöledes skulle upphöra och där de skulle vänta med båtarna. Boucher stannade vid Berande och tog hand om plantaget.

Vid elvatiden på förmiddagen anlände expeditionen till Binu, en plats med ett tjugotal hus vid flodstranden. Därifrån åtföljdes den av några och trettio Binu-män, beväpnade med spjut och pilar och tjattrade och grimaserande i förtjusning över den krigiska utrustningen. Flodens långa lugna sträckor avlöstes av snabbare strömdrag, och färden blev långsammare och besvärligare. Balesuna var också grund på flera ställen, och många gånger törnade de lastade båtarna emot och måste halvt lyftas över flodbotten. På andra ställen hade timmerfällen blockerat den sinala ström-

men, och båtar och kanoter måste bäras omkring dessa hinder. Sent på kvällen kom expeditionen till Carli och hade den tillfredsställelsen att veta, att den på en dag hade tillryggalagt en vägsträcka, vartill Tudors expedition hade behövt två.

Där i Carli — de hade nu kommit halvvägs över grässlätterna — kvarlämnades följande morgon båtbesättningarna och största delen av Binumännen. De djärvaste av dessa fortsatte en knapp mil till, men rusade sedan tillbaka i galopp. Binu Charley gick främst och visade vägen inåt kullarna, samma väg som Tudor och hans följeslagare hade gått för många veckor sedan. Den kvällen slog de läger mellan kullarna djupt in i den tropiska djungeln. Tredje dagen befunno de sig på bushmännens vägar — smala stigar, där de måste gå en och en, och som krökte och slingrade sig i ändlösa snirklar genom den täta underskogen. För det mesta rådde djup tystnad i den yppiga och fuktiga skogen, där endast då och då en duva kuttrade eller en snövit kakadu uppstämde sitt sträva skratt under ansträngd flykt.

Här inträffade nu, midt på förmiddagen, det första olycksfallet. Binu Charley hade för en stund dragit sig något tillbaka och Koogoo, mannen från Poonga-Poonga, som hade skrutit med att han skulle kalasa på bushmän, gick främst. Joan och Sheldon hörde klangen av en bågsträng och sågo Koogoo slå ut med armarna, tappa sin bössa, stappla framstupa och sjunka på händer och knän. Mellan hans nakna skuldror, långt ned åt vänster syntes den benklädda spetsen av en pil, som gått rakt igenom hans kropp. Bössor med spända hanar riktades åt alla håll under nervös

förväntan. Men icke ett prassel hördes, icke den minsta rörelse kunde förnimmas — ingenting annat än den fuktiga, tryckande stillheten.

»Bushman aldrig stanna», sade Binu Charley högt och mer än en spratt till vid ljudet av hans röst. »Alltid gå lika illa. Koogoo inte se med öga. Han icke begripa alls.»

Koogoos armar hade böjts ihop under honom, och han låg skälvande där han fallit. Just då Binu Charley kom dit fram igen, gav den sårade med en konvulsivisk ryckning upp andan och låg orörlig.

»Pilen har gått rakt igenom hjärtat», sade Sheldon, då han reste sig efter undersökningen. »Den måste ha kommit från något slags giller.»

Han lade märke till det spända uttrycket i Joans bleka ansikte och såg, att hon med vidöppna ögon stirrade på det som nyss förut varit en levande människa.

»Jag hade själv rekryterat honom», viskade hon. »Han kom direkt från buskskogen vid Poonga Poonga och gick ombord på *Martha* och erbjöd sig att ta tjänst. Och jag kände mig så stolt. Han var min förste rekryt . . .»

»Minsann — se på den!» avbröt Binu Charley, som hade böjt undan lövverket invid stigen och blottat en båge så massiv, att ingen bushman skulle ha kunnat spanna den ensam.

Binumannen tog reda på fällans mekanism och blottade den i det tofiga busksnåret gömda strängen, som vid beröringen med Koogoos fot hade skjutit av pilen.

De voro djupt inne i urskogen. Där rådde en dimmig skymning, icke ett knippe solljus kunde på måfå

tränga sig in genom det täta valvet av löv och slingerväxter över deras huvud. Tahitierna skrämdes tydligen av platsens tystnad och dunkel och av det mystiska i det som händt, men de visade sig trotsigt oförskräckta och ville gå vidare. Männen från Poonga Poonga voro däremot icke vidare berörda. De voro själva från busklandet och vana vid dylika hemliga krigsbruk, fastän här användes andra finter än dem de brukade i sina egna skogar. De mest gripna voro Joan och Sheldon, men som vita misstänktes de icke av någon för att kunna erfara dylika simpla sinnesrörelser, och det ålåg dem att uthärda situationen med den viktiga bravur, som anstod »stora masters» av den härskande rasen.

Binu Charley tog ledningen då de giingo vidare, och hans skarpa blick upptäckte den ena fällan efter den andra på hemliga gömställen. Själva vägen var beströdd med tusen obehagligheter, bland vilka den förnämsta var listigt dolda törnen, som trängde in i de främmande inkräktarnas nakna fötter. En gång under eftermiddagens lopp var Binu Charley nära att bli spetsad på en påle i en grop som underminerade vägen. Det fanns tillfällen, då hela expeditionen måste stå stilla och vänta en halvtimme eller mer, medan Binu Charley undersökte misstänkta stycken av vägen. Ibland var han tvungen att lämna själva vägen och krypa genom djungeln för att närma sig fäl-lorna bakifrån, och en gång avsköts återigen en båge, trots all hans vaksamhet, och pilen skrapade huden av axeln på en av de väntande Poonga-Poonga-män-nen.

Så kommo de till ett ställe, där en liten biväg myn-

nade ut på den bredare. Sheldon stannade och frågade Binu Charley, om han visste vart den ledde.

»Stor trädgård ligga där kort väg liten bit», blev svaret. »All right ni vilja gå dit och se.»

»Gå sakta», varnade han några minuter senare. »Micke nära nu den trädgård. Om någon bushman vara där, vi taga honom fast.»

Krypande och seende sig omkring på den avröjda planen, gav Binu Charley Sheldon ett tecken att närma sig försiktigt. Joan kröp framåt bredvid honom och de tittade utåt på samma gång. Den avröjda platsen var omsorgsfullt inhägnad till skydd mot vildsvin. Melonträdens och bananernas frukter höllo på att mogna, och under träden växte batater och jamsrötter. Vid inhägnaden stod en liten rörhydda med öppna sidor, egentligen endast ett regnskjul. Framför den satt en avtård och skäggig bushman på huk vid en eld. En väldig rök steg upp från elden, och midt i den tjockaste röken var ett rundt mörkt föremål upphängt. Bushmannen tycktes vara fördjupad i betraktande av detta föremål.

Med en varning att icke skjuta, såvida icke det såg ut som om mannen skulle lyckas rymma, gav Sheldon mannen från Poonga-Poonga en vink att närma sig. Joan såg på honom med ett gillande leende. Här var det huvudskallejägare mot huvudskallejägare. De svarta begåvo sig ljudlöst till sina platser, som anvisades dem så att de kunde samtidigt rusa ut på den fria planen. Deras ansikten hade ett vaket och allvarligt uttryck och deras ögon lyste av glödande extas. Ty detta var att leva — denna lek om liv och död — och för dem var det också det enda liv som anstod en man,

ehuru de lekte sin lek på ett fegt och lumpet sätt, genom att döda från bakhåll i skogens dunkel och sällan kommo ut i det fria.

Sheldon viskade ett »Nu!» och de tio togo ett språng framåt — ty Binu Charley följde med. Bushmannens skarpa hörsel varnade honom, och han sprang upp med pil och båge i hand — pilen lades i rännan och bågen spändes medan han reste sig. Den han sköt på böjde sig undan pilen, och innan han kunde skjuta på nytt voro hans fiender över honom. Han rullades omkring ett par varv och drogs sedan upp på fötterna avväpnad och hjälplös.

»Det är ju en forntida babylonier!» utropade Joan, då hon betraktade honom. »En assyrier, en fenicier! Se på hans raka näsa, hans smala ansikte och höga kindkotor — se på hans sluttande, ovala panna, hans skägg och hans ögon!»

»Och de slingrande lockarna sedan», sade Sheldon skrattande.

Bushmanen var i en dödlig förskräckelse. Enligt sin uppfattning hade han ingenting annat än döden att vänta, men han kröp icke ihop inför dem, utan mötte deras blickar med ett uttryck av självbelåtenhet. Slutligen fäste han blicken på Joan, den första vita kvinna han sett.

»Minsann, bushman hava *kai-kaid* mannen», utbrast Binu Charley plötsligt.

Hans yttrande lät så slött att Joan vände sig om helt likgiltigt för att se efter vad som kunde ha ådragit sig hans uppmärksamhet — och nu befann hon sig ansikte mot ansikte med Gogoomy. Åtminstone var det Gogoomys huvud hon såg — det mörka föremålet

som de hade sett hängande i röken. Det var sig nästan alldeles likt — rökningen hade nyss börjat — och fastän ögonen voro slutna, kunde man ännu tydligt skönja all den buttra skönhet och djuriska styrka, som Joan så väl påminde sig, hos den ohyggliga tigest, som svängde och dinglade i den virvlande röken.

Och Joans fasa minskades ingalunda genom Poonga-Poongamännens beteende. Vid första ögonkastet kände de igen huvudet och uppstämde ett vildt och hjärtans belåtet skratt, medan de växlade sina reflexioner i den gällaste falsett. Gogoomys slut var ett lustigt skämt. Han hade blivit gäckad i sitt försök att fly. Han hade lekt leken till slut och förlorat. Och vad kunde då vara lustigare än att han hamnat som *kai-kai* i bushmännens magar? Det var den lustigaste händelse de hört talas om på mången god dag. Och för dem var det helt visst ingenting ovanligt eller besynnerligt i hela tilldragelsen. Gogoomy hade fullbordat den vanliga cykeln av en bushmans levnadslopp. Han hade tagit huvudskallar, och nu hade hans egen blivit tagen. Han hade ätit människor, och nu hade han själv blivit uppäten av själsfränder.

Så småningom upphörde männen från Poonga-Poonga att skratta, och de betraktade skådespelet med glittande ögon och glupsk uppsyn. Tahitierna visade däremot en tydlig ovilja, och Adamu Adam skakade långsamt på huvudet och gav uttryck åt sin avsmak genom åtskilliga grymtningar. Joan var ond. Hennes ansikte var blekt, men en bjärtröd fläck lyste på vardera kinden. Vreden hade hos henne efterträtt väm-

jelsen, och hon var tydligen vid hämndlystet humör.

Sheldon skrattade.

»Det är ingenting att förarga sig över», sade han. »Ni får inte glömma, att det var han som skar huvudet av Kwaque, och att han kalasat på en av sina egna stamfränder, som rymde tillsammans med honom. För övrigt var han född till ett sådant slut. Han har endast blivit äten ur samma tråg, varur han själv hade ätit förut.»

Joan såg på honom och öppnade sina skälvande läppar för att svara.

»Och ni får inte heller glömma», fortfor Sheldon, »att han var son till en hövding, och att det är lika säkert som om det vore ödets beslut, att hans stamfränder vid Port Adams komma att ta en vit mans huvud till gengäld.»

»Det är så hemskt löjligt alltsammans», sade Joan slutligen.

»Ja — och så — hm — så romantiskt», ifyllde han listigt.

Hon svarade ej, utan vände sig bort. Men Sheldon visste att hans pil hade träffat.

»Denna man sjuk, honoms mage gå omkring», sade Binu Charley och pekade på mannen från Poonga-Poonga, som fått sin skuldra skrapad av pilen för en timme sedan.

Den sårade satt där och jämrade sig med armarna omkring sina böjda knän. Hans huvud föll ned och vaggade smärtsamt fram och tillbaka. Av fruktan för att pilen varit förgiftad hade Sheldon genast skurit upp såret och sprutat in övermangansyrad pottaska,

men oaktat detta försiktighetsmått svullnade skuldran hastigt upp.

»Vi ta honom med oss till stället där Tudor ligger», sade Joan. »Gåendet skall hjälpa till att hålla hans blod i omlopp och sprida sig. Adamu Adam, tag hand om honom. Han vill kanske somma. Men skaka upp honom då. Om han somnar, så dör han.»

De kommo nu fortare fram än förut. Binu Charley placerade den fångne bushmannen framför sig och lät honom klara vägen från fällor. En gång vid en skarp krök av vägen, där en vandrare nödvändigt måste skrubba sin axel mot lövväggen, var det med mycket stor varsamhet bushmannen sköt lövverket åt sidan, varvid den vassa spetsen av ett spjut kom i dagen, så placerat att en som händelsevis gick där förbi åtminstone måste få ett otäckt skrapår.

»Minsann», sade Binu Charley, »det spjut vara rent förbannat!»

Han tog spjutet och undersökte det noggrant, varefter han plötsligt gjorde en åtbörd som om han ville sticka dess spets i bushmannens bröst. Det var endast en låtsat lekfull gest, men bushmannen tog ett språng bakåt med tydlig förskräckelse. Att vapnet var förgiftat var utom allt tvivel, och sedan bar Binu Charley spjutet hotfullt bakom bushmannens rygg.

Då solen sjönk bakom en hög bergstopp i väster, spred sig en tidig men långvarig skymning, och expeditionen vandrade med tunga och släpande steg framåt i den hemska skogen — detta hemvist för fruktansvärda mysterier, för snabb, tyst och förskräcklig död, för vilddjurshunger och låga drifter, för människoliv som ännu vältrade sig i urslemmet, för urartat och

bottenlöst barbari. Icke en vindfläkt störde den dystra stillheten, luften var duven, fuktig och kvävande. Svetten trängde oavbrutet ut genom de vandrandes porer och deras näsborrar fylldes med en tung lukt av ruttnande växtämnen och svart jord, skälvande av växtkraftigt liv.

Från bivägen veko de av vid en punkt som Binu Charley anvisade, och efter att än ha krupit på händer och knän i den fuktiga svarta smörjan och än slingrat och klättrat sig fram genom den intrasslade underskogen kommo de till ett kolossalt fikonträd, nästan en halv acre i omkrets, som i det innersta av djungeln bildade en ännu tätare djungel för sig självt. Och ur dess svarta djup hördes en sprucken mansröst sjunga några dystra toner.

»Minsann, stor master icke dö!»

Sången upphörde, och med matt och svag stämman ropades i stället inifrån ett hallå! Joan svarade, och nu fortsatte rösten:

»Jag yrar inte. Jag sjöng för att hålla humöret uppe. Har ni åt mig något att äta?»

Efter några minuter var den sjuke inrullad i filter, eldar tändes, vatten hämtades, Joans tält sattes upp och Lalaperu undersökte packorna och öppnade konserverburkar. Tudor hade verkligen övervunnit febern och kommit på bättringsvägen, men han var ännu fruktansvärdt kraftlös och ytterligt utsvulten. Hans ansikte var så uppsvällt av mosquitobett, att han var alldeles oigenkännlig, och hans identitet måste tagas på god tro. Joan hade salvor med sig för egen del, och hon förberedde deras användning genom att lägga heta handdukar över hans uppsvällda drag. Sheldon

såg på hennes förehavande, allt under det han måste ha uppsikt över lägret och tillredelserna för natten, och han kände ett styng av svartsjuka varje gång hennes händer kommo i beröring med Tudors ansikte och gestalt. Upptagna av sin läkande verksamhet föreföllo de honom icke längre som gosshänder. Nu voro händerna en kvinnas — och Sheldon drog på munnen åt sig själv, då hans fantasi ingav honom den tanken, att han någon natt skulle ligga utan mosquito-nät, för att Joan skulle lägga kompresser på honom följande morgon.

XXV.

HUVUDSKALLEJÄGARNA.

Vad som skulle göras dagen därpå hade blivit bestämt på kvällen. Tudor skulle stanna där för att hämta krafter, medan expeditionen fortsatte sin väg. Med den avlägsna utsikten att möjligen kunna komma en enda kvarlevande av Tudors följeslagare till hjälp var Joan fast besluten att gå vidare, och varken Sheldon eller Tudor kunde övertala henne att stanna i lugn och ro under trädet, medan Sheldon fortsatte spaningarna. Hos Tudor skulle Adamu Adam och Arahu stanna som bevakning, den sistnämnde utvald på grund av att han fått ondt i foten då han trampat på ett törne, dolt av bushmännen. Det var tydligen ett långsamt verkande och icke alltför starkt gift som bushmännen använde, ty den sårade från Poonga-Poonga var ännu vid liv, och inflammationen hade redan börjat ge med sig, fastän den svullna axeln ännu var kolossal. Också han skulle stanna hos Tudor.

Binu-Charley visade vägen — det vill säga genom ombud — ty med det förgiftade spjutet drev han den fångne bushmannen framför sig. Vägen gick fortfarande genom den unkna och ruttnande djungeln, och de visste att inga byar skulle påträffas förrän marken

blev mera högländt. Och de vandrade flämtande och svettande framåt i den fuktiga och stillastående atmosfären. De döko in i ett hav av vild och yppig vegetation. Överallt hejdades deras fötter av träd med väldiga rötter, och sammangyttrade klängväxter med grenar så tjocka som en mansarm gingo från den ena högt sittande grenen till den andra mellan träden eller hängde ned i hoptrasslade massor som liknade kolosala snaror. Växter med saftiga stjälkar och blad, högre än en människokropp, utsände en svettande ånga från alla sina ytor. Här och där stodo fikonträd som klippiga öar, stävjande den övriga vegetationens vilda framfart. Mellan deras täta kolonner skymtade portaler och gångar, där allt dagsljus var utestängt och endast midnattsdunkel härskade. Trädartade ormbunkar, mossor och tusentals parasitärer kämpade med bjärt lysande svampar om utrymme att leva, och själva atmosfären tycktes fylld av lätta och luftiga klängväxter, flyktiga som diamantstoff och dallrande av mikroskopiska blommor. Matt guldfärgade och röda orkidéer vaggade sina hektiska blomkronor i det gyllene, droppande solskenet som silade in genom det täta valvet. Detta var den hemlighetsfulla, olycksbringande skogen — ett tystnadens benhus, där ingenting rörde sig utom några små underliga fåglar. Och deras sällsamhet gjorde mysteriet ännu djupare, ty deras flykt var ljudlös, de varken sjöngo eller kvittrade och voro tecknade med matta färger — sågo ut som orkidéer, flygande sjuka och tynande blommor.

Man överraskade honom där han satt femton fot högt över vägen, uppe i en gaffelformig förgrening i ett yvigt träd. Alla sågo honom då han föll som en

skugga — lika naken som då han föddes till världen — och nådde marken med böjda knän, varefter han ilade som en skugga framåt vägen. Det var svårt för dem att fatta att det verkligen var en människa, ty han föreföll snarare som ett spöklikt väsen, ett slags skogstroll. Binu-Charley var den ende som icke blev förbryllad. Han kastade det förgiftade spjutet över fångens huvud efter den flyende skuggan. Det var ett väldigt och väl riktat kast, men flykten gjorde ett hopp och spjutet gick fram mellan hans ben utan att skada. Emellertid trampade han på det och föll. Innan han kunde komma upp var Binu-Charley över honom och grep tag i hans snövita hår. Han var en helt ung man, och därtill tydligen en riktig sprätt, ty hans ansikte var svärtat med kol och håret vitpudrat med aska, dessutom hade han en nyligen avskuren vildsvinssvans instucken genom näsan och ett par dylika draga genom öronen. För övrigt var hans enda prydnad ett halsband av människofingrar. Då han fick se den andre fången, började han tjattra i hög gnällande falsett; han drog tillsammans ögonbrynen och ögonen lyste som på ett vildt djur. Han fördes bunden ungefär i midten av tåget, där en av männen från Poonga-Poonga ledde honom vid ett näverrep.

Vägen började nu bära uppåt ur djungeln. Emellanåt sänkte den sig ned i unkna fördjupningar med ohälsosam vegetation, men höjde sig ändå så småningom över nästan omärkliga kullar eller brantare sluttningar och klippor, där skogen glesnade och man kunde se blåa fläckar av himlavalvet över sig.

»Bäst stanna snart», viskade Binu-Charley varnande.

Han hade knappt sagt detta, förrän några dova slag på en bytrumma ljödo högt ovanför dem. Men slagen kommo långsamt, de vittnade icke om något slags panik. De vandrande befunno sig rakt nedanför byn, och de hörde galande tuppar, ett par grälände kvinno-röster och ett skrikande barn. Stigen var nu hårdt trampad och så brant, att de flera gånger måste stanna för att hämta andan. Bredare blev den aldrig, och på åtskilliga ställen hade trampande fötter och tidsåldrars regn skurit ur den så att den låg tjugu fot under jordytan.

»En man med ett skjutvapen skulle kunna hålla stånd här mot tusen», viskade Joan till Sheldon. »Och tjugu man skulle göra det med bågar och pilar.»

Så kommo de ut vid byn, som låg på en liten plåtå beväxt med gräs och ett och annat träd. Där höjdes en vild kör av varningsrop från kvinnorna, som rusade ut ur hyddorna och likt skrämde vaktlar störtade över till motsatta sidan av den fria platsen, under flykten dragande med sig sina små och större barn. Samtidigt började spjut och pilar falla bland inkräktarna. På Sheldons kommando började nu tahitierna och männen från Poonga-Poonga använda sina skjutvapen. Spjut och pilar upphörde att falla, bushmännen försvunno till sista man, och striden var slutad nästan lika fort som den hade börjat. Ingen av deltagarna i expeditionen hade blivit sårad, men ett halvt dussin bushmän lågo döda. Dessa voro de enda som funnos kvar, de sårade hade de övriga burit med sig därifrån. Tahitierna och männen från Poonga-Poonga hade gripits av stridslystnad och ville förfölja de flyende, men det ville Sheldon icke tillåta. Det blev en ange-

näm överraskning för honom att Joan understödde honom i detta beslut — ty under striden hade han en gång sett på henne och funnit, att hennes vita ansikte lyste av stridsiver likt ett glimmande svärd, hennes näsvingar flämtade och ögonen lågade.

»Stackars vildar!» sade hon. »De följa ju endast sin natur. Att äta upp sitt eget släkte och taga huvudskallar är god moral för dem.»

»Men de borde läras att icke taga vita mäns huvudskallar», sade Sheldon.

Hon nickade och sade: »Om vi upptäcka ett enda huvud här, bränna vi byn. Hallå, Charley! Vad för plats de förvara huvud?»

»Tänker huvud finns i djävlushus», blev svaret. »Det där stora hus vara djävlushus.»

Det var det största huset i byn, grant utstyrt med fantastiskt flätade mattor och med stolparna utskurna i oanständiga och ohyggliga bilder, halvt mänskliga och halvt djuriska. Där gingo de in, och i dunklet därinne snavade de över sovstockar, som användes av byns ungar, och de slog huvudena emot festoner av besynnerliga votivskänker, som torkade och skrynkliga hängde ned från takbjälkarna. På bägge sidorna stodo grovt tillyxade avgudar, somliga löjligt snidade, andra endast oformliga träblock, insvepta i unkna och obeskrivligt smutsiga halmmattor. Luften var kvav och tung av förruttelse, och de uppträdde raderna av fiskstjärtar och halvt renskrapade hund- och krokodilkranier gjorde ingalunda platsen sundare.

Midt i huset satt en gammal man hopkrupen framför en långsamt pyrande eld, tänd i askan efter tusen föregående eldar — och han blinkade apatiskt vid

åsynen av inkräktarna. Han var ofantligt gammal, så gammal att den vissnade huden hängde på honom i lösa veck och alls icke såg ut som människohud. Hans händer voro som klor, hans utnärmlade ansikte en döds-kalle. Det tycktes vara hans åliggande att sköta om elden, och medan han blinkade åt de inträdande, lade han på en handfull torr och nästan för-mulnad ved. Och hängande där i röken funno de det de sökte. Joan vände om och stapplade hastigt ut igen, nästan dödssjuk av vänjelse, vacklade ut i solskenet och trevade i luften efter stöd.

»Se efter om alla finnas där», ropade hon tillbaka med matt röst och tog sedan några steg framåt utan mål. Hon andades in luften med djupa drag och försökte glömma den syn hon sett därinne.

Sheldon tillföll det obehagliga värvet att räkna de upphängda huvudena. De voro där alla, dessa nio huvuden av vita män, vilkas ansikten blivit honom så välbekanta medan ägarna voro vid Berande och gjorde båtarna i ordning. Binu-Charley var högst intresserad och gick villigt Sheldon tillhanda. Han vände på huvudena för att de skulle kunna identifieras, undersökte såren efter huggen och påpekade hur förvridna anletsdragen voro. Männen från Poonga Poonga blängde som vanligt och tahitierna voro upprörda och förargade som vanligt, många av dem svuro och mumlade. Matapuu var till den grad uppretad att han plötsligt gick över till eldskötaren och sparkade honom på revbenen, varvid den gamle vilden i sin vilddjursförskräckelse uppgav ett gällt skrik, som kunde ha kommit från en gris, föll framstupa i askan och låg där skälvande och väntade på döden.

Andra huvuden, helt och hållet saltorkade och inrökta, funnos där i överflöd, men med två undantag tillhörde alla dessa den svarta rasen. Detta var således det slags jakt som idkades i den mörka och hemska skogen, tänkte Sheldon, under det att han betraktade dem. Atmosfären var kväljande, men han kunde icke låta bli att stanna framför ett av Binu-Charleys fynd.

»Mig känna svart Mary, mig känna vit Mary», sade Binu-Charley. »Men mig icke känna denna Mary. Vad namn?»

Sheldon betraktade fyndet. Ehuru gammalt och vissnat, svartnat genom många års rök i djävulshuset, kunde likväl det skrumpna mumielika ansiktet utan tvekan klassificeras som kinesiskt. Hur det hade kommit dit var ett mysterium. Det var ett kvinnohuvud, och Sheldon hade aldrig hört någon kinesiska nämnas i Salomonsöarnas historia. I öronen hängde två tum långa örringar, och när Charley på Sheldons tillsägelse gned bort deras tjocka lager av rök och smuts, framträdde under hans fingrar glansen av grön nefrit, pärlor och varmt rödt orientaliskt guld. Det andra huvudet, som också tydligen tagits för lång tid tillbaka, var en vit mans, varom de tjocka ljusa mustascherna, snett uppvridna på den skrumpna överläppen, lämnade tillräckligt vittnesbörd. Och Sheldon undrade, vilken numera förgäten pärlfiskare eller handlande med sandelträ hade måst släppa till denna hemska trofé.

Sedan Sheldon tillsagt Binu-Charley att ta bort örringarna och givit mannen från Poonga-Poonga i uppdrag att bära ut den gamle eldskötaren, lämnade

han djävulshuset och tände eld på det. Inom kort flammade lågorna muntert från vartenda hus, och den gamle eldskötaren satt blinkande ute i solskenet och såg sin by förödas. Från höjderna ovanför, där tydligen andra byar voro belägna, hördes det dova dånet av trumslag och ett vildt blåsande i krigssnäckor, men Sheldon hade nu gått så långt han vågade med sitt lilla följe. För övrigt var hans mission fylld. Man hade fått veta vilket öde som drabbat medlemmarna av Tudors expedition. Och det var en lång och mörk väg tillbaka från huvudskallejägarnas land. Sedan de bägge fångarna blivit lössläppta och försvunnit snabbt som skrämda rådjur, vände expeditionen om utför den branta vägen ner till den ångande djungeln.

Joan, som ännu var djupt gripen av vad hon sett, gick tyst och nedslagen bredvid Sheldon i spetsen för de andra. Efter en halvtimme vände hon sig till honom med ett matt leende och sade:

»Jag tror inte jag bryr mig om att hälsa på huvudskallejägarna vidare. Det är ju äventyr, förstås — men man kan också få för mycket av det goda. Att rida omkring på plantaget är hädanefter godt nog åt mig, eller möjligen att bärga en och annan *Martha* — men Guadalcanars bushmän behöva inte vara rädda för att jag skall komma igen. Jag kommer nu att plågas av mardrömmar i flera månader, det vet jag . . . Usch! De rysliga odjuren!»

På kvällen voro de tillbaka i lägret hos Tudor. Han var visserligen bättre, men måste likväl bäras därifrån på en bår. Svullnaden i Poonga-Poonga-mannens axel gick långsamt tillbaka, men Arahua linkade ännu på sin törnstungna fot.

Två dagar därefter kommo de till båtarna vid Carli, och strax efter middagstiden den tredje dagen anlände expeditionen till Berande efter en snabb färd utför floden. Med en suck knäppte Joan upp sitt revolverbälte och hängde upp det på kroken i arbetsrummet, och Sheldon, som hade uppehållit sig i närheten av idel längtan att få se henne utföra denna speciella hemkomsthhandling, suckade också av tillfredsställelse. Men hemkomsten blev icke uteslutande till glädje för honom, ty Joan ägnade sig nu ihärdigt åt Tudors vård och tillbragte mycken tid på verandan, där han låg i hängmattan under mosquitonätet.

XXVI.

ETT BAROCKT TILLTAG.

De närmaste tio dagarna av Tudors tillfrisknande voro en fridfull tid vid Berande. Arbetet på plantaget gick som ett urverk. Sedan Gogoomys och hans anhängares revolt hade tillintetgjorts, tycktes all insubordination vara som bortblåst. Tjugu av de äldsta rekryterna, vilkas arbetsår voro förlupna, fördes bort av *Martha*, och de nya arbetskrafterna, som behandlades humant, visade sig vara av förträfflig kvalitet. Då Sheldon red omkring på plantaget, inom sig erkännande hur trevligt och bekvämt det var att ha en häst och undrande varför han aldrig själv hade tänkt på att skaffa sig en sådan, funderade han över alla de förbättringar som voro Joans verk; — de präktiga arbetarna från Poonga-Poonga — alla smakliga frukter och grönsaker — *Martha* så godt som hittad i havet och alltjämt inbringade kontanter, trots gamle Kinross' långsamma och försiktiga sätt att föra henne — och slutligen Berande ännu en gång på säkra fötter och med varje dag närmande sig den tid, då avkastningen skulle komma — för övrigt också tillväxande för varje dag som de svarta arbetarna röjde busksnår, skuro gräs och planterade flera kokospalmer.

Av dessa och tusen andra saker måste Sheldon inse hur mycket han hade Joan att tacka för i fråga om materiella fördelar — denna spensliga flicka med den släta pannan, med romantik glänsande i sina gråa ögon och äventyr glimmande från den långpipiga revolvern vid hennes sida — hon som hade landat där vid stranden i vinande storm med sin tahitiska besättning och gått in i hans bungalow för att med sina gosshänder hänga upp sitt revolverbälte och sin Baden-Powellhatt på kroken vid biljarden. Han glömde allt som förr hade väckt hans förbittring och tänkte endast på hennes älsklighet och behag, och han njöt särskilt av de drag hos henne som han i början hade känt den största motvilja för — hennes pojkaktighet och äventyrlust, hennes fröjd av att sinna och riskera att möta hajar, hennes iver att fara ut på rekryteringsfärd, hennes kärlek till hav och fartyg, hennes skarpa och myndiga kommandoton, då hon lät sätta livbåten i sjön och med tändrör i ena handen och dynamit i den andra begav sig ut med sin måleriska besättning för att skjuta fisk i Balesuna, hennes överlägset oskuldsfulla förakt för den vanligaste konvensans, hennes ungdomliga böjelse för att disputeras, hennes oroligt flaxande vildfågelskärlek till frihet och hennes omåttliga passion för självständighet. Allt detta älskade han nu, och han önskade icke längre tämja och hålla henne tillbaka, fastän svårigheten just var att vinna henne utan att göra bäggedera.

Det fanns stunder då han var alldeles yr av tankar på henne och kärlek till henne, då han lät hästen stanna och med slutna ögon frammanade hennes bild för sig, så som han hade sett henne den där första dagen i liv-

båtens akter, styrande kurs mot stranden i ursinnig fart och sedan marscherande med förargad uppsyn över hans veranda och förklara, att det just var ett vackert bevis på gästfrihet att låta främlingar antingen drunkna utanför sin gårdsplan eller simma i land. Och när han åter öppnade ögonen och drev på hästen, grubblade han för tiotusende gången över hur stor möjlighet han kunde ha att någonsin hålla henne kvar, då hon ju var så lik en vildfågel till sin natur, att hon helt visst kunde få lust att flaxa bort ur hans händer.

Sheldon såg tydligt att Tudor hade blivit mycket intresserad av Joan. Konvalescenten tillbragte faktiskt hela sin tid på verandan, och redan den första tiden efter sin återkomst, då hans ben voro svaga och vacklande, hade han envisats att gå in och intaga sina måltider tillsammans med dem. Det första tecknet till hans växande intresse för Joan fann Sheldon däri att Tudor gentemot honom blev mera lugn och slutligen alldeles upphörde att reta honom med sina vanliga vassa sarkasmer. Detta upphörande med att munhuggas liknade avbrytandet av diplomatiska förbindelser länder emellan vid krigsutbrott, och sedan Sheldons misstankar väl blivit väckta, dröjde det icke länge innan han fick bekräftelse på dem. Tudor visade endast alltför tydligt att han njöt av Joans närhet, och han bemödade sig alltför tydligt att roa och tjusa henne med sin egen lysande och äventyrliga personlighet. Efter sin morgonridt utåt plantaget, eller då han kom in från magasinet, eller efter att ha inspekterat copratorkningen, fann Sheldon dem sittande på verandan — Joan ivrigt lyssnande och i spänning

och Tudor midt inne i någon skildring av personliga äventyr i jordens utkanter.

Sheldon lade också märke till Tudors sätt att se på Joan och följa henne med ögonen. I hans blick lyste ett visst uttryck av hunger, och i ansiktet lästes tydligt en ivrig längtan. Och Sheldon undrade om också *hans* ansikte bar samma prägel. Han var absolut säker på åtskilligt. Först och främst att Tudor icke var »den rätte» för Joan och omöjligt kunde göra henne varaktigt lycklig — vidare att Joan var en alltför förnuftig flicka för att förälska sig i en så ytlig man som Tudor — och slutligen att Tudor på något sätt skulle fördärva sin egen sak. Men på samma gång kände han den sanna kärlekens ångestfulla oro för att den andre skulle underlåta att begå något misstag och vinna den unga flickan genom en rent tillfällig och framgångsrik exposé av skenfagra förtjänster. En sak visste han säkert: Tudor hade ingen närmare kännedom om Joan och var omedveten om hur högt kärleken till frihet och oberoende svallade inom henne. Det var därvidlag han antagligen skulle begå ett misstag — då han ville fånga och hålla henne kvar. Men trots all sin visshet kunde Sheldon icke undgå att undra om icke hans egna teorier angående Joan kunde vara felaktiga och Tudor, när allt kom omkring, hade gått den rätta vägen.

Situationen var förbryllande och otillfredsställande. Sheldon hade på sin del den svåra rollen att vänta och se på, medan hans rival gjorde energiska ansträngningar att locka till sig det fladdrande bytet och gripa det. Och Tudor hade nu också antagit ett förargligt sätt emot honom. Det hade varit rent av

undvikande, sedan de diplomatiska förbindelserna i all tysthet avbrutits, men Sheldon hade en förnimmelse av tilltagande antagonism från Tudors sida och förstörde den väl också genom sin svartsjukas synglas. Tudor var en inkräktare. Han hörde icke till Berande, och nu då han var frisk och stark igen, var det tid för honom att ge sig av. Men i stället — och trots att den lilla Sydneyångaren lagt till där — hade Tudor fortfarande stannat där som gäst och roade sig nu med att simma, fara ut på dynamitfiske med Joan, vara i timal ute med henne för att jaga duvor, sätta ut fällor för krokodiler och öva sig att skjuta till måls med bössa och revolver.

Men det fanns vissa traditioner i fråga om gästfrihet som avhöllo Sheldon från att ge den minsta vink om att det vore tid för hans gäst att ge sig av. Och i känslan av att det icke var ärligt spel besegrade han också frestelsen att varna Joan. Om han hade vetat någonting icke alltför graverande till Tudors nackdel, skulle han ej kunnat nämna det. Men det värsta var att han icke visste någonting alls som talade emot den andre. Detta var just det förbryllande i saken, och emellanåt var han så förvirrad och överretad av stridiga känslor, att han antog ett överlägset lugn och försäkrade sig själv, att hans motvilja för Tudor endast var ett utslag av ohållbar fördom och svartsjuka.

Till det yttre bibehöll han en lugn och leende min. Arbetet på plantaget fortgick som förut. *Martha* och *Havstrollet* kommo och gingo, likaså den blandade samling av kustfartyg, som gingo in för en stund, medan de väntade på vind, och med detsamma fingo sig

en pratstund, en och annan grogg och ett parti biljard. Satan höll gården fri från negrer. Boucher kom regelbundet ner över söndagarna i sin båt. Två gånger om dagen, vid frukosten och middagen, samlades Joan, Sheldon och Tudor vänskapligt vid bordet, och lika vänskapligt tillbragte de aftnarna på verandan.

Och så kom det. Tudor begick sin blunder. Utan en aning om Joans vildfågelnatur, hennes blindade hat till allt tvång, hennes avsky för att stå under en annans välde — och misstydande värmen och entusiasmen i hennes ögon (framkallad genom hans senaste historia) drog han henne intill sig med ett kraftigt grepp om hennes midja och tydde hennes ursinniga motstånd som ett utslag av vanligt flicktrots. Det hände ute på verandan efter frukosten, och Sheldon, som satt där innanför och funderade över en grosshandelskatalog från Sydney, efter vilken han nedskrev sina order till nästa ångbåtsdag, hörde först ett häftigt utrop av Joan och strax därefter den hårda smällen av en örfil. Sedan Joan med ett häftigt ryck gjort sig fri från det motbjudande fängslet, hade hon givit Tudor ett kraftigt slag på kinden, mycket eftertryckligare än det hon givit Gogoomy.

Sheldon reste sig hastigt till hälften, men så behärskade han sig och återtog sin plats, så att han hade återfått fattningen då Joan kom in. Hon höll sin vänstra hand hårdt slutet omkring högra underarmen och de brännande röda fläckarna på hennes kinder påminde honom om den dag då han först sett henne ond.

»Han gjorde illa min arm», utbrast hon till svar på hans frågande uppsyn.

Han drog ofrivilligt på munnen. Det var så likt henne — så likt den gosse hon var — att komma springande och beklaga sig över en fysisk skada, som blivit henne tillfogad. Hon var helt visst inte en kvinna som var förfaren i fråga om män och sättet att behandla dem. Den örfil hon givit Tudor genljöd ännu i Sheldons öron, och när han nu såg på den unga flickan, som stod framför honom och klagade att hennes arm farit illa, blev hans leende bredare än förut.

Det var detta leende som gjorde det — som övertygade Joan, att hennes utrop varit enfaldigt, och som kom henne att rodna djupare än han någonsin sett förut. Hals, kinder och panna flammade av blygselrodnad.

»Han — han . . .» Hon försökte förklara sin djupa harm, men vände sig plötsligt om och flög ut ur rummet och utför verandatrappan.

Sheldon satt kvar och funderade. Han var litet förargad, och ju mera han funderade över det som händt, ju mera förargad kände han sig. Om det hade händt vilken kvinna som helst utom Joan, skulle det ha förefallit honom lustigt. Men Joan var den sista kvinna i världen som någon kunde försöka kyssa med våld. Historien smakade i alla händelser en smula baktrappa — kanske en tarvlig liten fars — men att försöka något sådant gentemot Joan var helt enkelt ett helgerån. Tudor borde ha haft bättre förstånd. Och Sheldon var också förolämpad för egen del. Han hade blivit roffad på något som han nästan ansåg för sitt, och hans svartsjuka stegrades vid tanken på denna våldsamma familjaritet.

Medan han var i denna sinnesförfattning, slogs dör-

ren häftigt igen bakom Tudor, som steg in i rummet och stannade framför honom. Sheldon var oberedd på hans ankomst, men det syntes mycket väl att Tudor var ursinnig.

»Nåå?» frågade Tudor i trotsig ton.

Och orden rusade genast över Sheldons läppar.

»Jag hoppas att ni inte vidare gör något dylikt försök, det är alltsammans. Förutom att jag skattar mig alltför lycklig att när som helst ställa min livbåt till ert förfogande. Den skall föra er till Tulagi på några timmar.»

»Som om *det* kunde reparera saken», blev svaret.

»Jag förstår er inte», sade Sheldon helt lugnt.

»Då är det därför att ni inte vill det.»

»Men jag förstår inte ändå», sade Sheldon lika kallblodigt som förut. »Allt vad jag har klart för mig är, att ni överdriver ert missgrepp och gör det till någonting allvarligt.»

Tudor gjorde en illvillig grimas och svarade:

»Det kan tyckas som om *ni* gjorde er skyldig till en överdrift, då ni bjuder mig att resa härifrån med er båt. Det är detsamma som att säga mig, att Berande inte är stort nog att rymma oss bägge. Och låt nu *mig* förklara för *er*, att samtliga Salomonsöarna inte ä' stora nog till det. Den saken måste nu avgöras mellan oss, och den kan så gärna avgöras nu med ens.»

»Jag kan förstå edra eldslukaremanér som naturliga för er», fortsatte Sheldon uttröttad, »men varför ni skulle använda dem mot mig är någonting som jag inte kan förstå. Inte lär ni väl söka gräl med mig.»

»Visst gör jag det.»

»Men varför, i himlens namn — varför?»

Tudor såg på honom med förkrossande ovilja.

»Ni har inte så mycket hjärta i kroppen som en lus. Vem som helst skulle kanske kunna få kurtisera er hustru . . .»

»Men jag har ingen hustru», avbröt Sheldon.

»Då borde ni i alla fall ha det. Situationen är skändlig sådan den är. Ni borde åtminstone gifta er med henne, så som jag är villig att göra.»

För första gången sjöd Sheldons vrede över brädarna.

»Ni . . .» började han häftigt, men behärskade sig genast och fortfor lugnande: »Bäst att ni går och dricker ett glas, och tänk sedan över vad ni sagt. Det är mitt råd till er. När ni så blir lugn igen, skall ni naturligtvis förstå att ni inte kan stanna här längre efter att ha talat till mig som ni gjort — och därför skall jag, medan ni tömmer ert glas, kalla tillsammans besättningen och låta sätta båten i sjön. Ni kommer att vara i Tulagi klockan åtta i kväll.»

Han vände sig mot dörren för att gå och göra som han sagt, men den andre grep honom i axeln och svängde om honom.

»Hör på, Sheldon, jag har ju sagt er att alla Salomonsöarna ä' för små att kunna hysa oss bägge, och jag menade det också.»

»Skall detta vara ett anbud, att ni vill köpa Berande sådant det står?» frågade Sheldon. —

»Nej, det är det inte. Det är en utmaning att slåss.»

»Men vad tusan vill ni slåss med mig för?» Sheldons otålighet ökades genom den andres envishet.

»Jag har ingen anledning att gräla med er. Och vad kan ni ha för orsak till gräl med mig? Jag har aldrig

lagt mig i edra företag. Ni har varit min gäst. Miss Lackland är min kompanjon. Om ni ansåg lämpligt att slå er ut för henne och av en eller annan orsak har misslyckats — varför skulle ni slåss med mig för det? Vi leva i det tjugonde århundradet, mr Tudor, och att duellera hade kommit ur bruk innan vi bägge voro födda.»

»Det var ni som började bråket», förklarade Tudor trotsigt. »Ni lät mig förstå att det var tid för mig att ge mig av härifrån. Ni visade mig på dörren, kort sagt. Och sedan är ni nog fräck att fråga varför jag ställer till bråk! Men det går inte, skall jag säga er.. Det var ni som började, och jag skall se till att saken blir utagerad.»

Sheldon smålog överseende och beredde sig att tända en cigarrett. Men Tudor höll fast vid sitt.

»Det *var* ni som började bråket», envisades han.

»Men det existerar ju intet bråk. Därtill behövs två parter — jag för min del vägrar bestämt att inlåta mig på en dylik galenskap.»

»Det var ni som började, säger jag, och jag skall säga er varför.»

»Ni måste ha druckit för mycket», inföll Sheldon.

»Det är den enda förklaring jag kan ge på er oresonlighet.»

»Jag skall säga er varför ni började krånglet. Det var inte av dumhet ni överdrev den lilla kurtishistorien och gjorde den till någonting allvarligt. Jag fiskade på ert vatten, och ni ville bli av med mig. Ni hade det så lugnt och skönt här, ni och flickan, innan jag kom. Och nu är ni svartsjuk — just svartsjuk — och vill köra mig härifrån. Men jag vill inte.»

»Så stanna då för all del. Jag skall inte gräla med er om det. Stanna ett helt år, om ni så vill.»

»Hon är inte er hustru», fortfor Tudor, som om den andre icke hade sagt någonting alls. »Så att man kan ha rättighet att söka hennes gunst, såvida hon inte är er — nå, det *var* kanske ett misstag, när allt kommer omkring, beroende på en ursäktlig okunnighet å min sida. Jag kunde ha sett det med ett halvt öga, om jag hade lyssnat till skvallret därborta i Guvutu och Tulagi. Där skrattade alla åt den historien. Jag var ju en narr och begick helt visst ett misstag, då jag tog situationen här för lika oskyldig som den såg ut.»

Sheldon var nu så ond, att han såg den andres ansikte och gestalt som genom en skälvande dimma. Men till det yttre var han lugn och synbarligen trött på diskussionen.

»Var god och lämna miss Lackland utanför det här samtalet», sade han.

»Varför skulle jag göra det?» frågade Tudor. »Ni ha bäge lurat mig till att bära mig åt som en narr. Hur skulle jag kunna veta att inte allting var all right? Ni och hon låtsade som om allt vore som det skulle. Men nu ha mina ögon blivit öppnade. Å — hon spelade ju alldeles ypperligt den förorättade hustruns roll, slog förbrytaren vid örat och tog sin tillflykt till er. Ett eklatant bevis för sanningen i vad som sades därborta. Kompanjoner — va'? Ett kompanjonskap i affärer? Humbug att lura folk med — det ä' vad det är.»

Då var det som Sheldon överlagt och kallblodigt gav honom en boxarestöt med hela sin armstyrka,

och Tudor, som träffats på kåken, ramlade åt sidan och krossade i fallet en stol med sin kroppstyngd. Han reste sig långsamt igen, men försökte icke att ge revansch.

»Nå — nu tycks ni ändå vilja slåss, eller hur?» frågade Tudor bistert.

Sheldon skrattade, och för första gången av hjärtans lust. Situationen var alltför löjlig. Han låtsade som han ville tilldela Tudor ett nytt slag, men denne stod där alldeles vit i ansiktet och med armarna slappt hängande, utan att göra någon min av att försvara sig.

»Jag menar inte att vi skulle slåss med knytnävarna», sade han långsamt. »Jag menar en strid till döds, Ni är skicklig att hantera bössa och revolver. Det är jag också. Och på det sätt ska' vi göra upp saken.»

»Ni är ju alldeles galen. Har ni förlorat förnuftet?»

»Nej, det har jag inte», svarade Tudor. »Jag är bara förälskad. Och ännu en gång uppmanar jag er att gå med ut och göra upp vårt mellanhavande — ni får själv välja vapen.»

Sheldon betraktade honom nu för första gången med verkligt allvar, undrande inom sig vilka besynnerliga mikrober som kunde gnaga hans hjärna och driva honom till ett så konstigt beteende.

»Man brukar inte bära sig åt på det sättet i det verkliga livet», anmärkte Sheldon.

»Ni skall nog komma att finna mig vara rätt *verklig* innan vi ha slutat vår uppgörelse. Jag tänker döda er i dag.»

»Det där är ju bara *bosch* och nonsens, människa.» Nu hade Sheldon förlorat den humoristiska synen på saken. »*Bosch* och nonsens, det är vad det är. Man

duellerar inte i det tjugonde århundradet. Det är — det är någonting som hörde till tiden före syndafloden.»

»För att nu tala om Joan...»

»Var god och lämna hennes namn utanför det här», varnade Sheldon.

»Det skall jag, om ni bara går in på att slåss.»

Sheldon slog ut med händerna i förtvivlan.

»För att nu tala om Joan...»

»Akta er», varnade Sheldon på nytt.

»Å, håll på ni, slå mig till golvet igen! Men jag tiger inte för det. Ni kan slå omkull mig gång på gång hela dagen igenom, men så fort jag kommer upp igen skall jag tala om Joan. Nå — vill ni slåss?»

»Hör nu på vad jag vill säga er, Tudor», började Sheldon med en ansträngning att visa bestämdhet.

»Jag är inte van att av någon tåla en tiondedel av vad jag redan har fördragit av er.»

»Ni kommer att fördraga en hel hop till innan dagens slut», blev svaret. »Jag säger er att ni helt enkelt måste slåss. Jag skall ärligt ge er tillfälle att döda mig, men jag dödar i alla fall er innan kvällen. Vi befinna oss inte inom civilisationens gränser. Det här är Salomonsöarna och ett ganska laglöst ställe. Kung Edward och lag och ordning representeras av kommissionären i Tulagi och en kanonbåt, som kommer på tillfälliga besök. Två män och en kvinna är också någonting primitivt. Och vi ska' göra upp saken på gammalt godt primitivt manér.»

Sheldon såg på honom och gjorde den reflexionen att det kanske var sant det där Tudor berättat om sina vilda äventyr i alla trakter av världen. Just en

man av hans kaliber — en man, som var i stånd att truga sig till en duell under det tjugonde århundradets ordnade förhållanden — var i stånd att råka ut för så vilda äventyr.

»Det finns bara en möjlighet att hindra mig från det», fortsatte Tudor. »Jag kan inte förolämpa er direkt, det vet jag. Därtill är ni för likgiltig eller för feg — eller bäggedera. Men jag kan berätta för er det prat jag hörde därborta vid hamnarna — det skall pina er, eller hur? Jag kan berätta vad som säges i hamnarna om er och den unga flickan, ni som sköta ett plantage gemensamt under sken av att ha ingått kompanjonskap.»

»Tyst!» utropade Sheldon — ty nu började han åter se den andre som genom en skälvande dimma. »Ni vill ha en duell. Jag går in på det.» Men hans sunda förnuft och hans motvilja för allt löjligt togo åter överhand och tillade: »Men det är ju absurdt — det är alldeles omöjligt.»

»Joan och David — kompanjoner, va'? Joan och David — kompanjoner», började Tudor småsjunga om och om igen som en illvillig och föraktfull slagdänga.

»Var tyst för himlens skull, så skall jag låta er få er vilja fram», utropade Sheldon. »Aldrig har jag sett någon galning så halsstarrig i sin galenskap. Men vad skall det bli för slags duell? Här finns ju inga sekundanter. Och vad för slags vapen ska' vi använda?»

Tudor upphörde nu genast med sina retsamma apkonster och blev ånyo den kallblodige och självbehärskade mannen av värld.

»Jag har ofta tänkt mig, att idealet för en duell

borde vara litet olik den vanliga konventionella», sade han. »Jag har utkämpat åtskilliga av den sorten, ser ni . . .»

»Det vill säga franska», avbröt Sheldon.

»Kalla dem så, om ni vill. Men här skall ni få höra min uppfattning angående en idealisk duell. Inga sekundanter, naturligtvis, och inga andra åskådare heller. Det behövs bara två duellanter. De må begagna vilka skjutvapen som helst, från och med revolverar och reffelbössor ända till maskingevär. De starta på en mils avstånd från varandra, rycka fram emot varandra, ha rätt att söka betäckning, dra sig tillbaka, göra kringgående rörelser och använda finter — allt är dem tillåtet. Kort sagt, de gå på jakt efter varandra . . .»

»Som ett par vilda indianer?»

»Mycket riktigt!» utropade Tudor förtjust. »Ni har en snabb uppfattning. Och Berande är just den rätta platsen för en sådan duell, och nu är precis den rätta tiden. Miss Lackland tar förmodligen sin siesta och tror att vi göra detsamma. Vi ha två timmar på oss innan hon vaknar. Skynda er därför och kom! Ni startar från Balesuna och jag från Berande. Dessa bägge floder begränsa ju plantaget, eller hur? Nå, det är bra. Fältet för duellen är plantaget. Ingendera av oss får gå utom dess gränser. Är ni nöjd?»

»Fullkomligt. Men har ni något emot att jag utdelar några befallningar?»

»Visst icke», förklarade Tudor, som nu var artigheten själv sedan han fått sin vilja fram.

Sheldon klappade i händerna, och en av tjänarna sprang för att hämta Adamu Adam och Noa Noah.

»Hör nu på», sade Sheldon till dem. »Denne man och mig ha stor strid i dag. Kanske han dö. Kanske mig mista liv. Om han dö, all right. Om mig dö, ni två se noga efter miss Lackland. Ni taga bössor och se noga efter henne natt och dag. Om hon vilja tala med mr Tudor, all right. Om hon icke vilja tala med honom, ni hålla honom borta. Klart?»

De grymtade och nickade. De hade haft mycket att göra med vita män och hade lärt sig att aldrig fråga om dessa underliga människors underliga beteende. Om nu dessa två ansågo lämpligt att gå ut och döda varandra, så var det deras egen affär och icke öbornas, som togo befallningar av dem. De gingo fram till gevärsstället och hämtade var sin bössa.

»Bäst alla tahitiska män ha bössor», föreslog Adamu Adam. »Kanske bli stort oväsen.»

»All right», svarade Sheldon, som höll på att ta fram ammunition.

De avlägsnade sig och togo med sig åtta bössor till sitt kvarter. Tudor stod otåligt väntande med patronbälte för både bössa och pistol spänt om livet.

»Kom nu — skynda er! Vi spilla tiden», manade han ivrigt, då Sheldon sökte efter extra ammunition till sin automatiska pistol.

De följdes åt utför trappan och ut från gården ner till stranden. Där vände de varandra ryggen, och var och en begav sig åt sitt håll med bössan i hand. Tudor styrde kurs mot Berande och Sheldon mot Balesuna.

XXVII,

EN NUTIDA DUELL.

Sheldon hade nätt och jämnt kommit fram till Balesuna, förrän han hörde den svaga knallen från en avlägsen bössa, och han förstod att det var Tudors signal. att denne hade kommit till Berande och gjort helt om för att gå tillbaka. Till svar sköt Sheldon av sin bössa i luften och började i sin tur gå samma väg han kommit, Han rörde sig som i en dröm och höll sig tankspriddt utmed den öppna stranden. Alltsammans var så förnuftsvidrigt, att han hade svårt att ta det för verklighet, och han gick i tankarna igenom samtalet med Tudor för att söka få ut något förnuft ur det han förehade. Han hade ingen lust att döda Tudor. Att denne hade begått ett missgrepp då han ville uppträda som friare var ju ej något skäl för att Sheldon skulle ta hans liv. Vad rörde sig då det hela om? Det var visserligen sant att Tudor hade skymfat Joan genom sina anmärkningar och blivit slagen till golvet för det, men att Sheldon slagit honom var väl ej något skäl för att han skulle försöka döda honom.

På detta sätt hade han tillryggalat en fjärdedel av det avstånd mellan de bägge floderna som skilde dem åt, då den tanken plötsligt slog honom, att Tudor icke

alls vore att söka invid stranden. Naturligtvis inte. Han närmade sig — enligt överenskommelsen — i skydd av kokosträden. Sheldon svängde hastigt av åt vänster för att också söka ett dylikt skydd, och i detsamma nådde en svag bössknall hans öron. Nästan omedelbart därefter slog kulan mot den hårda sanden på hundra fots avstånd från honom, rikoschetterade och flög virvlande vidare — övertygande honom om, att hur förnuftsvidrigt och överkligt alltsammans var, så var *den* ändå ett faktum. Den hade varit avsedd för honom. Men till och med detta hade han svårt att fatta. Han betraktade den välbekanta omgivningen och såg utåt havet, som smått krusades av en lätt men ihållande bris. Från det håll där Tulagi låg såg han en skonares vita segel göra ett slag tvärsöver mot Berande. Nere vid stranden gick en häst och betade, och han undrade lojt var de andra kunde vara. Röken från copratorkningen fängslade ett ögonblick hans uppmärksamhet, sedan irrade hans blickar över barrackerna, verktygslidren, båtskjulen och bungalow'n och stannade slutligen händelsevis vid Joans lilla hydda i hörnet av gårdstomten.

Så fortsatte han ännu en fjärdedels mil och höll sig därunder ständigt i skydd av träden. Om Tudor hade gått lika fort som han, borde de ha sammanträffat just på denna punkt, och Sheldon drog nu den slutsatsen att den andre måste ha bestämt sig för en kringgående rörelse. Svårigheten var att upptäcka var han fanns. Träden stodo i rätvinkliga rader, så att han endast kunde se inåt en smal allé i sänder. Hans fiende kunde komma från den närmaste eller den andra i ordningen, från höger eller vänster. Han kunde vara hundra fot

från platsen, och han kunde lika väl vara en halv mil därifrån. Sheldon strövade vidare och kom till den övertygelsen att det gamla stereotypa sättet att duellera var bra mycket enklare och lättare än denna långdragna kurragömma-affär. Han försökte nu också att göra en kringgående rörelse i hopp att kunna skära den andres linje; men utan att ha sett en skymt av honom kom han ut på en nyröjd plats, där de unga träden, som endast räckte honom till midjan, lämnade föga skydd och ännu mindre kunde användas som gömställen. Just då han tog första steget ut på denna glänta smällde ett skott till höger om honom, och ehuru han icke hörde kulan vina då den gick förbi, urskilde han smällen då den träffade en palmstam längre bort.

Han skyndade tillbaka in mellan de större träden. Två gånger hade han nu blottställt sig och utsatt sig för skott, men själv hade han icke sett en skymt av sin motståndare. Vreden började sjuda inom honom. Det var tusan så obehagligt det där ständiga skjutan-det, tyckte han, och ehuru det hela egentligen var ett nonsens, så var det icke desto mindre ett mördande allvar. Här fanns ingen utväg att undvika en dödlig utgång, här kunde man icke skjuta av sitt skott i luften och alltsammans vore över som i en gammaldags duell. Den ömsesidiga jakten måste fortgå tills den ene hade träffat den andre. Och om någon av dem försummade ett tillfälle att träffa den andre, ökade detta den andres utsikter att kunna skjuta honom. Det var inte tu tal om det. Tudor hade ådagalagt en djävulsk slughet då han föreslog detta slags duell, sade Sheldon till sig själv, medan han började försik-

tigt ströva åt det håll varifrån det sista skottet hade kommit.

Då han kom till det ställe där det lossats var Tudor borta, men spåren efter honom voro kvar och visade tydligt den väg han tagit inåt plantaget. En gång — tio minuter senare — såg han en skymt av Tudor på hundra yards avstånd, då denne gick tvärs över samma öppna väg mellan träden som han själv, men åt motsatt håll. Sheldon var på väg att kasta bössan upp till axeln, men i detsamma var Tudor försvunnen. Snarare på grund av ett infall än i hopp om något resultat och med en ringaktande grimas åt sitt tilltag, höjde Sheldon sin pistol och avsköt inom ett par sekunder åtta spridda skott mellan träden åt det håll där Tudor hade försvunnit. Önskande att han haft en hagelbössa till hands, satte Sheldon sig bakom ett träd, och laddade om vapnet.

Det dröjde icke lång stund, förrän Tudor försökte samma knep emot honom. Kulorna smattrade omkring honom som häftigt fallande regndroppar, och de träffade palmstammarna med en dov smäll, eller också flögo de vinande förbi efter att ha rikoschetterat. Den sista kulan gjorde en dubbel rikoschett från två skilda träd och sedan den på detta sätt förlorat största delen av sin kraft, slog den hårdt emot Sheldons panna och föll ner framför hans fötter. Ett litet ögonblick kände han sig bedövad, men vid närmare undersökning fann han att den icke hade gjort honom större skada än att den framkallat en obehaglig blånad, som snart svällde upp och blev stor som ett duvägg.

Jakten fortgick. En gång, då Sheldon hade kommit till brynet av träddungen närmast bungalow'n, såg

han husets tjänstgossar och kocken samlade på den bakre verandan, där de nyfiket tittade in mellan träden, skrattade och pratade med varandra i underlig falssetton. En annan gång råkade han på ett arbetslag sysselsatt med att skyffla upp ogräs. De lade knappast märke till honom när han kom, fastän de mycket väl visste vad som pågick. De hade ju ingenting med att göra att dessa besynnerliga vita män voro ute för att försöka döda varandra, och vad slags intresse de än kunde hysa för utgången, dolde de det omsorgsfullt för Sheldon. Han befallde dem att fortsätta skyfflandet längre bort i dungen och gick sedan vidare på sin jakt efter Tudor.

Trött på den ändlösa cirkelgången försökte Sheldon att ännu en gång gå rakt mot sin fiende. Men Tudor var honom för slug — han drog fördel av Sheldons djärvhet för att skicka honom ett par skott och gled sedan undan i oupphörligt ändrad riktning. I en timmes tid gingo de på detta sätt, lurande och svängande och vändande fram och tillbaka och rundt om och jagande varandra mellan de regelbundet ordnade palmerna. Emellanåt uppfångade de hastiga glimtar av varandra och sköto på måfå, men utan resultat. På en med högt gräs beväxt plats bakom ett träd upptäckte Sheldon, att Tudor hade suttit där och rökt en cigarrett. Gräset var hoppressat där han hade suttit, och på ena sidan låg cigarrettstumpen och den avbrända tändstickan varmed han hade tändt den. Framför lågo några glänsande metalliska fragment kringströdda. Sheldon förstod vad detta hade att betyda. Tudor hade skurit i de ståklädda kulorna, klyvt dem eller skurit av dem i spetsen, så att de skulle

åstadkomna svårare sår — med ett ord format dem till dumdumkulor, som äro förbjudna i modern krigföring. Sheldon visste nu vad som skulle hända honom, om en sådan kula trängde in i hans kropp. Den skulle lämna ett obetydligt hål efter sig där den gick in, men hålet där den gick ut skulle bli ohyggligt stort.

Han beslöt sig för att uppge förföljelsen och lade sig ned i gräset, till höger och vänster skyddad av palmrader och med en lång rak väg på bägge hållen, som sträckte sig åt norr och söder. Den vägen kunde han övervaka. Tudor skulle nödgas komma till honom, eljest blev det aldrig något slut på affären. Han torkade svetten ur sitt ansikte och knöt näsduken om halsen för att skydda den mot de stingande myggorna som lurade bland gräset. Aldrig hade han känt så stor vedervilja för vad som brukar kallas »äventyr». Det hade redan varit svårt nog med Joan, med hennes cowboyhatt och långpipiga Cortrevolver — men här var nu också en nykomling, som likaledes såg sig om efter ett äventyr och icke kunde finna det på annat sätt än genom att truga en fredsälskande plantageodlare till en löjlig och förnuftsvidrig kurragömma-duell bland buskarna. Om någonsin allt vad äventyr hette blivit grundligt fördömt av någon människa, så var det i denna stund, då Sheldon låg där och svettades i det orörliga gräset, medan han kämpade mot myggen och höll vakt uppåt och nedåt vägen.

Så kom Tudor. Sheldon råkade händelsevis se just åt det hållet, då han kom i sikte och hastigt tittade uppåt och nedåt vägen innan han gav sig ut på den. Då han kom halvvägs stannade han, som om han överlade åt vilket håll han skulle gå. Han var en ypper-

lig skottavla där han stod på tvåhundra yards avstånd med ansiktet vändt mot sin fiende. Sheldon siktade först på vänstra sidan av hans bröst, men bytte sedan om och siktade på hans högra axel. Och med den tanken: »det skall göra honom oduglig att fortsätta vidare», sköt han av skottet. Kulan, som hade tillräcklig fart för att genomborra en människokropp på en mils avstånd, träffade Tudor med en sådan styrka, att den svängde honom nästan rundt och fällde honom till marken.

»Vill väl hoppas att jag inte har dödat den galningen», sade Sheldon högt, i det han hastigt reste sig och skyndade dit där Tudor låg.

Men då han kommit ungefär hundra fot närmare honom, stillades all oro i detta avseende av Tudor själv, som tog sitt vapen i vänstra handen och skickade ett helt regn av kulor över Sheldon. Denne tog skydd bakom en trädstam i det han räknade skotten, och när det åttonde hade smällt, rusade han fram till den sårade. Han sparkade pistolen ur Tudors hand och satte sig på honom för att hålla honom stilla.

»Håll er stilla nu», sade han. »Jag har träffat er, så att det tjänar till ingenting att ni bråkar.»

Men Tudor försökte streta emot och att kasta honom av sig.

»Var stilla, säger jag er», kommenderade Sheldon. »Jag är tillfredsställd med utgången, och det får ni också lov att vara. Så att ni kan så gärna ge efter och förklara affären avslutad.»

Tudor gav motvilligt efter.

»Löjliga de här nutida deullerna, eller hur?» sade Sheldon till honom med en grimas, i det han flyttade

på sig. »Inte ett dugg värdighet med dem. Om ni hade bråkat ett ögonblick till, så skulle jag ha brynt ert ansikte mot jorden. Jag skulle ha god lust att göra det i alla fall, bara för att lära er att duellernas tid är förbi. Låt oss nu se på ert sår.»

»Att ni träffade och gav mig det såret», grymtade Tudor, »berodde bara på att ni låg där i bakhåll som . . .»

». . . som en vild indian. Alldeles ja. Ni har en snabb uppfattning, men gosse lilla.» Sheldon upphörde nu med sitt gäckeri och reste sig. »Nu ligger ni här lugn och stilla, tills jag har skickat några av tjäna-
narna att bära er in. Ni är inte allvarsamt sårad, och det är tur för er att jag inte följde ert exempel. Om ni hade träffats av en av edra egna kulor, skulle man nästan ha kunnat köra med hästar och vagn genom hålet efter den. Nu kommer ni lätt undan — bara ett litet fint borrhål. Allt vad som behövs är antiseptisk behandling och förband, sedan blir ni kry igen om en månad. Tag nu saken med ro. Jag skall skicka hit en bår att lägga er på.»

XXVIII.

KAPITULATION.

Då Sheldon kom ut från träddungen, fann han Joan väntande vid den mindre grinden till gården, och han kunde icke undgå att se att hon blev märkbart glad vid hans åsyn.

»Jag kan inte säga hur glad jag är över att se er», ljöd hennes hälsning. »Vad har det blivit av Tudor? Det där pistolsmattret nyss var alls inte behagligt att höra. Var det ni eller Tudor som sköt?»

»Jaså, ni tycks ha reda på alltsammans», svarade han kyligt. »Ja, det var Tudor som sköt då, men han gjorde det med vänstra handen. Han ligger därute med ett hål i axeln.» Han såg skarpt på henne. »Gäckad i edra förväntningar, eller hur?» tillade han långsamt.

»Vad menar ni med det?»

»Att jag inte dödade honom, förstås.»

»Inte ville jag precis att han skulle dö för att han kysste mig», utropade hon.

»Jaså, kysste han er?» sade Sheldon med synbar överraskning. »Jag tyckte ni sa' att han hade gjort illa er arm.»

»Man kan ju kalla det för en kyss, fastän den hamnade på min nässpets.» Hon skrattade åt det löjliga

minnet. »Men för det fick han betalt av mig själv. Jag gav honom ett slag i ansiktet. Och han gjorde illa min arm. Den är både svart och blå — se!»

Hon drog upp den vida ärmen på sin blus, och Sheldon såg blåmärket efter två fingrar.

I detsamma kom en flock negrer fram mellan träden, bärande den sårade på en grovt tillyxad bår.

»Romantiskt, eller hur?» sade Sheldon med ett gäckande leende, då han såg Joans häpna uppsyn. »Och nu måste jag spela kirurg och plåstra om honom så att han blir kry igen. Trevliga saker, de här duellerna i tjugonde århundradet. Först borrar man hål i en karl, sedan pluggar man ihop det.»

De hade dragit sig åt sidan för att båren skulle kunna komma förbi, och Tudor, som hade hört Sheldons ord, reste sig på den friska armbågen och sade med trotsig min:

»Om ni hade träffats av en av mina kulor, så skulle pluggen ha behöft vara så stor som en tallrik.»

»Å — ni usling!» utropade Joan. »Ni har klyft edra kulor.»

»Allt enligt överenskommelse», förklarade Tudor. »Allting var tillåtet. Vi kunde ha använt dynamit, om vi hade velat.»

»Han har rätt», försäkrade Sheldon, då de följde efter båren inåt gården. »Vilket vapen som helst skulle få användas. Jag låg i gräset, där han inte kunde se mig, och jag knäppte honom på en krypskytts ädla manér. Så går det då man har kvinnor på plantaget. Och nu förmodar jag det är bäst att ta till antiseptiska medel och kanyler. Det är ett otrevligt

göra, och jag måste läsa åtskilligt om det i en läkarbok innan jag tar itu med jobbet.»

»Jag kan inte inse att det är mitt fel», började hon. »Jag kunde inte hjälpa att han kysste mig. Det hade aldrig fallit mig in att han kunde försöka det.»

»Vi duellerade inte för den sakens skull. Men för närvarande ha vi ingen tid till förklaringar. Om ni vill göra i ordning bandage och så'nt, skall jag slå upp kapitlet 'om skottsår' och se efter vad som skall göras.»

»Blöder han mycket?» frågade hon.

»Nej, kulan tycks ha skonat de viktiga artärerna. Men eljest hade det varit en svår belägenhet.»

»Nå — då är det ju inte nödvändigt att läsa om det alls», sade Joan. »Och jag är halvdöd av längtan att få höra hur allt har gått till. *Apostle* ligger i lugnvatten innanför udden, och hennes båtar ä' ute för att bogsera henne. Inom fem minuter ligger hon för ankar här och doktor Welshmere är säkert med ombord. Så att allt vad vi ha att göra är att ställa det bekvämt för Tudor. Det vore bäst att lägga honom i ert rum under mosquitonätet och skicka ut en båt för att be doktor Welshmere ta med sig sina instrument.»

En timme därefter var patienten väl omskött och förbunden, och doktor Welshmere gick ner till stranden för att gå ombord, men lovade att komma tillbaka till middagen. Joan och Sheldon stodo på verandan och sågo honom ge sig av.

»Jag skall aldrig mer säga något ondt om missionärerna, sedan jag har sett dem här på Salomonsöarna», sade hon och satte sig i en däckstol.

Hon såg på Sheldon och började skratta.

»Det är rätt», sade han. »Just på det sättet känner

jag också, sedan jag har gjort mig till narr och velat mörda en gäst.»

»Men ni har ännu inte sagt mig vad som var orsaken?»

»Ni!» svarade han kort.

»Jag? Men ni sa' ju att det inte var så.»

»Ånej — det var inte kyssen.» Han gick fram till räcket och stödde sig mot det med ansiktet vändt mot henne. »Men det var i alla fall er det gällde, och jag kan så gärna säga er det. Ni minns nog att jag för längesedan varnade er för vad som skulle hända, om ni ville bli delägare i Berande. Och nu — nu pratas det om det utmed hela kusten, och Tudor envisades att upprepa skvallret för mig. Så att ni inser nog, att ni inte kan stanna här länge under nuvarande förhållanden. Det vore bättre att ni reste härifrån.»

»Men det vill jag inte», invände hon med ynklig uppsyn.

»Nå, då ta vi hit ett förkläde . . .»

»Nej, jag vill inte ha något förkläde heller.»

»Men ni kan då väl aldrig vänta, att jag skall gå omkring här och skjuta ned varenda strykare på Salomonsöarna som öppnar sin mun till sladder?» frågade han med dyster min.

»Nej, inte det heller», svarade hon med en hastig ingivelse. »Jag skall säga er vad vi ska' göra. Vi gifta oss, så sätter det stopp för allt pladder . . . Och därmed punkt!»

Han betraktade henne med den största häpnad och skulle ha trott att hon drev gäck med honom, om icke en varm rodnad plötsligt färgat hennes kinder högröda.

»Menar ni det verkligen?» frågade han med ostadig röst. »Och varför?»

»För att göra ett slut på det ledsamma sladdret vid kusten. Det måtte väl vara ett godt skäl, eller hur?»

Frestelsen var tillräckligt stark och tillräckligt plötslig för att göra honom tveksam, men så kände han åter samma ovilja som hade kommit över honom då han låg därborta i gräset och kämpade mot mygg och förbannade allt vad äventyr hette, och han svarade:

»Nej — det är sämre än intet skäl alls. Jag vill inte gifta mig med er, som om det vore bara en nödfallsutväg . . . »

»Ni är då väl den löjligaste människa i världen!» utbrast hon med litet av sin forna häftighet. »Ni talar först en hel hop om kärlek och giftermål med mig, alldeles mot min egen önskan, och sedan går ni i veckotal omkring på plantaget och ser hängfärdig ut för att ni inte kan få mig, och när ni tror att jag inte lägger märke till det, ser ni på mig så att jag hela tiden har undrat när ni sist fick ett ordentligt mål, för så hungrig såg ni ut i ögonen — och så gör ni ömma ögon åt mitt revolverbälte som hänger på en spik — och så utkämpar ni dueller för min skull och så vidare — och — ja, och — och nu, när jag säger att jag vill gifta mig med er — då sätter ni en heder i att ge mig på båten.»

»Ni kan inte göra mig löjligare än jag känner mig», svarade han och gned betänksamt svullnaden på sin panna. »Och om detta skall vara det traditionella romantiska programmet — en duell för en flickas skull och flickan faller i armarna på den som segrar — så skall jag inte göra mig till en ännu större åsna genom att gå med på det.»

»Jag trodde ni skulle göra det tvärt», förklarade hon med en naivitet, vars äkthet han icke kunde

annat än betvivla, därför att han tyckte sig se en skälmaktig glimt i hennes ögon.

»Min uppfattning av kärleken måste då vara helt olik er egen», sade han. »Jag skulle vilja att en kvinna gifte sig med mig av kärlek, och icke av något slags romantisk beundran därför att jag haft tillräcklig tur att kunna med tillhjälp av rökfritt krut borra ett hål i en annan mans axel. Jag säger er, att jag är utledsen på det eländiga äventyrsfåneriet. Jag kan inte med det. Tudor är ett slående exempel på äventyrartypen — att söka gräl med mig och bära sig åt som en apa och envisas att duellera med mig 'till döds', som han sade! Det var både ömkligt och löjligt.»

Hon bet sig i läppen, och ehuru hennes ögon voro lika lugna och klara som vanligt, blossade hennes kinder av harm.

»Ja, naturligtvis — om ni inte vill gifta er med mig, så ...»

»Visst vill jag det», inföll han hastigt.

»Ja, men ni ...»

»Förstår ni då inte, lilla barn, att jag vill att ni skall älska mig», utbrast han ivrigt. »I annat fall bleve det bara ett ofullständigt giftermål. Jag vill inte att ni skall bli min hustru bara för att göra slut på ett obehagligt skvaller, och inte heller av någon dåraktig romantisk anledning. Jag skulle inte vilja ha er — på det sättet.»

»Å, i så fall», sade hon med spelat allvar, och han kunde ha svurit på att en skälmaktig glimt lyste i hennes ögon, »i så fall — eftersom ni är villig att ta mitt anbud i betraktande, tillåter ni mig kanske att göra ett par anmärkningar. För det första borde ni

inte tala så hänfullt om äventyr, eftersom ni själv lever midt i ett sådant — och det gjorde ni faktiskt redan då jag först fann er här alldeles förbi av feber på ett ensligt plantage, omgiven av ett par hundra vilda kannibaler, som törstade efter att få ta ert liv. Så kom jag...»

»Och eftersom ni kom hit i halv storm», inföll han, »efter att ha gjort skeppsbrott med ert fartyg, och landade här i en livbåt full med pittoreska tahitiska sjömän och marscherade upp till min bungalow med en Baden-Powell på huvudet, sjöstövlar på fötterna och en stor Coltrevolver dinglande vid sidan — ja, så är jag endast alltför villig att medge, att ni var själva kvintessensen av ett äventyr.»

»Ypperligt!» utropade hon triumferande. Det där är ju litet enkel aritmetik — man adderar tillsammans ert äventyr och mitt. Så, nu är den saken klar, och ni behöver inte hånle åt äventyr vidare. Nå — för det andra tror jag inte att det låg något romantiskt i Tudors försök att kyssa mig, lika litet som den fäniga duellen förtjänade att kallas äventyr. Däremot tror jag det var romantik att ni blev förälskad i mig. Och slutligen — det blir att addera romantik till romantik — tror jag — ja, jag tror bestämt, att jag också älskar er, Dave. Å, Dave!»

Det sista utropet kom som ett litet blygt duvoskri, då han slöt henne i sina armar och tryckte henne till sitt bröst.

»Men jag älskar er inte därför, att ni har betett er så där narraktigt förut i dag», viskade hon med huvudet på hans axel. »Vita män borde inte gå omkring och döda varandra.»

»Men varför älskar ni mig då?» frågade han — lik-

som alla älskare fången i grubbleri över denna ständigt återkommande fråga, som alltid har förblivit obesvarad.

»Å, jag vet inte — för att jag gör det, tänker jag. Och det är ungefär samma tillfredsställande förklaring som jag fick den där gången, då vi talades vid som mellan två män. Men jag har i alla fall älskat er i veckor nu — hela den tid som ni har varit så utsökt fint och behärskat svartsjuk på Tudor.»

»Ja, ja — fortsatt, fortsatt», bad han andlöst, då hon tystnade.

»Jag undrade när utbrottet skulle komma, och när det inte kom, älskade jag er bara mera för det. Ni var alldeles som far och som Von. Ni kunde behärska er. Ni bar er inte åt som eu narr.»

»Inte förr än nu», inföll han.

»Ja, och jag älskade er för det också. Det var verkligen på tiden att det kom. Jag började tro att ni aldrig mer skulle föra det där ämnet på tal. Och sedan jag nu har bjudit ut mig själv, har ni inte ens antagit förslaget.»

Med sina händer vilande på hennes axlar höll han henne en armlängd ifrån sig och såg länge in i hennes ögon, som nu icke voro kyliga längre, utan tycktes fulla av ett gyllene skimmer. Ögonlocken sänktes, men lyftes modigt igen, medan hon besvarade hans blick. Så drog han henne ömt och högtidligt intill sig.

»Men hur går det nu med planen att skaffa 'egen härd och egen sadel'?» frågade han en stund efteråt.

»Det *har* jag ju nästan. Hyddan därborta är min härd, och *Martha* är min sadel, och — och se på alla de träd jag har planterat, för att nu inte tala om majsen. Och alltsammans kommer an på er, Dave. Jag

skulle aldrig ha fattat kärlek till er, om ni inte hade väckt den där plantage-idén hos mig.»

»Där kommer *Nongasela* in vid udden och har båtarna ute», sade Sheldon utan sammanhang med Jonas förklaring. »Och kommissionären är ombord. Han skall naturligtvis ner till San Cristoval för att hålla undersökning om missionärmorden. Vi ha tur, det måste jag säga.»

»Jag inser då inte, vari den turen består», sade hon i klagande ton. »Vi borde ha fått ha den här kvällen för oss själva, för att tala om saker och ting. Jag har tusen frågor att göra. Och det skulle inte ha blivit ett samtal som mellan två män», tillade hon.

»Men jag har en plan som är ännu bättre.» Han överlade med sig själv ett par ögonblick. »Ser ni Joan, kommissionären är den ende ämbetsmannen här på öarna som kan ge oss engiftermålslicens. Och — nu kommer jag till den turen jag nämnde — doktor Welshmere är här och kan viga oss. Vikunnasåledes gifta oss ikväll.»

Joan ryggade tillbaka i häftig förskräckelse — hon nästan slet sig ur hans armar och tog flera steg baklänges. Han såg att hon verkligen var skrämmd.

»Jag — jag hade trott, att . . .» stammade hon.

Men plötsligt kom en förändring över henne, och hennes ansikte glödde av samma ovanliga rodnad som han hade sett en gång förut den dagen. Hennes lugna och frimodiga ögon voro varken lugna eller frimodiga längre, de hade fått ett varmt uttryck och sänktes som om de vore ur stånd att möta hans, då hon kom tillbaka och smög sig intill honom och sade helt sakta — nästan i en viskning:

»Jag är beredd till det, Dave.»

INNEHÅLL:

	Sid.
I. NÅGONTING MÅSTE GÖRAS	1.
II. NÅGONTING BLIR GJORT	11.
III. JESSIE KOMMER	20.
IV. JOAN LACKLAND	31.
V. HON VILL SKAFFA SIG ETT PLANTAGE	33.
VI. STORMAR INOMHUS	57.
VII. SVÅRTUKTAT FOLK	65.
VIII. LOKALFÄRG	80.
IX. SOM MELLAN MAN OCH KVINNA	89.
X. ETT BUDSKAP FRÅN BOUCHER	97.
XI. INFÖDINGARNA FRÅN POKT ADAMS	109.
XII. MR MORGAN OCH MR RAFF	119.
XIII. UNGDOMENS LOGIK	128.
XIV. »MARTHA»	139.
XV. ETT SLAGS TRÄNING	150.
XVI. FLICKAN SOM ÄNNU ICKE VAR FULLVÄXT	159.
XVII. »ER» MISS LACKLAND	174.
XVIII. BEVISAR ATT BÖCKER KUNNA VARA GODA RÅDGIVARE	186.
XIX. EN FÖRLORAD LEKSAK	203.
XX. SOM MELLAN TVÅ MÄN	213.
XXI. KONTRABAND	221.
XXII. GOGOOMY GÖR SLUT PÅ KWAQUE HELT OCH HÅLLET	229.
XXIII. BUDSKAPET FRÅN BUSKSKOGEN	242.
XXIV. I BUSKSKOGEN	251.
XXV. HUVUDSKALLEJÄGARNA	262.
XXVI. ETT BAROCKT TILLTAG	271.
XXVII. EN NUTIDA DUELL	287.
XXVIII. KAPITULATIONEN	295.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

Form L9-50m-11,'50 (2554) 444

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY
LOS ANGELES

PS

3523

L84adS

London -

Äventyr.

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A 000 927 260 0

PS

3523

L84adS

